

**MUZEUL JUDEȚEAN
DE ISTORIE BRAȘOV**

RAPORT DE ACTIVITATE 2022

MUZEUL JUDEȚEAN DE ISTORIE BRAȘOV

MANAGER NICOLAE DORIN PEPENE

CUPRINS

A. Evoluția instituției în raport cu mediului în care își desfășoară activitatea	Pag. 1
B. Evoluția profesională a instituției și propuneri privind îmbunătățirea acesteia	Pag. 48
C. Organizarea, funcționarea instituției și propuneri de restructurare și/sau de reorganizare, pentru mai buna funcționare	Pag. 66
D. Evoluția situației economico-financiare a instituției	Pag. 80
E. Sinteza programelor și a planului de acțiune pentru îndeplinirea obligațiilor asumate prin proiectul de management	Pag. 83
F. Previzionarea evoluției economico-financiare a instituției, cu o estimare a resurselor financiare ce ar trebui alocate de către autoritate, precum și a veniturilor instituției ce pot fi atrase din alte surse	Pag. 147

A. EVOLUȚIA INSTITUȚIEI ÎN RAPORT CU MEDIUL ÎN CARE ÎȘI DESFĂȘOARĂ ACTIVITATEA

a.1. Colaborarea cu instituții, organizații, grupuri informale care se adresează aceleași comunități

În anul 2022, Muzeul Județean de Istorie Brașov a rămas o instituție culturală reprezentativă pentru comunitatea locală și s-a poziționat ca un partener important al mediului cultural local, național și internațional.

Muzeul a continuat colaborarea cu mulți dintre partenerii și colaboratorii din perioada 2014 – 2021, dar au fost inițiate și proiecte culturale noi cu parteneri noi, atât din mediul cultural public, cât și din zona privată.

Lista partenerilor și colaboratorilor Muzeului Județean de Istorie Brașov în proiectele anului 2022:

- Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură (EACEA), Bruxelles
- Administrația Fondului Cultural Național
- ActuaBD
- Agenția Națională de Presă AGERPRES
- Agenția Metropolitană pentru Dezvoltare Durabilă Brașov
- Alpin Film Festival
- Ambasada României în Republica Elenă
- Arhivele Naționale - Serviciul Județean Brașov
- Arhivele Naționale ale României
- Asociația 15 Noiembrie 1987
- Asociația Forums
- Asociația Lions Club Deva Sarmizegetusa
- Asociația Mioritics
- Asociația Retromil
- Asociația Turistică Peștera Padina
- Asociația Carpatină Ardeleană a Turiștilor – SKV
- Asociația ARTIS
- Asociația Sonoro

- Biblioteca Națională a României
- Biblioteca Județeană „Panait Istrati” Brăila
- Biroul Vamal Brașov

- Casa de Producție TVR
- Comics Art Museum Bruxelles / Belgian Comic Strip Center/ Centre Belge de la Bande Dessinée
- Cité internationale de la bande dessinée et de l'image Angoulême
- Centrul 42 Comunicații și Informatică de Sprijin - Unitatea Militară 01751 Râșnov

- Cinema One Braşov
- Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii (CNSAS)
- Coresi Shopping Resort
- Camera de Comerţ şi Industrie Braşov
- Colegiul Naţional „Decebal” Deva
- Colegiul Naţional „Andrei Şaguna” Braşov
- Colegiul de Ştiinţele Naturii Braşov
- Colegiul Naţional de Informatică „Gr. Moisil” Braşov
- Colegiul Naţional „J. Honterus”
- Coresi Shopping Resort Braşov

- Departamentul pentru Relaţii Interetnice – Guvernul României
- Dino Parc Râşnov
- Direcţia Regională Vamală Braşov

- Facultatea de Comunicare şi Sociologie Braşov - Universitatea „Transilvania” Braşov
- Facultatea de Litere Braşov - Universitatea „Transilvania” Braşov
- Festivalul de Film şi Istorie Râşnov
- Forumul Democrat al Germanilor din România

- Institutul Naţional pentru Fizica Laserilor, Plasmei şi Radiaţiei
- Inspectoratul pentru Situaţii de Urgenţă „Ţara Bârsei” al Judeţului Braşov
- Inspectoratul de Jandarmi Judeţean Braşov
- Inspectoratul de Poliţie Judeţean Braşov
- Inspectoratul Judeţean Şcolar Braşov
- Institutul Francez din România
- Institutul Naţional pentru Cercetare şi Formare Culturală
- Institute for the Study of Totalitarian Regimes (Republica Cehă)

- Liceul Tehnologic „V. Jinga” din Săcele
- Liceul „Petru Rareş” Feldioara
- Liceul cu Program Sportiv Braşov

- Ministerul Europei şi Afacerilor Externe al Franţei
- Muzeul Naţional Cotroceni
- Muzeul Naţional al Albaniei
- Muzeul Naţional de Istorie a României
- Muzeul Naţional Peleş
- Muzeului Naţional „Brukenthal” din Sibiu
- Muzeul de Istorie Naţională şi Arheologie Constanţa
- MODAROM SCM Braşov

- Penitenciarul Bucureşti – Jilava
- Primăria Municipiului Braşov

- Primăria Municipiului Deva
- Primăria Municipiului Constanța
- Primăria Municipiului Iași

- Radio România Brașov
- Revista „Historia”
- Revista „Comics”

- Siebenbürgen-Institut an Der Universität Heidelberg
- Strip Centar na Makedonija (Macedonia de Nord)

- Școala Gimnazială nr. 27 „Anatol Ghermanschi” Brașov
- Școala Gimnazială nr. 5 Brașov
- Școala Gimnazială nr. 6 Brașov
- Școala Gimnazială nr. Brașov
- Școala Gimnazială nr. 30 Brașov
- Școala Gimnazială Sânpetru
- Școala Gimnazială Cristian
- Școala Gimnazială nr. 3 Râșnov
- Școala Gimnazială nr. 1 „Gheorghe Crăciun” Zărnești

- Televiziunea Română
- The Leskovac Cultural Centre – Leskovac comic school ”Nikola Mitrovic Kokan” (Serbia)
- The Jazz Cave Festival
- Teatrul pentru copii „Arlechino” Brașov
- Teatrul „Sică Alexandrescu” Brașov

- Universitatea „Transilvania” Brașov
- Uniunea de Creație Interpretativă a Muzicienilor din România

Muzeul Județean de Istorie Brașov este membru *ICOM - The International Council of Museums / Consiliul Internațional al Muzeelor*, organizația internațională a muzeelor și a profesioniștilor din domeniul muzeelor.

Proiectele desfășurate în cadrul acestor parteneriate sunt descrise pe larg în secțiunea E a programelor și proiectelor Muzeului Județean de Istorie Brașov pe anul 2022.

a2. Analiza SWOT

(analiza mediului intern și extern, puncte tari, puncte slabe, oportunități, amenințări)

PUNCTE SLABE

- Retrocedarea Bastionului Țesătorilor;
- Retrocedarea sediului din Brașov, str. N. Bălcescu, nr. 67;
- Numărul redus al spațiilor expoziționale și administrative;
- Probleme cu microclimatul spațiilor expoziționale;
- Expoziția permanentă învechită de la Casa Sfatului, modificată parțial;
- Spații nepotrivite (subsol), cu probleme grave de microclimat pentru depozitul colecției de arheologie;
- Întârzierea restaurării clădirii „Olimpia”;
- Dezinteresul conducerii muzeului din perioada 1990 – 2014 pentru inventarierea colecțiilor de bunuri culturale;
- Dezinteresul conducerii muzeului din perioada 1990 – 2014 pentru protejarea și conservarea bunurilor culturale;
- Personal profesionist insuficient;
- Inventarul colecției de arheologie (cea mai mare colecție a muzeului) neactualizat;
- Lipsa evaluatorilor profesioniști pentru bunurile de patrimoniu și puncte de vedere contradictorii în privința rolului experților Ministerului Culturii în procesul de evaluare bunuri de patrimoniu;
- Stocul foarte mare de cărți de specialitate editate de muzeu în perioada 1990 – 2014;
- Muzeele nu reprezintă puncte de interes importante pentru comunitatea brașoveană și turiștii veniți în zona Brașovului;
- Muzeele nu intră între obiceiurile de consum ale comunității locale;
- Evenimentele culturale organizate de muzeele locale au publicul cel mai redus între preferințele culturale ale brașovenilor;
- Categorie mare de nonvizitatori;
- Agenda culturală actuală a Brașovului este inconsistentă și insuficient structurată;
- Lipsa personalului cu studii de specialitate din domeniul culturii din aparatul autorității tutelare;
- Cooperarea redusă între operatorii culturali;
- Viața culturală locală autarhică – fiecare etnie își are propria viață culturală;
- Lipsa parteneriatelor culturale internaționale importante la nivel municipal și județean;
- La momentul 2010, al lansării *Strategiei de dezvoltare durabilă a Municipiului Brașov 2010 - 2030*, nu a fost identificat rolul central care revine culturii în noul context societal și economic;
- Lipsa de interes a structurilor din turism pentru muzee și neincluderea acestora în traseele turistice recomandate;
- Lipsa unei politici locale de turism și oferta redusă de divertisment pentru vacanțe rețin turismul local în zona sejururilor de scurtă durată;
- Neconectarea Brașovului la rețeaua națională de autostrăzi și lipsa aeroportului;

- Emisiunile cu profil cultural la posturile locale TV sunt rare;
- Regimul fiscal aplicabil sponsorizării proiectelor culturale și lipsa stimulentei și facilităților pentru investiția în domeniul culturii;
- Lipsa politicilor culturale adecvate la nivel local și național;
- Veniturile mai scăzute ale populației și necesitatea alocării veniturilor, cu prioritate, pentru nevoile primare;
- Calitatea actului de învățământ;
- Nerespectarea legislației de patrimoniu de către Primăria Municipiului Brașov.

AMENINȚĂRI

- Distrugerea patrimoniului cultural mobil și imobil;
- Întârzierea actualizării inventarelor colecțiilor de bunuri culturale;
- Pierderea personalului;
- Oferta culturală locală neadaptată nevoilor și așteptărilor segmentelor tinere de populație;
- Muzeele rămân cu o poziție modestă între obiceiurile de consum ale comunității locale;
- Subfinanțarea activităților culturale și lipsa investițiilor;
- Abandonarea/întârzierea restart-ului orașului Brașov prin cultură, de poziționare pe harta culturală națională și transformarea identitară în raport cu istoria și tradițiile;
- Agenda culturală locală modestă;
- Creșterea concurenței pentru timpul liber al populației;
- Concentrarea activității turistice la sfârșit de săptămână și gradul ridicat de sezonabilitate a turismului practicat în zonă;
- Vizibilitatea redusă a patrimoniului cultural-istoric local și insuficienta promovare a potențialului turistic al regiunii;
- Infrastructura culturală locală modestă;
- Slaba calitate a serviciilor culturale conexe;
- Lipsa ofertei/colaborării culturale internaționale din partea instituțiilor de cultură subordonate Primăriei Municipiului Brașov și Consiliului Județean Brașov;
- Înmulțirea cercetărilor arheologice neautorizate (ex. căutătorii de comori), a exporturilor ilegale și extinderea distrugerilor siturilor arheologice.

PUNCTE TARI

- Planul de management 2019 – 2024;
- Profilul unic al Muzeului Județean de Istorie Brașov în peisajul cultural local și național prin agenda de evenimente inedite și proiecte de nivel național și internațional;
- Câștigător și lider de proiect în cadrul programului „Europa Creativă” al Comisiei Europene;
- „CAN for Balkans – Comics Alliance Networking for Balkans”, proiect cu impact la publicul larg, cu mare vizibilitate internațională și conexiuni interesante în mediul artistic european;

- Inițiatorul și organizatorul proiectului „Bastionul Artiștilor”, unul dintre cele mai importante proiecte/stagiuni în aer liber din România și Proiectul Cultural al perioadei 2020 – 2021 în Brașov;
- Proiectul „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan”;
- Patrimoniul colecțiilor muzeului este valoros și relevant pentru identitatea istorică locală;
- Deschiderea instituției către publicul larg (festivaluri, expoziții outdoor, expoziții temporare cu tematică relevantă pentru comunitatea locală și turiști);
- Extinderea muzeului prin preluarea clădirii Olimpia;
- Orientarea activităților culturale ale muzeului către vizitatori
- Biletul unic de vizitare pentru muzeele brașovene și Biserica Neagră;
- Cei mai mulți beneficiari ai programelor de educație muzeală dezvoltate de muzeele brașovene în ultimii ani;
- Parteneriatele încheiate cu instituții renumite la nivel național și internațional;
- Finanțările nerambursabile obținute de muzeu pentru proiecte culturale în calitate de solicitant și implementarea cu succes;
- Participarea la programele europene de finanțare și implementarea cu succes a primului proiect cu finanțare externă în calitate de lider de proiect;
- Primele parteneriate internaționale (proiectul european *Am fost cetățeanul Orașului Stalin* și Muzeul Național al Muntelui Torino);
- Extinderea parteneriatelor internaționale (proiectul internațional *Regina Maria, ambasador al istoriei și artei populare românești*; proiectul internațional CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans”);
- Creșterea veniturilor proprii din activitatea de bază;
- Realizarea noii imagini identitare a Muzeului Județean de Istorie Brașov și impunerea acesteia în zona culturală din România;
- Existența unui concept inedit și profesionist al expozițiilor temporare pentru piața culturală locală și națională;
- Valorificarea curții Bastionului Țesătorilor printr-o stagiune artistică estivală (Bastionul Artiștilor);
- Implementarea primului festival de reconstituire istorică de anvergură internațională în Brașov;
- Cumidava, șantier arheologic de importanță națională și internațională;
- Constituirea colecției „Sport și Turism Montan”;
- Inventarierea profesionistă a colecțiilor muzeului;
- Monitorizarea microclimatului în spațiile expoziționale și depozite;
- Existența unei proceduri clare privind restaurarea și conservarea bunurilor culturale;
- Existența unei proceduri clare privind achiziționarea și acceptarea donațiilor bunurilor culturale;
- Managerul instituției a obținut statutul de manager cultural încă din anul 2015;
- Achiziționarea de aparatură muzeală modernă;
- Existența și funcționarea profesionistă a laboratoarelor de restaurare proprii pentru metal și ceramică;

- Angajarea unui restaurator de bunuri culturale din lemn, care a obținut și atestarea Institutului Național pentru Cercetare și Formare Culturală;
- Strategia corectă pentru „Noaptea Muzeelor”;
- Prețuri de intrare accesibile;
- Integrarea Muzeului Județean de Istorie în mediul instituțional local, județean și național;
- Colaborarea de excelență între muzeu și instituții reprezentative pentru comunitatea județului Brașov: Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Țara Bârsei” al Jud. Brașov, Inspectoratul Județean de Poliție Brașov, Arhivele Naționale Brașov, Brigada 2 Vânători de Munte „Sarmizegetusa” Brașov, Inspectoratul de Jandarmi Județean Brașov, Spitalul Militar „Regina Maria” Brașov;
- Importanța patrimoniului cultural este văzută de majoritatea brașovenilor în relație strânsă cu dezvoltarea turismului și păstrarea identității și tradițiilor;
- Brașovul se află între orașele României aflate în plin proces de expansiune economică;
- Județul Brașov este o destinație turistică cu o ofertă bogată și o reputație bună;
- Brașovul este perceput și promovat ca un centru al sporturilor de iarnă și orașul istoric pe care trebuie să-l vezi în România;
- Parteneriatul de promovare încheiat cu Agenția Națională de Presă AGERPRES;
- Parteneriatul de promovare încheiat cu revista „Historia”;
- Jurnalele de știri locale radio-TV, presa scrisă și online semnalează cu promptitudine evenimentele culturale.

OPORTUNITĂȚI

- Protejarea, valorizarea și valorificarea istoriei și patrimoniului ca surse de dezvoltare a potențialului cultural și creativ local;
- Restaurarea și conservarea patrimoniului cultural mobil și imobil;
- Întărirea rolului major pe care îl poate juca muzeul, ca factor de coeziune socială, atât în mediul rural, cât și în mediul urban, prin afirmarea identității culturale a locuitorilor;
- Reamenajarea profesionistă a expozițiilor permanente din Casa Sfatului, Bastionul Țesătorilor și Bastionul Graft;
- Înființarea unui muzeu al sportului brașovean și al turismului montan în clădirea „Olimpia”, proprietate a C.J. Brașov;
- Asigurarea siguranței patrimoniului prin evidența și clasarea acestuia;
- Organizarea de expoziții temporare și itinerante de nivel național și internațional;
- Spații moderne pentru depozitele muzeului și laboratoarele de restaurare;
- Creșterea și dezvoltarea colecțiilor muzeale;
- Proiecte culturale cu finanțare europeană;
- Modernizarea bazei tehnico-administrative;
- Asigurarea condițiilor profesionale de muncă;
- Creșterea constantă a numărului de acțiuni culturale;
- Evenimente și manifestări culturale de anvergură europeană;
- Recunoașterea calității de operator cultural important pentru muzeu datorită agendei sale culturale;

- Explorarea valențelor muzeului ca spațiu predilect pentru dialogul intercultural și promovarea multiculturalității;
- Pregătirea resurselor umane în curatoriat muzeal, marketing, PR, dezvoltarea de proiecte culturale și educative, planificare muzeală și expozițională;
- Reunirea persoanelor apropiate de activitățile de educație muzeală într-un Club al muzeului pentru certificarea apartenenței la lumea muzeului și fidelizare;
- Cercetări de marketing privind îndeplinirea misiunii și obiectivelor muzeului, profilul vizitatorului etc.;
- Strategie comună a instituțiilor statului cu sarcini în domeniul protejării siturilor arheologice la nivelul județului Brașov;
- Dezvoltarea voluntariatului;
- Realizarea de parteneriate, schimburi, colaborări cu instituții de profil, universități, asociații, fundații, ONG-urile din domeniul culturii;
- Editarea de publicații științifice și de popularizare;
- Realizarea și valorificarea comercială a produselor proprii (albume, vederi, pliante, suveniruri, cărți etc.);
- Atingerea nivelului de funcționalitate și performanță europeană;
- Introducerea muzeului în oferte de turism preferate mai ales de tineri;
- Participarea muzeului la târguri de turism locale, regionale, naționale și internaționale, individual sau în parteneriat cu autorități locale sau județene;
- Colaborarea și apartenența la rețele europene de turism cultural;
- Proiecte care vizează dimensiunea europeană a patrimoniului cultural brașovean;
- Susținerea recuperării memoriei istorice și a sentimentului de apartenență comunitară;
- Continuarea digitalizării patrimoniului istoric;
- Parteneriate media și publicitate pentru promovarea activității pe spații publicitare stradale, TV și radio;
- Realizarea unor campanii de promovare pe Internet;
- Consolidarea capacității de autofinanțare prin creșterea veniturilor suplimentare obținute din dezvoltarea activităților (ex. suveniruri);
- Permanentizarea participării la programe europene de finanțare, în urma creșterii experienței internaționale;
- Regenerarea comunității locale prin obiceiuri de consum cultural;
- Formarea unei generații de copii și tineri care să perceapă accesul și participarea la cultură ca o parte normală a vieții lor.

a 3. Evoluția imaginii existente și măsuri luate pentru îmbunătățirea acesteia

În anul 2022, conform strategiei de PR inițiată în anul 2014 și a preocupărilor pentru îmbunătățirea promovării activității, Muzeul Județean de Istorie Brașov a continuat să se poziționeze ca o instituție deschisă, comunicativă și apropiată de publicul său, precum și ca un operator cultural important la nivel local, național și chiar internațional.

Sigla muzeului, lansată oficial în luna iulie 2016, a fost declinată pe toate materialele de promovare (website, pagina proprie Facebook, mesh-uri, afișe, comunicate de presă).

**MUZEUL JUDEȚEAN
DE ISTORIE BRAȘOV**

De asemenea, implementarea proiectului „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan” a presupus o identitate vizuală individualizată pentru Olimpia, inclusiv un logo propriu, cu un design inspirat din arhitectura istorică a viitorului muzeu.

Logo Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan

Desigur, după implementarea cu succes a proiectului european „Am fost cetățeanul Orașului Stalin”, un nou proiect european, „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans”, contribuie la consolidarea imaginii muzeului nostru, la nivel național, drept o instituție culturală profesionistă, cu relații internaționale și expertiză în obținerea de finanțări externe. De asemenea, implementarea proiectului european conturează pentru Muzeul Județean de Istorie Brașov imaginea unui operator cultural important la nivel balcanic pentru domeniul benzilor desenate și la nivel european pentru banda desenată istorică.

O dovadă a prezenței noastre pe piața europeană a benzilor desenate, nu numai a benzilor desenate istorice, este prezența proiectului „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans” pe „lista de link-uri utile pentru profesioniștii benzilor desenate din toată Europa” realizată de EUDICOM – European Digital Comics, <https://eudicom.eu/resources/>

De asemenea, în august 2022, Agenția Executivă Europeană de Educație și Cultură (EACEA) a Uniunii Europene a publicat o broșură oficială cu cele 13 proiecte europene de colaborare în Balcanii de Vest, „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans”, fiind unul dintre ele.

La nivel local și chiar național, ne-am impus ca operator cultural important prin „Bastionul Artiștilor”, care a fost declarat „Proiectul Cultural al perioadei 2020 – 2021” în Brașov, după votul publicului și evaluarea juriului Consorțiului Cultural „Corona”. Premiul a fost acordat Muzeului

Județean de Istorie Brașov în gala organizată de consorțiu și Primăria Municipiului Brașov pe 25 februarie 2022. Bastionul Artiștilor din Bastionul Țesătorilor a continuat cu succes și în anul 2022.

Calitatea de partener al Muzeului Național de Istorie al României prin împrumutul de bunuri culturale de „Tezaur” pentru realizarea expoziției „Tezaure arheologice din România. Rădăcini dacice și romane” la Muzeul Național de Arheologie din Madrid, în perioada octombrie 2021 – februarie 2022, și apoi la București, în expoziția „Dacia – Ultima frontieră a romanității”, în perioada 27 octombrie 2022 – martie 2023, confirmă importanța patrimoniului deținut de muzeul nostru și susține imaginea de partener important de nivel național și internațional.

Muzeul nostru este prezent și în două clădiri importante, cu funcții speciale pentru comunitate: panourile expoziției outdoor de fotografie istorică „Promenadele Brașovului” sunt expuse la CATTIA, de la inaugurarea centrului de afaceri (10 octombrie 2019) până în prezent; panourile expoziției de fotografie istorică „Regina Maria, Mama răniților” sunt expuse pe holurile Spitalului Militar de Urgență „Regina Maria” din Brașov, de la aniversarea a 100 de ani de administrație românească și 97 de ani de când a primit numele suveranei României Mari (mai 2019) până în prezent.

De asemenea, munca noastră în străinătate are ecouri chiar și după mulți ani de la încheierea evenimentelor culturale. Spre exemplu, expoziția „Regina Maria, ambasador irezistibil al istoriei și artei populare românești”, realizată în anul 2018 de muzeul nostru și Asociația Forums, păstrată în Irlanda de asociația „Romanian Community of Ireland”, a fost prezentată la Festivalul de Artă și Tradiții Românești, în galeria și foaierul National College of Art and Design (NCAD) Dublin, în perioada 3 – 4 septembrie 2022.

Recunoscut și apreciat la nivel național pentru prezentarea istoriei în forme neconvenționale, Muzeul Județean de Istorie Brașov a ajuns să influențeze munca altor muzee din țară. Astfel, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța a realizat proiectul „Istorii pontice în benzi desenate” (proiect co-finanțat de Administrația Fondului Național Cultural), datorită colaborării cu Muzeul Județean de Istorie Brașov.

În sensul impactului important pentru publicul larg, pe lângă expoziția „CAN for Balkans” prezentată în țară, la Brașov, în Coresi Shopping Mall, și în străinătate, la Muzeul Național de Istorie al Albaniei din Tirana și la Comics Art Museum din Bruxelles, menționăm continuarea programului expozițiilor în aer liber în spații cu un număr foarte mare de vizitatori: „1922 – Anul Încoronării” la Castelul Peleş, „CAN for Balkans” în Piața Sfatului din Brașov, „Europe in a comic strip” în Parcul Eroilor din Brașov, „Frica în istorie” la Biblioteca Națională a României, Piața Victoriei din Deva, Piața Ovidiu din Constanța și Parcul Monument din Brăila. Însă, „noutatea” anului 2022 considerăm că a fost prezentarea unei expoziții despre istoria turismului montan într-o peșteră din munți: „Cabana Peștera din Padina Crucii, leagănul turismului românesc de munte” în Peștera Ialomiței din Munții Bucegi.

Pe Tripadvisor, la categoria „Top Atracții în Brașov”, Casa Sfatului se află în top 10 cu 260 recenzii, fiind clasată după centrul istoric al orașului (1374 recenzii), Piața Sfatului (1586 recenzii), Muntele Tâmpa (1090 recenzii), Biserica Neagră (2199 recenzii), Prima Școală Românească (247 recenzii), Poarta Ecaterinei (301 recenzii), Biserica ortodoxă „Sf. Nicolae” (236 recenzii), Telecabina de pe Tâmpa (387 recenzii) și Coresi Shopping Mall (133 recenzii).

Satisfacția vizitatorilor

Casa Sfatului

264 • #7 of 109 things to do in Brasov • Government Buildings

[Open now](#) • 9:00 AM - 5:00 PM [Visit website](#) [Write a review](#)

What people are saying

By Aleksandar

"Great"

Nov 2019

Great looking building in the middle of a big square in the centre of old city.

By Flore

"A beautiful building with a history of hundreds of years."

Oct 2019

The whole old downtown area of Brasov is worth a visit and the House of Advice has a rich history.

[Suggest edits to improve what we show.](#)

[Improve this listing](#)

În anul 2022, pentru Casa Sfatului, Muzeul Județean de Istorie Brașov a ajuns pe TripAdvisor la 260 recenzii și a obținut de la vizitatori un rating foarte bun (80 recenzii cu „excelent”, 123 „foarte bun”, 51 „mediu”, 4 „slab”, 2 „teribil”), Casa Sfatului fiind în topul „lucrurilor/locurilor pe care poți să le faci/vizitezi în Brașov” (locul 7), avansând un loc față de 2021, trei locuri față de anul 2020 și patru locuri față de anul 2019. Datorită recenziilor primite de la vizitatori, Muzeul Județean de Istorie Brașov a primit de la TripAdvisor pentru Casa Sfatului certificatul de excelență patru stele!

Pentru alte muzee înregistrăm următoarele date: Muzeul Prima Școală Românească, 247 recenzii, din care 162 „excelent”; Muzeul Civilizației Urbane Brașov (loc 19), 81 recenzii din care 39 „excelent”; Muzeul de Etnografie (locul 22), 53 recenzii din care 24 „excelent”; Muzeul Casa Mureșenilor (loc 23), 34 recenzii din care 20 „excelent”; Muzeul de Artă (locul 28), 25 recenzii din care 12 „excelent”.

Astfel, după Biserica Neagră, obiectiv turistic plasat detașat pe primul loc în topul TripAdvisor, Casa Sfatului – Muzeul Județean de Istorie ocupă locul doi după criteriul numărului de recenzii și tot locul II în aprecierea calificativului „excelent” pentru muzee, după Muzeul „Prima Școală Românească”.

Bastionul Țesătorilor a obținut și el certificatul de excelență patru stele! Este pe locul 28 în topul „things to do in Brasov”, păstrând locul din anul anterior. Are 47 de recenzii, din care 13 „excelent”, 21 „foarte bun”, 9 „mediu”, 1 „slab” și 3 „teribil”.

Imaginea în presă

Presa locală a fost în mod constant, fără excepție, un „aliat” al instituției noastre. În anul 2022, în jurnalele posturilor de radio și TV locale, în presa locală scrisă și online, avem o prezență activă și pozitivă.

Comunicatele de presă ale muzeului au fost preluate de Agenția Națională de Știri AGERPRES (Muzeul Județean de Istorie Brașov a încheiat un parteneriat cu Agerpres începând din noiembrie 2017, iar pe 11 iunie 2021 a fost încheiat un nou protocol de colaborare) și alte agenții de presă naționale.

La nivel național, evenimentele noastre importante au fost prezentate de televiziunea națională, Antena 3, RTT Brașov, Nova TV Brașov, Radio România Cultural, Radio România Actualități, Radio România Internațional, Radio România Brașov, Amosnews.ro, Modernism.ro, revista „Historia”, www.zilesinopti.ro, www.stiripesurse.ro, www.ziare.com, www.hotnews.ro, revista „Comics”, etc.

Expoziția care s-a bucurat de publicitatea cea mai mare și a atras cel mai numeros public în interiorul muzeului și a potențat imaginea noastră publică a fost „Scrisoarea lui Neacșu se întoarce la destinație!”. După 106 ani, scrisoarea s-a întors la Casa Sfatului, adică în locul unde a fost păstrată sute de ani, de la sosirea la destinație în iunie 1521 până în septembrie 1916. De asemenea, a fost pentru prima oară de la descoperirea sa, când scrisoarea lui Neacșu, cel mai vechi document în limba română păstrat până în prezent, a fost prezentată public într-o expoziție muzeală și în afara cadrului profesional al Arhivelor Naționale ale României, un lucru foarte greu de obținut și foarte rar întâlnit pentru o instituție aflată în subordinea Ministerului de Interne. Un exemplu al aprecierii la nivel media este gestul Antena 3 de a începe promovarea pentru Noaptea Muzeelor cu o transmisiune în direct din fața Casei Sfatului, cu menționarea expoziției noastre despre scrisoarea lui Neacșu.

Implementarea proiectului „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans” a asigurat muzeului nostru o vizibilitate internațională, mai ales în Balcanii de Vest. Spre exemplu, expoziția „CAN for Balkans” a fost prezentată de televiziunile naționale din Albania și Serbia, iar prezența la Brussels a fost promovată de visit.brussels, portalul de promovare turistică al Primăriei Brussels. Dar este important să menționăm și prezența noastră pe platforma „Cooperare culturală în Balcanii de Vest”, creată de Comisia Europeană, platformă care susține vizibilitatea și maximizează rezultatele proiectelor despre Balcani la nivel internațional.

VISIT.BRUSSELS

Can for Balkan

Can for Balkan? Yes we can!

La nivelul aprecierii internaționale trebuie interpretat și titlul „Prietenul benzilor desenate din Balcani” primit de managerul Muzeului Județean de Istorie Brașov, Nicolae Pepene, pe 24 iunie 2022, la Leskovac, titlu acordat anual de un juriu al *Balkanska smotra mladih strip autora* din Leskovac. Pentru anul 2022, titlul a fost acordat ambasadorului Belgiei în Serbia, Koen Adam, și managerului Nicolae Pepene.

Tot pe 24 iunie 2022 s-a semnat și protocolul de colaborare pe termen lung dintre Muzeul Județean de Istorie Brașov și *Balkanska smotra mladih strip autora*, la inițiativa partenerilor din Serbia. „Martorul” momentului oficial a fost atașatul cultural al Ambasadei Belgiei în Serbia, Bertrand Fonteyn.

Cum era de așteptat, așa cum deja am menționat, expoziția care a generat interesul cel mai mare din partea presei a fost „Scrisoarea lui Neacșu se întoarce la destinație”:

- RTT Brașov, Știri: <https://www.youtube.com/watch?v=dVEudSUAjSw>
- RTT Brașov, *Azi in Brasov* 10 05 2022: <https://www.youtube.com/watch?v=rAgcDJUpHak>
- Brașov TV: <https://www.facebook.com/BrasovTV/videos/604220321312814>
- B 1 TV: <https://www.b1tv.ro/eveniment/scrisoarea-lui-neacsu-cel-mai-vechi-document-scris-in-limba-romana-expusa-in-premiera-la-casa-sfatului-din-brasov-1151861.html>
- ANTENA 3
<https://historia.ro/sectiune/timp-liber/scrisoarea-lui-neacsu-se-intoarce-la-destinatie-635009.html>
- <https://www.agerpres.ro/cultura/2022/05/09/brasov-scrisoarea-lui-neacsu-primul-document-scris-in-limba-romana-expusa-in-premiera-la-casa-sfatului--914913>
- <https://www.g4media.ro/scrisoarea-lui-neacsu-cel-mai-vechi-document-scris-in-romana-transportat-200-de-metri-cu-escorta-armata-a-ajuns-de-la-arhivele-statului-brasov-la-muzeul-județean-de-istorie.html>

<https://bzb.ro/stire/scrisoarea-lui-neacsu-s-a-intors-acasa-scoasa-din-arhivele-nationale-si-dusa-sub-escorta-in-casa-sfatului-a174372>
<https://viitorulilfovean.ro/9-23-mai-2022-scrisoarea-lui-neacsu-se-intoarce-la-destinatie-l/>
<https://www.monitorulexpres.ro/2022/05/10/scrisoarea-lui-neacsu-primul-document-scris-in-limba-romana-este-expus-in-premiera-la-casa-sfatului-din-brasov/>
<https://adevarul.ro/stiri-locale/brasov/scrisoare-transportata-sub-escorta-desi-distanta-2166383.html>
<https://brasovstiri.ro/la-muzeul-judetean-de-istorie-brasov-a-avut-loc-vernisaajul-expozitiei-scrisoarea-lui-neacsu-se-intoarce-la-destinatie/>
<https://newsbv.ro/2022/05/10/scrisoarea-lui-neacsu-primul-document-scris-in-limba-romana-expusa-in-premiera-la-casa-sfatului/>

De o promovare bună, la nivel local și național, a beneficiat Festivalul Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov, ediția a V-a:

TVR: http://stiri.tvr.ro/balcanii-in-istorie-este-tema-festivalului-benzilor-desenate--care-are-loc-la-bra--ov_916415.html#view

AGERPRES: <https://www.agerpres.ro/cultura/2022/10/13/festivalul-international-de-benzi-desenate-istorice-de-joi-la-brasov-participa-pest-40-de-artisti-din-7-tari--995498>

Historia: <https://historia.ro/sectiune/timp-liber/incepe-festivalul-international-de-benzi-desenate-2212130.html>

Evenimente muzeale.ro <https://evenimentemuzeale.ro/eveniment-cultural/concurs-national-de-benzi-desenate-pentru-tineri-12-17-ani-concurs-scolar-judetean-de-benzi-desenate-brasov/>

Gokid.ro: <https://gokid.ro/festivalul-international-de-benzi-desenate-istorice-2022-brasov/>

BZB: <https://bzb.ro/stire/weekendul-benzilor-desenate-la-brasov-a179709>

Cinefan: <https://cinefan.ro/stiri/9032-festivalul-international-de-benzi-desenate-istorice-brasov-2022>

Monitorul Expres: <https://www.monitorulexpres.ro/2022/10/13/brasov-a-inceput-festivalul-international-de-benzi-desenate-istorice/>

Mytex.ro: <https://mytex.ro/cultura/festival-international-de-benzi-desenate-istorice-la-brasov/>

Newsbv.ro: <https://newsbv.ro/2022/09/22/festivalul-international-de-benzi-desenate-istorice-brasov-in-octombrie-la-brasov/>

Adevărul: <https://adevarul.ro/stiri-locale/brasov/benzile-desenate-in-slujba-propagandei-comuniste-2212595.html>

Știrile Transilvaniei: <https://stiriletransilvaniei.ro/2022/10/13/artisti-din-7-tari-vin-la-cea-de-a-cincea-editie-a-festivalului-international-de-benzi-desenate-istorice-brasov/>

Radio Brașov: <https://www.radiobrasovfm.ro/stire/zeci-de-artiti-i-specialiti-din-7-ari-prezeni-la-cea-de-a-5-a-editie-a-festivalului-internaional-de-benzi-desenate-istorice-braov/3596871/5781/5>

Ziare.com: <https://ziare.com/brasov/stiri-actualitate/cea-de-a-v-a-editie-a-festivalului-international-de-benzi-desenate-de-astazi-la-brasov-8775103>

La pas prin Brașov: <https://lapasprinbrasov.ro/festivalul-international-de-benzi-desenate-istorice-brasov/>

Amosnews.ro: <https://www.amosnews.ro/lansarea-primei-expozitii-a-primei-retele-europene-de-benzi-desenate-istorice-can-for-balkans/>

Pe lângă presa românească, articole despre proiectul „CAN for Balkans – Comics Alliance Networking” în care Muzeul Județean de Istorie Brașov este lider au apărut în Belgia, Serbia, Albania, Bulgaria, Macedonia de Nord, Spania, Slovenia, în presa locală și națională, scrisă și online.

Concursul proiectului nostru a fost promovat pe diverse platforme internaționale, pe platforma *Relais Culture Europe*, platforma European Education and Culture Executive Agency și în rețeaua birourilor Europa Creativa din Luxemburg, Spania, Slovenia, Germania, Croația, Tunisia etc.

https://www.eacea.ec.europa.eu/news-events/news/european-cultural-cooperation-projects-western-balkans-2022-08-09_en

Uniunea Națională a Consiliilor Județene din România:

<https://uncjr.ro/web/category/noutati/page/4/>

RelaisCultureEurope:

<https://www.facebook.com/RelaisCultureEurope/posts/1839732092890124>

Comic Book Resources: <https://community.cbr.com/search.php?searchid=12866302>

Contestwatchers.com: <https://www.contestwatchers.com/can-for-balkans-2022-comics-competition/>

Luxemburg: <https://creative-europe.lu/the-balkans-throughout-history-by-comics-alliance-networking-for-balkans/>

Spania - Andalucia [can for balkans – comics alliance networking for balkans - europa creativa media desk andalucía \(juntadeandalucia.es\)](https://www.juntadeandalucia.es/media-desk-andalucia/can-for-balkans-comics-alliance-networking-for-balkans-europa-creativa)

Slovenia: [Open Call CAN for Balkans – Comics Alliance Networking for Balkans – CED Slovenija \(ced-slovenia.eu\)](https://www.ced-slovenia.eu/open-call-can-for-balkans-comics-alliance-networking-for-balkans-ced-slovenija)

Germania:

<https://www.facebook.com/page/180915015277455/search/?q=can%20for%20balkans>

Croația: <https://www.facebook.com/CEDKulturaCroatia/posts/3380777075483704>

Tunisia: <https://www.facebook.com/CETUNISIA/posts/999327420690052>

Activitățile proiectului, mai ales expoziția itinerantă și rezultatele concursului pentru artiști, au fost promovate în primul rând de presa din țările rețelei „CAN for Balkans – Comics Alliance Networking”:

Albania: Televiziunea Națională (RTSH), Vizion Plus TV, Sot.com, Struga.info, Origin.al, Shqiptarja.com, Bulevardionline.com, Kultplus.com.

Serbia: K-1 TV, Danas.rs, Vesti.rs, Jugpress.com, Novosti.rs.

Macedonia de Nord: Qpserver.mk, Ekran.mk, Smart.sdk.mk, Meta.mk.

Belgia: HLN.be, bd-best.com, visit.brussels.

Bulgaria: Urban-mag.com.

România: Modernism.ro, AGERPRES, Historia.ro, Litera 9, BZB.ro, Curatorial.ro, Radio România Internațional, Ziare.com, benzidesenateromanesti.blogspot.com.

Spania: Junta de Andalucia

Albania:

RTSH - Radio Televizioni Shqiptar, emisiunea „ART DHE ART”: *Oltsen Gripshi sjell studimin e parë për Novelën Grafike të Shqipërisë* | “Art dhe Art” në RTSH:

<https://www.youtube.com/watch?v=tDiiaUY-550>

RTSH - Radio Televizioni Shqiptar, emisiunea „ART DHE ART”, *Novela Grafike në vëmendjem e artistëve të Ballkanit*. | “Art dhe Art” në RTSH: <https://www.youtube.com/watch?v=-fcUu5RHqko>

Vizion Plus TV, *"Bashkohen" Heronjte e Ballkanit/Ekspozite me novela grafike ne Muzeun Historik Kombetar*

[https://www.vizionplus.tv/bashkohen-heronjte-e-ballkanit-ekspozite-me-novela-grafike-ne-muzeun-historik-](https://www.vizionplus.tv/bashkohen-heronjte-e-ballkanit-ekspozite-me-novela-grafike-ne-muzeun-historik-kombetar/?fbclid=IwAR2w4XhNH0vege_7ienGu5HOSMtZAF1v5MIl0Q2dkbqiTg4uYzYBqyjiGBs)

[kombetar/?fbclid=IwAR2w4XhNH0vege_7ienGu5HOSMtZAF1v5MIl0Q2dkbqiTg4uYzYBqyjiGBs](https://www.vizionplus.tv/bashkohen-heronjte-e-ballkanit-ekspozite-me-novela-grafike-ne-muzeun-historik-kombetar/?fbclid=IwAR2w4XhNH0vege_7ienGu5HOSMtZAF1v5MIl0Q2dkbqiTg4uYzYBqyjiGBs)
Sot.com [https://sot.com.al/kultura/ekspozita-can-for-balkans-me-punime-ne-novelen-grafike-historike-ne-muze-i550257?fbclid=IwAR04vx-](https://sot.com.al/kultura/ekspozita-can-for-balkans-me-punime-ne-novelen-grafike-historike-ne-muze-i550257?fbclid=IwAR04vx-eeqmFXZrFRrdLQr9M8YQeffo9SMfmbM4V4TB58NS2MeiXWCK0-NA)

[eeqmFXZrFRrdLQr9M8YQeffo9SMfmbM4V4TB58NS2MeiXWCK0-NA](https://sot.com.al/kultura/ekspozita-can-for-balkans-me-punime-ne-novelen-grafike-historike-ne-muze-i550257?fbclid=IwAR04vx-eeqmFXZrFRrdLQr9M8YQeffo9SMfmbM4V4TB58NS2MeiXWCK0-NA)
Sot.com [Ekspozita "Can for Balkans" me punime në novelën grafike historike në Muzeun Historik Kombëtar- Kultura \(sot.com.al\)](https://sot.com.al/kultura/ekspozita-can-for-balkans-me-punime-ne-novelen-grafike-historike-ne-muze-i550257?fbclid=IwAR04vx-eeqmFXZrFRrdLQr9M8YQeffo9SMfmbM4V4TB58NS2MeiXWCK0-NA)

Struga.info: <https://www.struga.info/kulture/bashkohen-heronjte-e-ballkanit-ekspozite-me-novela-grafike-ne-muzeun-historik-kombetar/>

Origjin.al: <https://origjin.al/events/2022-11-23/>

Shqiptarja.com: <https://shqiptarja.com/lajm/rubrika-ciceron-ngjarjet-e-kultures-qe-mund-te-ndiqni-sot-12>

Bulevardionline.com: <https://bulevardionline.com/shpallen-fituesit-e-konkursit-te-novelave-grafike-per-ballkanin/>

Kultplus.com: <https://www.kultplus.com/libri/konkursi-i-pare-i-novelave-grafike-per-ballkanin-ka-shpallur-fituesit-e-tij/>

Serbia:

Danas.rs: https://www.danas.rs/kultura/pobednici-prvog-strip-kokursa-o-balkanu/?fbclid=IwAR1SvsDC1TqDwdEEeTk7p-2xgPZkAb_nuWhm4ElssAlyn7eGQL-ZjgA6M9I

Novosti.rs: https://www.novosti.rs/kultura/vesti/1149788/srpskim-autorima-tri-nagrade-proglaseni-pobednici-prvog-strip-konkurs-a-balkanu?fbclid=IwAR3jgEMAHDUV_5S-o9dNLFi6nC-rhmDh-JVKyG6wT8NE9CAPGdy5Ols5_s

Jugpress.com: [Otvorena Balkanska smotra mladih strip autora - JUGPRESS](https://www.jugpress.com/otvorena-balkanska-smotra-mladih-strip-autora)

K-1 TV: [OTVORENA 25.BALKANSKA SMOTRA MLADIH STRIP AUTORA - Televizija K-1 \(k-1tv.rs\)](https://www.k-1tv.rs/otvorena-25-balkanska-smotra-mladih-strip-autora)

Vesti.rs: <https://www.vesti.rs/Leskovac/Balkanska-smotra-mladih-strip-autora-broj-25-trajace-sedam-dana.html>

K-1 TV: https://k-1tv.rs/otvorena-25-balkanska-smotra-mladih-strip-autora/?fbclid=IwAR1haVNzn1Dbp4yDhI10HF_AOTAkM7rLNZZF9n-gO_88jvy4hBD_ZQmQ3Jg

Macedonia:

Qpserver.mk https://opserver.mk/makedonija/makedonskiot-strip-pretstaven-pred-romanskata-publika/?fbclid=IwAR2qJS4e7F_9LfCMgxVLhzGQNO-iriOMyt_wQ2--CJJXcDmyZuawHdW0tk

Ekran.mk: https://ekran.mk/2022/09/01/%D0%BF%D1%80%D0%B2%D0%B8%D0%BE%D1%82-%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B8%D0%BF-%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B2%D0%B0%D1%80-%D0%B7%D0%B0-%D0%B1%D0%B0%D0%BB%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D1%82-%D0%B2%D0%BE/?fbclid=IwAR23eQ0gd4GXA80JA1j5fpm3Vn_WU3kzTaj2yQWKC24JkbyZgm7aj1hsUgQ

Smart.sdk.mk <https://smart.sdk.mk/vesti/dodeleni-nagradite-na-prviot-strip-konkurs-za-istoriski-temi-na-balkanot-finansiran-od-eu/?fbclid=IwAR0Y7W0j63XjeLIXY98-sDAOMStqlifH7vOJNHs3JBwJBnYhk5qd1HwDUgU>

Meta.mk <https://meta.mk/objaven-megjunaroden-konkurs-za-izrabotka-na-stripovi-na-tema-stripot-i-istorijata/?fbclid=IwAR1thhrzYMsBUQNHBFTFFNITKxoiRSQmXBYsUhDAiD7MVe2yPFQkQjXHak>
HLN.be : [Succes voor Maximilien Van de Wiele op internationaal stripfestival met verhaal over tragedie Joegoslavische oorlogen: “Droom nu van volwaardig album” | Antwerpen | hln.be](https://www.hln.be/bd-best.com/https://www.bd-best.com/-can-for-balkans-exposition-au-cbbd-du-21-d-cembre-2022-au-6-janvier-2023-news-12629.html)
bd-best.com: <https://www.bd-best.com/-can-for-balkans-exposition-au-cbbd-du-21-d-cembre-2022-au-6-janvier-2023-news-12629.html>
<https://www.visit.brussels/>

Bulgaria

Urban-mag.com (Varna): interviu cu manager Nicolae Pepene, 7 aprilie 2022 https://urban-mag.com/%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%B0%D0%B5-%D0%BF%D0%B5%D0%BF%D0%B5%D0%BD%D0%B5-%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%B8-%D0%BE%D1%82-1989-%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D0%BA%D1%81%D0%B8.html?fbclid=IwAR3291aq9FjOTbufuDZ3-Ug-BYCrU_tgnFuFDyUCQ1rtanc-ZCdDKTFfYH4

România:

AGERPRES [HTTPS://WWW.AGERPRES.RO/COMUNICATE/2022/12/27/COMUNICAT-DE-PRESA-MUZEUL-JUDETEAN-DE-ISTORIE-BRASOV--1035612](https://www.agerpres.ro/comunicate/2022/12/27/comunicat-de-presamuzeul-judetean-de-istorie-brasov--1035612)
[HTTPS://WWW.RRI.RO/RO RO/JURNAL ROMANESC 28122022-2674580](https://www.rri.ro/ro_ro/jurnal-romanesc-28122022-2674580)
Modernism.ro: <https://www.youtube.com/watch?v=OTaYfktSwAA&fbclid=IwAR136-1kmG1QcpchDYhBgBRRSlzDmiMfyTeDZygkTRf1CQ9Q9Ge1LKY4Qgg>
BZB.ro [Expoziția „CAN for Balkans”, de la Brașov la Tirana | Buna ziua Brasov \(bzb.ro\)](https://www.bzb.ro/expozitia-can-for-balkans-de-la-brasov-la-tirana)
Litera 9: [Expoziția realizată de Muzeul Județean de Istorie Brașov, CAN for Balkans, a ajuns la Bruxelles - Litera 9](https://www.litera.ro/expozitia-realizata-de-muzeul-judetean-de-istorie-brasov-can-for-balkans-a-ajuns-la-bruxelles-litera-9)
Historia.ro: <https://historia.ro/sectiune/timp-liber/primul-concurs-de-benzi-desenate-despre-balcanii-2202319.html>
Historia.ro: <https://historia.ro/sectiune/actualitate/banda-desenata-istorica-din-balcani-a-ajuns-la-2230931.html>
Historia.ro: <https://historia.ro/sectiune/timp-liber/cea-mai-mare-expozitie-organizata-de-o-institutie-2222669.html>
benzidesenateromanesti.blogspot.com: <http://benzidesenateromanesti.blogspot.com/2022/09/can-for-balkans-primul-concurs-de-benzi.html>

Curatorial.ro: <https://curatorial.ro/arta/expozitie-de-banda-desenata-realizata-de-muzeul-judetean-de-istorie-brasov-prezentata-la-bruxelles/>

Ziare.com: <https://ziare.com/brasov/stiri-actualitate/expozitia-can-for-balkans-de-la-brasov-la-tirana-8792204>

Spania:

Junta de Andalucia https://www.juntadeandalucia.es/cultura/europacreativaandalucia/can-for-balkans-comics-alliance-networking-for-balkans/?fbclid=IwAR0z7aWBRCTskl62AtSv2KbxvLgCaxEP_ulUPSPVBwAM13EJEGD97uMFRBg

De o excelentă promovare s-a bucurat albumul grafic 15 Noiembrie 1987: TVR, RTT, NOVA TV, AGERPRES, Europa Liberă, Adevărul, Radio România Târgu Mureș, Zile și Nopti, Bună Ziua Brașov, Transilvania Expres, Mytex.ro, Newsbv.ro, Radio România Brașov, Ziare.com, Realitatea de Brașov, La pas prin Brașov, Știrideazi.ro, Transilvania 365, Infomures.ro, Ziarelive.ro, Ecopolitic.ro, Revista Comics, Goodreads.com.

TVR: http://stiri.tvr.ro/35-de-ani-de-la-revolta-anticomunista-de-la-bra-ov--marca--i-cu-proiectie-de-film--lansare-de-album---i-depuneri-de-coroane_918634.html#view

AGERPRES: <https://www.agerpres.ro/social/2022/11/09/brasov-revolta-din-15-noiembrie-comemorata-in-premiera-in-parlament-si-cu-evenimente-culturale-si-sportive-timp-de-4-zile--1010469>

Europa Liberă: <https://romania.europalibera.org/a/revolta-brasov-1987-violente-dosare-instanta/32130633.html>

Novapress: <https://www.novapress.ro/video/punct-si-de-la-capat/emisiune-9-noiembrie-2022110910408.html>

RTT, *Azi în Brașov*, 14 noiembrie 2022, <https://www.youtube.com/watch?v=WpbCdBJiU0U>
Adevărul: <https://adevarul.ro/stiri-locale/brasov/15-noiembrie-1987-ziua-care-nu-se-uita-2220375.html>

Radio Mureș: <https://www.radiomures.ro/stiri/brasov-lansare-a-unei-carti-despre-revolta-din-15-noiembrie-1987-realizata-de-fiica-unui-participant.html>

Zile și Nopti: <https://zilesinopti.ro/2022/11/14/15-noiembrie-1987-dictatorul-fara-chip/>

Bună Ziua Brașov: <https://bzb.ro/stire/ziua-care-nu-se-uita-azi-la-mall-a180745>

MyTex: <https://mytex.ro/expres/15-noiembrie-1987-celebrare-si-la-mall/>

Newsbv: <https://newsbv.ro/2022/11/14/la-35-de-ani-de-la-revolta-anticomunista-de-la-brasov-muzeul-judetean-de-istorie-onoreaza-memoria-eroilor-nostri-cu-o-noua-aparitie-editoriala/>

Radio Brașov: <https://www.radiobrasovfm.ro/articol/ziua-care-nu-se-uita-in-faa-tinerei-generaii/3606471/5781/1>

Ziare.com: <https://ziare.com/brasov/stiri-actualitate/ziua-care-nu-se-uita-azi-la-mall-8788369>

Realitatea: <https://realitateadebrasov.net/la-35-de-ani-de-la-revolta-anticomunista-de-la-brasov-muzeul-judetean-de-istorie-brasov-onoreaza-memoria-eroilor-nostri-cu-o-noua-aparitie-editoriala/>

La Pas prin Brașov: <https://lapasprinbrasov.ro/15-noiembrie-1987-ziua-care-nu-se-uita-dictatorul-fara-chip/>

Știreadeazi.ro: <https://stireadeazi.ro/35-de-ani-de-la-revolta-anticomunista-de-la-brasov-marcati-cu-proiectie-de-film-lansare-de-album-si-depuneri-de-coroane/>

Transilvania 365: <https://transilvania365.ro/15-noiembrie-1987-ziua-care-nu-se-uita-dictatorul-fara-chip/>

Infomures.ro: <https://stiri.infomures.ro/cultura/brasov-lansare-a-unei-carti-despre-revolta-din-15-noiembrie-1987-realizata-de-fiica-unui-participant/>

Ziarelive.ro: <https://www.ziarelive.ro/stiri/la-35-de-ani-de-la-revolta-anticomunista-de-la-brasov-muzeul-judetean-de-istorie-onoreaza-memoria-eroilor-nostri-cu-o-noua-aparitie-editoriala.html>

Ecopolitic.ro: <https://ecopolitic.ro/brasov-lansare-a-unei-carti-despre-revolta-din-15-noiembrie-1987-realizata-de-fiica-unui-participant/>

Revista Comics: <https://revista-comics.blogspot.com/2022/11/roman-grafic-15-noiembrie-1987.html>

Goodreads.com: https://www.goodreads.com/author_blog_posts/23109597-15-noiembrie-1987-ziua-care-nu-se-uit

Blogul Benzi desenate românești: <http://benzidesenateromanesti.blogspot.com/2022/11/15-noiembrie-1987-ziua-care-nu-se-uita.html>

Pentru promovarea romanului grafic *15 noiembrie 1987* de Alexandra Gold, principalul canal de comunicare a fost pagina de Facebook @muzeuljudețeandeistoriebrașov, dar și @bastionulartiștilor. 10 materiale dedicate romanului au generat un impact în rândul a peste 29.700 de persoane, conform statisticii Facebook.

Expoziția de fotografie istorică din Peștera Ialomitei, „Cabana Peștera din Padina Crucii, leagănul turismului românesc de munte”, a fost prezentată de G4Media.ro, AGERPRES, revista „Historia”, revista „Profil Cultural”, Modernism.ro.

https://www.g4media.ro/video-expozitie-dedicata-turismului-montan-in-pestera-ialomitei-din-bucegi-in-cadrul-the-jazz-cave-festival.html?fbclid=IwAR0XY4T_gxnQGURSGEC5-Wv_Y1altaAcJcN79QhfCCF3PNTb18x666cXQ8M

https://www.agerpres.ro/comunicate/2022/07/01/comunicat-de-presa-muzeul-judetean-de-istorie-brasov--943796?fbclid=IwAR3tseAtx_QjBjNPF4mTPBL8WODHXREclP0LHjr6Jto38xnHcwiXlbKdD3s

<https://historia.ro/sectiune/timp-liber/expozitie-despre-istoria-turismului-montan-639678.html>

https://www.modernism.ro/2022/07/01/expozitie-despre-istoria-turismului-montan-organizata-in-inima-bucegilor/?fbclid=IwAR2j_xw30G7FP1EvX1zgifSbokF7Aflbm1NQ4s4NCnpLQYRWnoZpuLkYGz4

https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:32dBCaiHF_AJ:https://issuu.com/pr-ofilcultural/docs/147iul2022web&cd=22&hl=ro&ct=clnk&gl=ro

Expoziția de benzi desenate istorice „Frica în istorie” a fost promovată pentru Constanța și București de AGERPRES, Historia.ro, Mediafax, Amosnews.ro, Constanța TV, editiadedimineata.ro etc.

<https://historia.ro/sectiune/timp-liber/cea-mai-mare-expozitie-outdoor-de-benzi-desenate-641412.html?fbclid=IwAR145XQRoEGnvFjxBWbe-15yb69VfiLvydiGqrbMxU2pzFPL9QkKgdvLuz0>
<https://historia.ro/sectiune/timp-liber/frica-in-istorie-cea-mai-mare-expozitie-2205745.html>

https://www.agerpres.ro/comunicate/2022/07/22/comunicat-de-presa-muzeului-judetean-de-istorie-brasov--953517?fbclid=IwAR2WYtdC0ZlwoepSqziQeqHAhKBtyREmNEKdXUblQAEzHQ9_fm_7WurUEcE
<https://www.mediafax.ro/social/cea-mai-mare-expozitie-outdoor-de-benzi-desenate-din-romania-exploreaza-frica-in-istorie-21030069>
<https://www.amosnews.ro/cea-mai-mare-expozitie-outdoor-de-benzi-desenate-organizata-pana-in-prezent-in-romania-la-constant-tema-expozitiei-frica-in-istorie/>
<https://www.constantatv.ro/2022/07/25/minac-anunta-cea-mai-mare-expozitie-outdoor-de-benzi-desenate/>
<https://editiadedimineata.ro/biblioteca-nationala-bd/>

Expoziția outdoor „1922. Anul Încoronării”, itinerată la Muzeul Național Peleş, a fost prezentată la știrile Antena 3, pe 1 mai 2022:

<https://www.facebook.com/Antena3Oficial/videos/3153604501527148>

Despre expoziția „Silvan, istoric în imagini al epocii sale” de la Casa Sfatului au fost realizate știri la RTT Brașov, Nova TV Brașov, Modernism.ro, Newsbv.ro.

<https://www.youtube.com/watch?v=rm4OAlriFu4>, min. 9

https://www.novapress.ro/video/stirile-nova/jurnal-30-iunie-2022063010172.html?fbclid=IwAR3291aq9FjOTbufuDZ3-Ug-BYCrU_tgnFuFDyUCQ1rtanc-ZCdDKTffYH4

min. 12

<https://www.modernism.ro/2022/06/30/expozitia-silvan-istoric-in-imagini-al-epocii-sale-la-muzeul-judetean-de-istorie-brasov/>

<https://newsbv.ro/2022/06/30/expozitia-silvan-istoric-in-imagini-al-epocii-sale-la-muzeul-judetean-de-istorie-brasov/>

Managerul instituției a fost invitatul unor emisiuni TV cu audiență mare la Brașov: „Subiecte grele” de la NOVA TV (Mariana Sebeni Comșa),

https://www.novapress.ro/video/subiecte-grele/emisiune-1-februarie-202202019868.html?fbclid=IwAR2L6vCF6jJ0ODQBA-M9r30ZuLvdxSG-WX_6sRpmVzA94MjUsmkl4kSEXp8

https://www.novapress.ro/video/subiecte-grele/emisiune-1-februarie-202202019868.html?fbclid=IwAR2L6vCF6jJ0ODQBA-M9r30ZuLvdxSG-WX_6sRpmVzA94MjUsmkl4kSEXp8

„Punct și de la capăt” de la NOVA TV (Onelia Pescaru), 7 iulie 2022,

<https://www.novapress.ro/video/punct-si-de-la-capat/emisiune-7-iulie-2022070710187.html>

„Punct și de la capăt” de la NOVA TV (Onelia Pescaru), 9 noiembrie 2022,

<https://www.novapress.ro/video/punct-si-de-la-capat/emisiune-9-noiembrie-2022110910408.html>

„Azi în Brașov” de la RTT (Dan Ghiță), 14 noiembrie 2022,

<https://www.youtube.com/watch?v=WpbCdBJiUOU>

„Azi în Brașov” de la RTT (Dan Ghiță), 10 mai 2022,

<https://www.youtube.com/watch?v=rAgcDJUpHak>

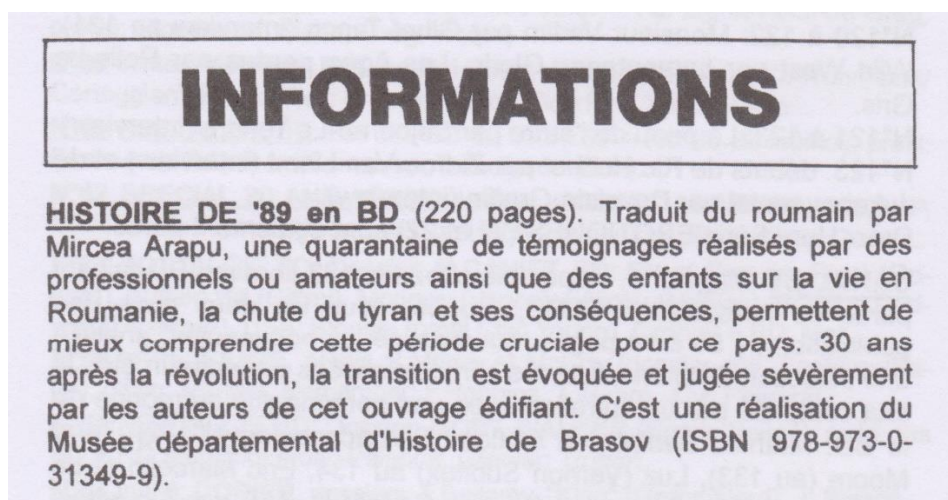
Pentru promovarea ofertei de turism cultural a Brașovului, la recomandarea managerului Nicolae Pepene, muzeograful Lucica Savu a făcut o prezentare a Cetății Brașovului (zona După Ziduri, Piața Sfatului și curtea Bisericii Negre) pentru emisiunea „Destinația Anului” de la TVR, în

13 mai 2022, iar muzeograful Voica Istrate a făcut o prezentare a Bastionului Țesătorilor pentru echipa „Zoom Television”, pe 12 ianuarie 2022.

Promovarea albumului colectiv „Istorie din '89 în benzi desenate” a continuat și în anul 2022. Cu ocazia participării la Festival International de la Bande Dessinée d'Angoulême 2022, managerul Muzeului Județean de Istorie Brașov a participat la dezvelirea monumentului dedicat lui Albert Uderzo, pe 17 martie 2022, și a avut întâlniri cu Xavier Bonnefont, primarul orașului Angoulême, Gérard Desaphy, consilier municipal și vicepreședinte al Consiliului Orașului Angoulême, responsabil pe Cultura și Cooperare Internațională, Helene Hoog, directoarea muzeului Cité internationale de la bande dessinée et de l'image, ziariști și artiști B.D. Astfel, albumul nostru a avut șansa extraordinară de a reține atenția celui mai citit website de informații despre lumea benzilor desenate din Europa, ActuaBD, inclusiv cu o transmisiune live pe Instagram ActuaBD de la prestigiosul festival din Angoulême, în care Didier Pasamonik a prezentat albumul editat de Muzeul Județean de Istorie Brașov. Apoi, pe 2 mai 2022, pe ActuaBD a apărut o recenzie elogioasă:

https://www.actuabd.com/Roumanie-l-ombre-de-Ceausescu?fbclid=IwAR2iKo1jNaRZd1Nxpro4SpngW1YR_ILOlezqnvT7c0eJzlaubhnR6olUaXo

De asemenea, despre albumul de benzi desenate „Istorie din '89 în benzi desenate”, versiunea în limba franceză, a apărut, tot în mod gratuit, o prezentare în prestigioasa revistă franțuzească „HOP!”, numărul din februarie 2022.

La solicitarea Ambasadei României în Republica Elenă, albumul nostru de benzi desenate istorice despre decembrie 1989, versiunea în limba franceză, a fost oferit ca premiu elevilor câștigători ai concursului național al francofoniei 2022, organizat de Ziua Internațională a Francofoniei (20 martie)! Premiile au fost înmânate, la sediul Institutului Francez din Atena/Institut Français De Grèce - Γαλλικό Ινστιτούτο Ελλάδος. Lansat în noiembrie 2021, concursul a reunit peste 6.000 de elevi și profesori din școli și licee din toată Grecia. Premiile din partea României au fost oferite de Centrul Național al Cărții, Institutul Cultural Român, Muzeul Județean de Istorie Brașov și editura Syrtis.

În țară, albumul colectiv B.D. a fost promovat și la standul Institutului Francez din România de la Târgul de carte Radio România Gaudeamus, 7 – 11 decembrie 2022, Romexpo, și pe site-ul Mediateca Institutului Francez.

https://mediatecafranceza.wordpress.com/2020/11/20/histoires-de-89-en-bandes-dessinees/?fbclid=IwAR1_GkJsJwZr7iSrD_jiDGrTgMeLGEcDDbaZZhF9a6R8_CmGL-jVqsl4hEI

În continuare, un impact deosebit îl are în mediul online promovarea albumului datorită clipului video de prezentare realizat de Octav Ungureanu. Postarea din 19 decembrie, ora 15:19, a continuat să aibă un impact bun și în anul 2022 și la 7 februarie 2023 avea 14606 vizionări video timp de minim 3 secunde, impact 43.421 persoane și 811 reacții. Apoi, ultima postare a aceluiași clip video (20 decembrie 2019) a avut un impact de 12.815 persoane, 5816 vizionări video timp de mai mult de 3 secunde, 373 reacții.

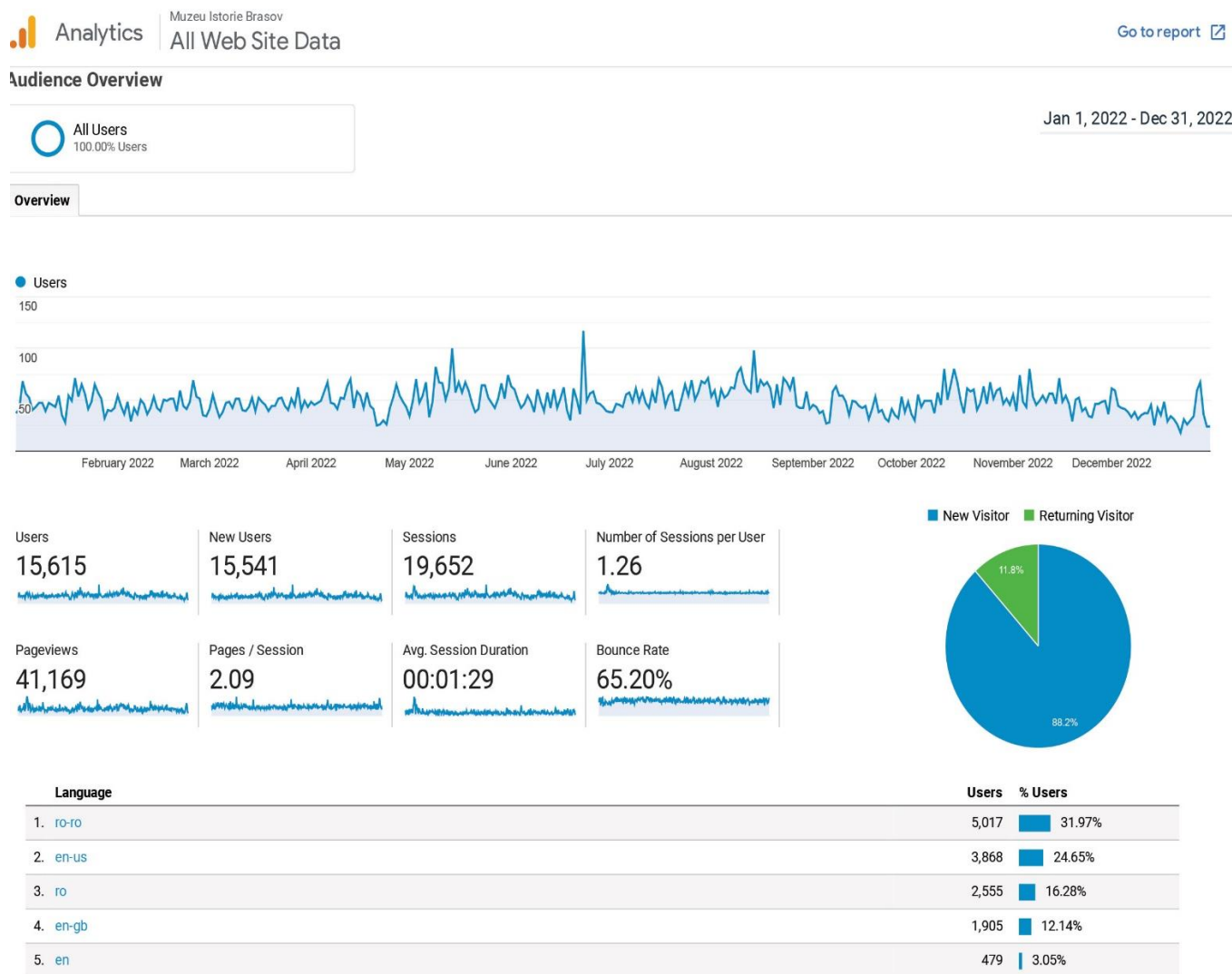

Canale de comunicare online

Și în anul 2022, sursa cea mai importantă pentru evoluția imaginii muzeului în mediul online a fost Facebook, în mod detașat. Alte surse importante au fost site-ul muzeului și motoarele de căutare Google.

Începând din iulie 2016 a fost lansat oficial www.brasovistorie.ro, noul website al Muzeului Județean de Istorie Brașov.

Deși nu a avut un buget de promovare, considerăm că website-ul are un bilanț bun și în anul 2022.

În anul 2022, site-ul oficial al muzeului a avut un număr total de 15.615 vizitatori unici și 15.541 vizitatori noi. Au fost înregistrate 19.652 sesiuni/vizite, cu un număr de sesiune pe vizitator în medie 1,26 vizite/vizitator, 41.169 vizite pe pagină, în medie 2,09 pagini/sesiune, o durată medie/ sesiune 1 min. și 29 sec. pe care o considerăm bună, și 65,2 % bounce rate. Procentul de 11,8 % vizitatori vechi/reveniri confirmă existența unui nucleu de persoane care se interesează periodic de activitățile muzeului.

O evaluare a site-ului este durata medie a intrării pe site, 1 minut și 26 secunde. Din această durată, mult mai scăzută decât în primul an de pandemie (2 minute și 29 secunde, o durată evaluată ca bună în domeniul publicității online), rezultă că în anul 2022, la fel ca în 2021 (1 min. 28 sec.) accesările site-ului au fost mai ales pentru informare punctuală și mai puțin pentru documentare și/sau lectură conținut.

Vârful de vizitatori a fost în luna iulie, mijlocul lunii mai și sfârșitul lunii august.

Audience Overview

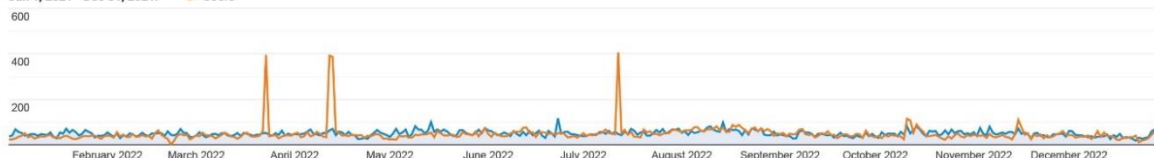

Jan 1, 2022 - Dec 31, 2022
Compare to: Jan 1, 2021 - Dec 31, 2021

Overview

Jan 1, 2022 - Dec 31, 2022: Users

Jan 1, 2021 - Dec 31, 2021: Users

Users
4.95%
15,615 vs 14,878

New Users
5.36%
15,541 vs 14,751

Sessions
1.43%
19,652 vs 19,374

Number of Sessions per User
-3.35%
1.26 vs 1.30

Pageviews
-4.36%
41,169 vs 43,046

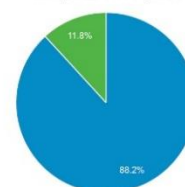
Pages / Session
-5.71%
2.09 vs 2.22

Avg. Session Duration
0.29%
00:01:29 vs 00:01:28

Bounce Rate
7.64%
65.20% vs 60.58%

New Visitor Returning Visitor

Jan 1, 2022 - Dec 31, 2022

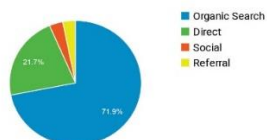
Acquisition Overview

All Users
100.00% Users

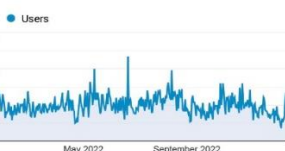
Jan 1, 2022 - Dec 31, 2022

Primary Dimension: Conversion:
Top Channels All Goals Edit Channel Grouping

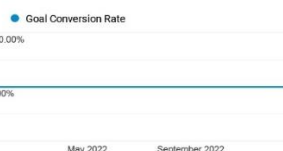
Top Channels

Users

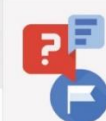

Conversions

Acquisition			Behavior			
	Users	New Users	Sessions	Bounce Rate	Pages / Session	Avg. Session Duration
	15,615	15,541	19,652	65.20%	2.09	00:01:29
1 Organic Search	11,417			63.04%		
2 Direct	3,442			74.64%		
3 Social	525			65.10%		
4 Referral	497			52.44%		

Conversions

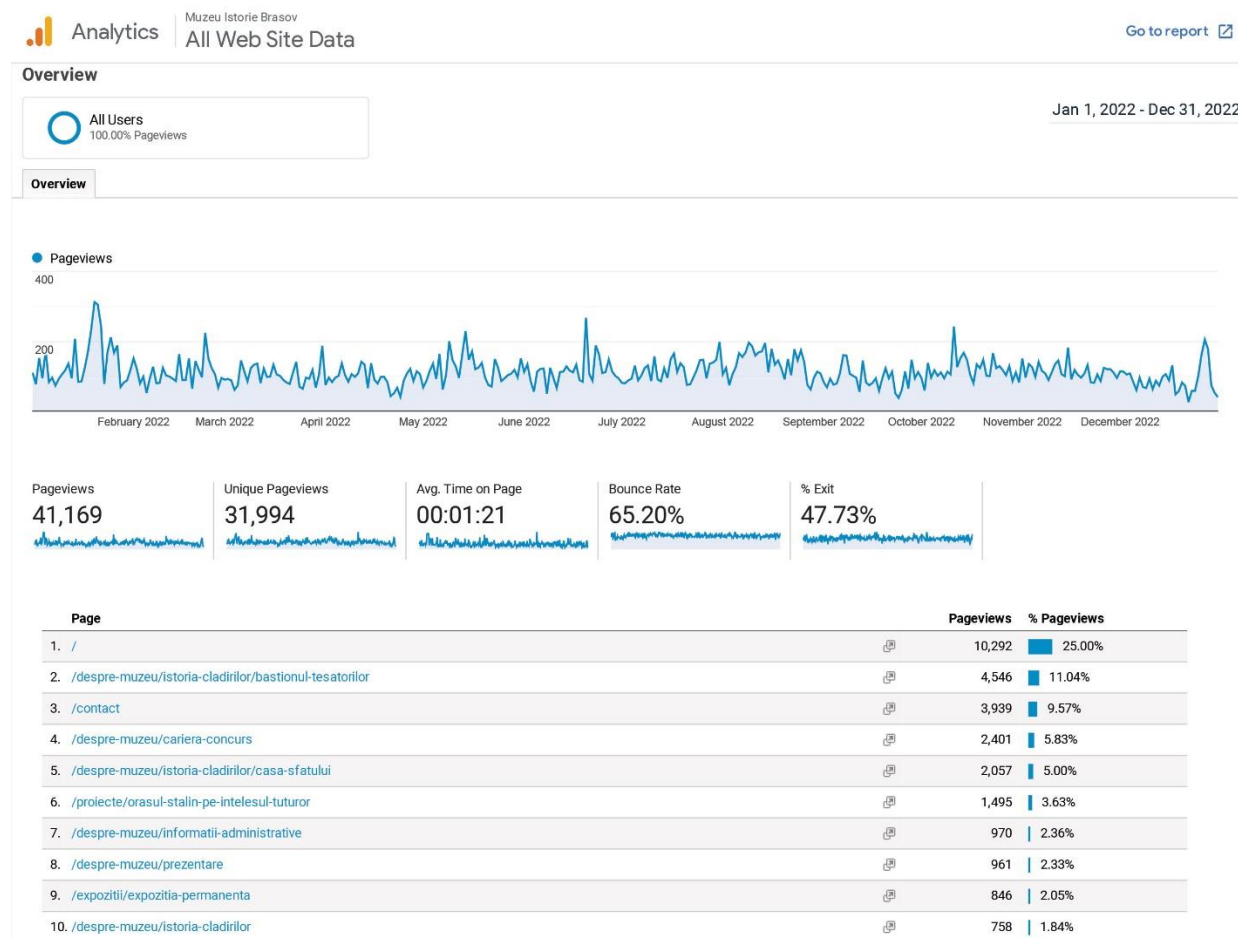
Set up a goal.

To see outcome metrics, define one or more goals.

[GET STARTED](#)

Față de anul anterior remarcăm o creștere a numărului utilizatorilor (15615 vs. 14878) cu 4,95 % și a numărului vizitatorilor noi cu 5,36 % (15541 vs. 14751). După ce numărul vizualizărilor a crescut de la 32.252 în anul 2020 la 43.046 în anul 2021, creșterea cu 33,47 % fiind cea mai mare creștere anuală din istoricul site-ului muzeului, în anul 2022 a fost înregistrată o scădere față de anul anterior cu 4,36 %.

Pe site-ul muzeului, 72% au ajuns prin căutare organică (Google), 21.7% direct prin domeniul brasovistorie.ro și 3% prin social media către site.

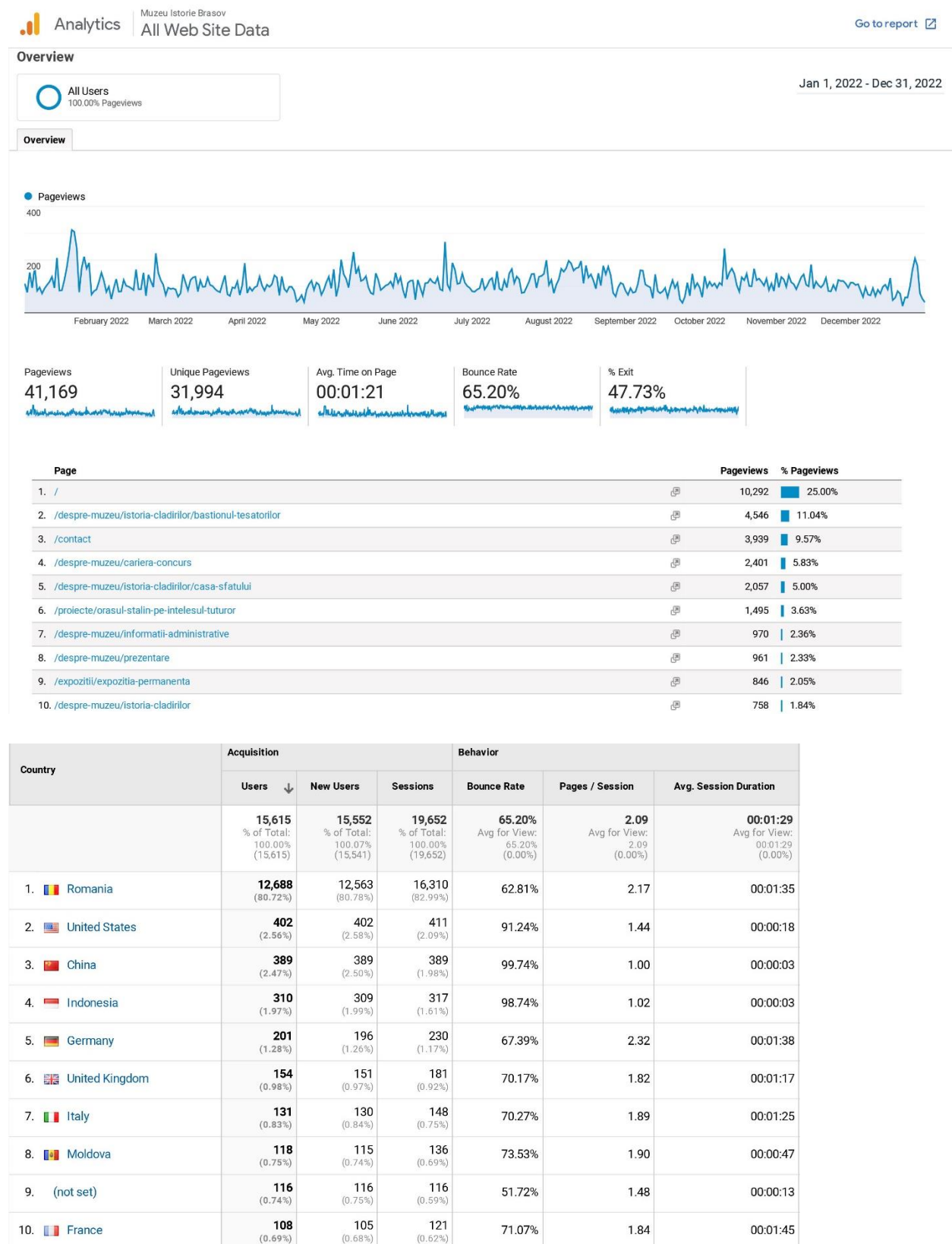

Vârfurile de accesare ale site-ului au fost în lunile februarie, martie, mai, iulie și octombrie. Cele mai vizitate pagini au fost prima pagina din site, „acasă” (25%), „istoria clădirilor/ bastionul Țesătorilor” (11,04 %), contact (9,57 %) și „despre-muzeu/cariera-concurs” (5,83%).

După criteriul țării de unde a fost făcută accesarea, pe lângă România, care deține un procent foarte mare dar normal de vizitatori (80,72 %, 12.688 useri) și sesiuni (82,99 %, 16.310 sesiuni), avem în frunte Indonezia (1,97 %, 310 useri) și China (2,47 %, 389 useri)! În „topul vizitatorilor” mai avem Statele Unite ale Americii (2,56 %, 402 useri), Germania (1,28 %, 201 useri) și Regatul Unit al Marii Britanii (0,98%, 154 useri).

Desigur, „user” din Indonezia, China, Hong Kong sau S.U.A. înseamnă scripturi-roboti în cele mai multe cazuri pentru căutarea de breșe de securitate sau colectare de adrese de email. Vestea bună este că în comparație cu anul trecut ponderea lor a scăzut. În 2021, am avut Indonezia (4,81 %, 721 useri), China (2,97 %, 445 useri), Hong Kong (1,47 %, 220 useri).

În schimb, relevantă este durata petrecută pe site – peste 1 minut – în Germania (1 min. 38 sec.), Marea Britanie (1 min. 17 sec.), Franța (1 min. 45 sec.), Italia (1 min. 25 sec.).

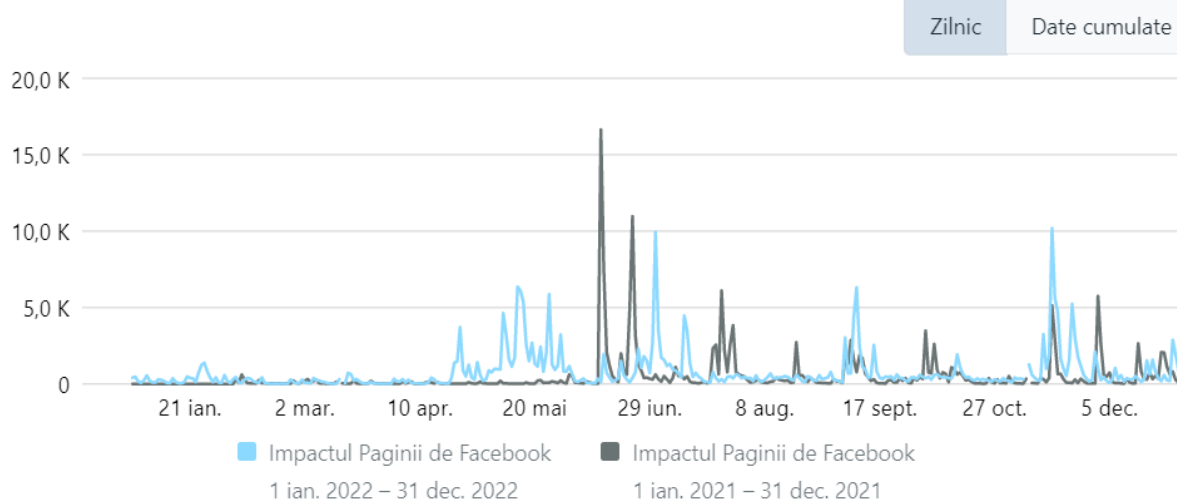

Muzeul a beneficiat de o pagină oficială de Facebook începând din 24 martie 2016: [https://www.facebook.com/ Muzeul Judetean de Istorie Brasov/](https://www.facebook.com/MuzeulJudeteandeIstorieBrasov/).

Rezultatul a fost pozitiv în anul 2022. Pe 31 decembrie 2022, pagina a ajuns la 3.5 k urmăritori și 3.2 k persoane care o apreciază. Impactul paginii a fost de 84.791 persoane, cu o creștere de 21,4 % față de anul anterior.

Impactul Paginii de Facebook ⓘ

84.791 ↑ 21.4%

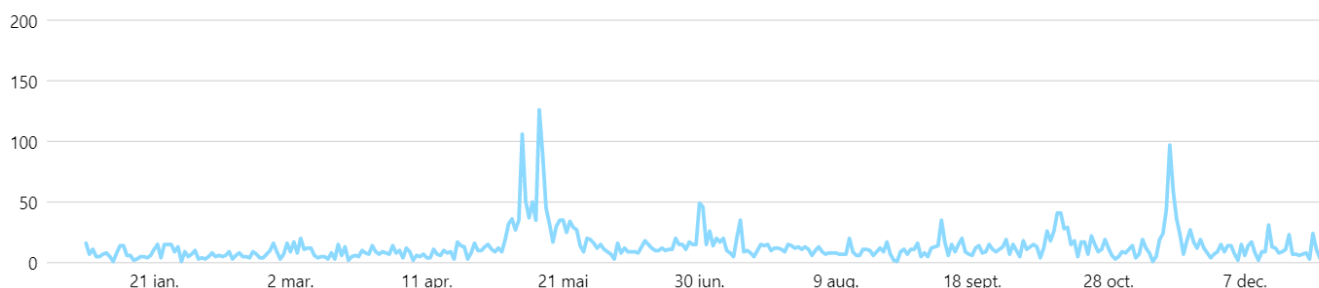

Pagina muzeului a înregistrat 4906 vizite și 346 aprecieri noi, cu 37.6 % și, respectiv 12.3 %, mai mult față de anul 2021.

Topul postărilor este format din „15 Noiembrie 1987, ziua care nu se uită niciodată!”, 15 Noiembrie 2022 (impact 14,6 k persoane, 823 aprecieri și reacții, 77 distribuiri); „Măine, 9 Septembrie, de la ora 12:00, vă așteptăm la lansarea cărții *Râșnov, arx suprema*”, 8 septembrie 2022 (impact 7.9 k persoane, 595 reacții, 65 aprecieri și reacții, 19 distribuiri); „Managerul MJIBV despre romanul grafic 15 Noiembrie 1987”, 22 noiembrie 2022 (impact 6.8k persoane, 361 reacții, 20 distribuiri); „Azi la Casa Sfatului a avut loc lansarea cărții *Râșnov, arx suprema*”, 9 septembrie 2022 (impact 6.3k persoane, 235 reacții, 19 distribuiri).

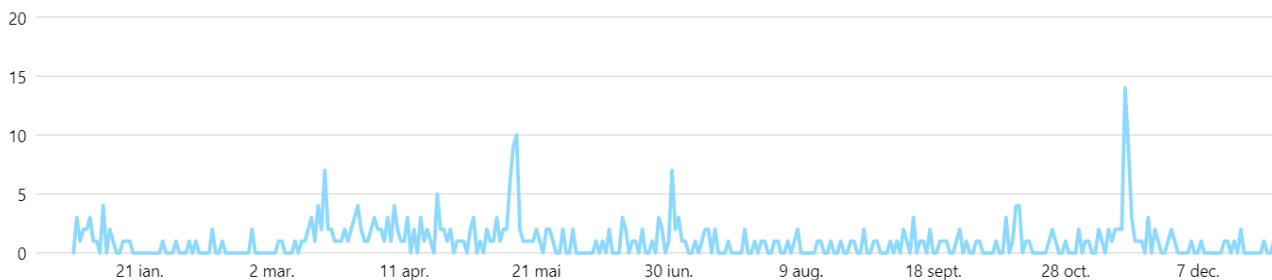
Vizite pe Pagina de Facebook ⓘ

4.906 ↑ 37.6%

Noi aprecieri pentru Pagina de Facebook ⓘ

346 ↑ 12,3%

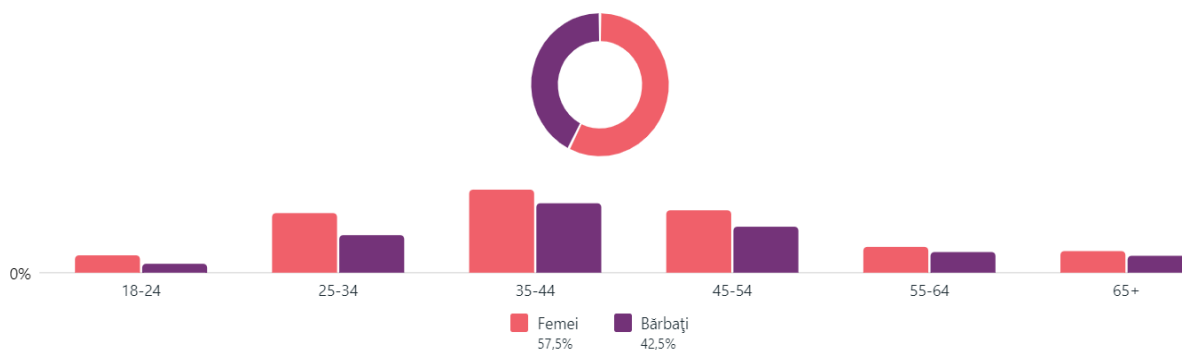
Din analiza datelor furnizate de Facebook rezultă că profilul vizitatorului paginii muzeului nostru este echilibrat în privința sexului: 57,5 % femei, 42,5% bărbați. Atât la bărbați, cât și la femei, pe primul loc sunt utilizatorii cu vârsta între 35-44 ani, împreună formând 32,5 % din total utilizatori. Pe gen și vârste, la feminin, împărțirea este 17,7 % (vârsta 35-44), 12,7 % (vârsta 25-34), 13,3 % (vârsta 45-54), 5,5 % (vârsta 55-64), 4,7 % (plus 65), 3,7 % (vârsta 18-24); la masculin, împărțirea este 14,8 % (vârsta 35-44), 9,8 % (vârsta 45-54), 8 % (vârsta 25-34), 4,4 % (vârsta 55-64), 3,6 % (plus 65), 1,9 % (vârsta 18-24).

Cele mai multe accesări sunt din Brașov (34,7 %) și București (14,9 %). 86,5 % din accesări sunt din România. În topul extern, cu peste 1 %, avem Italia (2,2 %), Germania (1,5 %), Marea Britanie (1,5 %) și Franța (1 %).

Urmăritorii Paginii de Facebook ⓘ

3.575

Vârsta și gen ⓘ

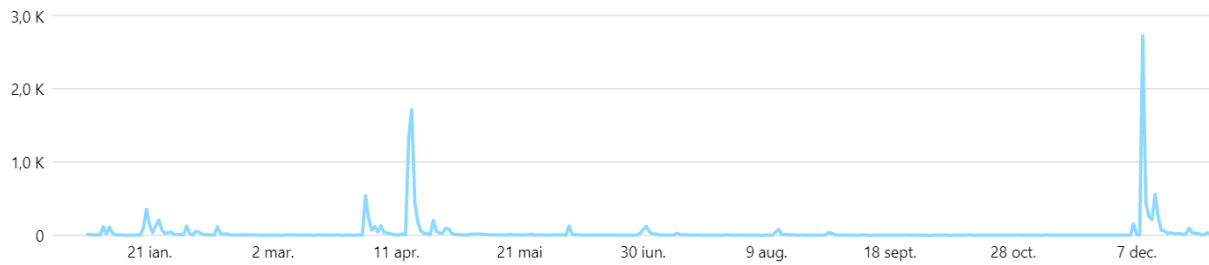

Pagina de Facebook pentru „OLIMPIA – Muzeul Sportului și Turismului Montan” a avut un bilanț negativ: impact de 8939 persoane, în scădere cu 56,3 % față de anul anterior; 741 vizite, în scădere cu 12,3%; 88 de aprecieri noi, în scădere cu 58,3 %. Rezultatul este normal în contextul întârzierii lucrărilor la restaurarea clădirii „Olimpia” și suspendării proiectului de amenajare a expoziției permanente.

Postările cu impactul cel mai mare au fost: „Clădirea Olimpia este în curs de renovare(...)”, 15 aprilie 2022 (impact 4k persoane, 105 reacții), „ Pentru noi, restaurarea bunurilor culturale nu este doar un obiectiv”, 9 decembrie 2022 (impact 3.9K persoane, 183 reacții), „Reîncep lucrările de reabilitare și restaurare”, 1 aprilie 2022 (impact 1k persoane, 26 reacții).

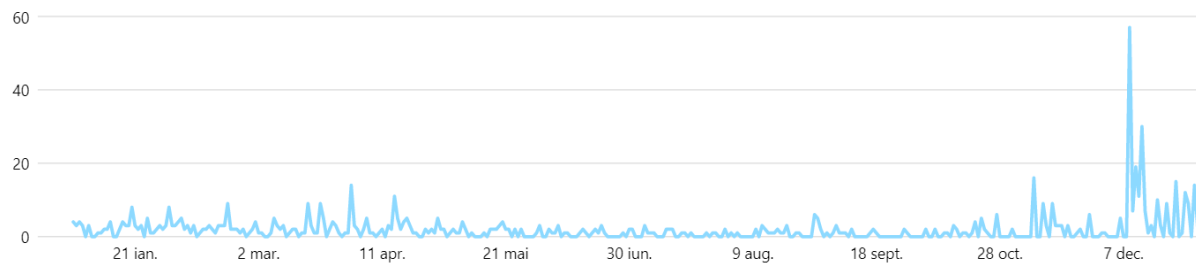
Impactul Paginii de Facebook ⓘ

8.939 ↓ 56,3%

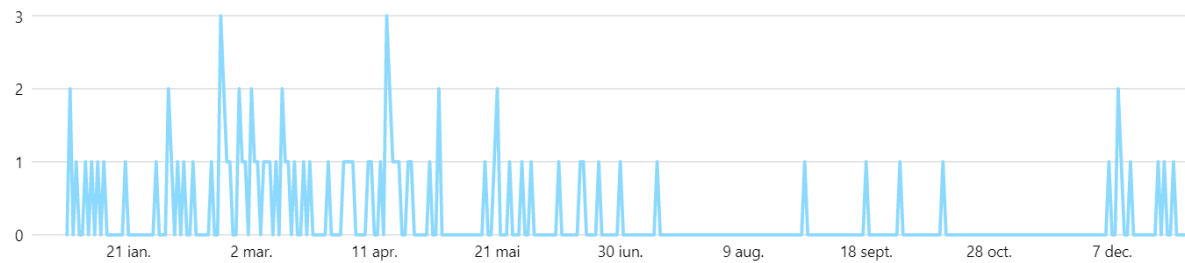
Vizite pe Pagina de Facebook ⓘ

741 ↓ 12,3%

Noi aprecieri pentru Pagina de Facebook ⓘ

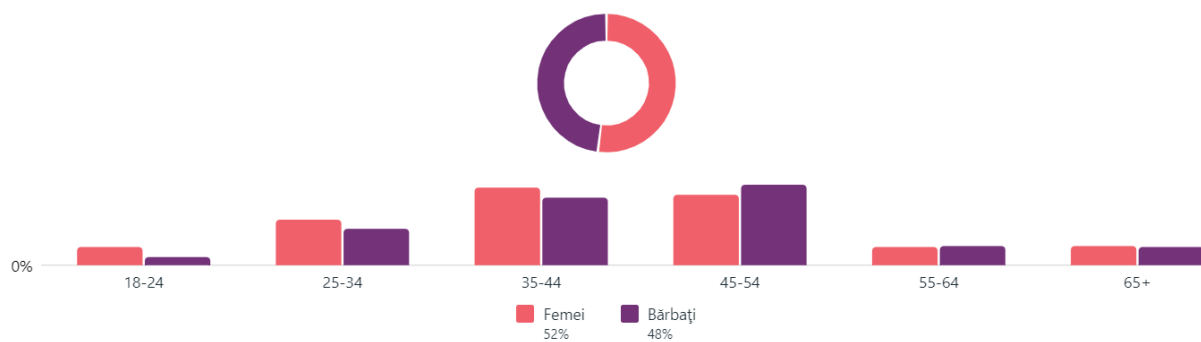
88 ↓ 58,3%

Următorii Paginii de Facebook ⓘ

552

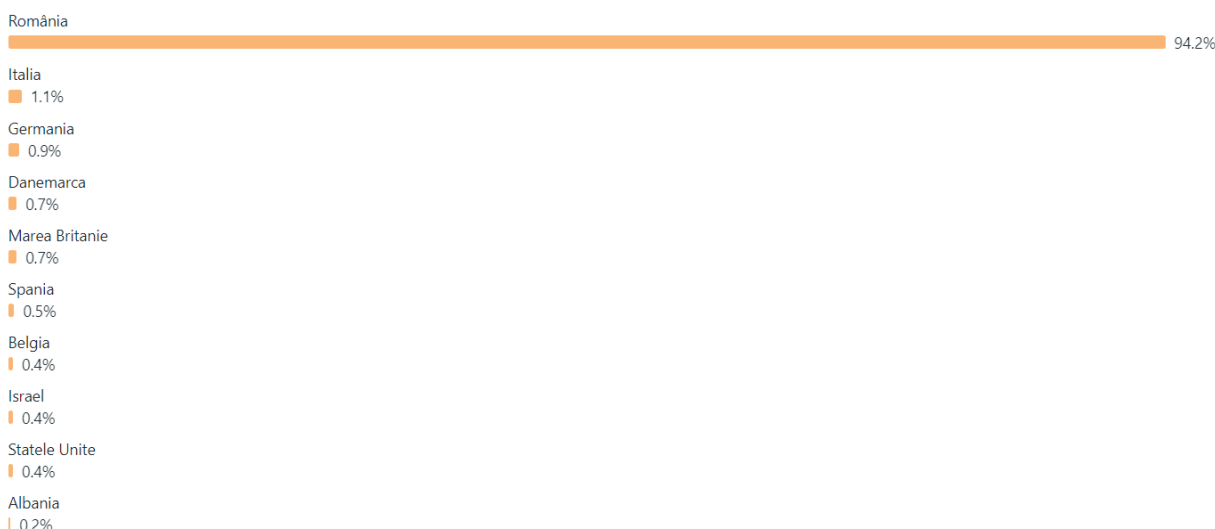
Vârstă și gen ⓘ

Audiența a fost mai ales din Brașov (50 %), București (13,9 %) și Râșnov (4 %). Pe vârstă și gen, cele mai mari procente sunt femeii cu vârsta 35-44 ani (16,2 %), bărbați cu vârsta 45-54 ani (16,8 %), femeii cu vârsta 45-54 ani (14,7 %) și bărbați cu vârsta 35-44 ani (14,1 %).

94.2 % din accesări sunt din România. În topul extern avem Italia, Germania Danemarca.

Principalele țări

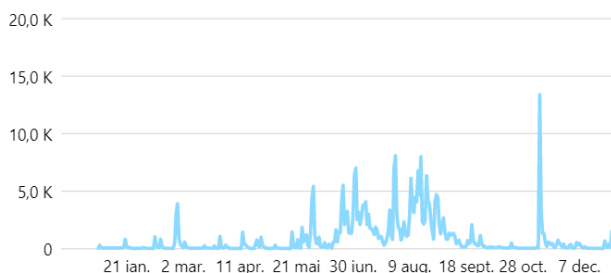
Pagina de Facebook @bastionulartiștilor a avut cele mai bune performanțe între canalele de comunicare online ale muzeului, ajungând să aibă în 2022 un impact de 130.487 persoane, 7492 vizite și 628 aprecieri noi.

La nivel de conținut, cea mai bună performanță la categoria impact (19.2 k persoane) și reacții (657) a avut postarea „Am o sanie în pod!”, din 9 noiembrie 2022. Topul a fost completat de „O săptămână bună se cunoaște din prima zi” (11,4 k persoane, 388 reacții); „Aleka & Lukas Contreras împreună cu Teodora Coamn la Jazz Bastion 2022” (7.8 k persoane); „Pentru seri memorabile vă recomandăm Bastionul Artiștilor” (6k persoane, 94 reacții).

Impact

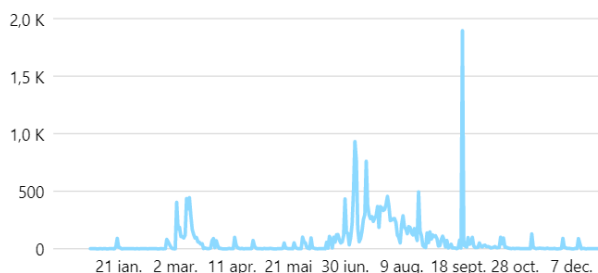
Impactul Paginii de Facebook ⓘ

130.487 ↑ 1.9%

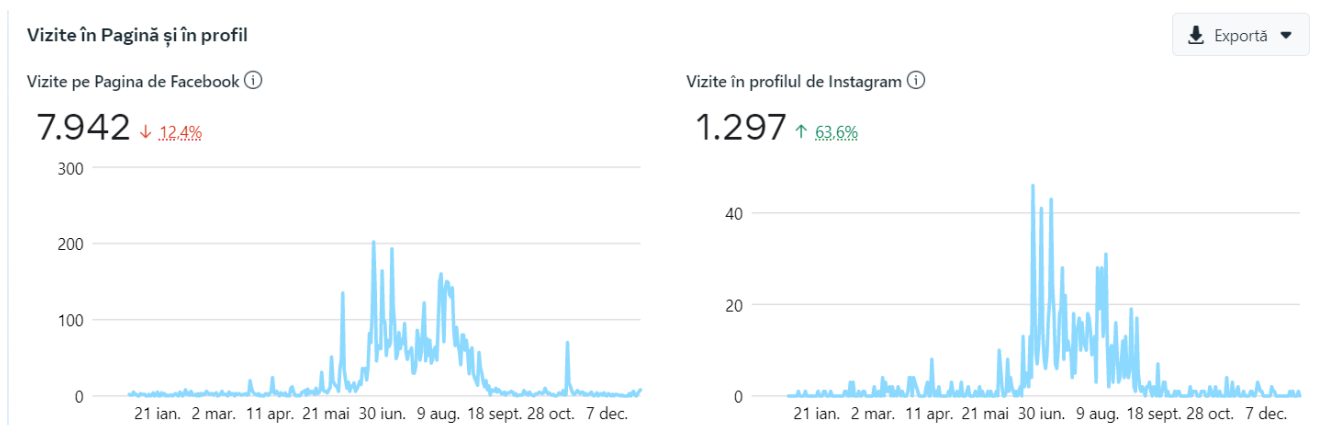

Impactul contului de Instagram ⓘ

14.224 ↓ 3.5%

Exportă ▼

În anul 2021, contul de Instagram a înregistrat o scădere de 3.5%, ajungând la un impact de 14.224 persoane, dar a înregistrat o creștere de 63.6% în privința vizitelor în profil, ajungând la 1297.

Audiența paginii de Facebook @bastionulartiștilor are cele mai multe aprecieri de la femei (73,6 %), pe categorii de vârstă, 27,3 % femei între 35-44 ani și 20,7 % femei între 25-34 ani. Și pe Instagram, urmăritorii cei mai mulți sunt femei (64,6 %), din care 23,5 % cu vârsta între 25-34 și 17,8 % cu vârsta între 35-34 ani.

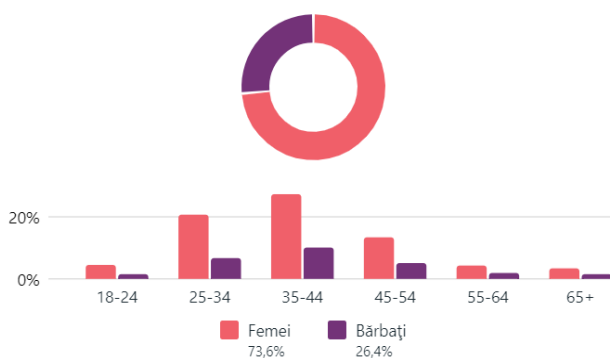
Urmăritorii Paginii de Facebook ⓘ

3.345

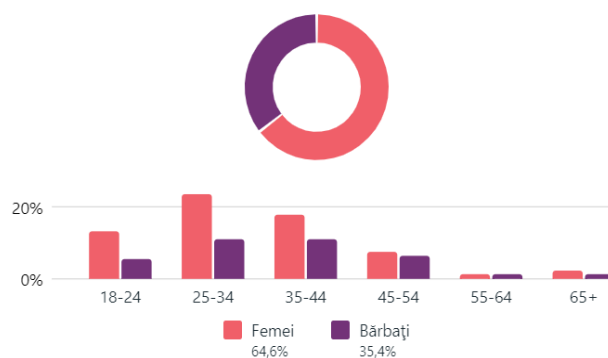
Urmăritori pe Instagram ⓘ

468

Vârstă și gen ⓘ

Vârstă și gen ⓘ

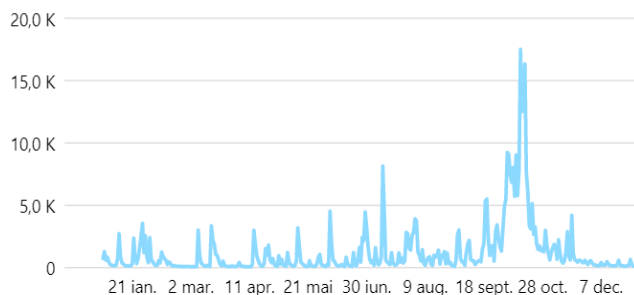

Festivalul Internațional de Benzi Desenate Istorice a fost promovat foarte bine în presa scrisă dar și în mediul on-line, pe site-uri dedicate artei și evenimentelor culturale, bloguri de specialitate, emisiuni radio și pe postul de televiziune RTT Brașov.

Pagina de Facebook a Festivalului Internațional de Benzi Desenate Istorice a avut față de anul 2021 un impact de 162.454 persoane, în scădere cu 25,9%, dar cu 34.883 vizite în creștere cu 72,1%. Observăm un impact bun în timpul desfășurării festivalului și cu ocazia organizării masterclass-ului din vară. În schimb, aproape toate vizitele au fost înregistrate în timpul festivalului.

Impactul Paginii de Facebook ⓘ

162.454 ↓ 25,9%

Vizite în Pagină și în profil

Vizite pe Pagina de Facebook ⓘ

34.883 ↑ 72,1%

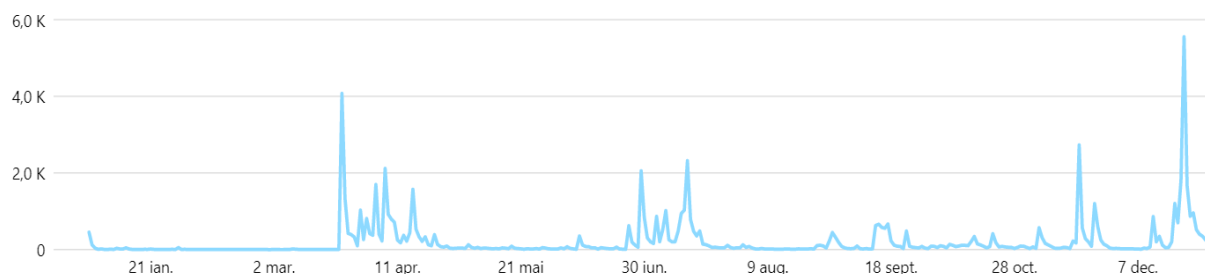
Impactul paginii CAN for Balkans în anul 2022 a fost de 41.219 persoane, cu o creștere foarte bună de 222,8 % față de anul anterior, având și un număr de 4094 de vizite, cu o creștere de 303,3%.

Rezultate

↓ Exportă ▾

Impactul Paginii de Facebook ⓘ

41.219 ↑ 222,8%

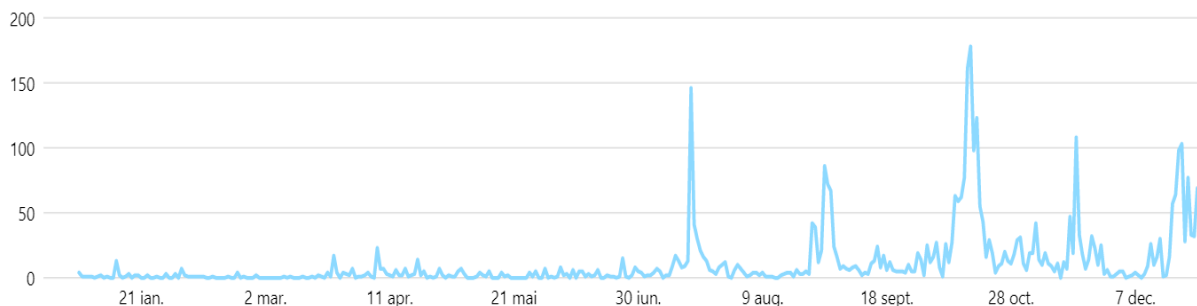

Impactul cel mai mare a fost înregistrat în martie – aprilie, în momentul lansării apelului internațional al proiectului pentru benzi desenate noi cu tematica „Balcanii în istorie”, în iulie, când au fost anunțate rezultatele concursului, în noiembrie, cu ocazia itinerării expoziției „Can for Balkans” la Tirana, și în mod spectaculos, dar normal, în decembrie, datorită deschiderii expoziției la Bruxelles.

Totuși, cele mai multe vizite și aprecieri noi au fost înregistrate în timpul Festivalului Internațional de Benzi Desenate Istorice de la Brașov. Pentru aprecieri noi ale paginii, vârful a fost lansarea concursului „CAN for Balkans”.

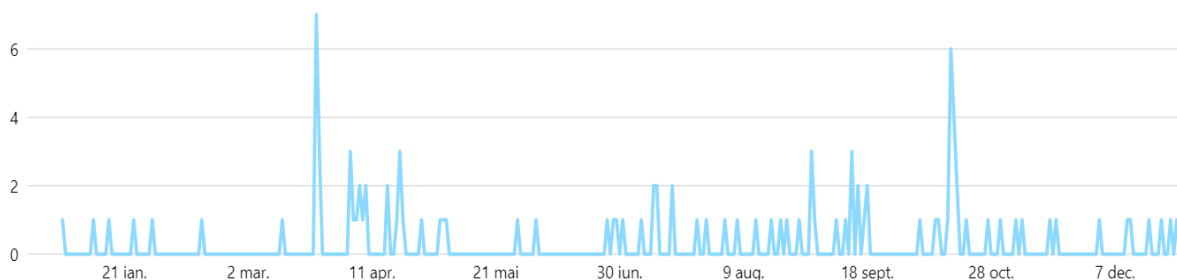
Vizite pe Pagina de Facebook ⓘ

4.094 ↑ 303,3%

Noi aprecieri pentru Pagina de Facebook ⓘ

105 ↑ 22.1%

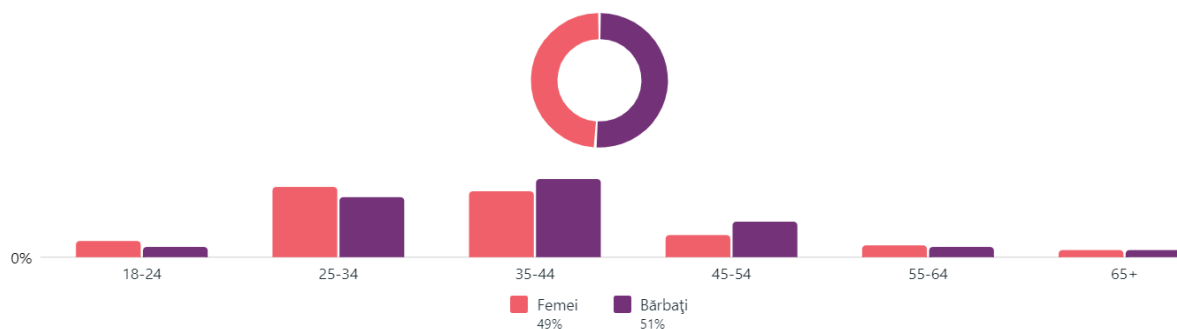

În privința audienței, pentru pagina de Facebook @canforbalkans, avem 49% femei și 51% bărbați, cu o concentrare la categoriile de vârstă la 25 – 34 ani, unde sunt mai multe femei, și la 35 – 44 ani, unde sunt mai mulți bărbați.

Urmăritorii Paginii de Facebook ⓘ

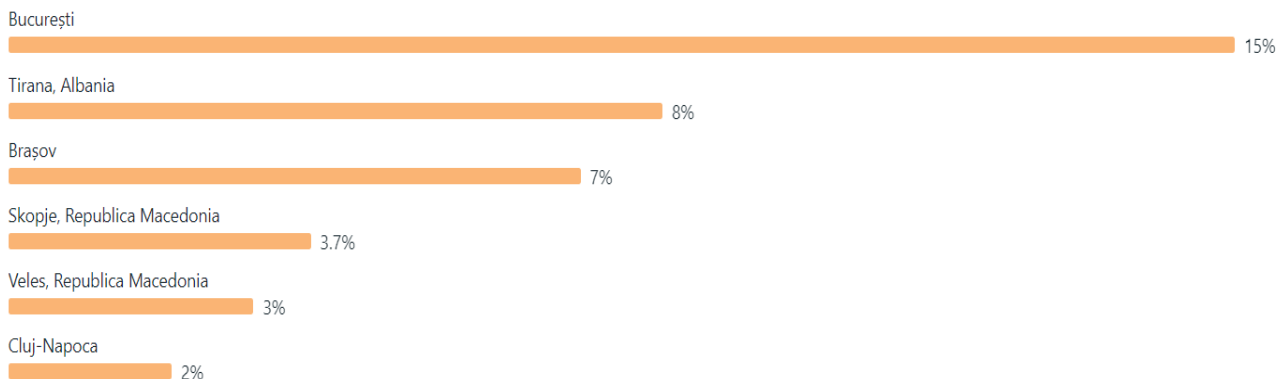
300

Vârstă și gen ⓘ

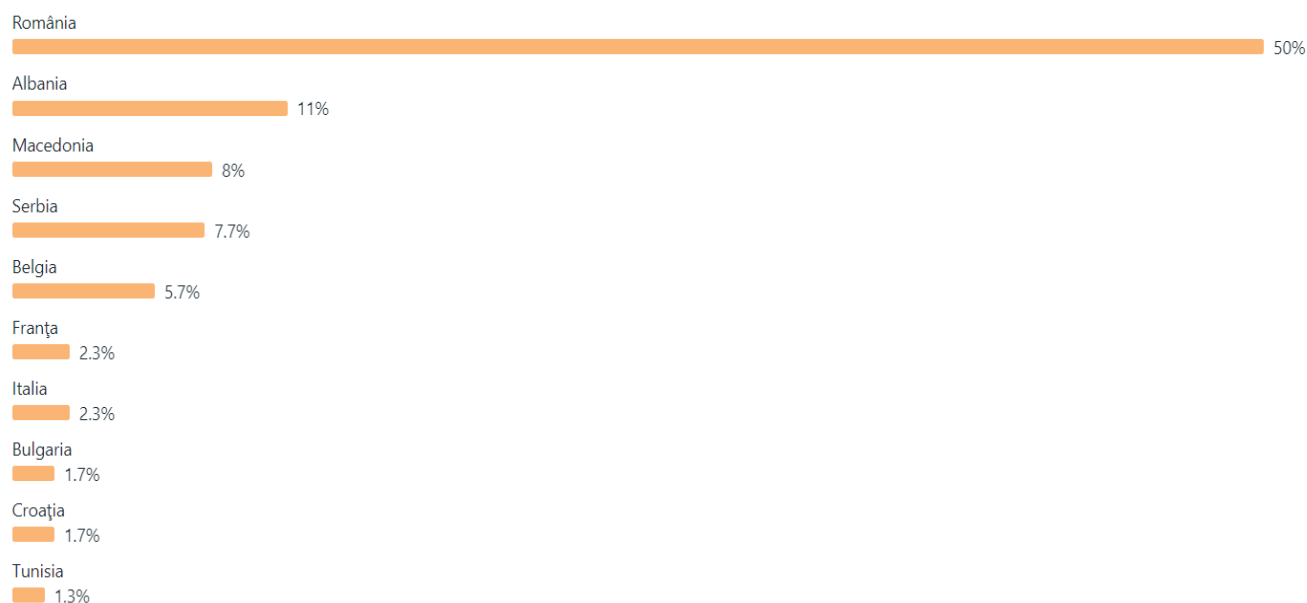

Pe localități, cei mai mulți urmăritori sunt din București (15%), Tirana (8%) și Brașov (7%), iar principalele țări sunt România (50%), Albania (11%), Macedonia (8%) și Serbia (7,7 %).

Principalele orașe

Principalele țări

Măsurile pentru îmbunătățirea imaginii

În mod direct, la îmbunătățirea imaginii muzeului au contribuit în primul rând activitățile culturale de nivel național și internațional și rezultatele obținute prin implementarea proiectului internațional „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans”, iar cel mai mare impact l-a avut itinerarea expoziției la Muzeul Național de Istorie al Albaniei din Tirana și la Bruxelles, la Comics Art Museum, cel mai important muzeu al benzii desenate din lume.

Apoi, au contat pentru creșterea prestigiului muzeului, activitățile preliminare de promovare pentru „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan”, în special expoziția outdoor neconvențională din Munții Bucegi, la intrarea în Peștera Ialomiței.

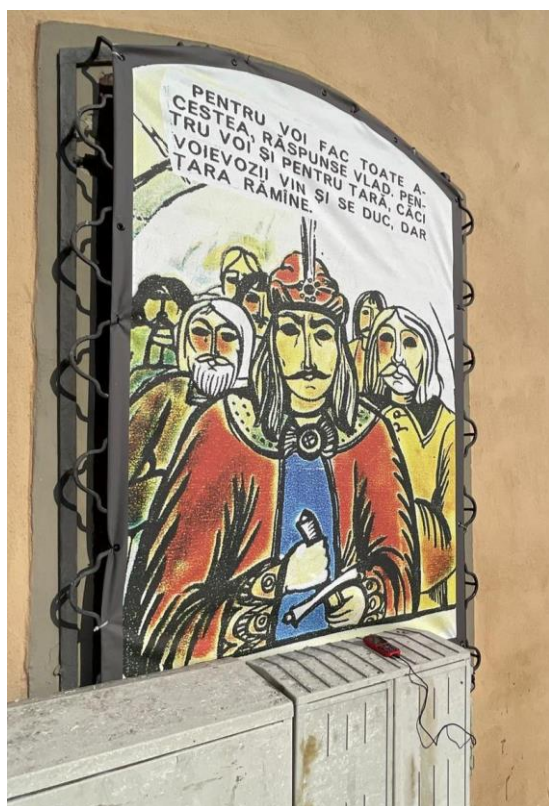

O importantă măsură de promovare a fost repetarea itinerării expoziției outdoor a Festivalului Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov, pentru 2021 fiind „Frica în istorie”, la nivel național (București, Deva, Constanța, Brăila), în spații cu o vizibilitate foarte mare (piețe centrale pietonale, esplanade, parcuri) și, în cazul Constanței, în sezonul estival.

Pentru eficiența îmbunătățirii imaginii muzeului nostru la nivel național amintim și continuitatea parteneriatelor media cu revista „Historia” și Agenția Națională de Presă „AGERPRES”.

Afișele evenimentelor organizate de muzeul nostru au fost promovate și pe ecranele publicitare ale celui mai important centru comercial din Brașov, Coresi Mall, ca urmare a parteneriatului cu Coresi Shopping Resort.

Pentru promovarea outdoor au fost folosite, în continuare, mesh-uri de dimensiuni mari amplasate pe Casa Sfatului, în zona cu cel mai mare trafic pietonal din Brașov. Mai mult, cu ocazia prezentării rezultatelor proiectului de cercetare „CAN for Balkans” referitoare la clișee și stereotipuri în benzile desenate istorice românești, acțiune prinsă în programul Festivalului Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov 2022, la ferestrele Casei Sfatului au fost afișate casete din benzi desenate istorice ale propagandei regimului comunist din România.

Vlad Țepeș - Dracula electriza(n)t la Casa Sfatului 🧑🏰

Domnitorul întreabă, Sfatul îi răspunde:
Săptămâna viitoare voia noastră este să avem
oaspeți de seamă de peste munți și de la sud de
Dunăre, până lângă țara turcească și din îndepărtata Franca !

O altă măsură nouă pentru promovarea imaginii muzeului nostru a fost lansarea romanului grafic „15 Noiembrie 1987” al artistei brașovence Alexandra Gold, editat de Muzeul Județean de Istorie Brașov, într-un cinematograf.

O măsură importantă a fost păstrarea extinderii ariei de acțiune a muzeului în Piața Sfatului, MODAROM, Parcul Central „Nicolae Titulescu”/Parcul Eroilor, prin organizarea unor evenimente de popularizare a istoriei: expozițiile în aer liber din Piața Sfatului și Parcul Eroilor, expoziția permanentă „Brașoveniile – Renașterea meșteșugurilor istorice ale Brașovului”.

Imaginea pozitivă în mediul operatorilor culturali a fost întărită și de atitudinea deschisă și hotărâtă a managerului Muzeului Județean de Istorie Brașov de susținere a agendei culturale locale, mai ales prin decizia de a transforma Bastionul Țesătorilor în Bastionul Artiștilor. În anul 2023, pe scena „Jazz Bastion” au fost prezenți, pe lângă tinerii artiști selectați, și unii dintre cei mai importanți artiști români de jazz, precum și scriitori români importanți care au performat în curtea bastionului datorită proiectului „Jazz printre cuvinte”.

Dorința noastră de a ajuta la perfecționarea tinerilor artiști români în domeniul benzii desenate istorice a condus la realizarea în anul 2022 a primului Masterclass de benzi desenate din România, caracterizat de beneficiari, absolvenți ai unor prestigioase facultăți de artă din țară, unii chiar de cursuri de benzi desenate, ca locul unde „am învățat într-o săptămână cât în trei semestre la facultate”!

Muzeul Județean de Istorie Brașov a susținut inițiativa Consiliului Județean Brașov de a crește vizibilitatea și accesibilitatea muzeelor din subordinea sa prin introducerea unui bilet unic, o măsură care a avut ca scop principal creșterea numărului vizitatorilor în special la muzeele cu rezultate modeste (Muzeul Casa Mureșenilor, Muzeul de Artă și Muzeul de Etnografie). După un

an de vânzări, Biletul Unic s-a dovedit o decizie reușită. De asemenea, o măsură generală de îmbunătățire a imaginii tuturor muzeelor din județul Brașov, aflate sub autoritatea Consiliului Județean Brașov, a fost „alianța” cu Biserica Neagră (Biserica Evanghelică CA Parohia Brașov) și Prima Școală Românească (Biserica „Sf. Nicolae”) pentru „Brașov Visit Ticket – BVT”, care oferă turiștilor din România, dar și din străinătate, posibilitatea de a vizita 11 instituții culturale și obiective turistice din Brașov, cu un singur bilet achiziționat online, la un preț avantajos.

a 4. Măsurile luate pentru cunoașterea categoriilor de beneficiari

Neavând specialiști în investigarea publicului, analiza beneficiarului actual s-a făcut cu ajutorul informațiilor financiar-contabile proprii (numărul de participanți la agenda culturală, numărul de bilete vândute pe categorii), a datelor statistice furnizate de Institutul Național de Statistică și a informațiilor furnizate de puținele studii publicate în țara noastră pe tema profilului vizitatorului muzeelor din România, pe baza monitorizării paginilor de Facebook *Muzeul Județean de Istorie Brașov*, *Bastionul Artiștilor*, *Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan*, a website-ului oficial al muzeului (www.brasovistorie.ro), a secțiunii website-ului oficial Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan și a monitorizării cărții de impresii a muzeului.

Un indicator specific a fost și reflectarea activității instituției în presă, rețele de socializare și pe website-urile de turism.

a5. Grupurile-țintă ale activităților instituției

5. 1 Grupul țintă al activității de valorificare a patrimoniului

În ultimii ani, diverse studii arată că la nivel mondial interesul pentru cultură, respectiv pentru muzee, a crescut pentru că societatea contemporană revalorizează și revalorifică tradițiile culturale, acordând o importanță tot mai mare patrimoniului prezentat în muzee.

Această tendință pare să fie mai puțin evidentă în România. Practic, așa cum o arată statisticile mai bine de jumătate din populație nu a vizitat niciodată un muzeu. Acest lucru dovedește că vizitarea muzeelor nu este conștientizată de populație ca o activitate normală, naturală și obligatorie pentru formarea sa.

5.1.1. Comunitatea locală (orașul Brașov, Țara Bârsei și județul Brașov)

Activitățile generale de petrecere a timpului liber sunt mult mai prezente în viața brașovenilor decât cele specifice consumului cultural. Conform *Studiului de consum și practici culturale în rândul populației municipiului și Zonei Metropolitane Brașov*, elaborat în perioada iunie – august 2015, profilul timpului liber pentru populația Brașovului este compus din plimbări prin parcuri și zone verzi (54,8% săptămânal), vizite în centre comerciale pentru cumpărături (13,7% săptămânal) și sporturi de întreținere (13,4% săptămânal).

Dar brașovenii au un nivel ridicat de conștientizare a importanței patrimoniului istoric, indiferent de nivelul de educație al respondenților (cu diferențe nesemnificative statistic). Ei doresc să se investească în programe educaționale pentru elevi cu privire la protecția patrimoniului cultural construit și activități de protejare, prezervare sau reabilitare a patrimoniului aflat în stare de degradare.

În acest context, în perioada 2014 – 2022, Muzeul Județean de Istorie Brașov a avut o agendă de acțiuni culturale concentrate pe popularizarea istoriei locale și a patrimoniului istoric deținut în colecțiile muzeului și de valorificare a spațiilor culturale administrate și astfel Bastionul Țesătorilor a devenit Bastionul Artiștilor, *Proiectul Cultural al perioadei 2020 – 2021 în Brașov*, muzeul nostru înfruntând pandemia în timp ce starea sanitară specială a fost pentru multe muzee o scuză pentru rezultatele modeste.

Pentru comunitatea locală un impact important l-a avut reluarea proiectului dedicat aniversării istorice „Brașov, 15 Noiembrie 1987”, în primul rând prin editarea romanului grafic „15 Noiembrie 1987”, apoi filmul documentar „Brașov 1987. Doi ani prea devreme” (producție a Muzeului Județean de Istorie Brașov & TVR) a fost prezentat pentru elevii și studenții brașoveni în cel mai important cinematograful orașului („Cinema One”), dar și prin expoziția „Brașov 1987” organizată în Casa Sfatului, acțiune culturală prelungită și în anul 2022.

Prin parteneriatul cu MODAROM SCM, Muzeul Județean de Istorie Brașov a lansat și a menținut un spațiu cultural într-un loc încărcat cu amintiri pentru comunitatea brașoveană, un Treffpunkt cunoscut de peste 40 de ani ca „În colț la Modarom”. Expoziția permanentă „Brașoveniile – Renașterea meșteșugurilor istorice ale Brașovului”, deschisă în seara de 6 noiembrie 2018, prezintă povestea unui loc cu valoare de simbol pentru brașoveni și invită vizitatorii să „îmbrace” virtual costumele istorice ale conducătorilor comunității medievale.

Grupul-țintă reprezentat de comunitatea locală a fost atins și prin expoziția „Scrisoarea lui Neacșu se întoarce la destinație!”, stagiunea estivală „Bastionul Artiștilor”, festivalurile co-organizate cu muzeul nostru (Festivalul Internațional de Benzi Desenate Istoric Brașov, Festivalul de Film și Istorie Râșnov, Festivalul internațional de teatru pentru copii „Caravana Poveștilor”), expozițiile outdoor din centrul istoric.

5.1.2 Elevii

Orice proiecție a consumului cultural impune situarea elevilor între grupurile țintă ale strategiei pentru extinderea categoriilor de public. Categoria reprezentată de segmentul de vârstă preșcolară și școlară situat între 6-18 ani continuă să rămână beneficiarul țintă cel mai important pe termen scurt, dată fiind misiunea muzeului de a educa tinerii.

Pe termen lung, prin expozițiile permanente și temporare și programul de educație muzeală, Muzeul Județean de Istorie Brașov trebuie să ajungă o extensie a școlii, o întrupare a conținutului cultural al învățării, o miză în conturarea identității culturale a individului.

Din nefericire, în perioada 2020-2021, din cauza pandemiei nu au fost permise activitățile obișnuite ale muzeului în cadrul școlilor din municipiul Brașov și Țara Bârsei. Prin urmare, reluarea activităților educative în anul 2022 a fost dificilă. Totuși, muzeul a reușit să realizeze un eveniment special pe 15 noiembrie 2022 și, în calitate de partener principal, atelierele și concursurile școlare din cadrul Festivalului Internațional de Benzi Desenate Istoric Brașov. La Casa Sfatului au fost expuse lucrările câștigătoare ale concursului național „Balcanii în istorie” dedicat elevilor și lucrările participante la concursul școlar din județul Brașov. Însă, activitatea cu care ne mândrim cel mai mult este itinerarea expoziției școlare de benzi desenate „Eroii care au făcut Istorie”, în Serbia, la Leskovac, la Festivalul Tinerilor Autori de Benzi Desenate din Balcani, o acțiune care a însemnat debutul internațional pentru 121 de elevi din România, din care 86 de elevi din județul Brașov.

5.1.3 Tinerii

Cercetările recente și chiar profilul persoanelor care accesează pagina de Facebook a muzeului au arătat că profilul persoanei deschise (foarte interesate) de interacțiunea cu oameni și elemente culturale este cel al tânărului (18 - 34 ani) cu studii superioare.

O simplă analiză a evenimentelor culturale din Brașov ne arată că tinerii sunt categoria demografică cu cei mai mulți participanți la diferite forme de consum cultural public sau activități de petrecere a timpului liber în afara locuinței.

În privința încurajării formării profesionale și în anul 2022 muzeul a accesat parteneriatul cu Universitatea „Transilvania” din Brașov, mai ales prin implicarea studenților de la Facultatea de Comunicare și Sociologie și de la Facultatea de Litere în evenimentul organizat de instituția noastră pe 15 noiembrie 2022 la Cinema One, în cadrul aniversării revoltei anticomuniste din 1987. De asemenea, „Noaptea Muzeelor” 2022 a fost organizată cu ajutorul unor tineri voluntari.

Masterclass-ul de benzi desenate istorice, în care muzeul nostru a fost partener principal, a fost gândit pentru stimularea mediului artistic printr-un apel național dedicat tinerilor creatori cu vârste cuprinse între 18 și 30 de ani, scopul principal fiind perfecționarea artistică într-un domeniu de succes la nivel internațional.

Un rezultat concret important, chiar la nivel internațional, a fost apelul proiectului european „CAN for Balkans – Comics Alliance Networking for Balkans”. O mare parte dintre participanți și chiar dintre câștigători o reprezintă categoria artiștilor tineri.

5.1.4. Seniorii

Un alt public-țintă este format din persoanele în vârstă (seniorii). Contextul pandemiei a redus drastic orice interacțiune cu această categorie de beneficiari. Totuși, remarcăm cu emoție, participarea seniorilor în număr mare la concertele din cadrul stagiunii estivale „Bastionul Artiștilor”.

5.1.5 Non-vizitatorii

O categorie mare de non-vizitatori este populația județului. Din păcate, programul foarte încărcat al muzeografilor instituției noastre au limitat foarte mult acțiunile culturale și educaționale de reducerea mării acestui grup-țintă.

Însă, tot în categoria non-vizitatorilor putem să îi încadrăm pe clienții mall-urilor comerciale. În acest context, prezentarea expoziției „CAN for Balkans” din Coresi Shopping Resort a reprezentat și o acțiune de educație culturală pentru multe persoane care nu au vizitat măcar o dată un muzeu.

5.1.6 Turiștii

Importanța patrimoniului cultural este văzută de majoritatea brașovenilor în relație strânsă cu dezvoltarea turismului și păstrarea identității și tradițiilor. Județul Brașov este o destinație turistică cu o ofertă bogată și o reputație bună, însă produsele sale de turism cultural sunt cunoscute de un segment redus de clienți.

Casa Sfatului, Bastionul Țesătorilor și Bastionul Graft, secțiile Muzeului Județean de Istorie Brașov, se află în imediata vecinătate a Bisericii Negre, la numai 15 km. de cetatea Râșnov și 25 km. de castelul Bran. Între trei monumente istorice faimoase, cu sute de mii de vizitatori, într-o zonă de concentrare a traficului turistic, există un singur muzeu de istorie. Cea mai importantă

expoziție a muzeului se află în cea mai reprezentativă clădire istorică a Brașovului, Casa Sfatului. Prin urmare, este clar că un alt beneficiar țintă pentru Muzeul Județean de Istorie trebuie să fie turistul care a ales să își petreacă ore sau zile în județul Brașov.

Deși are în portofoliul cultural un număr respectabil de muzee, județul Brașov nu este reprezentat în categoria celor mai vizitate muzee românești, o zonă culturală dominată de București și Sibiu. În acest context, Muzeul Județean de Istorie Brașov trebuie să fie atât pe termen scurt, cât și pe termen mediu și lung, un obiectiv turistic important al turismului local și național, iar turiștii români și străini sunt beneficiari țintă pe termen lung.

Pentru ieșirea din cvasi-izolare, pentru a deveni cât mai vizibil atât pe plan local, național și chiar internațional, Muzeul Județean de Istorie Brașov a aplicat începând din anul 2014 o strategie orientată spre vizitator. Modernizarea expozițiilor permanente, expoziții temporare cu teme interesante și o agendă culturală atractivă sunt acțiunile culturale cele mai importante pentru promovarea turistică a muzeului pe termen lung.

Un reper pentru poziționarea față de acest grup țintă este certificatul de excelență patru stele acordat de TripAdvisor, păstrat și în anul 2022 pentru Casa Sfatului și Bastionul Țesătorilor, pe baza recenziilor primite de la turiștii care au vizitat cele două spații muzeale. Turiștii au fost beneficiari principali ai expozițiilor outdoor din Piața Sfatului și Parcul Eroilor dar remarcăm și prezența lor în număr mare la evenimentele stagiunii estivale de la Bastionul Țesătorilor și, în mod clar, și la vizionarea expoziției „CAN for Balkans” din Coresi Shopping Resort.

5.2 Grupul țintă al activității de cercetare – este format, în principal, din persoane implicate în activitatea de cercetare istorică și arheologică și întocmirea de documentații de arhitectură, aparținând următoarelor instituții/organizații:

- Muzee (interesate în programele de cercetare și parteneriate) și universități interesate în programele de cercetare și parteneri (în prezent, cel mai important parteneriat este încheiat cu Universitatea „Transilvania” din Brașov);
- Autorități locale și județene interesate de cercetarea de teren a muzeului pentru întocmirea și actualizarea unor documentații administrative (P.U.G., avize lucrări și construcții) și de promovare turistică;
- Societăți comerciale și persoane fizice, în special în cazul activității de cercetare arheologică, dar și pentru realizarea unor studii istorice;
- Publicații de specialitate și reviste de popularizarea istoriei, culturii și turismului cultural (remarcăm parteneriatul cu revista „Historia”);
- institute de cercetare – în acest caz remarcăm cercetarea interdisciplinară realizată de specialiștii muzeului cu cercetătorii Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Fizică și Inginerie Nucleară „Horia Hulubei”.

Muzeul intră în interacțiune și cu grupuri de interes, segmente de public care influențează direct sau indirect activitatea sa: reprezentanți ai comunității locale, instituții publice, diverse asociații și organizații nonprofit, reprezentanții mass media etc. Aceste persoane și grupuri de persoane sunt în egală măsură beneficiarii activității muzeului, dar și partenerii acestuia.

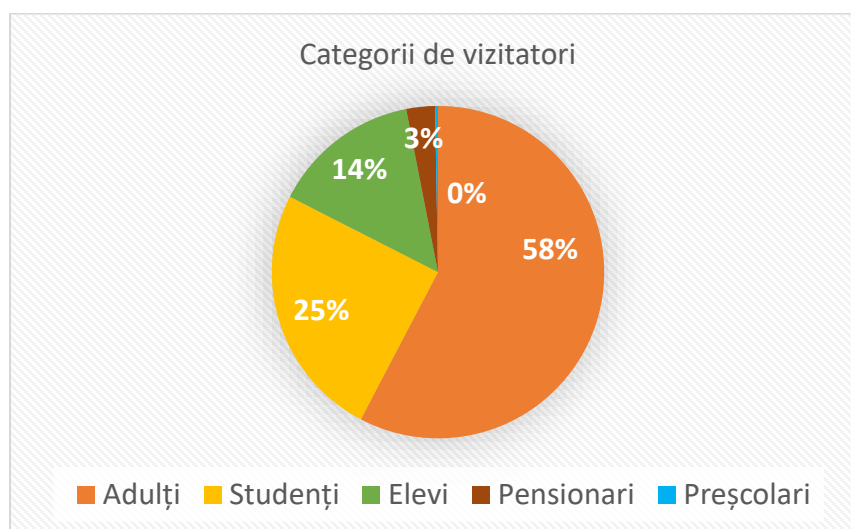
În anul 2022 a fost continuată colaborarea cu Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Țara Bârsei” al Județului Brașov și Inspectoratul de Jandarmi Județean Brașov prin împrumutul unor piese pentru expoziția „Brașov 1987” dar, în cazul jandarmilor, și în asigurarea protecției transportului și expunerii scrisorii lui Neacșu la Casa Sfatului.

a6. Profilul beneficiarului actual

În cursul anului 2022, conform evidențelor financiar-contabile, expozițiile Muzeului Județean de Istorie Brașov au fost vizitate de 32.493 persoane, din care 24.698 plătitori taxă de intrare și 7795 neplătitori (bilete gratuite)¹.

După categorii de vârstă, muzeul a fost vizitat de 18.204 adulți, 7.826 studenți, 4555 elevi, 1518 pensionari, 89 preșcolari și 301 bilete unice tip pachet familie.

Secție	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Casa Sfatului	10.910	16.445	12.167	21.622	25.178	27.633	23.978	6.554	13.003	19.504
Bastionul Țesătorilor	2.571	4.277	3.831	5.224	6.747	6.774	7.210	8.447	10.521	12.989
Bastionul Graft	3.113	3.786	2.954	362	4.306	3.675	0	0	0	0
Total Muzeu	16.594	24.508	18.952	27.208	36.231	38.082	31.188	15.001	23.524	32.493

După ce 2018 a fost anul cu numărul cel mai mare de vizitatori plătitori de bilete de intrare și cele mai mari încasări din taxa de intrare din perioada 2010 – 2018, iar în anul 2019 a fost înregistrat un regres îndeosebi din cauza închiderii Bastionului Graft, în anul 2020 a fost înregistrată o scădere dramatică a numărului vizitatorilor din cauza restricțiilor impuse de autorități pentru reducerea răspândirii coronavirusului SARS-CoV-2 și a atitudinii temătoare a societății față de accesarea spațiilor expoziționale din interiorul muzeelor. De fapt, în anul 2020, muzeul a fost închis aproape 4 luni de zile. Față de anul 2019 remarcăm în 2020 o scădere cu 16.187 vizitatori, respectiv cu 48,1 %, și o scădere cu 55,34 % a încasărilor din taxa de intrare. Însă, în anul 2021, chiar dacă din data de 25 octombrie, publicul vizitator a început să fie selectat pe baza certificatului digital al UE privind COVID, constatăm începutul unei reveniri a publicului larg în muzeul nostru. Sigur că nu au fost înregistrate cifre spectaculoase, însă remarcăm că

¹ Aici nu sunt luați în calcul beneficiarii expozițiilor outdoor, expoziției „CAN for Balkans” și ai festivalurilor organizate de muzeu, în calitate de organizator principal sau partener, în alte spații decât cele administrate de muzeu.

numărul total de vizitatori din anul 2021 este superior celui din perioada anterioară anului 2013 și din anul 2015 și apropiat celui din anul 2014. Tendința de creștere a fost confirmată în anul 2022. Numărul total al vizitatorilor a depășit anul anterior apariției pandemiei (2019) și pentru perioada 2013 – 2022, anul 2022 este al treilea cel mai bun an, după 2018 și 2017.

Față de anul 2021, Muzeul Județean de Istorie Brașov a înregistrat o creștere a numărului de vizitatori cu 38,13 % și a valorii totale a taxei de intrare cu 64,59 %. Valoarea totală a taxei de intrare încasată în anul 2022 este de 119.054 lei, din care 18.485 lei valoarea biletelor unice vândute. Pe obiective turistice, suma totală se împarte în 68.264 lei la Casa Sfatului, cu 64,90 % mai mult față de anul trecut (41.398 lei), și 50.790 lei la Bastionul Țesătorilor, cu 64,19 % mai mult față de încasările de anul trecut (30.934 lei). În anul 2022, Muzeul Județean de Istorie Brașov a avut cele mai mari încasări din bilete de intrare din ultimii 33 de ani (de la înființare).

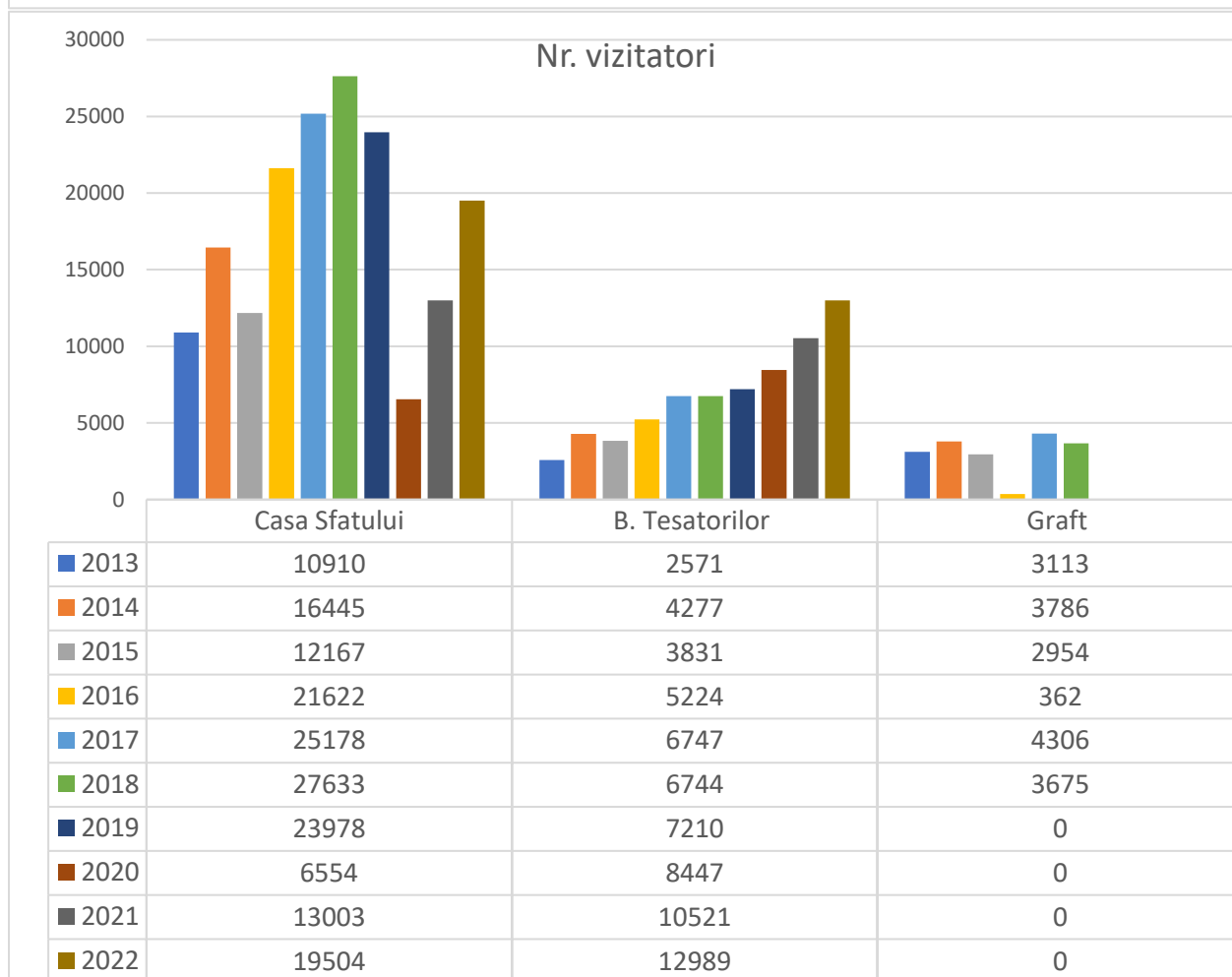
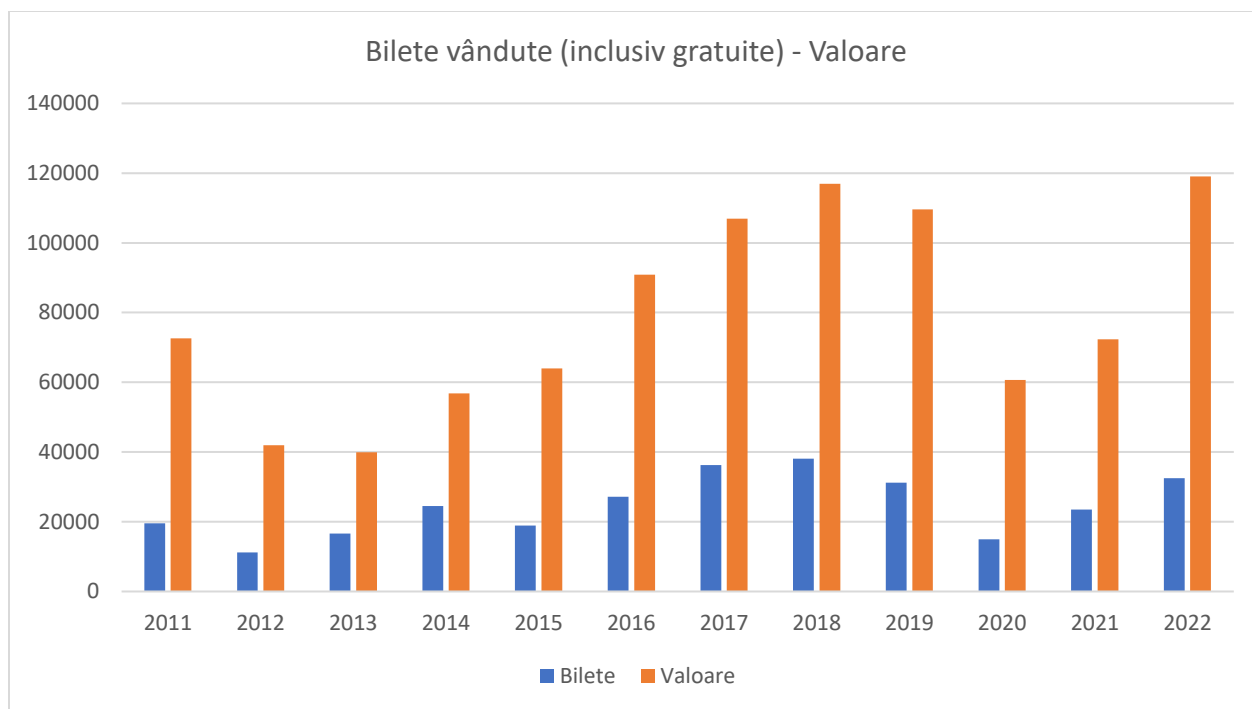
Bastionul Graft, închis încă din luna septembrie 2018, din cauza problemelor de securitate și microclimat, a rămas în afara circuitului de vizitare și în anul 2022.

Categorii de public rămase scăzute după pandemie sunt elevii și pensionarii. Categoria cu creșterea cea mai mare a fost formată din studenți (creștere de 9 % în total vizitatori față de anul trecut și superioară cu 5 % anului 2018).

An	Bilete vândute (inclusiv bilete gratuite)	Valoare (lei)
2011	19.535	72.575
2012	11.176	41.968
2013	16.594	39.957
2014	24.508	56.851
2015	18.952	63.997
2016	27.208	90.909
2017	36.231	106.957
2018	38.082	116.979
2019	31.188	109.578
2020	15.001	60.642
2021	23.524	72.332
2022	32.493	119.054

	Preșcolari		Elevi		Studenți		Adulți		Pensionari	
2018	1 %	198	23 %	8923	20 %	7685	50 %	19109	6 %	2126
2019	1 %	184	17 %	5421	18 %	5460	58 %	18169	6 %	1954
2020	6 %	818	10 %	1430	17 %	2414	60 %	8420	7 %	913
2021	1 %	143	12 %	2874	16 %	3674	67 %	15871	4 %	962
2022	0 %	89	14 %	4555	25 %	7826	58 %	18204	3 %	1518

Începând din decembrie 2021, Muzeul Județean de Istorie Brașov a început și vânzarea biletului unic de vizitare a muzeelor din subordinea Consiliului Județean Brașov, iar din mai 2022 și vânzarea biletului „Brașov Visit Ticket”, care cuprinde muzeele din subordinea Consiliului Județean Brașov, Biserica Neagră și Prima Școală Românească, vândut prin platforma de vânzare bilete on-line Booktes. În anul 2022 au fost vândute 3026 bilete unice, din care 1768 bilete unice și 201 bilete pachet familie la Casa Sfatului, 957 bilete unice și 100 bilete pachet familie la Bastionul Țesătorilor.

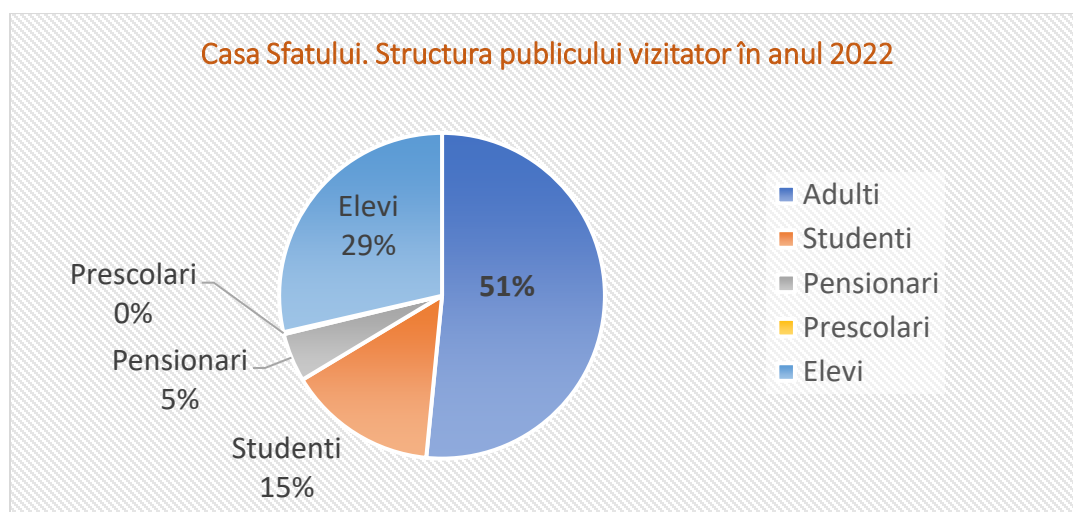

CASA SFATULUI

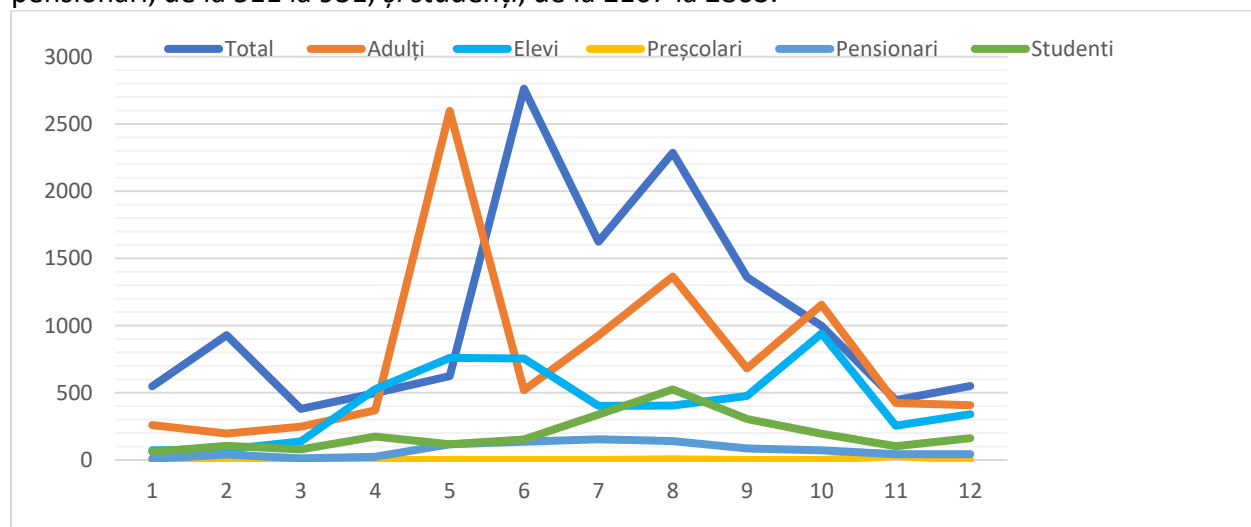
În anul 2021, Casa Sfatului a fost vizitată de 13.003 vizitatori, din care 9438 plătitori de bilet și 3565 cu bilete gratuite (1050 de „Noaptea Muzeelor”).

În anul 2022, Casa Sfatului a fost vizitată de 19.504 vizitatori, din care 14.794 plătitori de bilet și 4710 cu bilete gratuite (2000 de „Noaptea Muzeelor”). Astfel, față de perioada anterioară, avem o creștere a numărului vizitatorilor la Casa Sfatului.

În anul 2022, publicul vizitator de la Casa Sfatului se împarte în 9951 adulți, 5520 elevi, 2863 studenți, 38 preșcolari, 931 pensionari și 201 persoane cu bilete gratuite pachet familie.

Cu excepția preșcolarilor (de la 37 la 38), unde nu a fost înregistrată o modificare nesemnificativă, la toate categoriile de public au avut loc creșteri față de anul 2021. Categoria cu cea mai mare creștere față de anul anterior a fost categoria elevilor: de la 1947 la 5520. Au fost înregistrate mai multe vizite la Casa Sfatului, pentru adulți, de la 8341 la 9951 vizitatori, pensionari, de la 511 la 931, și studenți, de la 2167 la 2863.

Casa Sfatului. Evoluția numărului vizitatorilor în anul 2022, pe categorii de public, fără bilete unice

Lunile cu cele mai puține vizite au fost ianuarie (403, cu 145 vizitatori mai puțini decât anul trecut), o situație obișnuită pentru fluxul de vizitatori la Casa Sfatului în fiecare an, dar și lunile februarie (428 vizitatori), martie (478 vizitatori), luna cu surpriza cea mai neplăcută din grafic. În schimb, față de 2021, au fost mai mulți vizitatori în aprilie (de la 499 la 1092 vizitatori), noiembrie (de la 446 la 855 vizitatori) și decembrie (de la 551 la 954 vizitatori).

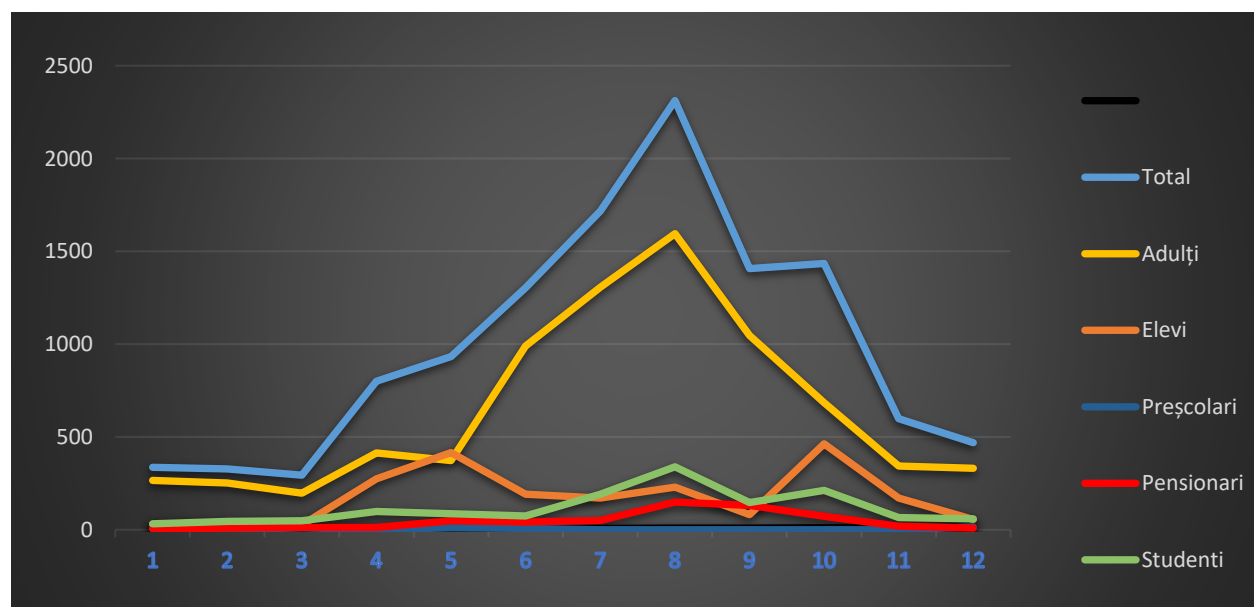
Interesant este faptul că, la fel ca în anul 2021, în 2022 linia numărului total al vizitatorilor a fost „condusă” de evoluția fluxului de vizitatori din categoria adulți (bilet întreg). Publicul adult a preferat să viziteze Casa Sfatului în luna mai (2597 vizitatori), când o mare parte a participat în mod gratuit la Noaptea Muzeelor (2000 vizitatori), august (1364 vizitatori) și octombrie (1164 vizitatori).

Perioadele cu cele mai multe vizite ale elevilor au fost în octombrie (941 vizitatori), mai (760 vizitatori) și iunie (754 vizitatori), iar lunile cu cele mai puține vizite au fost ianuarie (72 elevi), februarie (79 elevi) și martie (138 elevi), o situație puțin schimbată față de anul 2021, când cei mai puțini elevi au fost înregistrați în martie (14) și noiembrie (51).

Perioadele cu cele mai multe vizite ale studenților au fost august (525 vizitatori), similar cu numărul înregistrat în anul 2019 și 2021, și la distanță, septembrie (306 studenți).

BASTIONUL ȚESĂTORILOR

Bastionul Țesătorilor este secția muzeului care a înregistrat, în continuare, o creștere a numărului de vizitatori. După ce în anul 2019 a fost atins cel mai mare număr de vizitatori față de anii anteriori (7210 vizitatori) și în anul anormal 2020 a atins recordul de 8.447 vizitatori, în anul 2021, un alt an anormal, Muzeul Județean de Istorie Brașov a reușit să bată recordul anterior și să ajungă la 10.521 vizitatori în Bastionul Țesătorilor care deja își câștigase renumele de „Bastionul Artiștilor”. În anul 2022 au fost înregistrați 12.989 vizitatori.

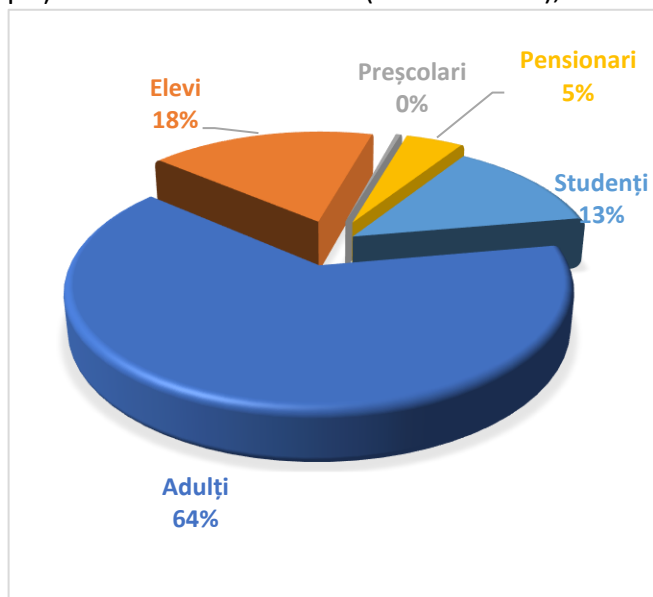

Bastionul Țesătorilor.

Evoluția numărului vizitatorilor în anul 2022, pe categorii de public, fără bilete unice

Din **12.989 vizitatori ai Bastionului Țesătorilor** în anul 2022, 9904 au fost plătitorii taxei de intrare și 3085 au avut intrare gratuită. Față de anul anterior, în 2022 au fost înregistrate 973 mai puține persoane cu intrare gratuită.

În 2022, cele mai multe vizite s-au desfășurat în timpul stagiunii estivale a Bastionului Artiștilor, în august (2312 vizitatori români și străini), iulie (1718 vizitatori) și iunie (1304 vizitatori), apoi în octombrie (1434 vizitatori) și septembrie (1406 vizitatori). Lunile cu cele mai puține vizite au fost martie (294 vizitatori), ianuarie (337 vizitatori) și februarie (327 vizitatori).

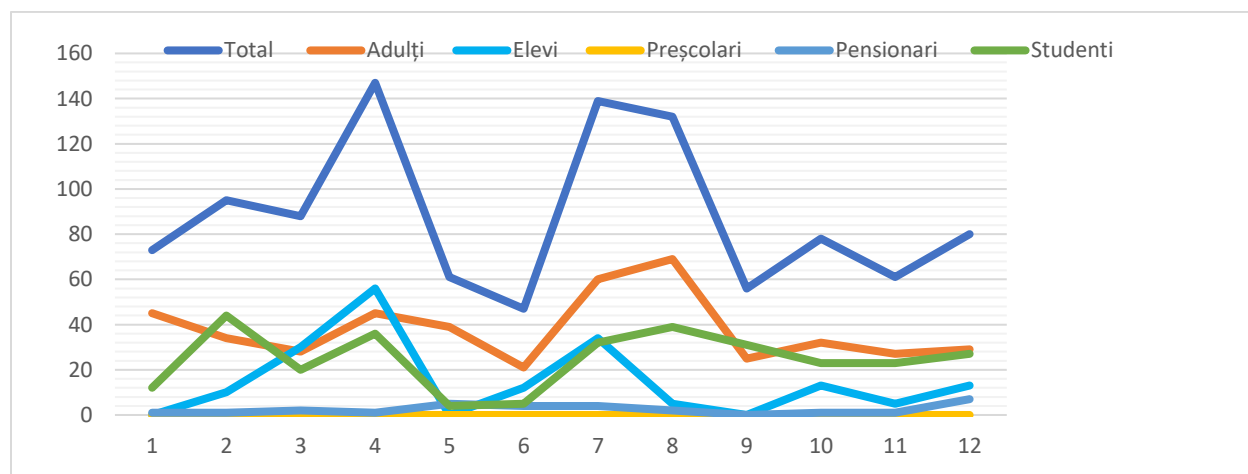
Publicul vizitator se împarte în 8253 adulți, 2306 elevi, 1692 studenți, 51 preșcolari, 587 pensionari și 100 vizitatori cu bilete unice pachetul pentru familie.

La fel ca anul trecut, publicul adult a preferat să viziteze bastionul în lunile august (2312 vizitatori), iulie (1718 vizitatori), septembrie (1406 vizitatori), octombrie (1434 vizitatori), iunie (1304 vizitatori). Lunile cu cele mai puține vizite în bastionul de sub Tâmpa au fost martie (294 vizitatori), ianuarie (337 vizitatori) și februarie (327 vizitatori).

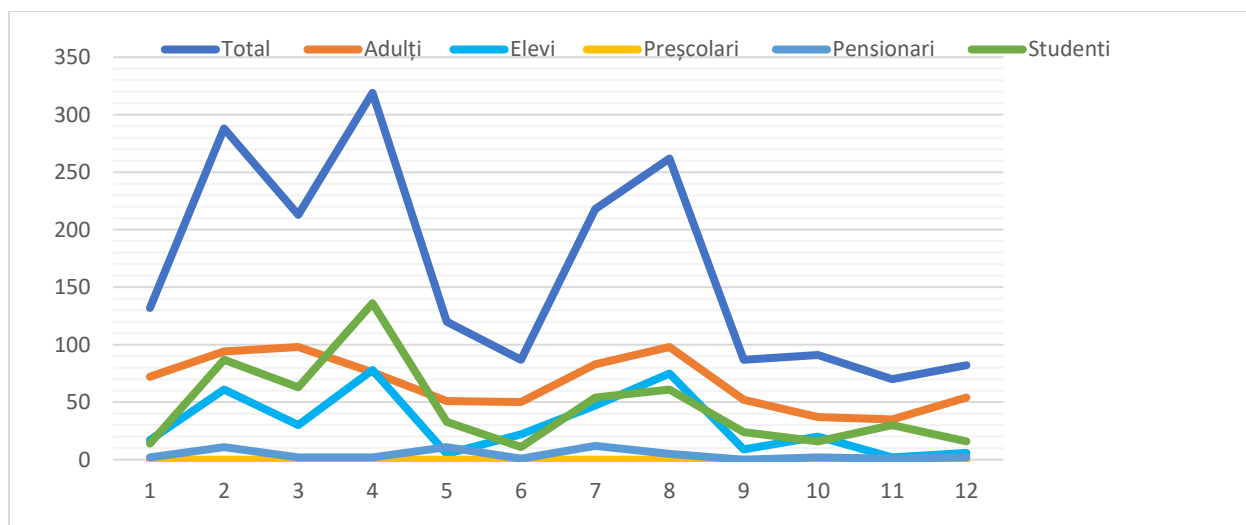
Preșcolarii au vizitat bastionul în luna decembrie (15), mai (10) și martie (11). Cei mai mulți elevi au fost în octombrie (463 elevi), mai (415 elevi) și aprilie (274 elevi). Lunile cu cei mai puțini elevi vizitatori au fost ianuarie (29 elevi), februarie (22 elevi) și martie (26 elevi).

Cei mai mulți studenți au vizitat bastionul în lunile de vacanță – august (339 studenți), iulie (192) și septembrie (146) – și la începutul anului studentesc, în octombrie (213). Lunile cu cei mai puțini studenți vizitatori au fost ianuarie (32), februarie (45), martie (48), decembrie (58).

Cei mai mulți pensionari au fost înregistrați în Bastionul Țesătorilor în august (149) și septembrie (132), iar cei mai puțini în ianuarie (5), februarie (8) și decembrie (8).

Biletele unice la Bastionul Țesătorilor în anul 2022.

Bilete unice la Casa Sfatului în anul 2022.

Menționăm că la **numărul total de vizitatori** ai Muzeului Județean de Istorie Brașov nu au fost adăugați vizitatorii expoziției „CAN for Balkans” la Brașov (Coresi Shopping Mall), Tirana (Muzeul Național de Istorie al Albaniei) și Bruxelles (Comics Art Museum), vizitatorii expozițiilor în aer liber din Piața Sfatului și Parcul Eroilor, vizitatorii expoziției „Brașoveniile – Renașterea meșteșugurilor istorice ale Brașovului” de la Modarom, vizitatorii expozițiilor în aer liber organizate la București (Biblioteca Națională a României), Deva (Piața Victoriei), Constanța (Piața Ovidiu), Brăila (Parcul Monument), Muzeul Național Peleş.

B. EVOLUȚIA PROFESIONALĂ A INSTITUȚIEI ȘI PROPUNERI PRIVIND ÎMBUNĂTĂȚIREA ACESTEIA

b1. Adecvarea activității profesionale a instituției la politicile culturale la nivel național și la strategia culturală a autorității

În noiembrie 2010, plenul Consiliului Județean Brașov a aprobat *Strategia de dezvoltare a județului Brașov - orizonturi 2010 - 2020 – 2030*¹, „un document de planificare întocmit cu ajutorul cetățenilor cu scopul de a asigura cadrul programatic necesar creșterii nivelului de trai în județ respectând principiile dezvoltării durabile”. Întrebați care sunt principalele trei nemulțumiri, se pare că respondenții au semnalat și faptul că „autoritățile publice nu fac nimic pentru comunitate”. Din păcate, documentul nu specifică câți sau dacă cetățenii brașoveni respondenți au identificat cultura între necesitățile comunității. În schimb, este clar că principala îngrijorare pentru viitor exprimată de către respondenți era legată de „creșterea costului vieții – a prețurilor” (31 %).

Documentul realizat de Agenția de Dezvoltare Durabilă a Județului Brașov a stabilit viziunea de dezvoltare pentru orizontul de timp vizat: „Județul Brașov în 2030 este județul competitiv și prosper, atractiv pentru cei ce vor să locuiască sau să investească aici, precum și pentru cei ce vor să-l viziteze”.

Pentru următoarele două decenii, obiectivul strategic general pentru județul Brașov a fost sintetizat în formula: „Utilizarea eficientă a tuturor resurselor fizice și umane existente, cu respectarea principiilor dezvoltării durabile, în vederea realizării unei dezvoltări economice și sociale care să ducă pe termen lung la creșterea calității vieții populației județului Brașov”. Pentru a duce la îndeplinire obiectivul strategic au fost propuse direcții principale de dezvoltare: „1. Dezvoltarea infrastructurii județului și a localității. Brașovul - principal nod de transport și comunicații; 2. Dezvoltarea turismului. Brașovul – capitala turismului românesc; 3. Consolidarea și dezvoltarea economiei județene. Dublarea PIB-ului brașovean până în 2020; 4. Dezvoltarea urbană policentrică. Zona metropolitană Brașov – capitala regiunii de dezvoltare Centru; 5. Îmbunătățirea sistemelor de management sectorial de mediu. Brașov – capitala verde a României; 6. Creșterea calității capitalului social uman. Redefinirea statutului / valorilor de a fi «Brașovean»; 7. Dezvoltarea rurală – agricultura, sursă alternativă de venituri”.

Cultura apare menționată la direcția de dezvoltare „Dezvoltarea turismului” și direcția de dezvoltare „Creșterea calității capitalului social uman. Redefinirea statutului / valorilor de a fi «Brașovean»”.

Între măsurile necesare îndeplinirii obiectivului „Dezvoltarea infrastructurii pentru a asigura creșterea atractivității și competitivității zonelor turistice cu potențial natural și cultural”, apare „conservarea, restaurarea și punerea în valoare a patrimoniului arhitectural și cultural al comunităților locale”. O altă măsură propusă este „reabilitarea infrastructurii culturale” prin **„construcția, reabilitarea de muzee, săli de expoziție, așezăminte culturale, cinematografe,**

¹ *Strategia de dezvoltare a județului Brașov - orizonturi 2010 - 2020 – 2030*, Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative, editor Agenția de Dezvoltare Durabilă a Județului Brașov, decembrie 2010.

monumente istorice și case memoriale". Apoi, obiectivul „Promovarea și valorificarea obiectivelor turistice, a evenimentelor și manifestărilor locale” include și „valorificarea tradiției istorice și etnografice” prin „punerea în valoare și promovarea multiculturalității județului Brașov: valorificarea obiceiurilor tradiționale specifice diverselor etnii din județul Brașov, prioritate având cele cu caracter de unicitate: Borița – Tărlungeni; obiceiurile junilor – Brașov; Împușcatul cocoșului – Apața, etc.” și „sprijinirea și promovarea manifestărilor anuale de succes: festivalurile medievale, târgul de Crăciun, Octoberfest, concursuri aviatice, raliuri, spectacole naționale și internaționale de muzică clasică, muzică pop, jazz, operă și muzică populară, festivalurile de teatru, competiții sportive”. În sfârșit, pentru al treilea obiectiv, „Sprijinirea dezvoltării inițiativelor turistice”, o măsură este și „crearea de muzee vii în diverse perioade ale anului în preajma principalelor monumente istorice”.

Pentru un județ „competitiv, prosper, atractiv” în 2030, instituțiile muzeale apar menționate în strategie numai în contextul reabilitării infrastructurii culturale. Muzeele nu apar menționate între obiectivele și măsurile aferente direcției principale de dezvoltare „Creșterea calității capitalului social uman. Redefinirea statutului / valorilor de a fi «Brașovean»”. La nivelul anului 2010, când a fost redactată, dezbătută și votată strategia, pentru îndeplinirea obiectivului de redefinire a statutului de a fi „brașovean” era prevăzută „dezvoltarea de proiecte care promovează valorile cultural - istorice și umane din/ale județului Brașov”, celelalte măsuri fiind „proiecte care promovează exemple de bune practici”, „măsuri de prevenire a migrației forței de muncă” și „crearea mai multor locuri de agrement și a spațiilor verzi și de recreere în localitățile județului”.

Strategia de dezvoltare a județului Brașov - orizonturi 2010 - 2020 – 2030 a rămas până acum singurul document de planificare strategică pe termen lung la nivel județean. În contextul necesității elaborării obiectivelor de management cultural, remarcăm că Județul Brașov nu deține un document de politică publică care ar fundamenta și ghida activitatea în domeniul culturii pe termen mediu și lung.

Proiectul de management al Muzeului Județean de Istorie Brașov pentru perioada 2019 – 2024 a fost întocmit în septembrie 2019. În condițiile lipsei unor strategii culturale locale și al „anexării” culturii la domeniul turismului în strategiile de dezvoltare pe termen scurt, mediu sau lung, atât în cazul Consiliului Județean Brașov, ordonatorul principal de credite pentru instituția noastră, cât și al Primăriei Brașov, autoritatea reprezentativă pentru comunitatea brașoveană, sursa principală de inspirație și comparație a rămas *Strategia națională sectorială în domeniul culturii 2014 – 2020*.

În *Strategia națională sectorială în domeniul culturii 2014 – 2020*², în partea despre obiectivele strategice sectoriale, la domeniul „Patrimoniul cultural național mobil”, pornind de la obiectivul general care este acela de **protejare a patrimoniului cultural național mobil**, au fost stabilite următoarele obiective strategice specifice:

- Îmbogățirea patrimoniului cultural național prin cercetări, achiziții și recuperări de bunuri furate sau exportate ilegal.

² Prof. univ. Dr. Delia Mucică – coordonator, Dr. Anda Becuț, Bianca Bălșan, Lector univ. Dr. Carmen Croitoru, Dr. Pîrvu Ionică, Dr. Virgil Nițulescu, Alexandru Oprea, *Strategia națională sectorială în domeniul culturii 2014 – 2020*, Centrul de Cercetare și Consultanță în Domeniul Culturii, 2014.

- Stoparea spoliilor (furturi, cercetări neautorizate, exporturi ilegale, distrugeri etc.) și instituirea unui sistem de protecție și pază corespunzător, inclusiv prin activarea instrumentelor de cooperare intracomunitare și transfrontieră.

- Promovarea cunoașterii patrimoniului mobil prin intermediul noilor tehnologii și prin susținerea unor campanii concertate de cunoaștere și apreciere, de punere în valoare a bunurilor din patrimoniul cultural național mobil.

- Susținerea diversificării ofertei specifice, a spațiilor și modalităților de expunere a bunurilor culturale și de interacțiune a publicului cu acestea.

- Susținerea și promovarea accesului și participării publicului la patrimoniul mobil.

- Susținerea dezvoltării pieței de artă din România pentru bunurile culturale (clasate sau nu) precum și pentru creația contemporană.

- Susținerea formării profesionale în profesiunile și meseriile specifice și creșterea competitivității specialiștilor pe piața unică.

În calitatea sa de cel mai important deținător de colecții de bunuri culturale mobile din județul Brașov, conform statutului, reglementat legislativ foarte clar, Muzeul Județean de Istorie Brașov are obligația de a avea între obiectivele sale generale protejarea patrimoniului cultural.

Dacă ne raportăm la obiectivele specifice enumerate mai sus, în proiectul de management al Muzeului Județean de Istorie Brașov pentru perioada 2019 – 2024, obiectivul „patrimonial” a fost definit prin „asigurarea resurselor financiare necesare creșterii și dezvoltării colecțiilor muzeale; asigurarea siguranței patrimoniului prin evidența și clasarea acestuia; asigurarea conservării și restaurării patrimoniului; asigurarea valorificării superioare a patrimoniului”.

În acest sens, prin autoritatea sa de cercetare, supraveghere și control a siturilor arheologice din județul Brașov, conform proiectului de management, Muzeul Județean de Istorie Brașov a continuat cercetarea sistematică a Castrului roman de la Cumidava (Râșnov), în colaborare cu Muzeul Național de Istorie a României, prin campanii anuale, ținând seama de dimensiunile sitului precum și de necesitatea unei cercetări temeinice și exhaustive, în conformitate cu normele de cercetare uzitate în lumea arheologică.

O problemă delicată pentru Muzeul Județean de Istorie Brașov o reprezintă cercetările arheologice neautorizate (ex. căutătorii de comori), exporturile ilegale și distrugerile siturilor arheologice. Din mai 2014, Muzeul Județean de Istorie a inițiat o strategie comună a instituțiilor statului cu sarcini în domeniu, la nivelul județului Brașov (Inspectoratul Județean de Poliție Brașov, Direcția Județeană de Cultură Brașov, Muzeul Județean de Istorie Brașov).

O dovadă importantă în privința protejării patrimoniului este înființarea secției „Protecția Patrimoniului”, conform noului Regulament de Organizare și Funcționare, finalizat în decembrie 2020 și aprobat de autoritatea tutelară în 26 februarie 2021. În anul 2022, prin decizia managerului nr. 10 din 11 martie 2022, a fost constituită comisia de inventariere a colecției de arheologie, cea mai mare colecție de bunuri culturale din muzeu (113.111 piese în 2022). Din aprilie până la sfârșitul anului au fost inventariate 1054 bunuri culturale și au fost identificate și rezolvate primele probleme ale unei colecții moștenite cu mari probleme de evidență: 84 piese fără numere de inventar, 42 numere incerte de inventar, 5 numere greșite de inventar, 2 numere incomplete de inventar, un număr de inventar propus pentru anulare.

În cazul clasării patrimoniului, o acțiune importantă începută în anul 2020 a fost clasarea de bunuri culturale cu valoare de patrimoniu istoric sportiv din colecția „Sport și Turism Montan”. În perioada noiembrie - decembrie 2020, au fost finalizate expertizele științifice și au fost depuse

la Ministerul Culturii dosarele de clasare pentru 25 de bunuri culturale. Pe 21 mai 2021 a fost emis Ordinul de clasare nr. 3065, prin care cele 25 de bunuri culturale mobile au fost clasate în patrimoniul cultural național, dintre care 2 bunuri culturale la categoria juridică „Tezaur”. Și în anul 2022, la fel ca în 2020 și 2021, obiectivul specific „asigurarea conservării și restaurării patrimoniului” a fost abordat cu prioritate pentru bunurile culturale incluse în lista pieselor viitoarei expoziții permanente de la Olimpia. În anul 2022, toată colecția „Sport și Turism Montan” a fost evaluată. Documentația a fost realizată de Delia Voina, expert al Ministerului Culturii în evaluarea bunurilor culturale.

Pentru că Muzeul Județean de Istorie Brașov își desfășoară activitatea aproape în totalitate în clădiri care au statut de monument istoric și de arhitectură, o problemă administrativă importantă este întreținerea acestora și asigurarea unor condiții corespunzătoare, atât conservării patrimoniului, cât și vizitării lor de către publicul de muzeu. Astfel, strategia conducerii instituției a fost și rămâne „planificarea corectă și susținerea constantă a activității restauratorilor muzeului și asigurarea spațiilor care să respecte reglementările legale pentru laboratoarele de restaurare și depozitele colecțiilor muzeului”. Pe termen scurt, a fost aplicat un plan de acțiune pentru restaurarea/ pregătirea pieselor muzeale care urmează să fie selectate pentru noile expoziții permanente ale muzeului. Alte sarcini urgente, cuprinse în subprogramul „Restaurarea patrimoniului muzeal”, au fost restaurarea bunurilor descoperite în campaniile arheologice, a pieselor din colecțiile muzeului aflate în stare avansată de degradare dar și, cum deja am amintit, pregătirea pieselor pentru expozițiile permanente în lucru.

În privința „asigurării valorificării superioare a patrimoniului”, pentru că expunerea bunurilor culturale constituie una dintre trăsăturile definitorii ale activității specifice instituționale, acțiunea principală pentru îndeplinirea acestui obiectiv a fost concentrată și în 2022 pe reamenajarea și modernizarea expozițiilor permanente și organizarea unor expoziții temporare cu tematică de interes național și internațional.

În ultimii ani, Muzeul Județean de Istorie Brașov a reușit să câștige mai multe finanțări pentru proiectele sale culturale. Astfel, „Am fost cetățeanul Orașului Stalin” a fost finanțat de Comisia Europeană, prin programul „Europa pentru Cetățeni – Memorie istorică europeană”, Muzeul Județean de Istorie Brașov fiind în 2016 primul muzeu din România care a câștigat un concurs european de proiecte din această arie de finanțare. De asemenea, în perioada 2016 – 2019, instituția noastră a câștigat 8 proiecte finanțate de Administrația Fondului Cultural Național, fiind între instituțiile culturale din țară care au câștigat cele mai multe finanțări AFCN în ultimii ani: „Războaie în Bastionul Țesătorilor” (2016), „Războaie în Bastionul Țesătorilor – Rezidențe Artistice” (2017), „Orașul Stalin pe înțelesul tuturor” (2017), „Gala Brașov 1987” (2017), „Festivalul internațional de reconstituire istorică Brașov 2018”, „Monumente în mișcare – Patrimoniul dispărut al Brașovului” (2018), „Studio Dacia Felix” (2018), „Brașovul / 3 M” (2019). Cererea de finanțare scrisă de managerul muzeului pentru „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan” a avut ca obiectiv tocmai asigurarea valorificării superioare a patrimoniului, chiar apelul de finanțare fiind titrat ca apel pentru „susținerea expozițiilor inovative cu bunuri culturale mobile restaurate”.

Aceste performanțe profesionale au continuat în anul 2020 prin câștigarea competiției europene apelul *Consolidarea cooperării culturale și a competitivității industriilor culturale și creative în Balcanii de Vest* (EACEA 39/2019) din cadrul Programului de finanțare „Europa Creativă” al Comisiei Europene – Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură. În

anul 2022 au fost realizate cele mai importante activități ale proiectului european: finalizarea proiectului de cercetare, concursul artistic internațional, realizarea și itinerarea expoziției, editarea catalogului. Expoziția „CAN for Balkans”, realizată de Muzeul Județean de Istorie Brașov, în care, de asemenea, managerul Nicolae Pepene este curator, autor concept și design arhitectural, a fost prezentată cu succes la Brașov dar și într-un muzeu național (Muzeul Național de Istorie al Albaniei) și la Bruxelles, în cel mai important muzeu de profil la nivel mondial (Centre Belge de la Bande Dessinée / Comics Art Museum).

De asemenea, în anul 2022, Muzeul Județean de Istorie Brașov a câștigat de pe primul loc competiția AFCN, în sesiunea de finanțare proiecte editoriale 2022, secțiunea Carte, cu romanul grafic „15 Noiembrie 1987” (autor Alexandra Gold).

În 2021 și 2022, Muzeul Județean de Istorie Brașov a participat la marea expoziție de succes „Tezaure arheologice din România. Rădăcini dacice și romane” organizată la Muzeul Național de Arheologie din Madrid. Expoziția a fost păstrată la Madrid până la 27 februarie 2022. Apoi, a fost prelungit împrumutul pieselor istorice către Muzeul Național de Istorie a României pentru expoziția „Dacia. Ultima frontieră a romanității”, deschisă în fostul palat al Poștei din București, pe 27 octombrie 2022.

O expoziție foarte importantă pentru noi, reper în valorificarea patrimoniului național, a fost expoziția „Scrisoarea lui Neacșu se întoarce la destinație!” de la Casa Sfatului. Pentru prima oară cel mai vechi document scris în limba română, păstrat până în prezent, a fost prezentat într-o expoziție deschisă publicului larg!

În privința promovării și cunoașterii patrimoniului, un obiectiv principal al proiectului de management 2019-2024 este „identificare de noi mijloace de mediatizare și promovare; folosirea eficientă a bazei materiale și patrimoniale pentru atragerea publicului; identificarea beneficiarilor țintă; identificarea necesităților culturale ale comunității brașovene prin realizarea periodică a studiilor și anchetelor sociologice; îmbunătățirea imaginii muzeului”.

Pentru atingerea țăintelor acestui obiectiv, a fost continuată colaborarea excelentă cu presa locală și a fost actualizat parteneriatul cu Agenția Națională de Presă AGERPRES, cel mai important parteneriat media din istoria muzeului. În anul 2020 a fost încheiat un parteneriat cu revista „Historia” pentru promovarea Festivalului de Benzi Desenate Istorice dar și a proiectului „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan”. În anul 2022, „Historia” a promovat în mod constant acțiunile culturale ale muzeului nostru. În anul 2020, website-ul muzeului (www.istoriebrasov.ro) a fost extins prin adăugarea secțiunii „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan”, concepută ca un site reprezentativ independent, cu posibilitatea separării în timp de website-ul general al muzeului. De asemenea, tot în acest an au fost deschise paginile de Facebook *Bastionul Artiștilor și Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan*. Acestea au fost administrate cu succes și în perioada 2021 - 2022. Însă obiectivul principal a fost atins în toate coordonatele sale, cu un impact apreciat atât de comunitatea brașoveană, cât și de lumea artistică, în primul rând prin asigurarea continuității proiectului „Bastionul Artiștilor”, lansat în primul an de pandemie, acțiune culturală care a însemnat nu numai folosirea eficientă a bazei materiale și patrimoniale pentru atragerea publicului, a beneficiarilor țintă, de la preșcolari la seniori, de la pasionați de artele spectacolului la persoane fără un consum cultural dezvoltat dar dornice să beneficieze de activități pozitive în vreme de pandemie, ci și un răspuns prompt la necesitățile artiștilor independenți, afectați de anularea sau amânarea agendelor culturale locale, naționale și internaționale. Sigur că îndeplinirea obiectivului a însemnat din primul moment și o

îmbunătățire a imaginii muzeului și o consolidare a statutului său de operator cultural. Dovada cea mai simplă este declararea „Bastionului Artiștilor” drept „Proiectul Cultural al perioadei 2020 – 2021 în Brașov”, de către evaluatori ai Consorțiului Cultural Corona dar și datorită votului publicului.

În cazul **obiectivelor strategice transversale** ale *Strategiei naționale sectoriale în domeniul culturii 2014 – 2020*, începem analiza noastră comparativă cu „Dezvoltarea și diversificarea ofertei specifice a muzeelor, în special prin integrarea dimensiunii participative și prin accentuarea rolului educațional și de protejare a identităților culturale pe care îl are acest tip de instituție”.

Acest obiectiv strategic pentru întărirea capacității instituționale a reprezentat o „sursă de inspirație” pentru stabilirea obiectivului general al proiectului de management al Muzeului de Istorie Brașov pentru perioada 2014-2019, preluat și pentru perioada 2019-2024: transformarea Muzeului de Istorie Brașov/ Muzeului Județean de Istorie Brașov în instituția culturală reprezentativă pentru **prezentarea identității istorice locale**.

Pentru o instituție culturală care acționează într-o țară a comunității europene, într-o Europă care proclamă unitatea în diversitate și într-o societate care este în plin proces de globalizare, Muzeul Județean de Istorie Brașov trebuie să fie un „arbore genealogic”, o lecție de istorie vie, un discurs, o carte de identitate și un testament al comunității brașovene.

Astfel, valorificarea patrimoniului muzeului printr-un discurs personalizat comunității brașovene respectă un obiectiv specific recomandat la nivel național pentru întărirea capacității instituționale: „Întărirea rolului major pe care îl pot juca muzeele, ca factor de coeziune socială, atât în mediul rural, prin promovarea tradițiilor locale, cât și în mediul urban, prin **afirmarea identității culturale a locuitorilor orașelor**”.

Primul pas a fost făcut prin regândirea demersului expozițional, o agendă culturală cu festivaluri culturale inedite și constituirea unui portofoliu de proiecte de educație muzeală ținând cont de istoria locală, necesitățile comunității locale, dezvoltarea turismului cultural și evoluția instituției pe baza principiilor muzeologiei contemporane.

Și în 2022, direcția principală de acțiune pe termen scurt a rămas reamenajarea expozițiilor permanente. Astfel, tematica expozițiilor de la Casa Sfatului, Bastionul Țesătorilor și Olimpia beneficiază în prezent de un concept muzeal care urmărește în primul rând promovarea istoriei județului Brașov.

De asemenea, programul muzeal dedicat valorificării patrimoniului cultural a inclus expoziții temporare cu teme alese din istoria locală, promovarea filmului documentar dedicat revoltei din 15 Noiembrie 1987, realizat de muzeul nostru împreună cu Casa de Producție TVR, și un plan editorial care a urmărit profitabilitatea, promovarea profesionistă a muzeului și a istoriei locale, regionale și naționale, susținerea activității științifice, concretizat în anul 2022 prin romanul grafic *15 Noiembrie 1987* (autor Alexandra Gold), catalogul internațional *CAN for Balkans*, o premieră la nivel mondial în domeniul benzii desenate istorice, și *Râșnov, Arx Suprema. Studii istorice și arheologice privitoare la cetate* (autor A.A. Rusu).

Un alt obiectiv specific al muzeelor din România este „Transformarea muzeului în **mediator cultural** și în **beneficiar și creator de servicii** pe piața culturală prin potențarea valențelor culturale pe care acest tip de instituție le are”. Acest obiectiv a fost asumat pe termen mediu și lung în proiectul de management al Muzeului Județean de Istorie Brașov. Pentru întărirea capacității sale instituționale, instituția culturală brașoveană a început să fie angrenată,

în calitate de organizator sau partener, în proiecte culturale de anvergură națională și internațională, prezentate atât în țară cât și în străinătate, în colaborare cu instituții muzeale și culturale de prestigiu. Mai întâi, muzeul a susținut evenimente culturale de calitate desfășurate pe teritoriul județului Brașov, organizate în parteneriat, și a găzduit spectacole în curtea Bastionului Țesătorilor și rezidențe artistice în Bastionul Graft și Bastionul Țesătorilor.

În anul 2016 s-a trecut la un nivel superior de acțiune prin proiectul cofinanțat AFCN „Războaie în Bastionul Țesătorilor”, proiectul finanțat de Comisia Europeană, componenta „Memorie istorică europeană”, „I was citizen of Stalin town”, și evenimentele „Brașov 1916”, prima ediție a Festivalului Internațional de Reconstituire Istorică, „Centenarul Vânătorilor de Munte din România”, „Istoria în roz! Roz pentru viață!”, „vibrate! Festival” și „AMURAL – Festival Vizual”.

În anul 2017 a fost asigurată continuitatea acțiunilor prin implementarea proiectului european, trei alte proiecte cofinanțate AFCN („Orașul Stalin pe înțelesul tuturor”, „Gala Brașov 1987” și „Războaie în Bastionul Țesătorilor – Rezidențe Artistice”), proiectul „Brașov 1987”, a II-a ediție a Festivalului Internațional de Reconstituire Istorică Brașov, prima ediție a Festivalului „Promenadele Brașovului” și expozițiile din Piața Sfatului.

La începutul anului 2018 a fost înregistrată finalizarea cu succes a proiectului european „I was citizen of Stalin town”. Și în anul 2018, Muzeul Județean de Istorie Brașov a câștigat trei proiecte cofinanțate AFCN („Studio Dacia Felix”, „Monumente în mișcare – Patrimoniu dispărut” și „Festivalul Internațional de Reconstituire Istorică Brașov 2018”). Atât în țară cât și în străinătate, în colaborare cu instituții muzeale și culturale de prestigiu, muzeul nostru a participat la realizarea unor proiecte culturale de anvergură: „Regina Maria, ambasador irezistibil al istoriei și artei populare românești”, „Regina Maria, ambasador irezistibil al istoriei și artei românești”, „Cerbul de Aur 50 de ani”, „Salonul BD Brașov – România 100 în benzi desenate” etc.

În anul 2019, muzeul a câștigat și implementat cu succes proiectul cofinanțat AFCN „Brașovul / 3M” care a deschis și modernizarea expoziției permanente de la Bastionul Țesătorilor și a depus cererea de finanțare pentru expoziția „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan”. De asemenea, a continuat itinerarea expoziției „Regina Maria, ambasador irezistibil al istoriei și artei populare românești” în străinătate: S.U.A. (Philadelphia, Chicago, St. Paul), Belgia (Bruxelles) și Franța (Paris).

Însă, poate cel mai bine, muzeul a îndeplinit funcțiile de mediator cultural și creator de servicii pe piața culturală prin proiectul editorial al primului album colectiv de benzi desenate istorice din România, albumul *Istории din '89 în benzi desenate*, proiect care în decembrie 2019 a reunit 39 de artiști. În anul 2020, albumul a fost tradus în limba franceză și publicat, editorul vizând cea mai puternică piață de bandă desenate din lume (Franța – Belgia). Din păcate, pandemia a anulat prezența producției noastre editoriale la Târgul de Carte de la Paris din martie 2020.

În anul 2020, după o amânare provocată de motivele obiective impuse de pandemie, expoziția „Regina Maria, ambasador irezistibil al istoriei și artei populare românești” a fost prezentată cu mult succes la Maryhill Museum of Art. Într-un an al neprevăzutului, tragediilor și restricțiilor sociale, sanitare și culturale, muzeul a devenit prin „Bastionul Artiștilor” un mediator care a salvat viața culturală din Brașov în anul 2020 și a potențat valențele culturale ale Bastionului Țesătorilor la o mărimea pe care acesta nu a mai înregistrat-o în istoria sa. Acest

statut a fost respectat și în 2021 și 2022 datorită stagiunilor estivale ale „Bastionului Artiștilor”, mai ales prin proiectul „Jazz Bastion”.

Tot în teribilul an 2020, muzeul a obținut cea mai importantă oportunitate din istoria sa în privința calității de mediator cultural internațional prin câștigarea concursului de proiecte din apelul *Consolidarea cooperării culturale și a competitivității industriilor culturale și creative în Balcanii de Vest* (EACEA 39/2019) din cadrul Programului de finanțare „Europa Creativă” al Comisiei Europene – Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură. În anul 2021 a început implementarea proiectului „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans”. De asemenea, obiectivele proiectului european câștigător, în care Muzeul Județean de Istorie Brașov este lider de proiect, contribuie la îndeplinirea unui obiectiv strategic general transversal de nivel național: „Promovarea intervenției culturale pentru categoriile vulnerabile”. „CAN for Balkans” urmărește mobilizarea potențialului istoriei pentru stimularea creativității artiștilor în scopul combaterii stereotipurilor culturale și a prejudecăților cu rădăcini istorice.

În anul 2022, 27 artiști din 7 țări au participat la concursul internațional pentru benzi desenate istorice noi cu tema „Balcanii în istorie” și expoziția realizată de Muzeul Județean de Istorie Brașov a fost prezentată cu mult succes la Brașov, Tirana și Bruxelles.

Așa cum indică și strategia națională, folosind *Planul de Amenajare a Teritoriului Național – Secțiunea a IV-a – Rețeaua de localități*, aprobat prin Legea nr 351 din 2001, cu modificările și completările ulterioare, printre indicatorii cantitativi și calitativi minimali de definire a municipiilor se numără și cei privind infrastructura culturală. Din nefericire, în prezent, muzeele, deși sunt memoria colectivității, nu sunt pe lista facilităților culturale obligatorii. Deși parte a infrastructurii clasice, muzeele sunt în topul național al celor mai puțin necesare tipuri de infrastructură culturală publică, indiferent de grupele de vârstă.

Și în prezent, toate muzeele brașovene de nivel județean își desfășoară activitatea în spații pentru care nu dețin dreptul de proprietate sau administrare. În cazul Muzeului Județean de Istorie, proprietarul Casei Sfatului este „Comunitatea orașului Brașov”, cu continuatorul său asumat juridic, Primăria Brașov, proprietarul Bastionului Țesătorilor este Biserica Evanghelică C.A. din România - Parohia Brașov.

Situația juridică a spațiilor în care Muzeul Județean de Istorie își desfășoară activitatea nu a permis lucrări de reparații capitale sau alte lucrări importante de amenajare / reabilitare a interioarelor clădirilor. Totuși, în 2021, muzeul a reușit să „securizeze” clădirile istorice și patrimoniul păstrat în acestea prin reparațiile executate în regim de urgență la învelitoarea acoperișului Casei Sfatului și la acoperișul clădirii în care se află sala de expoziție de la Bastionul Țesătorilor.

În acest context, obiectivul strategic național „Dezvoltarea infrastructurii culturale prin reabilitarea celei existente și prin construirea de noi facilități” s-a transformat în cazul Muzeului Județean de Istorie Brașov în „reglementarea statutului juridic pentru spațiile aflate în administrarea instituției” și „modernizarea infrastructurii muzeale”.

Sfârșitul anului 2017 a fost marcat de o mare realizare în privința infrastructurii muzeului: clădirea „OLIMPIA” a primit destinație muzeală și a intrat în administrarea Muzeului Județean de Istorie Brașov. Deși a fost îndeplinit obiectivul amenajării expoziționale pentru sala de expoziții temporare, prin lucrări efectuate exclusiv cu resurse proprii, din păcate, starea de degradare a clădirii și lipsa instalațiilor necesare funcționării destinației muzeale au determinat blocarea proiectului amenajării expoziției permanente „OLIMPIA – Muzeul sportului și turismului montan

din Braşov". Totuşi, în anul 2020 remarcăm realizarea de către muzeu a procedurii simplificate de achiziţie pentru lucrarea „PT + Execuţie, reabilitare, consolidare şi schimbare de destinaţie a clădirii Olimpia”, finalizarea proiectului tehnic şi obţinerea avizelor necesare pentru eliberarea autorizaţiei de construcţie dar şi semnarea contractului de finanţare şi apoi începutul implementării de către muzeu a sprijinului financiar nerambursabil câştigat pentru proiectul „OLIMPIA - Muzeul Sportului şi Turismului Montan” din cadrul Programului RO-CULTURA, finanţat prin Mecanismul Financiar SEE 2014-2021. Lipsa de seriozitate a primului executant al lucrărilor, rezilierea primului contract de execuţie şi reluarea procedurii de achiziţie, problemele identificate de al doilea executant la proiectul tehnic şi creşterea preţurilor la materiale au determinat întârzierea deschiderii muzeului de la Olimpia. În anul 2022, cu sprijinul Consiliului Judeţean Braşov, a fost reluat şantierul şi s-a ajuns la un stadiu fizic de execuţie al lucrărilor de 62 %.

În anul 2020, după o lungă perioadă de aşteptare, Muzeul Judeţean de Istorie Braşov a obţinut dreptul de administrare pentru Casa Sfatului prin încheierea contractului de dare în administrare nr. 1756/18.08.2020, anexă la Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Braşov nr. 416/31.07.2020. Prin urmare, în anul 2021, muzeul a avut cadrul legal pentru executarea primelor lucrări de reparaţii la Casa Sfatului (acoperiş). Din păcate, în anul 2022 chiar Primăria Municipiului Braşov a pus în pericol integritatea monumentului istoric şi destinaţia de muzeu a acestuia prin organizarea superficială a unui concurs de proiecte arhitecturale pentru Piaţa Sfatului, în care a fost desemnată câştigătoare o soluţie extravagantă, cu mari carenţe profesionale, agresivă cu monumentul istoric Casa Sfatului şi indiferentă faţă de funcţionarea unui muzeu în Casa Sfatului.

Obiectivul strategic general „creşterea accesului şi participării tinerilor la viaţa culturală” este cuprins de planul de management în obiectivul „Constituirea unui portofoliu de proiecte de educaţie muzeală ținând cont de necesităţile comunităţii locale” şi în obiectivul „Dezvoltarea şi extinderea parteneriatelor cu societatea civilă şi folosirea voluntariatului în activităţile muzeului”. În anul 2022 remarcăm, la nivelul publicului tânăr şi în privinţa artiştilor tineri implicaţi în program, parteneriatele pentru „Jazz Bastion” & „Jazz printre cuvinte” şi „Poveştile lui Muzicilă” în cadrul stagiunii Bastionului Artiştilor, masterclass-ul şi atelierile artistice din cadrul Festivalului Internaţional de Benzi Desenate Istorice Braşov 2022, romanul grafic *15 Noiembrie 1987* şi promovarea acestuia. În privinţa folosirii voluntariatului în activităţile muzeului menţionăm faptul că în cele mai importante activităţi culturale din 2022 am avut sprijinul voluntarilor tineri: 25 la Noaptea Muzeelor, 38 la Bastionul Artiştilor şi 30 la expoziţia „CAN for Balkans”.

Creşterea şi diversificarea ofertei şi consumului cultural sunt alte obiective strategice din perspectiva politicilor şi strategiilor în domeniul culturii. În strategia naţională sectorială pentru perioada 2014-2020 a fost pus accentul pe diversitatea culturală şi efectele sale asupra dezvoltării economice şi incluziunii sociale. Şi aceste obiective strategice au fost atinse în condiţiile excepţionale ale anului 2022 prin stagiunea Bastionului Artiştilor, expoziţia temporară „Scrisoarea lui Neacşu se întoarce la destinaţie!”, expoziţiile tematice în aer liber organizate în Braşov, expoziţia de benzi desenate istorice „Frica în istorie”, itinerată la Bucureşti, Deva, Constanţa şi Brăila, expoziţia outdoor „Cabana Peştera din Padina Crucii, leagănul turismului românesc de munte”, prezentată în Peştera Ialomiţei, expoziţia outdoor „1922 – Anul Centenarului”, prezentată la Muzeul Naţional Peleş.

Evaluarea activității Muzeului Județean de Istorie Brașov, îndeosebi pentru ordonatorul de credite, se măsoară în numărul de consumatori culturali. Astfel, un obiectiv al proiectului de management a fost creșterea și diversificarea categoriilor de public/consumator cultural.

Diferența față de obiectivul specific al strategiei naționale este faptul că nu s-a propus accentuarea pe categorii vulnerabile. Acțiunile principale propuse pentru îndeplinirea obiectivului, la momentul anterior izbucnirii pandemiei, au fost promovarea programului de educație muzeală în școlile din orașul Brașov și Țara Bârsei și extinderea proiectului de educație muzeală „Muzeul de Istorie Brașov – Muzeul Județului Nostru” pentru elevii și non-vizitatorii din orașele și comunele județului, o acțiune susținută și de strategia națională prin recomandarea acțiunii „delocalizării și apropierea ofertei de comunități, chiar intrarea în comunitate”.

O categorie foarte importantă de public este formată din turiștii români și străini. Orientarea către turismul cultural se suprapune pe necesitatea promovării identității și patrimoniului local. Acțiunile din anul 2022 cu un succes deosebit în rândul turiștilor au fost expoziția temporară „Scrisoarea lui Neacșu se întoarce la destinație!”, expoziția temporară multimedia „CAN for Balkans”, prezentată la Coresi Shopping Resort, expozițiile outdoor din Piața Sfatului și Bastionul Artiștilor din Bastionul Țesătorilor.

Obiectivul general al *Strategiei naționale sectoriale în domeniul culturii 2014 – 2020* „promovarea digitizării și accesibilitatea online a resurselor culturale naționale” a fost atins de Muzeul Județean de Istorie Brașov prin încheierea unui nou parteneriat cu Institutul Național al Patrimoniului - Direcția de cercetare, evidență a patrimoniului cultural mobil, imaterial și digital pentru facsimilare digitală și expunere online pe paginile www.e-patrimoniu.ro (www.cimec.ro), <http://biblioteca-digitala.ro>, www.culturalia.ro, gestionate și administrate de Secția Bibliotecii Digitale din cadrul Institutului Național al Patrimoniului, precum și în biblioteca digitală Europeană (www.europeana.eu) a 42 de publicații editate de Muzeul Județean de Istorie Brașov în perioada 2008 – 2014. De asemenea, și în anul 2022, muzeul a continuat colaborarea cu Arhivele Naționale ale României – Serviciul județean Brașov pentru digitizarea colecțiilor de fotografie istorică.

Un obiectiv general al Strategiei tratat secundar de proiectul de management este „Facilitarea și stimularea accesului pe piață internațională a operatorilor români din domeniul cultural, atât în privința exportului clasic de bunuri și servicii culturale, cât și în privința accesului și exploatarea oportunităților oferite de mediul pieței digitale”. Pe lângă rezultatele deosebite obținute în cadrul proiectului european „Am fost cetățeanul Orașului Stalin” și itinerarea expoziției „Regina Maria, ambasador irezistibil al istoriei și artei populare românești” în Irlanda, S.U.A., Canada, Franța și Belgia, acest obiectiv general este abordat în totalitatea sa prin proiectul internațional „CAN for Balkans – Comics Alliance Networking for Balkans” care presupune și realizarea unei platforme digitale online a benzi desenate istorice europene și o expoziție muzeală multimedia realizată de Muzeul Județean de Istorie Brașov itinerată în Serbia, Macedonia de Nord, Albania și Belgia.

În concluzie, proiectul de management al Muzeului Județean de Istorie Brașov pentru perioada 2019 – 2024 este în concordanță cu *Strategia națională sectorială în domeniul culturii 2014 – 2020* și respectă prevederile strategiilor locale de dezvoltare durabilă. El valorifică oportunitățile asigurate de patrimoniul istoric al Județului Brașov, păstrează muzeul în viața comunității și este un răspuns cultural local la aceleași amenințări identificate de strategia națională: subfinanțarea culturii și lipsa investițiilor, scindarea culturii moderne în cultura de elită

și cultura de masă, creșterea concurenței pentru timpul liber al populației. O analiză comparativă care pleacă de la aceleași amenințări ajunge și la aceeași concluzie: a fi „brașovean” în 2030 poate însemna și un consumator pasiv de conținuturi creative mai mult sau mai puțin importate, un cetățean fără identitate culturală, sărac spiritual, dispus să-și moduleze istoria după pretențiile mediului comercial. Muzeul Județean de Istorie Brașov poate să contribuie la eliminarea acestor amenințări. Și în anii de pandemie și în perioada post-pandemie, instituția noastră a demonstrat că este pregătită să răspundă la ce poate face istoria pentru prezentul și viitorul brașovenilor, chiar și în situații de criză cu consecințe greu de anticipat.

b2. Orientarea activității profesionale către beneficiari

Criza muzeelor brașovene, în general, și a Muzeului Județean de Istorie, în special, completează lista motivelor pentru care „Brașovul trebuie reinventat ca oraș de trăit, nu doar de locuit, cu o calitate a vieții – economică, socială și culturală – notabilă”³. Din punctul nostru de vedere, un punct de plecare pentru realizarea acestui obiectiv este reinventarea instituțiilor culturale brașovene.

Planul de management al Muzeului de Istorie Brașov pentru perioada 2019 – 2024, prezentat în septembrie 2019, a plecat tocmai de la această realitate dureroasă. Viziunea pe termen lung și misiunea Muzeului Județean de Istorie Brașov au fost formulate sub influența situației de criză.

Pentru ieșirea din cvasiizolare, pentru a deveni vizibil atât pe plan local, național și chiar internațional, pentru a-și crea o imagine în mass media, Muzeul Județean de Istorie Brașov a urmărit începând din anul 2014 o strategie orientată spre vizitator.

Astfel, noul plan de management a continuat strategia aplicată în perioada 2014 – 2019: transformarea Muzeului Județean de Istorie Brașov în instituția culturală reprezentativă pentru prezentarea identității istorice a Brașovului.

În prezent, cel mai important proiect cultural, aflat în faza de pregătire, este expoziția permanentă „Identitatea istorică a Brașovului”. Se are în vedere o nouă abordare în valorificarea patrimoniului prin reamenajarea totală a expoziției permanente din Casa Sfatului. Produsul este parte a programului muzeal „Valorificarea patrimoniului prin expozițiile permanente și expozițiile temporare”. Acest produs cultural nu se adresează numai consumatorilor de cultură, un grup care reprezintă în general un procent mic din totalul populației. Expunerea tematică propusă la Casa Sfatului are avantajul de a prezenta istoria structurată pe câteva subiecte, cu o „poveste” care leagă între ele piesele din fiecare sală, o prezentare complexă, care oferă mai multe perspective asupra unei teme, cu o expunere atractivă și ușor de receptat de către segmente diverse de public. Noua expoziție de bază beneficiază de un concept muzeal care urmărește în primul rând promovarea istoriei județului Brașov, atât în rândul comunității locale, cât și al oaspeților județului. Discursul muzeal identifică și reunește temele istorice importante ale istoriei Brașovului care să fie asociate de vizitator cu noțiuni istorice recunoscute atât la nivel național, cât și în afara granițelor României, analogiile facilitând înțelegerea. În august 2020 a fost obținut cadrul juridic și administrativ necesar implementării proiectului expoziției de bază. Până la acest

³ Insert la *Strategia de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Brașov 2030*, Primăria Municipiului Brașov, 2015

moment, conducerea muzeului a promovat un program de acțiuni culturale concentrat pe expoziții temporare speciale care au îndeplinit în bună măsură coordonatele expoziției permanente „Identitatea istorică a Brașovului” („Brașov 1916”, „Brașov 1987”, „Brașovul / 3M”, „Orașul Stalin”, „Scrisoarea lui Neacșu se întoarce la destinație”).

În campania pentru produsul cultural „Muzeul Județean de Istorie Brașov”, scopul principal nu este creșterea numărului vizitatorilor cu orice preț ci educarea obiceiului de consum cultural. Astfel, în mod obligatoriu, mesajul folosit în strategia de marketing a Muzeului Județean de Istorie Brașov a fost inspirat din misiunea sa. Mesajul pentru brașoveni a conținut informația că vizita la muzeu înseamnă petrecerea timpului liber într-o formă plăcută, o experiență unică care le descoperă identitatea istorică a orașului în care s-au născut și/sau trăiesc, care îi ajută să-și formeze un discurs istoric despre orașul lor, că aici găsesc un răspuns profesionist la nevoia de apartenență și mândrie, o lecție interesantă de istorie care contribuie la dezvoltarea personală, o confirmare că Muzeul Județean de Istorie este o instituție care îi respectă. Este o alegere prin care considerăm că este respectată deviza marketingului din sectorul public: „Satisfacție și valoare pentru cetățean”, o abordare prin care sunt respectate principiile de marketing folosite în administrația publică:

- 1. Muzeul se află în serviciul cetățeanului;
- 2. Activitatea muzeului este adaptată la mediul în care își desfășoară activitatea;
- 3. Muzeul promovează o strategie activă de dezvoltare, care urmărește nu numai adaptarea instituției la mediu, ci și influențarea lui;
- 4. Creșterea capacității muzeului de a se adapta rapid la transformările sociale;
- 5. Cunoașterea exactă a cerințelor sociale actuale și prevederea celor viitoare⁴.

Planul de management pentru perioada 2019 – 2024 a cuprins o analiză a categoriilor de beneficiari. Segmentarea pieței de consum cultural a plecat de la constatarea că Muzeul Județean de Istorie Brașov acționează într-o zonă dominată de non-consumatori.

În cursul anului 2022, conform evidențelor financiar-contabile, expozițiile Muzeului Județean de Istorie Brașov au fost vizitate de 32.493 persoane, din care 24.698 plătitori taxă de intrare și 7795 neplătitori (bilete gratuite)⁵. După categorii de vârstă, muzeul a fost vizitat de 18.204 adulți, 7.826 studenți, 4555 elevi, 1518 pensionari, 89 preșcolari și 301 familii cu bilete unice speciale.

Observăm că o categorie importantă de vizitatori au fost studenții și elevii. De altfel, în perioada 2014 – 2022, dintre instituțiile de cultură subordonate Consiliului Județean Brașov, Muzeul de Istorie Brașov/ Muzeul Județean de Istorie Brașov a avut cel mai mare număr de vizitatori plătitori de bilete din categoria preșcolarilor, elevilor și studenților.

În privința segmentului de consum cultural reprezentat de situația geografică, în ultima perioadă, un procent semnificativ al vizitatorilor Brașovului și împrejurimilor (aproximativ 85 %) este reprezentat de turiștii români, care sosesc aici, în general, pe cont propriu. Predomină turiștii din categoria de vârstă 30 - 44 de ani, mai ales cuplurile cu copii, pentru care obiectivele cultural-istorice, naturale și sportive locale reprezintă atracții turistice secundare. O dovadă în acest sens

⁴ Prof. univ. Carmen Croitoru, *Introducere în Marketing Cultural. Note de curs*, Institutul Național pentru Cercetare și Formare Culturală, 2015

⁵ Aici nu sunt luați în calcul beneficiarii expozițiilor outdoor și ai festivalurilor organizate de muzeu, în calitate de organizator principal sau partener.

este și faptul că în profilul vizitatorului paginii de Facebook a muzeului nostru, pe primul loc sunt utilizatorii cu vârsta între 35 – 44 ani, atât la bărbați, cât și la femei, formând împreună 32,5 % din total utilizatori.

În funcție de nivelul de pregătire, predomină turiștii cu studii medii și superioare. Din perspectiva veniturilor, majoritatea vizitatorilor provine din grupul turiștilor cu venituri medii, interesați în general de calitatea și diversitatea serviciilor turistice de care beneficiază⁶.

În acest moment, informațiile despre publicul țintă local fiind reduse nu putem avansa o segmentare a pieței potențiale în grupe distincte de consumatori și de selectare a unui segment sau mai multe, ca piață-țintă, spre care muzeul să se îndrepte cu un mix de marketing distinct.

Din analiza structurii ofertei culturale muzeale locale, a consumatorilor și non-consumatorilor, segmentarea generală propusă pentru Muzeul Județean de Istorie Brașov este determinată numai de criterii socio-demografice: vârstă și situație geografică.

După vârstă, segmentele de consum cultural sunt preșcolari și elevi, adulți și pensionari.

Pentru preșcolari și elevi, un segment de consum format din beneficiari cu vârsta între 5 și 19 ani, mesajul trebuie să fie concentrat pe o prezentare a muzeului ca o extensie a școlii, un loc de cunoaștere a noi elemente valorice și de exersare a unor competențe; un „teren de aplicație”, prin cercetare, experimentare, implicare; o întrupare a conținutului cultural al învățării, o miză în conturarea identității culturale a individului prin cunoașterea, interiorizarea și asumarea unor valori emblematice ale spațiului social în care persoana urmează să se integreze⁷. O dovadă este și alegerea făcută de *Starry Night*, o echipă de elevi ai Colegiului Național „Andrei Șaguna” Brașov care a participat în Georgia la un concurs școlar, care a rezolvat sarcina realizării unui film de prezentare despre orașul lor natal apelând la sprijinul Muzeului Județean de Istorie Brașov.

În cazul adulților, inclusiv studenți și pensionari, marketingul cultural urmărește să câștige pentru muzeu bătălia pentru timpul liber. Succesul este evident numai atunci când consumatorul accidental devine consumator fidel. Educarea obiceiului de consum cultural urmărește un scenariu prin care consumatorului să-i placă nu numai produsul „Muzeul Județean de Istorie Brașov”, dar să înceapă și să-și facă un obicei din a da din timpul său liber activităților organizate de muzeu. Pas cu pas, produsul cultural „Muzeul Județean de Istorie Brașov” și derivatele sale trebuie să se insereze în viața socială a comunității, în zona de „distracție” și divertisment a brașovenilor.

Din cauza factorilor sociali, culturali și psihologici, și mai nou sanitari, publicul consumator de cultură este considerat a fi în cele mai multe cazuri format din indivizi din mediul urban cu un nivel de educație peste medie. În acest context, mesajul produsului cultural trebuie să „eludeze” educația consumatorului printr-o atitudine înțelegătoare, prietenoasă și provocatoare, îndeosebi pentru non-vizitatori, segmentul compus în procent covârșitor din publicul adult.

Segmentarea după criteriul geografic a apărut constatând statutul de oraș turistic foarte important de nivel național al Brașovului și poziția modestă a muzeelor brașovene pe piața turismului cultural local. Prin urmare, trebuie să urmărim poziționarea în peisajul celorlalte oferte

⁶ Analiza principalilor indicatori economico-sociali din Județul Brașov în anul 2013 (www.brasov.INSSE.ro), Institutul Național de Statistică - Direcția Județeană de Statistică Brașov; Nicolae Pepene, Plan de marketing „Destinația Râșnov. Promovarea stațiunii turistice Râșnov”, Primăria Râșnov, 2012.

⁷ Constantin Cucoș, *Pedagogia muzeală – statut, obiective, valențe practice*, 2013

de turism și identitatea explicită a Muzeului Județean de Istorie Brașov. În această situație, considerăm că mesajul axat pe prezentarea Muzeului Județean de Istorie Brașov ca garant al identității istorice a orașului Brașov trebuie păstrat atât pentru membrii comunității locale, inclusiv locuitorii Țării Bârsei, cât și pentru segmentul format din turiștii români și străini. Muzeul trebuie doar să se asigure că va face o campanie diferențiată de ceilalți, care îi va determina pe consumatori să apeleze la el și nu la alții cu produse sau servicii asemănătoare⁸. Așa cum am afirmat la descrierea grupurilor-țintă, Casa Sfatului, Bastionul Țesătorilor și Bastionul Graft, secțiile Muzeului Județean de Istorie Brașov, se află în imediata vecinătate a Bisericii Negre, la numai 15 km. de cetatea Râșnov și 25 km. de castelul Bran. Între trei monumente istorice faimoase, cu sute de mii de vizitatori, există un singur muzeu de istorie!

De-a lungul existenței organizației, Muzeul de Istorie/ Muzeul Județean de Istorie nu a comunicat un mesaj pe piața culturală locală sau națională. Nu au existat elemente de branding de tip sigle, mesaje, culori, expresii sau logo-uri.

Abia începând din anul 2014, Muzeul de Istorie Brașov a folosit simboluri distincte, reprezentative: emblema (coroana pe trunchiul de copac) și culorile (galben-negru) Brașovului istoric. Acestea au fost elementele care au fost folosite în designul siglei Muzeului Județean de Istorie Brașov.

**MUZEUL JUDEȚEAN
DE ISTORIE BRAȘOV**

Sigla a fost prezentată cu ocazia lansării noului website al muzeului, în iulie 2016.

Respectând viziunea instituției, activitatea de promovare s-a concentrat asupra unui singur aspect: Muzeul Județean de Istorie Brașov reprezintă o parte importantă din identitatea istorică a Brașovului. Deși încă nu a dezvoltat o campanie de marketing, problemele administrative și financiare întârziind finalizarea producției produsului cultural⁹, scopul specific a fost inițiat prin acțiuni culturale și de comunicare orientate spre intrarea muzeului în conștiința publică, ca element recognoscibil distinct.

În anul 2022, activitățile culturale cu valoare importantă în zona marketingului cu orientare clară către un număr foarte mare de beneficiari au fost expozițiile: „CAN for Balkans”, la nivel internațional; „Frica în istorie” și „1922 – Anul Încoronării”, itinerate la nivel național; „Scrisoarea lui Neacșu se întoarce la destinație!” de la Casa Sfatului și „Cabana Peștera din Padina Crucii, leagănul turismului românesc de munte” de la Peștera Ialomiței, expoziții prezentate în două obiective turistice cu interes major din partea publicului larg.

Acum 5 ani am lansat un proiect aniversar care a onorat cum se cuvine momentul istoric Brașov 1987, cuprinzând o gală aniversară, un film documentar, o expoziție tematică la Casa Sfatului și o carte de benzi desenate. Filmul documentar a strâns imediat mai multe premii naționale și este prezentat, în continuare, cu mult succes, în țară și străinătate. Expoziția care

⁸ Prof. univ. Carmen Croitoru, *Introducere în Marketing Cultural. Note de curs*, Institutul Național pentru Cercetare și Formare Culturală, 2015.

⁹ Aici ne referim în primul rând la expoziția permanentă de la Casa Sfatului.

cuprinde chiar obiecte personale ale eroilor din '87 a devenit un produs cultural emblemă pentru muzeul nostru. Noutatea aniversării din anul 2022 a fost apariția romanului grafic realizat chiar de o artistă brașoveană, fiica unui muncitor de la Întreprinderea de Autocamioane Brașov care a participat la revolta anticomunistă din 15 noiembrie 1987. O dovadă că proiectul nostru editorial a fost apreciat este și clasarea pe locul I la sesiunea pentru proiecte editoriale organizată în 2022 de Administrația Fondului Cultural Național. De asemenea, filmul nostru despre 15 Noiembrie 1987 a fost prezentat cu mare succes la Deva, în cadrul Festivalului DEVARă, la Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva (5 august 2022), și la Festivalul de Film și Istorie Râșnov, la Cetatea Feldioara (20 august) și pe Promenada Codlei (2 septembrie).

În zona proiectelor editoriale cu un număr mare de beneficiari înregistrăm prezența, în continuare, cu succes, a albumului colectiv *Istorie din '89 în benzi desenate*, o carte cu vânzări bune la nivel național, prezent pe rafturi într-unul din cele mai importante lanțuri de librării (Cărturești) și, mai ales, promovat la nivel internațional în 2022 de ActuaBD, cel mai citit website de informații despre lumea benzilor desenate din Europa.

b3. Analiza principalelor direcții de acțiune întreprinse

Analiza noastră a trebuit să țină cont de urmările restricțiilor impuse la nivel internațional, național și local pentru controlul pandemiei, în perioada 2020-2021.

Direcțiile de acțiune întreprinse de Muzeul Județean de Istorie Brașov în 2022 au fost cuprinse în planul de management 2019-2024 și au avut la origine prevederile *Strategiei sectoriale în domeniul culturii și patrimoniului național pentru perioada 2014 – 2020*, document programativ elaborat de Institutul Național pentru Cercetare și Formare Culturală.

Principalele direcții de acțiune sunt trasate de principiile fundamentale: **respectul față de patrimoniul istoric și pasiunea de a lucra pentru oameni.**

Pe fondul unor resurse tot mai limitate, specializarea și identitatea propusă pentru Muzeul Județean de Istorie Brașov presupune o creștere a organizației, combinată cu cheltuirea prudentă a fondurilor alocate, dar și parteneriate pe termen lung cu instituții de prestigiu care să susțină misiunea muzeului.

Managementul propus are în vedere dinamizarea continuă a instituției printr-o politică concentrată pe patrimoniul muzeului și istoria locală, o schimbare radicală de atitudine față de comunitate și turismul cultural, o poziție activă față de viața culturală locală, națională și internațională, o acumulare succesivă de competențe în protejarea, conservarea, restaurarea, cercetarea și valorificarea colecțiilor de bunuri culturale, dezvoltarea creativității și întărirea statutului de operator cultural important.

Principalele direcții de acțiune pentru îndeplinirea misiunii au fost, conform planului de management:

1. Protejarea, conservarea, restaurarea, cercetarea și extinderea colecțiilor de bunuri culturale. Direcțiile de acțiune clasice ale muzeului sunt concentrate în **Programul Conservarea și restaurarea patrimoniului cultural** și **Programul Cercetarea științifică și evidența patrimoniului cultural.**
2. Valorificarea patrimoniului prin **Programul Valorificarea patrimoniului cultural**, în principal prin subprogramul *Expoziții temporare*;
3. Educație culturală, în principal prin **Programul Educație muzeală**;

4. Operator cultural, în principal prin **Programul Agenda Culturală**.

Muzeul Județean de Istorie Brașov este singura instituție a Județului Brașov care cercetează, protejează și controlează siturile arheologice din județul Brașov. Cercetările sistematice și descoperirile întâmplătoare demonstrează că județul Brașov are un potențial arheologic excepțional.

Pe termen scurt și mediu **subprogramul Cercetarea Arheologică sistematică** cuprinde cercetări de teren și șantierul arheologic Castrul roman Cumidava (Râșnov), un șantier arheologic cu descoperiri deosebite în ultimii ani, organizat în colaborare cu Muzeul Național de Istorie a României.

Muzeul Județean de Istorie Brașov a stabilit o comunicare foarte bună cu detectoriștii de patrimoniu arheologic, dar a acționat și pentru întărirea parteneriatului cu Inspectoratul Județean de Poliție Brașov și Direcția Județeană de Cultură Brașov pentru supravegherea siturilor arheologice și a zonelor de protecție istorică și arhitecturală. Bunurile arheologice descoperite întâmplător sunt predate de Direcția Județeană de Cultură Brașov muzeului nostru.

În anul 2022, pe teritoriul județului Brașov au fost descoperite două situri arheologice noi (unul la Vama Buzăului și altul la Comăna de Jos).

Viziunea pe termen lung asupra Muzeului Județean de Istorie Brașov de a deveni reper al identității istorice locale a determinat înființarea **subprogramului Cercetarea Istoriei locale**, în cadrul programului „Cercetarea științifică și evidența patrimoniului cultural”. Este un program de cercetare destinat comunităților județului Brașov, în contextul istoriografiei sărace a județului (există foarte puține lucrări inclusiv privind istoria orașului Brașov).

Activitatea științifică a specialiștilor muzeului a fost concentrată pe îndeplinirea unor obiective principale ale instituției: cercetarea bunurilor culturale din colecțiile proprii și reamenajarea expozițiilor permanente. Pe lângă documentarea expozițiilor permanente, activitatea specialiștilor muzeului s-a concretizat în anul 2022 printr-un portofoliu de articole și studii publicate sau în curs de publicare, participarea la sesiuni de comunicări și simpozioane și reprezentarea în întâlnirile proiectului european „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans”.

Direcția de acțiune privind valorificarea patrimoniului printr-un discurs muzeal personalizat comunității brașovene, interacțiunea cu publicul și adaptarea muzeului la strategiile și politicile culturale naționale a fost dezvoltată în primul rând prin **programul „Valorificarea patrimoniului cultural”**. În mod concret, s-a avut și se are în vedere valorificarea patrimoniului prin reamenajarea expozițiilor permanente și un portofoliu de expoziții temporare interesante. Acest program este **miezul obiectivului general** al proiectului de management al Muzeului Județean de Istorie Brașov: transformarea Muzeului Județean de Istorie Brașov în instituția culturală reprezentativă pentru prezentarea identității istorice locale.

Și în anul 2022, muzeul a militat să aibă spații expoziționale atrăgătoare pentru publicul vizitator, mai ales pentru tineri. În cadrul **subprogramului „Expoziții”**, cele mai importante activități au fost concentrate pe continuarea documentării expozițiilor permanente „Identitatea istorică a Brașovului”, conform structurii stabilite încă din anul 2014, „Cetatea Brașovului” și „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan”. Expozițiile temporare organizate în anul 2022 au reprezentat, din nou, alți pași importanți pentru îndeplinirea programului „Valorificarea patrimoniului cultural”. Ele au oferit muzeului o imagine publică pozitivă, parteneriate cu instituții importante, implicarea comunitară. De altfel, începând din anul 2014, s-a avut în vedere

un plan de expoziții care să abordeze în primul rând teme importante de istorie locală dar de interes național și o regândire a standardelor profesionale, începând cu respectarea etapelor obligatorii în realizarea unei expoziții, un design atractiv și soluții moderne de valorificare muzeală. Astfel, pentru anul 2022, în Casa Sfatului au fost păstrate expozițiile „Brașov 1987” și „Istoria și artele vizuale: Frica în istorie” (până în octombrie), dar a fost creată și o expoziție inedită, cu un concept muzeal deosebit și cu piese istorice importante împrumutate de la Serviciul Județean Brașov al Arhivelor Naționale ale României și Siebenbürgen-Institut an Der Universität Heidelberg: „Scrisoarea lui Neacșu se întoarce la destinație!”. Nivelul la care a ajuns muzeul nostru în organizarea unei expoziții, de la concept până la montaj, poate să fie analizat cel mai bine prin prezența expoziției „CAN for Balkans”, producție 100 % a Muzeului Județean de Istorie Brașov, la Muzeul Național de Istorie al Albaniei și la Comics

În 2022, în continuare, au fost prezentate expoziții în aer liber în fața Casei Sfatului („Frica în istorie”, „Balcanii în istorie”) și Parcul Eroilor („Europe in a comic strip”). Expoziția de benzi desenate istorice „Frica în istorie” a fost prezentată outdoor la București, Deva, Constanța și Brăila. Expoziția de fotografie istorică „Cabana Peștera din Padina Crucii, leagănul turismului românesc de munte” a fost prezentată în Peștera Ialomiței, în cadrul JAZZ CAVE. După expoziția „Casa Regală a României în bandă desenată” prezentată outdoor la Castelul Peleş, în perioada 1 decembrie 2021 – mai 2022, colaborarea cu Muzeul Național Peleş a continuat cu itinerarea expoziției noastre outdoor „1922 – Anul Încoronării”, începând din septembrie 2022.

În cadrul direcției de acțiune privind **dotări de specialitate performante** menționăm includerea acestora în proiectele de amenajare ale expozițiilor „CAN for Balkans” și „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan”.

Din anul 2014, **subprogramul „Apariții editoriale”** a fost corelat cu obiectivele programului „Valorificarea patrimoniului cultural”. Criteriile principale de selecție pentru planul editorial sunt profitabilitatea, promovarea profesionistă a muzeului, popularizarea istoriei locale și susținerea activității științifice a muzeului. În anul 2022 au fost publicate două cărți de referință pentru domeniile lor: A.A. Rusu, Râșnov, *Arx suprema. Studii istorice și arheologice privitoare la cetate; CAN for Balkans* (studiu introductiv Nicolae Pepene).

Un obiectiv general pe termen lung pentru muzeu este **creșterea accesului și participării tinerilor la activitățile muzeului** prin constituirea unui portofoliu de proiecte de educație muzeală ținând cont de necesitățile comunității locale, dezvoltarea și extinderea parteneriatelor cu societatea civilă și folosirea voluntariatului în activitățile muzeului. În anul 2022, cea mai importantă activitate, realizată în premieră cel puțin națională, a fost realizarea masterclass-ului internațional de benzi desenate istorice „Balcanii în istorie”. Programul „Educație muzeală” a cuprins, în continuare, proiectele „Istoria pe întuneric” și „Manuscrise iluminate”, activitățile educative în cadrul Festivalului Internațional de Benzi Desenate Istoric Brașov (concursurile de benzi desenate istorice pentru elevi, la nivel județean și național, atelierele BD pentru elevi din județul Brașov), expoziția școlară de benzi desenate „Frica în Istorie”, itinerată de la Brașov la Leskovac.

Însă, restricțiile perioadei 2020-2021 au scos în evidență afirmarea muzeului ca **operatorul cultural** cel mai important pentru comunitățile pe care le servește și pentru asigurarea vieții culturale în Brașov. Și în perioada iunie – septembrie 2022, Bastionul Țesătorilor a rămas cel mai important loc de organizare al evenimentelor culturale din Brașov, datorită proiectului cultural „Bastionul Artiștilor”.

În privința direcției de acțiune privind concretizarea de **parteneriate locale, naționale și internaționale** pentru modernizarea ofertei muzeale și pentru susținerea activității științifice, pentru anul 2022 menționăm continuitatea pentru parteneriatul cultural încheiat cu Universitatea „Transilvania” Brașov, parteneriatul cu Casa de Producție TVR pentru documentarul „Brașov 1987. Doi ani prea devreme” și parteneriatele pentru expoziția „Brașov 1987” cu Asociația 15 Noiembrie 1987, Penitenciarul București - Jilava, Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc, Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, Agenția Națională de Presă AGERPRES, Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Țara Bârsei” al Județului Brașov, Inspectoratul de Jandarmi Județean Brașov, Centrul 42 Comunicații și Informatică de Sprijin – U.M. 01751 Râșnov; parteneriatele pentru itinerarea expoziției „Frica în istorie” cu Asociația Forums, Primăria Municipiului Deva, Primăria Municipiului Constanța, Biblioteca Națională a României, Biblioteca Județeană „Panait Istrati” Brăila, Primăria Municipiului Brăila; parteneriatele cu Asociația Forums pentru organizarea Festivalului de Benzi Desenate Istorice Brașov 2022 și pentru Jazz Bastion; parteneriatul cu Uniunea de Creație Interpretativă a Muzicienilor din România pentru „Aventurile lui Muzică la Brașov” și prezentarea expoziției „Cabana Peștera din Padina Crucii, leagănul turismului românesc de munte” în cadrul Jazz Cave; parteneriatul cu Teatrul pentru copii „Arlechino” pentru spectacolele din cadrul stagiunii estivale „Bastionul Artiștilor”, parteneriatul cu Serviciul Județean Brașov al Arhivelor Naționale, Arhivele Naționale ale României și Siebenbürgen-Institut an Der Universität Heidelberg pentru expoziția „Scrisoarea lui Neacșu se întoarce la destinație!” etc.

Sigur că parteneriatul cel mai important al anului 2022 a fost rețeaua proiectului „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans”. Partenerii liderului de proiect, Muzeul Județean de Istorie Brașov, sunt Ministerul Culturii din Albania – Muzeul Național al Albaniei, Comics Art Museum Bruxelles/ Belgian Comic Strip Center/ Centre Belge de la Bande Dessinée, Strip Centar na Makedonija (Macedonia de Nord), Leskovac comic school “Nikola Mitrovic Kokan” (Serbia). Datorită proiectului „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans”, în iunie 2022, Muzeul Județean de Istorie Brașov a încheiat cu Leskovac comic school “Nikola Mitrovic Kokan” (Serbia) un parteneriat cultural bilateral, la inițiativa partenerului sârb.

Pentru îndeplinirea direcției de acțiune privind **afilierea muzeului la rețele și circuite profesionale și turistice internaționale**, Muzeul Județean de Istorie Brașov și-a păstrat calitatea de membru ICOM – The International Council of Museums, deși ICOM România este o organizație nefuncțională, condusă într-o manieră ridicolă.

Față de aceste direcții de acțiune, principalele probleme au fost legate de lipsa de profesionalism a proiectantului contractului pentru lucrările de reabilitare și schimbare de destinație la clădirea Olimpia; pericolul pierderii prin deteriorare, nerestaurare sau folosire inadecvată a unei părți din patrimoniul muzeului; cadrul legislativ restrictiv al domeniului public cu privire la atragerea resurselor extra-bugetare (acțiunile de tip antreprenorial ale muzeelor) etc. Sigur, acestor probleme mai vechi li s-au adăugat efectele negative generate de pandemie: teama de spații publice interioare, teama angajaților față de riscurile activității cu publicul, cazuri de îmbolnăvire cu SARS-CoV-2 etc.

C. ORGANIZAREA, FUNCȚIONAREA INSTITUȚIEI ȘI PROPUNERI DE RESTRUCTURARE ȘI/SAU DE REORGANIZARE, PENTRU MAI BUNA FUNCȚIONARE

Muzeul de Istorie Brașov a fost înființat în baza deciziei nr. 227/11 iunie 1990 a Primăriei Județului Brașov și a primit codul de înregistrare fiscală 4384303 de la Ministerul Economiei și Finanțelor, la 27 iulie 1993.

Începând din anul 2015, denumirea oficială a Muzeului de Istorie Brașov este Muzeul Județean de Istorie Brașov, în baza Hotărârii nr. 281/31.08.2015 a Consiliului Județean Brașov.

Pe baza hotărârii Consiliului Județean Brașov privind modificarea denumirii instituției subordonate, muzeul a actualizat Certificatul de Înregistrare Fiscală (seria A, nr. 1110117/09.09.2015).

Muzeul „Județean” de Istorie Brașov a fost acreditat prin Ordinul nr. 2353/12.08.2009 al MCCPN, publicat în Monitorul Oficial cu nr. 636/25.09.2009. Autorizarea funcționării atelierelor de restaurare a fost acordată prin Autorizația de funcționare nr. 23/15.01.2007, emisă de Ministerul Culturii și Cultelor.

Muzeul Județean de Istorie funcționează în temeiul prevederilor din Legea nr. 311/2003 a muzeelor și a colecțiilor publice, republicată, și în conformitate cu Hotărârea Consiliului Județean Brașov nr. 39/26.02.2021, privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare.

Prin raportare la clasificarea activităților din economia națională – CAEN – activitatea principală a Muzeului Județean de Istorie este cea specifică muzeelor (cod CAEN „activități ale muzeelor”), iar domeniul principal este cel corespunzător codului CAEN 910 „activitățile bibliotecilor, arhivelor, muzeelor și altor activități culturale”.

c1. Măsurile de organizare internă

În anul 2022, Muzeul Județean de Istorie Brașov a funcționat conform **Regulamentului de Organizare și Funcționare**, finalizat în decembrie 2020 și aprobat prin Hotărârea Consiliului Județean Brașov nr. 39/26.02.2021.

În privința strategiei de organizare internă pentru anul 2022 menționăm:

- măsuri pentru susținerea serviciilor și compartimentelor de specialitate;
- completarea/modificare/actualizare fișe de post;
- abordarea ierarhică a deciziilor și responsabilizarea nivelelor de decizie;
- un sistem de control și responsabilizare al serviciilor de specialitate prin rapoarte zilnice.

În anul 2022 s-a menținut nivelul de exigență obligatoriu pentru un muzeu în domeniul instructajului pentru situații de urgență, protecția și stingerea incendiilor (PSI), medicina muncii și sănătate și securitate în muncă (SSM).

Pentru proiectul „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan” și în anul 2022 au fost realizate activitățile specifice managementului de proiect: comunicare, raportare, arhivare, monitorizare și evaluare. Au fost planificate achizițiile publice astfel încât să permită realizarea activităților conform graficului de activități, însă nu toate achizițiile au putut fi realizate întrucât spațiul de expunere nu a fost finalizat. Cheltuielile efectuate în cadrul proiectului au fost

înregistrate într-o evidență contabilă analitică distinctă. Achizițiile demarate au fost efectuate respectând planul de achiziții aprobat. Din 15 noiembrie 2021, contractul de finanțare a fost suspendat, la cererea muzeului, pe o perioadă de 6 luni, pentru finalizarea lucrărilor de restaurare și schimbare de destinație de la clădirea Olimpia. În anul 2022 a fost întocmit un act adițional care prevede o nouă perioadă de suspendare a contractului de finanțare, pentru perioada 1 ianuarie 2023 – 31 martie 2023, precum și prelungirea perioadei de implementare a proiectului de la 31 luni la 40 luni, respectiv până la data de 31 octombrie 2023.

c2. Propuneri privind modificarea reglementărilor interne

În contextul aprobării noului Regulament de Organizare și Funcționare în anul 2021, nu a fost cazul modificării reglementărilor interne.

Controlul intern

Controlul intern fiind un proces dinamic se va adapta continuu la modificările cu care se confruntă și se va confrunta instituția, cu implicarea directă a conducerii și personalului de la toate nivelurile instituției.

Din totalul de 16 standarde aferente sistemului de control intern/managerial reglementat prin Ordinul Secretarului General al Guvernului nr. 600/20.04.2018 pentru aprobarea Codului controlului intern/managerial al entităților publice, au fost implementate 13 standarde: structura organizatorică/obiective/planificarea/ audit intern/etică și integritate / continuitatea activității/ atribuții, funcții, sarcini/ monitorizarea performanțelor / managementul riscului / competență, performanță/ informarea și comunicarea/ gestionarea documentelor/ raportarea contabilă și financiară) și 3 standarde au fost parțial implementate (proceduri / supravegherea / evaluarea sistemului de control intern managerial).

c3. Sinteza activității organismelor colegiale de conducere

Întârzierea finalizării proiectului „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan” și intensitatea programului proiectului internațional „CAN for Balkans – Comics Alliance Networking for Balkans” nu au permis constituirea unui nou consiliu științific. În schimb, periodic, managerul s-a consultat profesional cu personalități din diverse domenii culturale.

În medie, cel puțin lunar s-au desfășurat **ședințe operative** cu participarea contabilului șef, a șefilor de servicii, a managerului de proiect pentru „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan”, după caz, a personalului implicat direct în organizarea unor acțiuni culturale, activități administrative etc.

A fost păstrată decizia managerului nr. 54/16.05.2014 privind stabilirea delegării șefului serviciului Valorificarea Patrimoniului (fost Istorie) pentru asigurarea continuității procesului de management pe perioada în care managerul se află în delegații, concediu de odihnă sau alte situații legale, fără a lua decizii majore care să conducă la inițierea unor angajamente.

Consiliul de administrație, constituit în baza deciziei nr. 44/01.04.2021, are următoarea componență: Nicolae Dorin Pepene – manager, Maria Sburlea – contabil șef, Rozalinda Posea – coordonator Serviciul Valorificarea Patrimoniului, Cătălina Dumitrescu – coordonator Serviciul Protejarea Patrimoniului.

În anul 2022, consiliul de administrație s-a întrunit de șase ori.

În ședința din 27 ianuarie, contabilul șef le-a prezentat membrilor consiliului de administrație cifrele bugetare solicitate de către instituție în previziunile bugetare pentru anul 2022, iar managerul a prezentat acțiunile culturale propuse în planul minimal al anului 2022. Consiliul de administrație a aprobat reluarea procedurii de achiziție a lucrărilor de execuție pentru obiectivul „PT+Execuție reabilitare, consolidare și schimbare de destinație a clădirii Olimpia – faza continuare execuție lucrări”, modificarea cheltuielilor neeligibile pentru implementarea proiectului „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan”, finanțat prin Mecanismul Financiar SEE 2014-2021, și propunerile de casare active fixe corporale /necorporale, bunuri de natura obiectelor de inventar și alte bunuri.

În ședința din 9 martie, consiliul de administrație a fost informat despre finalizarea procedurii simplificate pentru achiziția lucrărilor de execuție la Olimpia. Șeful serviciului Valorificarea Patrimoniului a propus și consiliul a aprobat evaluarea bunurilor culturale din colecția „Sport și Turism Montan”. La propunerea contabilului șef, consiliul a aprobat inventarierea colecției de arheologie.

În ședința din 28 iunie, consiliul de administrație a aprobat solicitarea de prelungire a termenului de execuție pentru lucrarea „PT + Execuție reabilitare, consolidare și schimbare de destinație a clădirii Olimpia (Înființarea Muzeului Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan) – faza Continuare execuție lucrări”, prezentată de executantul S.C. EXICON METAL CONSTRUCT S.R.L., justificată de constatarea existenței unor deficiențe și neconcordanțe între proiect și situația reală de pe teren, pe care executantul le-a prezentat proiectantului dar acesta nu a răspuns solicitărilor semnalate. Termenul de execuție a fost prelungit cu două luni prin încheierea unui act adițional. Consiliul de administrație a mai aprobat modificarea bugetului pentru continuarea proiectului „CAN for Balkans – Comics Alliance Networking for Balkans” și bugetul noului proiect câștigător în sesiunea AFCN, în sesiunea de finanțare proiecte editoriale 2022, secțiunea Carte (romanul grafic „15 Noiembrie 1987”), și continuarea proiectului Bastionul Artiștilor. Tot în această ședință a fost aprobată organizarea examenului de promovare în grade/trepte profesionale imediat superioare a personalului contractual, respectiv din funcția de referent marketing debutant în referent marketing M III și din funcția de muzeograf debutant în funcția de Muzeograf S II, ambele în cadrul serviciului Valorificarea Patrimoniului.

Cu ocazia întrunirii consiliului de administrație din 5 septembrie a fost decisă modificarea programului de investiții 2022 și renunțarea la credite bugetare; au fost stabilite detalii privind organizarea Festivalului Internațional de Benzi Desenate Istorice și realizarea expoziției internaționale „CAN for Balkans”; a fost discutată problema examenului de promovare din funcția de muzeograf debutant în funcția de Muzeograf S II, din cadrul serviciului Valorificarea Patrimoniului; de asemenea, a fost analizată și aprobată solicitarea S.C. EXICON METAL CONSTRUCT SRL pentru prelungirea termenului de execuție al lucrărilor de la Olimpia, justificată de nerezolvarea problemelor proiectului tehnic, dar prelungirea a fost acordată tot numai pentru două luni.

Consiliul de administrație din 31 octombrie a analizat o nouă solicitare de prelungire a termenului de execuție făcută de S.C. EXICON METAL CONSTRUCT S.R.L., justificată de nerezolvarea problemelor proiectului tehnic și de necesitatea asigurării microclimatului muzeal în sala de expoziții temporare de la etajul monumentului istoric. Consiliul a aprobat o nouă prelungire a termenului de execuție cu două luni.

În ședința din 10 noiembrie, consiliul de administrație a discutat despre fundamentarea bugetului pentru anul 2023, actualizarea fișelor de post conform Hotărârii nr. 1336/2022 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și dezvoltarea carierei personalului contractual din sectorul bugetar plătit din fonduri publice și solicitarea unui angajat referitoare la fișa de evaluare a performanțelor profesionale individuale.

c 4. Dinamica și evoluția resurselor umane ale instituției (fluctuație, cursuri, evaluare, promovare, motivare/ sancționare)

Potrivit valorilor care stau la baza structurii organizației, considerăm că în prezent în Muzeul Județean de Istorie Brașov este implementată o **cultură organizațională de rol**. Prioritatea managerială pentru perioada 2014-2019 a fost distribuirea de roluri precise membrilor conducerii și personalului. A fost o decizie impusă de constatarea că în mod normal, o structură organizatorică formală, stabilită în mod riguros și controlată prin mijloace administrative, este considerată de către specialiștii în domeniul culturii organizaționale condiția principală a performanței organizației. Această strategie de personal rămâne valabilă și pentru perioada 2019 – 2024.

Încă de la început, tehnica de schimbare a culturii organizaționale s-a bazat pe explicarea nevoii de schimbare, antrenarea și colaborarea cu angajații în realizarea schimbării. La nivel structural-organizațional, intervenția s-a făcut prin folosirea factorilor organizaționali esențiali pentru crearea, retenția și stocarea culturii organizaționale: **misiunea, viziunea, programele, procedurile și regulamentele**. Factorii amintiți au devenit instrumente pentru schimbarea culturii organizaționale prin includerea lor în *Planul de management al Muzeului de Istorie Brașov 2014 – 2019*, în cazul misiunii, viziunii și programelor, sau prin măsuri de management concretizate în proceduri și regulamente. Tot în prima etapă s-a avut în vedere și favorizarea desfășurării unui intens proces de învățare organizațională. Apoi, trebuie să remarcăm și faptul că în perioada aprilie 2014 (momentul schimbării managerului) – 2022 nu au fost înregistrate **demisii**.

În prezent, punctele tari ale organizației sunt activitățile pentru care organizația are aptitudini sau calități: valorizarea patrimoniului, restaurarea bunurilor culturale, pedagogia muzeală, cercetarea arheologică. Punctele slabe sunt activitățile pentru care organizația nu are aptitudini sau calități și activitățile care în trecut au produs greutăți, dispute sau nemulțumiri în organizație: organizarea evenimentelor de anvergură, evidența și cercetarea patrimoniului, respectarea planului de cercetare, nivelul de pregătire în domeniul muzeografiei, tematică specifică PSI și SSM. Aceste puncte slabe au fost rezolvate, în unele cazuri până la anulare, de activitatea și strategia managerului.

Implicarea angajaților în modelarea organizației este un instrument important folosit în scopul schimbării culturii organizaționale. În acest sens, prin decizia managerului, a fost lărgită aria de responsabilitate în care angajații pot lua singuri decizii pe baza datelor la care au acces. Un exemplu este comisia de achiziții și donații, în care specialiștii muzeului au libertatea de a decide politica de achiziții a instituției. De asemenea, activitatea instituției a fost orientată către munca în echipă.

O altă măsură importantă de management cu rol în schimbarea culturii organizaționale este dezvoltarea de noi abilități ale angajaților și oferirea de noi roluri.

Pentru o cultură organizațională caracterizată de stabilitate, încă de la începutul mandatului, managementul a prezentat organizației un set de valori și principii care să-i orienteze pe angajați în procesul decizional și să le determine un comportament fidel interesului organizației.

Ținând cont de trecutul organizației, în prezent considerăm că instrumentul cel mai important este influența managerului. Atitudinea și acțiunile sale au o influență majoră asupra organizației, fiind îndeaproape observate de restul membrilor organizației. În acest sens, managerul s-a străduit să aibă un stil de conducere modern, modalități și abordări profesionale, inclusiv în domeniul cercetării științifice și a designului expozițiilor. Menționăm faptul că încă din 2015, managerul Nicolae Dorin Pepene a fost acreditat manager cultural de Institutul Național de Cercetare și Formare Culturală.

La **nivelul statului de funcții** pe anul 2022 au avut loc următoarele modificări:

Încetarea și începerea rapoartelor de muncă

În perioada ianuarie – martie au fost organizate patru concursuri și au fost începute raporturi de muncă pentru un arheolog debutant, un economist, un muncitor calificat și un paznic. Pe 16 mai 2022 a fost încetat raportul de muncă cu o supraveghetore, ca urmare a pensionării acesteia.

Tabelul managementului resurselor umane

Perioada	2022
Conducerea	5
Manager	1
Contabil șef	1
Șef serviciu	2
Șef birou	1
Personal de execuție	45
Personal de specialitate, din care:	28
Muzeograf	7
Restaurator	3
Conservator	3
Supraveghetor	11
Desenator	1
Fotograf/ consilier	1
Arheolog	1
Referent marketing	1
Personal administrativ, financiar -contabil	5
Economist	2
Inspector resurse umane	1
Referent de specialitate (Achiziții)	2
Alte categorii de personal	12
Paznic	11
Muncitor calificat	1
TOTAL	50

Organigrama Muzeului Județean de Istorie Brașov este împărțită în:

- manager;
- contabil șef;
- Serviciul *Valorificarea Patrimoniului*, format din 1 șef de serviciu, 8 muzeografi, 1 arheolog, 1 desenator, 1 specialist în marketing-comunicare (referent), 1 fotograf;
- Serviciul *Protejarea Patrimoniului*, format din 1 șef de serviciu, 4 conservatori, 3 restauratori, 9 supraveghetoare;
- Biroul *Financiar-Contabilitate, Achiziții, Administrativ*, condus de 1 șef birou și compus din compartimentul *Financiar-Contabilitate*, format din 2 economiști și 1 referent, și compartimentul *Achiziții-Administrativ*, format din 1 referent de specialitate cu atribuții în efectuarea/evidența achizițiilor publice, 11 paznici și 1 muncitor calificat.

Evaluarea și promovarea personalului contractual

O preocupare managerială constantă a fost actualizarea *Regulamentului de organizare și funcționare* și a fișelor de post pentru întreg personalul, conform standardelor ocupaționale.

În anul 2022, evaluarea personalului din instituție s-a efectuat conform prevederilor legale în vigoare, pe baza *Fișelor de evaluare*.

Însă, trebuie să subliniem faptul că începând din anul 2015 a existat un cadru obiectiv de evaluare a performanțelor personalului de specialitate. În perioada septembrie – decembrie 2014, managerul a întocmit **standarde ocupaționale pentru personalul de specialitate** (muzeograf, restaurator, conservator) care oferă criterii corecte de evaluare începând cu anul 2015.

Anul 2015 a marcat primul moment al evaluării pe baza modelelor de raport concepute de managerul instituției: **raport anual de activitate, raport privind managementul timpului, raport privind folosirea resurselor muzeului**.

Pentru determinarea activității colectivului de specialiști, managerul a introdus încă din 2014 un sistem de monitorizare prin prezentarea de rapoarte săptămânale de activitate și o analiză periodică, prin ședințe lunare de analiză. În anul 2016, sistemul de monitorizare a fost modificat prin introducerea **rapoartelor zilnice de activitate** pentru muzeografi, conservatori, desenator, responsabil P.S.I. și comisiile de inventariere.

Gradul de realizare a obiectivelor individuale stabilite, notarea criteriilor de evaluare a performanței profesionale individuale, calificativul general al muzeului, stabilit ca medie aritmetică a notelor obținute, a fost cuprins între bine și foarte bine.

Promovarea personalului contractual al muzeului s-a realizat în concordanță cu prevederile legale, asigurându-se astfel evoluția în carieră, prin trecerea în gradația/ gradul/ treapta de încadrare superioară/superior ori într-o funcție superioară, respectiv pentru 2022:

- Transformarea postului de Referent marketing, M, grad profesional Debutant în *Referent, M, grad profesional II*;
- Transformarea postului de arheolog, S, grad profesional debutant, în arheolog, S, grad profesional II.

În privința dinamicii și evoluției resurselor umane ale instituției cu influență pe termen lung, o măsură deosebit de importantă este reorganizarea instituției prin noua structură

organizatorică cu modificări ale statului de funcții, finalizată în decembrie 2020 și aprobată de autoritatea tutelară în 26 februarie 2021.

Perfecționare profesională

În anul 2022, la cursuri de perfecționare profesională au participat trei angajați:

- un muzeograf a finalizat modulul II pentru cursul de specializare muzeograf, organizat de Institutul Național pentru Cercetare și Formare Culturală;
- un economist cu atribuții de conducere a participat la cursul *Modificări legislative în contabilitatea instituțiilor publice*;
- un economist cu atribuții de conducere a urmat cursul *Management financiar-contabil*.

Muzeograful Anca Zavate a susținut examenul de absolvire pentru cursul de muzeograf și a obținut atestatul de muzeograf, eliberat de Institutul Național Pentru Cercetare și Formare Culturală.

Arheologul debutant Daniel Barbu a susținut interviul de admitere la școala doctorală a Institutului de Arheologie „Vasile Pârvan”, din cadrul Academiei Române, cu specializarea în *Habitatul populației geto-dace și evoluția acestuia în zona Carpaților și Subcarpaților de Curbură*.

Motivarea angajaților

A fost permisă telemunca la solicitarea angajaților pentru posturile care au permis îndeplinirea astfel a sarcinilor de serviciu.

Cercetare disciplinară

Au fost înregistrate două cazuri de cercetare disciplinară, ambele în cadrul serviciului Protejarea Patrimoniului. Comisia internă de disciplină a cercetat o supraveghetoare de la Bastionul Țesătorilor și, în alt caz, alte șase supraveghetoare. În primul caz a fost recuperat prejudiciul și a fost acordat avertisment, iar în al doilea caz, toate angajatele cercetate au primit avertisment.

c 5. Măsurile luate pentru gestionarea patrimoniului instituției, îmbunătățiri/ refuncționalizări ale spațiilor

Muzeul Județean de Istorie Brașov nu este găzduit în clădiri care au fost construite special pentru amenajarea unui muzeu. El beneficiază de valoarea arhitecturală și istorică a monumentelor istorice în care este găzduit, dar trebuie să se confrunte și cu problemele ridicate de exploatarea muzeală a arhitecturii istorice. Astfel, amenajarea expozițiilor trebuie adaptată în mod forțat la organizarea arhitecturală interioară a clădirilor, iar accesul publicului este îngreunat de o structură nepotrivită vizitării, destinată cândva altor funcțiuni.

I. Casa Sfatului, mun. Brașov, Piața Sfatului nr. 30, clădire monument istoric, S+P+E+M, 700 mp spații expoziționale. Proprietarul Casei Sfatului este Municipiul Brașov.

La parter funcționează expoziția permanentă „Brașov – Istorie, Cultură, Civilizație”, deschisă la 21 iunie 2001 (parter). Începând din anul 2016, toate sălile etajului I au fost dedicate expozițiilor temporare. În Casa Sfatului, umiditatea în exces, dar și aerul uscat și schimbările frecvente de temperatură reprezintă principalele amenințări pentru spațiile muzeale. Actuala

instalație de încălzire centrală nu asigură temperatura constantă specifică expozițiilor. Monitorizarea microclimatului a identificat și oportunitățile care pot asigura un microclimat potrivit pentru conservarea bunurilor de patrimoniu: sistem de climatizare modern, sistem de iluminat profesional, separarea instalației de încălzire centrală pe două circuite distincte, pentru spațiile expoziționale și birouri. De asemenea, sunt necesare, în regim de urgență, lucrări de restaurare a pereților (100 % - parter) și salvarea picturii murale istorice, desfacerea pardoselilor (100 %).

II. Bastionul Țesătorilor, mun. Brașov, str. George Coșbuc nr. 9, clădire monument istoric, cu suprafața de 700 m.p., în care funcționează expoziția permanentă „Cetatea Brașovului și fortificațiile din Țara Bârsei” (două săli de expoziție, 120 m.p.); în subsol, datorită proiectului „Brașovul / 3 M”, realizat în anul 2019, a fost amenajată o sală de expoziții temporare (120 m.p.). La intrarea în bastion există un apartament de oaspeți.

Proprietarul Bastionului Țesătorilor este Biserica Evanghelică C.A. din România - Parohia Brașov, conform deciziei de retrocedare nr. 7179/24.08.2017, emisă de Guvernul României – Comisia specială de retrocedare a unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, cu privire la soluționarea dosarului cererii de retrocedare nr. 2506/21.02.2003, depusă de către Consistoriul Superior al Bisericii Evanghelice C.A. din România pentru Parohia Evanghelică C.A. Brașov.

În anul 2020, curtea bastionului a fost refuncționalizată prin implementarea proiectului „Bastionul Artiștilor”. Galerile de la etajele II și III ale Bastionului Țesătorilor au fost securizate și amenajate cu băncuțe și draperii pentru spații destinate spectatorilor. A fost creat un nou circuit de vizitare până la ultima galerie, incluzând părți care niciodată nu au fost deschise publicului larg. Toate porțile bastionului au fost deschise și accesul în curtea interioară a devenit gratuit! De asemenea, pentru prima oară în istoria muzeală a monumentului istoric, publicul a avut acces în curtea interioară și prin porțița dinspre Promenada Tâmppei și a fost creat un nou traseu de plimbare care, plecând de sub Tâmpa, trece prin curtea bastionului și coboară pe lângă Olimpia, pe strada G. Coșbuc, în strada Castelului.

Stagiunea „Bastionului Artiștilor” a determinat și o extindere a programului de vizitare pentru perioada iunie – septembrie 2022. Astfel, cu excepția zilei de luni a fiecărei săptămâni, când muzeul a fost închis, Bastionul Țesătorilor a fost deschis pentru vizitatori, în intervalul orar 10:30 – 20:00, cu prelungirea programului până la ora 21:30, exclusiv pentru stagiunea „Bastionului Artiștilor”.

Pe termen scurt, cea mai importantă investiție este legată de curtea interioară a fortificației, unde deja au fost executate lucrări de reparații la acoperiș.

III. Bastionul Graft, mun. Brașov, Aleea După Ziduri, monument istoric în care sunt organizate expoziții temporare, rezidențe artistice și concerte (70 m.p. spații de expunere).

În aprilie 2016, Consiliul Județean Brașov a acordat Muzeului Județean de Istorie Brașov dreptul de administrare pentru ½ din Bastionul Graft.

La Bastionul Graft sunt necesare lucrări de reparații, de asigurare a microclimatului expozițional și un sistem de iluminat profesional. De altfel, din cauza problemelor de microclimat, pentru securitatea patrimoniului, în toamna anului 2018, conducerea muzeului a dispus evacuarea expoziției „Lumea promenadelor de altădată” și închiderea bastionului.

IV. Clădirea „Olimpia”, mun. Braşov, str. George Coşbuc nr. 2, monument istoric, cod LMI Bv-II-m-B-21054, (P+E+M), cu suprafaţa de 808 m.p., identificat în C.F. nr. 149025, nr. cadastral 149025.

Spaţiile interioare sunt împărţite în sălile pentru expoziţia permanentă „OLIMPIA – Muzeul Sportului şi Turismului montan” (110,79 mp., parter), sala de expoziţii temporare (75,98 mp, etaj), birouri (etaj şi mansardă).

În noiembrie 2016, datorită colecţiei de bunuri culturale legate de istoria sportului braşovean şi a turismului montan pe care o deţine Muzeul Judeţean de Istorie Braşov, managerul Nicolae Pepene a propus conducerii Consiliului Judeţean Braşov înfiinţarea unei secţii a Muzeului Judeţean de Istorie Braşov în clădirea Olimpia, proprietate a C.J. Braşov. Propunerea a fost luată în considerare de către preşedintele Consiliului Judeţean Braşov, Adrian Ioan Veştea, şi planul de amenajare a secţiei „OLIMPIA. Muzeul sportului şi turismului montan braşovean” a fost prezentat comisiei de reglementare a situaţiei complexului Olimpia în şedinţa din 14 noiembrie 2016.

Darea în administrare a imobilului monument istoric a fost făcută prin Hotărârea Consiliului Judeţean Braşov nr. 374/30 august 2017. Contractul de administrare dintre Consiliul Judeţean Braşov şi Muzeul Judeţean de Istorie Braşov a fost încheiat la 31 octombrie 2017 (nr. 16196/31.10.2017). Clădirea a fost preluată de Muzeul Judeţean de Istorie Braşov prin comisia de predare-primire, conform Procesului verbal nr. 4039/15.03.2018.

Însă, din nefericire, clădirea istorică a fost preluată de instituţia noastră într-o stare de degradare inadmisibilă, ţinând cont de investiţiile făcute într-o perioadă nu foarte îndepărtată. Am constatat că în multe cazuri au fost folosite materiale (gresie, faianţă, lemn) de calitate mediocră, lucrările au fost făcute cu lipsă de profesionalism, fostul chiriaş a improvisat o instalaţie termică, centralele termice sunt defecte şi cu piese lipsă (plăcile electronice oxidate, vasele de expansiune perforate, 4 pompe de circulaţie lipsă etc.), ventilo-convectoarele sunt deteriorate (găurite), în mansardă a fost descoperită o instalaţie electrică improvisată, terasa exterioară de ciment este fisurată, scările de lemn au putrezit etc.

În vara anului 2018, în regie proprie, muzeul a igienizat toate spaţiile de la etajul clădirii, iar sala de expoziţii temporare a fost zugrăvită şi amenajată prin amplasarea corpurilor de iluminat şi a întregului sistem expoziţional de simeze. Astfel, în perioada 4 – 7 octombrie 2018, Salonul BD Braşov – România 100 în benzi desenate a fost organizat în condiţii impecabile. Alte lucrări realizate cu personalul muzeului au dus la securizarea instalaţiei electrice în întreaga clădire, schimbarea destinaţiei unor încăperi de la etaj din WC-uri în depozite pentru arhive de documente, repararea reţelei de alimentare cu apă şi funcţionarea toaletelor de la parter pentru vizitatori.

Dar, în mod categoric, Olimpia trebuia să fie expertizată tehnic şi să beneficieze de o documentaţie de avizare a lucrărilor de intervenţii. Cu acordul Consiliului Judeţean Braşov, în anul 2019 au fost contractate serviciile necesare pentru lucrarea „Expertiză tehnică + DALI Olimpia (Reabilitare, consolidare şi schimbare de destinaţie a clădirii Olimpia)”, executantul fiind S.C. Stigma Building Management S.B.M. S.R.L. (contractul nr. 678/15.07.2019).

Tot în anul 2019, managerul instituţiei a întocmit cererea de finanţare „OLIMPIA – Muzeul Sportului şi Turismului Montan” pentru apelul de proiecte privind susţinerea expoziţiilor inovative cu bunuri culturale mobile restaurate, din cadrul Programului RO-CULTURA, finanţat prin Granturile SEE 2014 – 2021. La sfârşitul anului 2019, Muzeul Judeţean de Istorie Braşov a

fost informat că proiectul „OLIMPIA – Muzeul Sportului și Turismului Montan” a fost selectat pentru finanțare, obținând 83 puncte (al III-lea punctaj al apelului). Valoarea finanțării nerambursabile a proiectului este de 617.820 lei. O condiție a semnării contractului de finanțare a fost „transmiterea documentului de aprobare/acordare a fondurilor necesare pentru derularea lucrărilor de reabilitare, consolidare și schimbare de destinație a clădirii Olimpia”. Prin urmare, conducerea muzeului a înaintat către Consiliul Județean Brașov solicitarea pentru modificarea listei privind obiectivele de investiții aprobate pe anul 2019 prin introducerea unei poziții în lista de investiții la capitolul „Dotări independente” pentru „PT + Execuție reabilitare, consolidare și schimbare de destinație a clădirii Olimpia” cu suma de 106.000 lei, valoarea Proiectului Tehnic și Detalii de Execuție (PT+DDE). Solicitarea a fost aprobată de autoritatea tutelară.

În urma aprobării indicatorilor tehnico-economici pentru obiectivul de investiții „Reabilitare, consolidare și schimbare de destinație a clădirii Olimpia” de către Consiliul Județean Brașov, prin Hotărârea nr. 469/28.11.2019, Muzeul Județean de Istorie Brașov a postat în SICAP, la data de 31 ianuarie 2020, anunțul privind demararea procedurii simplificate pentru achiziția lucrării „PT + Execuție, reabilitare, consolidare și schimbare de destinație a clădirii Olimpia”. Însă, prin adresa nr. 450/18.02.2020, S.C. Stigma Building Management S.B.M. S.R.L., executantul lucrării „Expertiză tehnică + DALI Olimpia (Reabilitare, consolidare și schimbare de destinație a clădirii Olimpia)”, a informat muzeul că a greșit indicatorii economici din cauza unor erori de calcul, situație ce a condus la sistarea procedurii simplificate în derulare.

Indicatorii tehnico-economici modificați au fost aprobați de Consiliul Județean Brașov prin Hotărârea nr. 131/24.03.2020. Valoarea investiției a fost stabilită la 2.641.844,76 lei (TVA inclus), cu durata de execuție de 6 luni. Astfel, pe 2 aprilie 2020, muzeul a reluat procedura simplificată de achiziție. Pe 23 iulie 2020, în urma finalizării procedurii, a fost încheiat contractul de execuție nr. 757/23.07.2020 cu Deanda Prim Invest SRL-D, urmând ca partea de proiectare să fie realizată de S.C. Stigma Building Management S.B.M. S.R.L. – societate subcontractantă.

Până la sfârșitul anului 2020, executantul a finalizat serviciile de proiectare și a obținut pentru proiectul tehnic toate avizele favorabile necesare: avizul de securitate la incendiu (15.12.2020), eliberat de Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Țara Bârsei” al județului Brașov; avizul Direcției Tehnice, Compartimentul Transport și Monitorizare din cadrul Primăriei Municipiului Brașov (18.11.2020); avizul Direcției Județene pentru Cultură Brașov (07.12.2020).

Proiectul reamenajării Olimpiei nu presupune modificări de ordin structural. De asemenea, nu se realizează intervenții sau modificări asupra fațadelor în afară de tratarea lemnului și înlocuirea tuturor închiderilor exterioare (ferestre și uși), aflate într-o stare avansată de degradare. Interiorul va fi amenajat cu finisaje specificate în tema de proiectare, astfel încât să corespundă exigențelor de calitate și imagine specifice destinației de spații expoziționale și culturale. Beneficiarul, Muzeul Județean de Istorie Brașov, a solicitat tratarea cu mare atenție a necesității asigurării microclimatului muzeal. Astfel, proiectul tehnic conținea instalații de microclimat și instalații tehnico-edilitare noi (electrice, sanitare, securitate). Toate lucrările au fost încadrate rigorilor statutului de monument istoric, specialistul responsabil din partea proiectantului fiind arh. Marina Iliescu.

Pe 16 februarie 2021 a fost dat ordinul de începere a lucrărilor, iar pe 17 februarie 2021 a fost întocmit procesul verbal de predare a amplasamentului.

Prin Nota de fundamentare nr. 1552/26.05.2021, avizată de către dirigințele de șantier Oancea Petrică, s-a adus la cunoștința conducerii instituției că pe parcursul derulării contractului

de execuție nr. 757/23.07.2020 „PT + Executie reabilitare, consolidare și schimbare de destinație a clădirii Olimpia” a apărut necesitatea modificării condițiilor de implementare stabilite prin clauzele inițiale ale contractului. Ca urmare a elaborării documentației tehnico-economice faza PT+DDE au rezultat o serie de modificări în listele de cantități față de cele depuse inițial la faza DALI, impuse atât de constrângerile cerute de situația din teren, cât și de condiționările de ordin legislativ, respectiv cerințe I.S.U. (aviz de securitate la incendiu și scenariul de securitate la incendiu). De asemenea, și la capitolul lucrări de rezistență au apărut modificări: în urma investigațiilor proiectantului la faza PT nu s-a mai considerat necesară realizarea hidroizolației perimetrale deoarece nu există spații subterane; pentru mărirea spațiului util în interiorul mansardei a fost necesară rectificarea listelor de cantități de lucrări; întreaga șarpantă a fost ignifugată, conform cerințelor I.S.U.

O modificare foarte importantă pentru viitoarea amenajare muzeală este noua soluție tehnică pentru asigurarea microclimatului. Vechea soluție tehnică, susținută cu autoritate de proiectant, atât la faza DALI, cât și la faza Proiect Tehnic, aprobată de personalul tehnic al Consiliului Județean Brașov, dar acceptată cu mari rezerve de managerul muzeului, a fost abandonată în urma verificărilor și analizelor raportate la normele de conservare bunuri culturale și înlocuită cu soluția unui sistem profesional HVAC capabil să asigure ventilația corectă a spațiului și stabilitatea microclimatului expozițional, conform normelor de conservare în vigoare. Prin urmare, vechiul contract a fost diminuat cu costurile privind instalația de microclimat și finanțatorul lucrărilor (Consiliul Județean Brașov) a aprobat în data de 30 iunie 2021 modificarea listei de investiții prin introducerea sistemului profesional HVAC, în valoare de 378.614,23 lei (cu TVA).

Până la 31 iulie 2021 au fost recepționate și plătite următoarele lucrări: compartimentare și ignifugare mansardă; placări și tencuieli parțiale la parter, etaj și mansardă; montare țevi instalație de încălzire pentru etaj și mansardă; decopertări și igienizare terase și podea parter (zona expoziției permanente). Au fost achiziționate ventiloconvectoarele pentru sistemul de încălzire-răcire de la etaj și mansardă. În conformitate cu prevederile art. 8. „Durata contractului” din contractul de achiziție publică nr. 757/23.07.2020, coroborate cu Ordinul de începere a lucrărilor nr.190/16.02.2021 și cu Procesul Verbal de predare amplasament nr.2/17.02.2021, termenul de finalizare a lucrărilor era 17.08.2021. Modul în care au fost îndeplinite obligațiile contractuale era reflectat în stadiul fizic al lucrărilor: 22 %. Prin urmare, Muzeul Județean de Istorie Brașov a notificat S.C. DEANDA PRIM INVEST S.R.L.-D rezilierea contractului. Contractul a fost de drept reziliat, fără punere în întârziere și fără orice formalitate prealabilă, pe 17 august 2021 (Notificarea 1305/06.09.2021). Recepția parțială a avut loc în perioada 15-20 septembrie 2021 (conform proces verbal de recepție parțială 2631/15.09.2021).

Actualizarea documentației tehnico-economice faza PT+DDE a cuprins și modificarea caracteristicilor tâmplăriei din lemn stratificat cu geam termopan. După întocmirea planului de expoziție s-a constatat că este necesară implementarea unui sistem de uși și ferestre care să ajute la crearea și controlul unui microclimat stabil, conform legislației privind protejarea patrimoniului cultural național mobil și conservarea bunurilor culturale mobile clasate. Pentru aceasta, proiectantul a revenit și a recomandat schimbarea completă a volumului de aer pe oră (rată de

schim egală cu 1)¹. Caracteristicile tâmplăriei din lemn stratificat cu geam termopan culoare nuc, prinse inițial în proiect, au fost modificate cu lemn stratificat stejar cu geam sticlă 4 anotimpuri și duplex². Indicatorii tehnico-economici din faza DALI au fost actualizați pentru înlocuire tâmplărie lemn stratificat cu suma de 567.803,43 lei (cu TVA).

Pentru respectarea cerințelor ISU (aviz de securitate la incendiu nr. 555/20/SU/BV/PSI/15.12.2020 și scenariul de securitate la incendiu proiect nr.21/2020 faza DTAC) este necesară execuția de lucrări de instalații pentru hidranți în scopul suplimentării debitului de apă. Pentru aceste lucrări a fost necesar proiectul bransamentului de apă rece cu toate fazele impuse de legislația în vigoare. Și în acest caz, indicatorii tehnico-economici din faza DALI au fost actualizați: 45.000 lei cu TVA pentru proiectare bransament de apă rece – suplimentare debit (inclusiv documentații tehnice faza DTAC+PT, verificador proiect, taxe eliberare avize/autorizații în vederea obținerii autorizației de construire pentru lucrări de bransament apă rece- suplimentare debit Olimpia) și 35.700 lei cu TVA pentru execuția lucrării.

Astfel, în decembrie 2021, la momentul reluării licitației pentru continuarea lucrărilor la obiectivul „PT + Execuție Reabilitare, consolidare și schimbare de destinație a clădirii Olimpia” din str. George Coșbuc, nr. 2, Brașov, principalii indicatori tehnico-economici, aprobați prin Hotărârea Consiliului Județean Brașov nr. 435/26.11.2021, au fost:

- Valoarea totală a investiției: 2.206.488,24 lei fără TVA și, respectiv, 2.621.844,76 lei cu TVA, din care: valoare C+M, 2.123.839,21 lei fără TVA, respectiv 2.527.368,66 lei cu TVA; valoare echipamente tehnologice cu montaj, 277.333,00 lei fără TVA, respectiv 330.026,27 lei cu TVA.
- Durata de execuție: 6 luni.
- Suprafața terenului: 808 mp din care suprafața construită (amprenta la sol): 359,25 mp; suprafața construită desfășurată: 1077,75 mp; suprafață alei, trotuare, acces, carosabil, parări, suprafețe betonate: 448,75 mp.
- Regimul de înălțime a construcției: Sp+P+E+M, cu înălțimea maximă (de la cota terenului natural) de 13,59 m și înălțimea maximă la cornișă (de la cota terenului natural) de 8,92 m.
- Categoria de importanță = „C” („C - normală”, conform HGR nr. 766 în 1997). Clasa III de importanță și expunere la cutremur a clădirii, conform P100-1/2006, (construcții

¹ Un factor important care influențează păstrarea/expunerea pieselor muzeale este schimbul de aer necesar în sălile cu exponate. O parte din acest schimb are loc necontrolat prin ferestre și uși, dar utilizând o ventilație controlată cu ajutorul unui suport tehnic, precum și respectarea anumitor caracteristici tehnice ale ferestrelor și ușilor se poate obține o reducere a fluctuațiilor climatice. În privința umidității relative, în decurs de o săptămână valoarea minimă și maximă a umidității relative în spațiul muzeal trebuie să aibă următoarele valori: Lemn - 50% la 60%, hârtie -45% la 50%, pânză -50% la 55%, metal - 5% la 40%. Categoria de lemn care se încadrează în aceste valori este cea aferentă speciei stejar.

² Sticla 4 anotimpuri și duplex asigură o transmisie ridicată a luminii (66%), o excelentă izolare termică și protecție împotriva razelor solare (doar 42% din energia solară pătrunde prin această sticlă, transmisia directă de căldură solară prin geam este redusă de 2 ori, reflectă căldura, absoarbe sunetul și reduce trecerea razelor UV).

de tip curent). Riscul de incendiu = „mic”, conf. P118/99. Gradul de rezistență la foc = „V”, conf. P118/99.

În anul 2022 a fost reluată procedura simplificată pentru atribuirea contractului de execuție. La prima procedură de achiziție lansată nu s-a înscris nici un ofertant. Procedura a fost reluată și a fost declarat ofertant câștigător SC Exicon Metal Construct SRL, cu care a fost încheiat contractul nr. 346/28.03.2022, pentru o durată de 3 luni. În perioada de raportare au fost încheiate 3 acte adiționale pentru prelungirea termenului de realizare a lucrărilor contractului. Această prelungire a fost cauzată în principal de problemele identificate de noul executant la nivelul proiectului tehnic întocmit de S.C. Stigma Building Management S.B.M. S.R.L., societate subcontractantă a S.C. Deanda Prim Invest S.R.L.-D pentru partea de proiectare din contractul de execuție nr. 757/23.07.2020.

În perioada de raportare au fost executate de către SC Exicon Metal Construct SRL și recepționate următoarele lucrări: restaurare fațadă din lemn, 181 m.p.; tencuieli interioare, 85 m.p.; rețea hidranți (3 buc.) și branșament; structură metalică de rezistență planșeu; cablare sistem rețea interioară, sistem antiefracție și supraveghere video; gletuit, 140 m.p.; desfacere pardoseli, 177 m.p.; șapă armată, 585 m.p.; pardoseli din parchet lemn în mansardă, 179 m.p.; hidroizolații terase, 64 m.p., placaj gresie antiderapantă (terase+interioare), 585 m.p.; ferestre lemn stratificat cu geam termopan, 127,4 m.p. Până la finalul anului 2022, stadiul fizic al lucrărilor de reabilitare a ajuns la 62 %.

În paralel cu reabilitarea clădirii a început implementarea proiectului de amenajare muzeală „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan”, finanțat prin Mecanismul Financiar SEE 2014-2021, în valoare totală de 801.820 lei, din care 617.820 lei cheltuieli eligibile și 184.000 lei cheltuieli neeligibile, conform bugetului prevăzut în cererea de finanțare.

Din cauza întârzierii lucrărilor de restaurare-amenajare, în perioada 15 noiembrie 2021 – 31 mai 2022, activitățile proiectului au fost suspendate, mai puțin restaurarea bunurilor culturale selectate pentru expoziția de bază, dezvoltarea colecției „Sport și Turism Montan” și promovarea proiectului. În luna decembrie 2022 a fost transmis către finanțator un nou amendament pentru suspendarea și prelungirea perioadei de implementare a proiectului.

V. Sediul administrativ se află în municipiul Brașov, str. N. Bălcescu nr. 67 (S+P+2).

În perioada 1999-2005, în subsolul clădirii din str. N. Bălcescu a fost amenajat un laborator de restaurare metal-ceramică (80 mp.). În anul 2015, laboratorul de restaurare ceramică a fost mutat într-o încăpăre de la parter (25 mp.), iar la etajul I a fost înființat laboratorul de restaurare lemn (10 mp.). Astfel, în subsol, laboratorul de restaurare metal ocupă întregul spațiu. În anul 2016, în subsolul clădirii a fost finalizată carantina muzeului. În clădirea administrativă funcționează și depozitele de piese muzeale (arheologie – 100 mp., istorie medie și modernă – 135 mp., carte veche-document – 10 mp., numismatică – 20 mp., științele naturii – 10 mp.), biblioteca documentară – 80 mp., laborator de conservare – 25 mp., laborator foto – 20 mp., birourile contabilitate-financiar – 50 mp., magazie, casierie, birouri specialiști.

În cazul depozitării colecțiilor de bunuri culturale, pe termen scurt, sarcinile cele mai importante sunt completarea dotărilor din depozitul de arheologie și reorganizarea depozitului de istorie medie și modernă. Pe termen mediu și lung trebuie să se găsească o soluție potrivită pentru organizarea depozitelor colecțiilor muzeului. O propunere este construirea unei clădiri

care să cuprindă un depozit modern pentru conservarea de bunuri culturale și laboratoare de restaurare, o idee aflată în prezent la nivel de discuții cu conducerea Consiliului Județean Brașov. La sfârșitul anului 2021, la parterul sediului administrativ a fost începută amenajarea spațiului destinat comisiei de inventarare a colecției de arheologie. Lucrarea a fost finalizată în februarie 2022 și din aprilie 2022 comisia și-a început activitatea.

O problemă foarte importantă, care a trebuit și încă mai trebuie să fie reglementată, este situația juridică a clădirilor administrate de Muzeul Județean de Istorie Brașov.

Din cauza lipsei relațiilor contractuale cu proprietarii clădirilor în care funcționa și a încurcăturilor provocate de înregistrarea acestor clădiri în domeniul public al Județului Brașov, la începutul anului 2015, prin adresa nr. 36/19.01.2015, Muzeul Județean de Istorie Brașov a informat Consiliul Județean Brașov că nu îndeplinește condițiile de funcționare impuse de Legea muzeelor și a colecțiilor publice nr. 311/2003, iar o reacreditare nu poate să fie acordată de către Ministerul Culturii. Au fost semnalate și problemele grave constatate la instalațiile electrice, instalațiile de încălzire, microclimatul spațiilor expoziționale și al depozitelor. În consecință, au fost cerute în regim de urgență măsuri care să permită organizarea în condiții legale a activității muzeale și a circuitului turistic în Casa Sfatului, Bastionul Țesătorilor și Bastionul Graft. Însă, din cauza problemelor juridice amintite, prin adresa nr. 505/27.02.2015, Consiliul Județean Brașov a comunicat Muzeului de Istorie Brașov că „nu se vor executa lucrări de investiții sau reparații curente” la Casa Sfatului, Bastionul Țesătorilor, Bastionul Graft, sediul din str. N. Bălcescu, nr. 67. Muzeul Județean de Istorie Brașov a respectat indicațiile primite, însă întârzierea reglementării dreptului de administrare a spațiilor destinate expozițiilor muzeale și depozitelor pentru bunuri culturale a determinat o limitare, până la anulare, a condițiilor necesare funcționării instituției conform Legii muzeelor și colecțiilor publice nr. 311/2003 și Legii nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil și o blocare a investițiilor privind întreținerea unor clădiri cu statut de monument istoric clasa A, conform Legii nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice.

Abia în anul 2020, la insistențele managerului muzeului, a fost rezolvată problema funcționării muzeului în Casa Sfatului, prin obținerea dreptului de administrare pentru Casa Sfatului, conform contractului de dare în administrare nr. 1756/18.08.2020, anexă la Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Brașov nr. 416/31.07.2020.

A rămas nerezolvat cazul Bastionului Țesătorilor, retrocedat. Potrivit deciziei de retrocedare nr. 7179/24.08.2017, emisă de către Guvernul României – Comisia specială de retrocedare a unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, muzeul mai are dreptul de funcționare până în anul 2027.

Toate lucrările realizate de muzeu în anul 2021 la Casa Sfatului și Bastionul Țesătorilor au fost intervenții în regim de urgență și au fost aprobate și supravegheate de Direcția Județeană pentru Cultură Brașov. În anul 2022 nu au fost executate lucrări sau intervenții de urgență.

c 6. Măsuri luate în urma controalelor, verificării/auditării din partea autorității sau a altor organisme de control în perioada raportată

În anul 2022, la instituția noastră a avut loc misiunea Curții de Conturi Brașov, *Auditul Financiar asupra situațiilor financiare întocmite la data de 31 Decembrie 2021, la U.A.T.J Brașov, Muzeul Județean de Istorie Brașov*. Verificarea s-a încheiat cu bine, fără observații sau recomandări.

D. EVOLUȚIA SITUAȚIEI ECONOMICO-FINANCIARE A INSTITUȚIEI

d1. Analiza datelor financiare din proiectul de management corelat cu bilanțul contabil al perioadei raportate

Execuția bugetară 2022

Denumire indicatori	LEI		
	Credite bugetare aprobate 2022	Venituri încasate 31.12.2022	Ponderi
I.BUGETUL DE VENITURI (lei)(bugetul local-sursa G) (I.1+I.2+I.3)	7.983.000	5.499.775	100%
I.1.Subvenții pentru instituțiile publice, din care:	7.283.920	4.752.933	86,42%
- secțiunea de funcționare	4.116.020	3.444.659	62,63%
-secțiunea de dezvoltare, din care:	3.167.900	1.308.274	23,79%
I.2. Venituri proprii, din care:	442.580	533.423	9,70%
✓ Venituri din cercetări arheologice	363.980	443.758	8,07%
✓ Venituri din vânzări pliante, vederi, cărți	30.000	38.821	0,71%
✓ Taxe foto	5.000	4.645	0,08%
✓ Alte venituri, din care:	43.600	46.199	0,85%
Fonduri nerambursabile AFCN	42.000	42.000	0,76%
I.3.Fonduri externe nerambursabile	254.700	213.419	3,88%
Grant european în valoare de 254.705 euro, acordat de către Comisia Europeană / Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură pentru implementarea proiectului „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans”. Conform acordului de grant numărul 623401-CREA-1-2020-1-RO-CULT-COOP-WB art. I.4 - Raportare – cerere de plată și documente justificative, valoarea grantului va fi achitată astfel: - O primă plată de prefinanțare de 40% din valoarea grantului, respectiv 101 882 euro, au fost achitați în decembrie 2020, din care Muzeul Județean de Istorie Brașov (MJIBV) a beneficiat de 32.993 euro, iar 68.889 euro au fost transferați partenerilor de proiect. - Pentru a doua plată de prefinanțare de 40% din valoarea grantului, respectiv 101 882 euro s-a depus cerere de către MJIBV - lider de proiect în luna mai 2022 în urma depunerii raportului tehnic și financiar la termenul impus de prevederile grantului. Din valoarea acestei prefinanțări suma de 101 470			

euro trebuie virată partenerilor de proiect conform acordului de cooperare încheiat între liderul și partenerii proiectului. Diferența de 20% din valoarea grantului, respectiv suma de 254,70 mii lei, contravaloarea diferenței de 50.941 euro, denumit în decizia de grant "sold" trebuie asigurată din bugetul liderului de proiect, urmând a fi rambursată de către Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură, acționând cu puteri delegate de Comisia Europeană după depunerea raportului final conform art. I.5.4 Plata soldului din acordul de grant, sumă ce va fi restituită Consiliului Județean Brașov.			
II. BUGET FONDURI NERAMBURSABILE (sursa D)	195.211	195.211	100%
Fonduri externe nerambursabile obținute prin Mecanismele financiare Spațiul Economic European și Norvegian 2014-2021" pentru implementarea proiectului „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan”	195.211	195.211	100%
Denumire indicatori	Credite bugetare aprobate 2022	Plăți efectuate la 31.12.2022	Ponderi
I.BUGET DE CHELTUIELI (lei)(buget local-sursa G)(I.1+I.2+I.3+I.4)	8.016.940	5.530.225	100%
I.1. Cheltuieli de personal	3.187.350	2.855.160	51,63%
I.2. Cheltuieli cu bunuri și servicii, din care:	1.371.250	1.119.436	20,24%
Cheltuieli de întreținere (furnituri, materiale curățenie, energie electrică, încălzire, carburanți, alte bunuri și servicii, deplasări, obiecte inventar)	970.880	731.586	13,23%
Cheltuieli pentru acțiuni culturale, din care:	400.370	387.850	7,01%
✓ Cheltuieli pentru șantierul arheologic	0	0	0
I.3. Cheltuieli de capital	2.913.200	1.308.274	23,66%
I.4.Fonduri externe nerambursabile	545.140	247.355	4,47%
II. BUGET FONDURI NERAMBURSABILE(sursa D)	195.211	58.520	
Fonduri externe nerambursabile obținute prin Mecanismele financiare Spațiul Economic European și Norvegian 2014-2021" pentru implementarea proiectului „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan”	195.211	58.520	29,97%

Cheltuieli / vizitatori (32.493 vizitatori)	162,70
din subvenție/alocație	146,28
din venituri proprii	16,42

Cheltuieli / beneficiari (295.656 beneficiari)	17,88
din subvenție/alocație	16,08
din venituri proprii	1,80

Menționăm că veniturile din vânzarea билетelor de intrare în muzeu sunt virate bugetului Consiliului Județean Brașov.

d 2. Evoluția valorii indicatorilor de performanță, conform criteriilor de performanță ale instituției

Nr. crt.	INDICATORI DE PERFORMANȚĂ	2022
1.	Cheltuieli (subvenție + venituri - cheltuieli de capital)/ nr. total beneficiari	13,46
2.	Cheltuieli (subvenție + venituri - cheltuieli de capital)/ nr. vizitatori plătitori	159,33
3.	Fonduri nerambursabile atrase	42.000
4.	Număr de activități educaționale	20
5.	Număr de apariții media (fără comunicate de presă)	> 1000
6.	Număr de beneficiari neplătitori	7.795
7.	Număr de beneficiari plătitori	24.698
8.	Număr de expoziții	22
9.	Număr de proiecte/acțiuni culturale	91
10.	Venituri proprii din activitatea de bază	533.423
11.	Venituri proprii din alte activități	0

E) SINTEZA PROGRAMELOR ȘI A PLANULUI DE ACȚIUNE PENTRU ÎNDEPLINIREA OBLIGAȚIILOR ASUMATE PRIN PROIECTUL DE MANAGEMENT

Prin raportare la misiune și viziune

Misiunea Muzeului Județean de Istorie Brașov este de a descoperi, identifica, proteja, cerceta și valorifica patrimoniul cuprins în colecțiile sale de bunuri culturale, de a aduce prestigiu, mândrie și înțelegere, de a învăța și educa, și, nu în ultimă instanță, de a obține obișnuința brașoveanului de a vizita muzeele sale și dorința turistului de a reveni în Brașov.

Analiza SWOT a *Strategiei naționale sectoriale în domeniul culturii 2014-2020*, realizată, în principal, pe baza proiectelor de management și a rapoartelor anuale și finale ale muzeelor naționale, identifică între punctele slabe „viziunea retrogradă cu privire la interacțiunea muzeelor cu publicul și la adaptarea acestuia la strategiile și politicile culturale și muzeale privind dezvoltarea sustenabilă, participarea, economia creativă, educație non-formală etc.” În acest context strategic național, **viziunea** pe termen lung asupra Muzeului Județean de Istorie Brașov, propusă de proiectul de management pentru perioada 2019-2024, este concentrată pe îndeplinirea misiunii Muzeului Județean de Istorie și pe necesitățile comunității locale, continuând munca depusă în perioada 2014 – 2019.

Obiectivele corelative pentru îndeplinirea viziunii pe termen lung sunt infrastructura, valorificarea patrimoniului prin expozițiile permanente și expozițiile temporare, conservarea și restaurarea patrimoniului, cercetarea științifică și educația muzeală.

Strategia pe termen mediu și lung a Muzeului Județean de Istorie Brașov, singurul muzeu de istorie al municipiului Brașov, a fost și rămâne calitatea de carte de identitate istorică a orașului Brașov și a județului Brașov prin dezvoltarea unor programe specifice activității muzeale și a unei agende de evenimente culturale și educative care să asigure promovarea culturii și istoriei locale la nivel regional, național și internațional.

Obiectivul general al strategiei culturale pentru perioada 2019-2024 este atingerea nivelului de funcționalitate și performanță europeană. Pentru îndeplinirea acestui obiectiv strategic, obiectivele generale și obiectivele specifice sunt următoarele:

Obiectivele majore ale strategiei culturale pentru perioada 2019 – 2024

PLAN MANAGERIAL GENERAL:	
2019 - 2024	Atingerea nivelului de funcționalitate și performanță europeană
Managementul resurselor umane privind conducerea și personalul	
2019 - 2024	Asigurarea funcționalității optime a instituției prin creșterea eficienței și eficacității personalului printr-o continuă perfecționare
2022	Cursuri de perfecționare Muzeograf acreditat de Ministerul Culturii
2019 - 2024	Sistem de evaluare pe baza rapoartelor anuale de activitate și managementul timpului
2022	Rapoarte anuale de activitate și managementul timpului Rapoarte zilnice de activitate

2019 - 2024	Reducerea absenteismului, a fluctuațiilor de personal
2022	Nu au fost înregistrate incidente majore. Nu au fost înregistrate demisii.
2019 - 2024	Identificarea, soluționarea și, pe cât posibil, eliminarea conflictelor
2022	Nu au fost înregistrate incidente majore
2019 - 2024	Creșterea satisfacției în muncă a angajaților și asigurarea condițiilor privind formarea și perfecționarea angajaților, în scopul dezvoltării competențelor cheie, care să permită acestora să performeze în îndeplinirea sarcinilor aferente
2022	Participarea specialiștilor la sesiuni de comunicări și dezbateri cu tematică culturală
	Implicarea specialiștilor în politica de comunicare a muzeului
	Cursuri de perfecționare
	Examen de promovare pe o gradație profesională superioară
	Acceptarea sistemului de telemuncă
2019 - 2024	Creșterea capacității de inovare, rezolvarea problemelor și dezvoltarea instituției
2022	Implicarea reală a angajaților în realizarea procedurilor operaționale ale instituției și în gestionarea problemelor apărute din cauza pandemiei.
Managementul economico-financiar privind bugetul de venituri și bugetul de cheltuieli	
2019 - 2024	Creșterea veniturilor proprii și a surselor atrase în totalul bugetului de venituri
2022	Veniturile proprii au crescut cu 36,59 % față de veniturile proprii realizate în anul 2021
2019 – 2019	Scăderea ponderii subvențiilor/alocațiilor în totalul bugetului de venituri al instituției
2022	2019 = 93,63 % vs. 2020 = 89,74 % vs 2021 = 80,07% vs. 2022 = 86,42 A fost înregistrată o scădere față de 2019 și 2020, dar o creștere față de 2021, datorită creșterii stadiului fizic al lucrărilor de reabilitare de la Olimpia (de la 22 % în 2021 la 62 % în 2022).
2019 – 2024	Creșterea veniturilor proprii realizate din activități conexe ori complementare activității de bază.
2022	Încasările totale din contracte pentru diagnostic teoretic al potențialului arheologic și supraveghere arheologică au înregistrat un nou record: 443.758 lei.
2019 – 2024	Atragerea de fonduri din surse externe
2022	Implementarea contractului pentru finanțarea externă nerambursabilă a proiectului „OLIMPIA - Muzeul Sportului și Turismului Montan”, în cadrul Programului RO-CULTURA, finanțat prin Mecanismul Financiar SEE 2014-2021, apelul privind <i>Susținerea expozițiilor inovative cu bunuri culturale mobile restaurate</i> . Valoarea finanțării nerambursabile a proiectului este de 617.820 lei .
	Implementarea proiectului „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans”, câștigător în apelul <i>Consolidarea cooperării culturale și a competitivității industriilor culturale</i>

	<i>și creative în Balcanii de Vest</i> (EACEA 39/2019) al Comisiei Europene – Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură, din cadrul Programului de finanțare Europa Creativă. Valoarea finanțării nerambursabile a proiectului /grantul UE este în valoare de 254.705 €
	Implementarea proiectului „Brașov 1987”, câștigător al sesiunii pentru proiecte editoriale organizată în 1922 de Administrația Fondului Cultural Național. Valoarea finanțării nerambursabile a proiectului a fost în valoare de 42.000 lei .
2019 – 2024	Buna organizare și gestionare a bugetului
2022	A fost realizată o economie bugetară de 2.188.930 lei, formată în principal din: 1.604.926 lei cheltuieli de capital; 332.190 lei cheltuieli de personal; 251.814 lei, cheltuieli cu bunuri și servicii.
Managementul administrativ	
2019 – 2024	Întărirea capacității instituționale și de administrare a programelor, acțiunilor și activităților cultural-educative prin modificarea/completarea documentelor interne de organizare și funcționare în concordanță cu obiectivele de dezvoltare a instituției și prevederile legale în domeniu.
2022	Plan de fișe de evidență analitică Plan de fișe de conservare Plan individual de activitate științifică Raport individual anual de activitate Raport individual managementul timpului Raport individual de gestionare resurse instituție <i>Auditul Financiar asupra situațiilor financiare întocmite la data de 31 Decembrie 2021, la U.A.T.J Brașov, Muzeul Județean de Istorie Brașov, realizat de Curtea de Conturi Brașov s-a făcut fără observații sau recomandări.</i>
Managementul proiectelor	
Patrimonial:	
2019 – 2024	Asigurarea resurselor financiare necesare creșterii și dezvoltării colecțiilor muzeale
2022	Activitatea Comisiei pentru evaluarea, selectarea și achiziționarea obiectelor muzeale de la persoanele fizice și juridice: în colecțiile muzeului au intrat 1222 de piese, dintre care 372 de piese din anul 2021 și 850 de piese din anul 2022, toate provenite din donații. În colecția de Istorie Contemporană au intrat 1154 bunuri culturale. 70 de piese din anul 2021, constând în bancnote, diplome, medalii, plachete, brevete, monedă și insigne și copertă inscripționată, au intrat în Colecția de Numismatică. O piesă, constând într-o carte, a intrat în fondul Carte-Document. Arhiva documentară a Direcției Județene pentru Sport și Tineret Brașov, donație
2019 – 2024	Asigurarea siguranței patrimoniului prin evidența și clasarea acestuia
2022	1076 fișe de evidență analitică. Inventariere colecția numismatică: 5142 piese. A început inventarierea colecției de arheologie.

	Au fost inventariate 1054 bunuri culturale din colecția de arheologie.
	Au fost evaluate toate bunurile culturale din colecția „Sport și Turism Montan”
2019 - 2024	Asigurarea conservării și restaurării patrimoniului
2022	Funcționarea comisiei de restaurare
	Monitorizare microclimat
	84 de piese restaurate din colecția „Sport și Turism Montan” o piesă restaurată în laboratorul Muzeului Național „Brukenthal” din Sibiu.
	5 piese investigate la Institutul Național pentru Fizica Laserilor, Plasmei și Radiației
	70 fișe de conservare.
2019 – 2024	Asigurarea valorificării superioare a patrimoniului
2022	Documentarea expozițiilor permanente: - „Identitatea istorică a Brașovului” (Casa Sfatului) - „Cetatea Brașovului” (Bastionul Țesătorilor) - „OLIMPIA – Muzeul Sportului și Turismului Montan” (Olimpia)
	Participarea la expoziția „Tezaure arheologice din România. Rădăcini dacice și romane”, Madrid 2021 – 2022, cea mai mare expoziție muzeală organizată de statul român în Europa
	Participarea la expoziția „Dacia. Ultima frontieră a romanității”, București 2022, organizată de Muzeul Național de Istorie a României.
	Expoziție proprie de nivel internațional „CAN for Balkans”, prezentată în premieră la Brașov și itinerată la Tirana și Bruxelles
	Expozițiile temporare de nivel național: - „Scrisoarea lui Neacșu se întoarce la destinație”; - „Frica în istorie”; - „1922 – Anul Încoronării”; - „Cabana Peștera din Padina Crucii, leagănul turismului românesc de munte”. Au fost păstrate și în anul 2022 expozițiile „Brașov 1987”, „Brașovul/3M”, „Amintiri de pe front, 1941 – 1945”.
	Muzeul Județean de Istorie Brașov a continuat implementarea finanțările externe: - „OLIMPIA - Muzeul Sportului și Turismului Montan”, proiect național în cadrul Programului RO-CULTURA, finanțat prin Mecanismul Financiar SEE 2014-2021, apelul privind <i>Susținerea expozițiilor inovative cu bunuri culturale mobile restaurate</i> . - „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans”, proiect internațional în cadrul apelului <i>Consolidarea cooperării culturale și a competitivității industriilor culturale și creative în Balcanii de Vest</i> (EACEA 39/2019) al Comisiei Europene – Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură, din cadrul Programului de finanțare „Europa Creativă”.
	Designul expoziției permanente „OLIMPIA – Muzeul Sportului și Turismului Montan”
	Parteneriate importante: Televiziunea Română, Agenția națională de presă AGERPRES, Casa de Producție TVR, Muzeul Național Cotroceni, Universitatea „Transilvania” Brașov – Facultatea de Sociologie și Comunicare, Facultatea de Litere, MODAROM SCM, Arhivele Naționale ale României, Serviciul Județean Brașov al Arhivelor Naționale, Penitenciarul București – Jilava, Centrul 42

	Comunicații și Informatică de Sprijin – U.M. 01751 Râșnov, Asociația Forums, Asociația 15 Noiembrie 1987, Asociația Retromil, Institutul Francez din România, Revista „Historia”, Coresi Schopping Resort, Teatrul «Arlechino» Brașov, Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Țara Bârsei” al Județului Brașov, Inspectoratul de Jandarmi Județean Brașov, Primăria Municipiului Deva, Primăria Municipiului Constanța, Primăria Municipiului Brăila, Primăria Municipiului Iași, Biblioteca Națională a României, Biblioteca Județeană „Panait Istrati” din Brăila, Uniunea de Creație Interpretativă a Muzicienilor din România, Colegiul Național „Decebal” Deva, Asociația ARTIS, Muzeul de Artă Brașov, Asociația Carpatină Ardeleană a Turiștilor – SKV, Institutul Național pentru Fizica Laserilor, Plasmei și Radiației Program de cercetare istorie locală: - articole și studii științifice; - participări simpozioane, sesiuni de comunicări, conferințe, dezbateri; Proiecte de cercetare: „Istoria sportului și turismului montan”, „CAN for Balkans”. Arhive digitale: „Orașul Stalin”, „Brașov 1987”, „OLIMPIA – Muzeul sportului și turismului montan”. Programul de educație muzeală: „15 Noiembrie 1987”, „Manuscrise Iluminate”, „Istoria pe întuneric”, „Lecția de istorie”, „Brașovul – trecut și prezent”, „Manuale școlare folosite în școala brașoveană”. Total beneficiari: 622 elevi și tineri.
Marketing și PR	
2019 - 2024	Identificare de noi mijloace de mediatizare și promovare
2022	Expoziția internațională „CAN for Balkans” Premiul „Proiectul cultural al perioadei 2020 – 2021” în Brașov pentru Bastionul Artiștilor Promovarea albumului <i>Istorie din 89 în benzi desenate</i> pe ActuaBD, cel mai citit website de informații despre lumea benzilor desenate din Europa Promovarea albumului <i>Istorie din 89 în benzi desenate</i> în revista franceză „HOP!” Albumul <i>Istorie din '89 în benzi desenate</i> premiu pentru elevii câștigători ai concursului național al francofoniei 2022 din Grecia Lansarea romanului grafic 15 Noiembrie 1987 într-un cinematograf Expoziția „Cabana Peștera din Padina Crucii, leagănul turismului românesc de munte” din Peștera Ialomiței Expoziția „Scrisoarea lui Neacșu se întoarce la destinație!” Expoziția „1922 – Anul Încoronării” prezentată la Castelul Peleş Expozițiile școlare ale Festivalului Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov 2021 prezentate la Leskovac (Serbia), la Festivalul Tinerilor Autori de Benzi Desenate din Balcani. Mesh-urile cu casete din benzi desenate istorice la ferestrele Casei Sfatului
2019 - 2024	Folosirea eficientă a bazei materiale și patrimoniale pentru atragerea publicului
2022	Stagiunea Bastionului Artiștilor Intrarea gratuită în curtea Bastionului Țesătorilor Folosirea galeriilor Bastionului Țesătorilor pentru vizitare și spații destinate spectatorilor evenimentelor din cadrul Bastionului Artiștilor

	Festivalul Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov 2022
	Expozițiile outdoor din Piața Sfatului
	Expoziția outdoor din Parcul Eroilor
	Itinerarea expoziției outdoor „Frica în istorie” la Deva, Constanța, București, Brăila
	Itinerarea expoziției outdoor „1922 – Anul Încoronării” la Castelul Peleş
	Prezentarea expoziției outdoor „Cabana Peștera din Padina Crucii, leagănul turismului românesc de munte” în Peștera Ialomiței
2019 - 2024	Identificarea necesităților culturale ale comunității brașovene prin realizarea periodică a studiilor și anchetelor sociologie
2022	-
2019 - 2024	Îmbunătățirea imaginii muzeului
2022	Proiectul „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans”
	Expoziția „CAN for Balkans”
	Medalia aniversară „Centenarul Marii Uniri” conferită de Președintele României
	Participarea la expoziția „Tezaure arheologice din România. Rădăcini dacice și romane”, Madrid 2021 – 2022, cea mai mare expoziție muzeală organizată de statul român în Europa
	Portofoliul de apariții în mass-media locală, națională și internațională
	Certificatul de excelență patru stele TripAdvisor
	Bastionul Artiștilor
	Parteneriat stagiunea estivală „Jazz Bastion” & „Jazz printre cuvinte”
	Parteneriat Jazz Cave
	Expoziția „Scrisoarea lui Neacșu se întoarce la destinație”
	Proiectul „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan”
	„1922 – Anul Încoronării”, a doua expoziție outdoor prezentată la Castelul Peleş
	Participarea la Festival Internațional de la Bande Dessinée d'Angoulême 2022
	Parteneriatul de promovare cu revista „Historia”
Relații internaționale	
2019 – 2024	Parteneriate cu muzee, instituții de cultură din străinătate, reprezentanțe etc.
2022	Proiectul „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans”:
	- Ministerul Culturii din Albania – Muzeul Național al Albaniei;
	- Comics Art Museum Bruxelles – Belgian Comic Strip Center;
	- Strip Centar na Makedonija (Macedonia de Nord);
	- Leskovac comic school “Nikola Mitrovic Kokan” (Serbia).
	Semnarea parteneriatului cu Leskovac comic school “Nikola Mitrovic Kokan” / Balkanska smotra mladih strip autora (Serbia)
	Expoziția „Bulgarian historical comics – XXI century”, produsă de Uniunea Artiștilor din Bulgaria, la Festivalul Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov 2022.
	Institutul Francez – promovarea albumului colectiv „Istorii din '89 în benzi desenate”, expoziția „Europe in a Comic Strip” de la Ministerul Europei și Afacerilor Externe al Franței

	Expoziția „Regina Maria, ambasador irezistibil al istoriei și artei populare românești” prezentată de Romanian Community of Ireland la National College of Art and Design (NCAD) Dublin.
Baza tehnico-materială	
2019 – 2024	Modernizarea infrastructurii muzeale
2022	Noile tehnologii prevăzute în proiectul „OLIMPIA - Muzeul Sportului și Turismului Montan” Noile tehnologii folosite în expoziția proiectului european „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans”. A fost continuat procesul de digitizare a patrimoniului muzeal.
2019 – 2024	Asigurarea resurselor financiare pentru reparații, reorganizări, dotări
2022	Au reînceput lucrările la restaurarea clădirii „Olimpia” Dotări expoziționale finanțate de proiectul „OLIMPIA - Muzeul Sportului și Turismului Montan”, prin apelul privind <i>Susținerea expozițiilor inovative cu bunuri culturale mobile restaurate</i> , din cadrul Programului RO-CULTURA, finanțat prin Mecanismul Financiar SEE 2014-2021. Dotări expoziționale finanțate de proiectul „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans”, câștigător în apelul <i>Consolidarea cooperării culturale și a competitivității industriilor culturale și creative în Balcanii de Vest</i> (EACEA 39/2019) al Comisiei Europene – Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură, din cadrul Programului de finanțare Europa Creativă.
2019 - 2024	Asigurarea resurselor financiare pentru modernizarea bazei tehnico – administrative.
2022	A fost achiziționat un sistem rover GPS RTK Hi-Target V90 Plus pentru înregistrarea geo-spațială necesară proiectelor arheologice.
2019 - 2024	Alte proiecte neincluse în Proiectul de management
	Expoziția temporară „Scrisoarea lui Neacșu se întoarce la destinație !” Cartea <i>Râșnov, Arx suprema. Studii istorice și arheologice privitoare la cetate</i> <i>Romanul grafic 15 Noiembrie 1987</i> Expoziția „Cabana Peștera din Padina Crucii, leagănul turismului românesc de munte” Expoziția temporară „Europe in a Comic Strip” Expoziția temporară „1922 – Anul Încoronării”, itinerată la Castelul Peleş Expoziția temporară „Bulgarian historical comics – XXI century” Expoziția temporară „Propagandă comunistă în artă (1948-1989). Colecția Muzeului de Artă Brașov” Expoziția temporară „Ferdinand și Maria: un destin comun, România mare” Expoziția temporară „Silvan, istoric în imagini al epocii sale” Expoziția temporară „Fenomenul Piața Universității și mineriada din iunie 1990” Expoziția temporară „Râsul în grup” a caricaturistului Costel Pătrășcan Masteclass de benzi desenate istorice „Balcanii în istorie”

PROGRAMELE PROPUSE PENTRU ÎNTREAGA PERIOADĂ DE MANAGEMENT

1. PROGRAMUL CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ ȘI EVIDENȚA PATRIMONIULUI CULTURAL

1.1. SUBPROGRAMUL CERCETAREA ARHEOLOGICĂ SISTEMATICĂ

În anul 2022, pe teritoriul județului Brașov au fost descoperite două situri arheologice noi (unul la Vama Buzăului și altul la Comăna de Jos). S-a dovedit că structura identificată în primul caz reprezintă o probabilă clădire unde erau ținute în carantină, de către autoritățile habsburgice, persoanele care veneau dinspre Țările Române. Vestigiile descoperite la Comăna de Jos confirmă extinderea locuirii civile din a doua epocă a fierului până în acest areal.

Pornind de la tezaurul de piese de podoabă descoperit în decembrie 2021 de către un posesor de detector de metale în amonte de satul Lupșa, com. Hoghiz, jud. Brașov, a fost declanșată o evaluare arheologică în zona culoarului Oltului, între Hoghiz și Părău, sub conducerea arheologului expert Lucica Savu (autorizație emisă în 8 aprilie 2022). În anul 2022, cercetarea a cuprins teritoriile administrative ale comunelor Hoghiz, Comăna și Părău.

Trei piese de podoabă din tezaurul descoperit în satul Lupșa au fost cercetate cu implicarea Institutului Național pentru Fizica Laserilor, Plasmei și Radiației. Investigațiile au fost realizate de către dr. Marius Dumitru, cu un microsop electronic cu scanare Thermo Scientific Apreo, dotat cu un analizor EDS Octane Elite Super (EDAX).

Institutul Național pentru Fizica Laserilor, Plasmei și Radiației a mai susținut cercetarea științifică a muzeului nostru prin expertizarea următoarelor piese arheologice: un inel de aur descoperit la Paloș, com. Cața, zona Tăișul Paloșului, jud. Brașov; 103 piese arheologice provenite din mormântul scitic descoperit la Bod în anul 2021. În anul 2022 au mai fost pregătite pentru expertizare 11 piese descoperite prin detecție metalică în zona comunei Vama Buzăului.

Pentru creșterea calității cercetărilor arheologice realizate de către arheologii muzeului, în septembrie 2022, pentru înregistrarea geo-spațială, a fost achiziționat un sistem rover GPS RTK Hi-Target V90 Plus.

Pentru eficiența activității noastre arheologice, muzeograful Barbu Daniel a fost înscris în Registrul Arheologilor în luna octombrie 2022 și începând cu 1 noiembrie 2022 poate să facă parte din colectivele de cercetare arheologică.

Proiectul arheologic „Peisaje ascunse: explorarea prin teledetecție și LIDAR a drumurilor, granițelor și câmpurilor de luptă din Carpații de Sud-Est”

Muzeul Județean de Istorie este partener al Institutului de Arheologie „V. Pârvan” București în proiectul „Peisaje ascunse: explorarea prin teledetecție și LIDAR a drumurilor, granițelor și câmpurilor de luptă din Carpații de Sud-Est” (acronim HILANDS, PN-III-P4-ID-PCCF-2016-0090).

Finanțarea cercetării este asigurată din bugetul proiectului prin *Programul 4 Cercetare fundamentală și de frontieră – Proiecte complexe de cercetare de frontieră PCCF 2016*. În echipa de cercetare compusă din reprezentanți ai instituțiilor partenere, instituția noastră este reprezentată de dr. Lucica Olga Savu și dr. Valeriu Sîrbu din partea Institutului de Arheologie „V. Pârvan” București.

În anul 2022, o activitate deosebit de eficientă și profitabilă pentru muzeu a fost cercetarea și supravegherea în teren și eliberarea rapoartelor de diagnostic teoretic al potențialului arheologic. Suma totală încasată de Muzeul Județean de Istorie Brașov în anul 2022 a fost de 443.758 lei, un nou record pentru instituție.

Au fost elaborate 80 proiecte de diagnostic arheologic, din care 39 proiecte de către arheolog Lucica Savu¹ și 41 proiecte de către arheolog Florin Moței². Numai la proiectele elaborate de arheolog Lucica Savu, suprafață totală a sondajelor arheologice a fost de 12.418,18 mp.

În anul 2022, supravegherea arheologică a fost asigurată pentru 16 proiecte, de către Lucica Savu³.

¹ Diagnosticte arheologice efectuate de către arheolog expert Lucica Savu: Tănase Marian (Sânpetru), Butnar Valentin (Râșnov), S.C. Hub Investments SRL (Sânpetru), Drăguțu Ioan (Râșnov), SC Popa SRL (Codlea), Trancă Vasile (Sânpetru), Stroe Nicu Costea (Râșnov), Budac Mihai și Budac Ramona-Liliana, SC Plametco SRL și SC Eurolocato SRL (Sânpetru), SC Amare Complex SRL (Râșnov), Budac Mihai și alții (Sânpetru), SC Decor Dany Buildings SRL (Râșnov), SC Aateq SRL (Cristian), SC Marvas Rational SRL (a fost descoperit situl arheologic de la Vama Buzăului – Păstrăvărie cod RAN 42192.02), Primăria Comunei Prejmer (Stupinii Prejmerului și DN10 – Prejmer), Grigorescu Cristian (Forban, Râșnov), SC RDB Group SRL (Hărman), Căcescu Eduard Mihael (Săcele), PFA Teodorescu Vlad Mihai (Ghimbav), SC Stratton Internațional SRL (Prejmer), Civeflor Group LN SRL (Fundata), S.C. CLB Tehnic Construct SRL (Prejmer), Roșală Flaviu Mihai (Comăna de Jos, com. Comăna, jud. Brașov, edificare construcții și echipamente definitive și provizorii pentru relaxare și agrement turistic și amenajări parcări; a fost identificat un sit arheologic antic, aflat în proces de înscriere în RAN), Iftode Maria (Sânpetru), Soare Nicolae (Râșnov), Parpală Dumitru (Cristian), Arisanu Aurel (Fundata), SC Bogdan Invest SRL (str. DN1 - Timișul de Jos nr. 26), Biriș Ioan (Sânpetru), Chiliraș Monica Elena (Săcele), Ungureanu Gabriel Interpretare Individuală (Vulcan), Rujan Neculae (Sânpetru), SC Confort Living SRL (Cristian), SC Popa SRL (Codlea, Terasa Bârsei), Botofan Daniel Florin PFA (Bod), Drăgoiu Mircea (Poiana Mărului), Szilagyi Andreea (Drăguș), Tănase Marian (Sânpetru), Rotaru Luminița (Prejmer), Duicu Radu Iulian (Râșnov), Kronstadt Industries SRL (Râșnov).

² Expertize arheologice realizate de către arheolog Florin Moței: Stroe Liviu (Râșnov), Mârza Mircea (Râșnov), S.C. One Premium SRL (Râșnov), Matei Mihai (Bod), SC Transgat Tir SRL (Budila), SC Mineral Invest SRL (Voila), Oncioiu Traian (Râșnov), Soiu Ion (Râșnov), Mănăilă Mircea (Râșnov), Bârsan Olivia (Hărman), Kreiter Thomas (Hărman), Pop Cătălin (Râșnov), Vinț Alexandru (Fundata), Drăgulescu Ion (Ghimbav), Balaban Adina Roxana (Fundata), SC Dito Holding SRL (Ghimbav), Dumbravă Ion (Rupea), SC Gal Metropolitan SRL (Sânpetru), Lord Laura Luiza (Hărman), Râmbu Iosif (Râșnov), Seche Ion (Râșnov), 3 C Construct SRL (Hălchiu), Compania Apa SA Brașov, Banu Mărioara (Prejmer), Leonte Darie (Fundata), Bucon Invest SRL (Hărman), SC Edil Beton SRL (Râșnov), Izvoranu Ion (Fundata), Ghimbășanu Livia (Sânpetru), Cocan Ion (Fundata), SC Rofelem SRL (Hărman), Kormaz Anca-Viorica (Sânpetru), SC Liriada SRL (Râșnov), Luță Marius (Râșnov), SC Euroagregate SRL (SRL Vulcan), Zgârcibaba Mihai (Cristian), SC Lehoczyk SRL (Racoș), Manea Silviu (Șinca), Gerbacea Dorin (Râșnov), SC Romcim SRL (Vulcan), Coșaru Fănică (Râșnov).

³ Supravegheri arheologice realizate de către arheolog Lucica Savu: Restaurarea, conservarea și valorificarea durabilă a Cetății Râșnov - incinta de vest și crearea infrastructurii conexe (Primăria Râșnov), Intravilan Brașov, str. Nicolae Iorga, nr. 22 (PDC Investments SRL), reabilitarea liniei de cale ferată Brașov – Simeria, componentă a Coridorului Rin - Dunăre, pentru circulația cu viteză maximă de 160 km/h, secțiunea Brașov – Sighisoara, Subsecțiunea 2. Apața – Cața (Asocierea RailWorks, compusă din Aktor SA-Alstom Transport Sa și Arkada Company SRL), Canalizarea și epurarea apelor uzate menajere în comuna Bran, sate Șimon și Predeluț (Primăria Comunei Bran), Extinderea și reabilitarea sistemelor de alimentare și canalizare în Feldioara, județul Brașov (SC Euskadi SRL), Extinderea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare în Hărman și Extinderea și reabilitarea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare în Prejmer, jud. Brașov (SC Euskadi SRL), Executarea lucrărilor de reparații generale ale Bisericii Sf. Treime. Întocmire studiu geotehnic (Portodoxă Ghimbav I – Sf. Treime), Modificare proiect „Recompartimentare amenajări interioare aferente AC nr. 883 /07.11.2017 – Amplasare structură metalică pentru susținere echipamente de climatizare str. M. Weiss nr 22, Mun. Brașov, nr. CF 127880, jud. Brașov (Primăria Municipiului Brașov antreprenor

Cele mai mari contracte, încheiate și finalizate în anul 2022 au fost cu Compania APA S.A. (20.742 lei), SC Euskadi SRL Timișoara (14.447 lei), Primăria Comunei Prejmer (11.731 lei).

Anul	Suma
2010	4.529
2011	2.911
2012	45.803
2013	28.862
2014	65.251
2015	36.176
2016	45.815
2017	99.327
2018	101.496
2019	156.106
2020	300.909
2021	342.386
2022	443.758

Acest program a funcționat în 2022 cu doi arheologi și un arheolog debutant pentru cercetare, un economist, un șef de serviciu, contabil șef și manager pentru întocmire, verificare și avizare oferte și contracte.

1.2 SUBPROGRAMUL CERCETARE ISTORIE LOCALĂ

Temele de cercetare principale stabilite pentru perioada 2019 – 2024 sunt: *Istoriografia preistoriei Județului Brașov, Ultima frontieră de răsărit a Imperiului Roman – colecția de arheologie/epoca antică, Poarta Transilvaniei – Colecția de arme a Muzeului Județean de Istorie Brașov, Județul Brașov în istoria turismului și sportului, Festivalul de muzică ușoară Cerbul de Aur, Istoria muzeelor din Brașov.*

Funcția de cercetare științifică este exercitată și prin subprogramul *Evidența patrimoniului cultural*. Managerul instituției a decis concentrarea activității științifice a specialiștilor muzeului pe o cercetare tematică subordonată reamenajării expozițiilor permanente și pregătirea expozițiilor temporare.

Activitatea specialiștilor Muzeului Județean de Istorie Brașov s-a concretizat și în următoarele cărți, articole și studii științifice publicate în 2022 (unele dintre ele predate pentru publicare în 2021 și tipărite în 2022) sau în curs de publicare în 2023:

SC Romconstruct Group SRL), Realizarea infrastructurii stradale în Prejmer, pe strazile Cenușii, Mihai Viteazu, Carpaților, Viilor, Prunilor, Uranus, Neptun, Saturn și Venus (Primăria Comunei Prejmer), Actualizare Plan Urbanistic General al comunei Ucea, județul Brașov (Primăria Comunei Ucea), Intravilan Hărman, str. Livezii, nr. 36 (Cefalan Silviu Aurel), Intravilan Hărman, str. Mărului, nr. 15 (Adam Alexandru), Intravilan Hărman, str. Mărului nr. 21 (Teodorescu Vlad-Eugen), Intravilan Hărman, str. Mărului, nr. 24 (Vrîncianu Andreea Ramona), intravilan Sânpetru, str. Hărmanului, nr. 75 (Sarca Loredana), intravilan Brașov, str. Iuliu Maniu, sectorul cuprins între str. Castanilor și str. Nicolae Iorga (Primăria Municipiului Brașov).

- Pepene, N., *Confessions of a project manager în CAN for Balkans. Catalogue of the CAN for Balkans – Comics Alliance Networking for Balkans Project*, Muzeul Județean de Istorie Brașov, Brașov, 2022;

- Pepene, N., *Dosar „Cetatea Râșnov” (1998 – 2008)*, în *Evul Mediu neterminat: omagiu adus profesorului Adrian Andrei Rusu cu ocazia împlinirii vârstei de 70 de ani*, editori Gianina-Diana Iegar, Péter Levente Szócs, Gabriela Rusu, Florela Vasilescu, editura „MEGA”, Cluj-Napoca, 2022;

- Pepene, N., *1922 – Anul Încoronării*, „ASTRA”, serie nouă, an XIII (LVI), număr aniversar, nr. 1-4 (368-371), 2022, Biblioteca Județeană „G. Barițiu”, Brașov;

- Isvoranu, Th., Savu, L., Sîrvu, V., *Tezaurul de monede din Dyrrhachium descoperit la Ormeniș (jud. Brașov)*, predat la tipar, apare la începutul anului 2023 într-un volum colectiv, Editura „Cetatea de Scaun”, Târgoviște;

- Moței, Florin, *Depozitul de seceri dacice descoperit la Bunești, jud. Brașov*, în *Miscellanea in Honorem Annos XXV Peregentis Professoris Ion Mareș Oblata*, editori Costin Croitoru și George-Dan Hânceanu, Editura „Karl A. Romstorfer”, Suceava, 2022 (sub tipar);

- Moței, Claudia, *Restaurarea pieselor Situlă (Inv. II 9099 AR) și Vas (inv. II 6707)*, în *A doua viață - Catalog de restaurare*, nr. III, Muzeul Județean Buzău, 2022 (sub tipar).

În anul 2021, specialiștii Muzeului Județean de Istorie Brașov au participat la următoarele **conferințe, sesiuni de comunicări, simpozioane, workshopuri**:

- Nicolae Pepene, *CAN for Balkans – Comics Alliance Networking for Balkans*, Balkanska smotra mladih strip autora, Leskovac, 25 iunie 2022;

- Nicolae Pepene, *The comics projects of the Brasov County History Museum*, 19. Меѓународен салон на стрип "Велес 2022", Стрип центар на Македонија - Comic center of Macedonia, 23 septembrie 2022;

- Nicolae Pepene, „CAN for Balkans”, dezbateri Festivalul de Benzi Desenate Istoric Brașov & proiect CAN for Balkans – Comics Alliance Networking for Balkans, Consiliul Județean Brașov, 15 octombrie 2022;

- Nicolae Pepene, „Klishetë dhe stereotipet kulturore dhe shoqërore në Ballkan”, dezbateri proiect CAN for Balkans – Comics Alliance Networking for Balkans, Muzeut Historik Kombëtar, Tirana, 19 noiembrie 2022;

- Nicolae Pepene, "CAN for Balkans", dezbateri proiect CAN for Balkans – Comics Alliance Networking for Balkans, Centre Belge de la Bande Dessinée, Brussels, 21 decembrie 2022;

- Voica Istrate, *Lecții de istorie în muzeu*, Sesiunea Națională de Comunicări „Patrimoniul și Educația în Muzeele de Artă din România”, ediția VI, 13-14 octombrie 2022, Tulcea, online;

- Claudia Moței, *Restaurarea unei cupe metalice din sec. XX*, Sesiunea Națională de Comunicări Științifice „Ecosinteze și Etnosinteze Carpatine”, ediția LII, Pitești, 13-14 octombrie 2022, online;

- Claudia Moței, *Restaurarea unor medalii sportive aparținând Muzeului Județean de Istorie Brașov*, Simpozionul Național „Petrodava”, ediția III, Complexul Muzeal Național Neamț, 13-15 octombrie 2022.

1.3 SUBPROGRAMUL EVIDENȚA PATRIMONIULUI CULTURAL

Muzeul Județean de Istorie Brașov administrează un patrimoniu de **165.214** bunuri muzeale înregistrate în inventare, grupate pe colecții după cum urmează:

- colecția de arheologie = 113.111 piese
- colecția de istorie medie = 2.738 piese
- colecția de istorie modernă = 1.756 piese
- colecția istorie contemporană = 8.126 buc.;
- colecția de numismatică = 24.363 piese;
- colecția de fluturi Brătășeanu = 8.179 piese;
- colecția de fluturi Delwig = 2.480 piese;
- colecția flori de mină = 233 piese;
- colecția de carte patrimoniu = 2.592 piese;
- colecția Hărți și stampe = 258 piese;
- colecția Sport și turism montan = 1.378 buc.

După ce în luna ianuarie 2015 a fost finalizată *Procedura operațională privind achiziția bunurilor culturale*, Comisia pentru evaluarea, selectarea și achiziționarea obiectelor muzeale, de la persoanele fizice și juridice (decizia internă nr. 88/14.10.2014) a avut un cadru de activitate reglementat. Astfel, în anul 2022, în colecțiile muzeului au intrat 1222 de piese, dintre care 372 de piese din anul 2021 și 850 de piese din anul 2022, toate provenite din donații.

Pe parcursul anului 2022, în Colecția de Istorie Contemporană au intrat 1154 bunuri culturale provenite de la comisia de achiziții și donații, din care 306 au fost înregistrate în registrul de evidență al Colecției Istorie Contemporană (302 piese din anul 2021, constând în cărți poștale, fotografii și album de cărți poștale și 849 piese din anul 2022 constând în carte poștală, timbre, clasoare). 848 de timbre poștale au primit numere de inventar.

În anul 2022 a continuat activitatea Comisiei de inventariere a colecției de numismatică a Muzeului Județean de Istorie Brașov (decizia internă nr. 53/05.10.2016). Au fost inventariate 5142 de piese din subcolecțiile numismatică medie-modernă-contemporană și numismatică-antică. De asemenea, au fost preluate în colecție 84 de piese de la comisia de achiziții și donații, care au fost împărțite și înregistrate pe subcolecții după cum urmează: 48 monede și bancnote în subcolecția medie-modernă-contemporană; 28 medalii și plachete în subcolecția numismatică-medalistică; 8 insigne (breloc, cocardă) în subcolecția numismatică-decorații.

1256 bunuri culturale din colecția „Sport și Turism Montan” au fost evaluate de expertul Delia Voina (Sibiu). În această colecție, în 2022 au mai intrat 3 piese, în valoare de 130 lei.

Urmare a campaniei de colectare pentru piese de patrimoniu sportiv cu valoare culturală și/sau istorică, demarată în aprilie 2021, Direcția Județeană pentru Sport și Tineret Brașov a donat în anul 2022 muzeului nostru arhiva documentară, care conține și albume de fotografii vechi cu tematică sportivă.

De la Direcția Județeană de Cultură Brașov au fost preluate 170 piese provenite din descoperiri de piese arheologice făcute prin detecție.

Conform raportului anual al gestionarului său, colecția de arheologie a crescut de la 112.888 piese în 2021 la 113.111 piese în 2022. Din totalul de 135 de piese, 9 provin din donații și pentru 111 s-a aprobat acordarea de recompensă.

Prin decizia nr. 10/11.03.2022 a început activitatea Comisiei de inventariere a colecției de arheologie a Muzeului Județean de Istorie Brașov. În perioada aprilie – decembrie 2022, în total, au fost inventariate 1054 bunuri culturale. Au fost identificate 919 numere corecte de inventar, 84 piese fără numere de inventar, 42 numere incerte de inventar, 5 numere greșite de inventar, 2 numere incomplete de inventar, un număr de inventar a fost propus pentru anulare (nu și bun cultural).

Planul și graficul de activitate pentru acest subprogram cuprind, în mod normal, o limită minimă de verificare/ întocmire 1200 fișe de evidență /an pentru întregul colectiv de specialiști, respectiv 200 fișe de evidență analitică/specialist.

În anul 2022, deși doi dintre muzeografi au fost ocupați cu inventarierea colecției de numismatică și trei muzeografi au început inventarierea colecției de arheologie, au fost întocmite **1076 de fișe de evidență analitică**, din care Anca Zavate (220 FAE), Laura Avram (59 FAE), Voica Istrate (386 FAE, din care 166 fișe sunt pentru piesele care provin de la comisia de achiziții și donații), Rozalinda Posea (30 FAE), Dinu Crăciun (150 FAE), Laura Guriță (231 FAE).

2. PROGRAMUL CONSERVAREA ȘI RESTAURAREA PATRIMONIULUI CULTURAL

În calitatea sa de cel mai mare deținător de colecții de bunuri culturale mobile din județul Brașov (165.214), conform funcțiilor principale, reglementate legislativ foarte clar, Muzeul Județean de Istorie Brașov are obligația de a avea între obiectivele sale pe termen lung protejarea patrimoniului cultural, respectiv constituirea științifică, administrarea, conservarea și restaurarea patrimoniului muzeal.

Indiferent de perioada la care ne raportăm, riscurile pierderii prin deteriorare, nerestaurare sau folosire inadecvată a bunurilor muzeale, impun dezvoltarea Programului *Conservarea și restaurarea patrimoniului cultural*.

2.1. SUBPROGRAMUL CONSERVAREA PATRIMONIULUI MUZEAL

Depozitele muzeului sunt amenajate în sediul din strada Nicolae Bălcescu nr. 67 (arheologia – subsol; istoria medie și modernă, numismatică, științele naturii, Sport și Turism Montan, cartea de patrimoniu – etajul I) și Casa Sfatului (istoria contemporană).

În anul 2022, **personalul specializat, format din patru conservatori**, a îndeplinit, în permanență, următoarele activități: verificarea și înregistrarea permanentă a condițiilor de microclimat din sălile de expoziție și din depozite; corectarea condițiilor de microclimat; lucrări de conservare primară a patrimoniului aflat în expunere la Casa Sfatului și Bastionul Țesătorilor sau în depozite, prin desprăfuiți, aerisiri etc.; efectuarea de tratamente de dezinsecție în expozițiile și depozitele muzeului.

Au fost întocmite **70 fișe de conservare** (Felicia Goidescu/ fostă Zârnovan) – 45 F.c.; Adriana Mincă – 5 F.c.; Mihaela Ștefănescu, 20 F.c.).

2.2 SUBPROGRAMUL RESTAURAREA PATRIMONIULUI MUZEAL

Muzeul Județean de Istorie Brașov deține un atelier de restaurare metal-ceramică, un atelier de restaurare suport papetar pentru carte veche-document (spații profesionale

amenajate în perioada 1999 – 2005), un laborator de restaurare ceramică, un laborator de restaurare metal și un mic laborator de restaurare lemn (spații profesionale amenajate în anul 2015).

Strategia muzeului cuprinde, în mod obligatoriu pe termen mediu și lung, planificarea corectă și susținerea constantă a activității restauratorilor muzeului și asigurarea spațiilor care să respecte reglementările legale pentru laboratoarele de restaurare. Pe termen scurt, a fost întocmit un plan de acțiune pentru restaurarea/ pregătirea pieselor muzeale care urmează să fie selectate pentru noile expoziții permanente ale muzeului. Planul a inclus începând din anul 2015 o procedură de lucru și o comisie de restaurare.

Subprogramul *Restaurarea patrimoniului muzeal* a fost operat în anul 2021 de către trei restauratori. În aparatul de specialitate, **muzeul are patru restauratori**: doi restauratori pentru piese istorice din metal și ceramică, un restaurator de carte, care este și gestionarul colecției „Sport și Turism Montan” și un restaurator pentru bunuri culturale din lemn.

În anul 2022, pentru expoziția „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan” au fost predate restaurate 35 de piese din colecția „Sport și Turism Montan”. În 2022, în total, din colecția „Sport și Turism Montan” au fost restaurate **84 de piese**, din care Claudia Moței (38), Valentin Puchianu (25) și George Iacobeanu (21). De asemenea, au fost luate măsuri urgente pentru salvarea celor 11 piese arheologice descoperite la Rotbav (George Iacobeanu).

Partea textilă a steagului sportiv cu nr. inv. 175 STM a fost restaurată în laboratorul Muzeului Național „Brukenthal” din Sibiu.

În anul 2022, Institutul Național pentru Fizica Laserilor, Plasmei și Radiației de la București – Măgurele a investigat pentru muzeul nostru 5 piese: 3 brățări, un pumnal de tip „Pvgio” și un fragment „dubletă cămașă de zale”. Cele trei brățări de argint și cupru sunt studiate de o echipă interdisciplinară formată din cercetător științific dr. Mircea Dumitru (INFLRP), arheolog dr. Lucica Olga Savu și restaurator George Iacobeanu (Muzeul Județean de Istorie Brașov). Investigația a fost realizată de dr. Ion Tiseanu și dr. Adrian Sima, cercetători ai institutului de la Măgurele.

Restauratorul Claudia Moței și-a valorificat munca de restaurare prin publicarea articolului *Restaurarea pieselor Situlă (Inv. II 9099 AR) și Vas (inv. II 6707)*, în catalogul *A doua viață - Catalog de restaurare* (Muzeul Județean Buzău, sub tipar) și prin participarea la Sesiunea Națională de Comunicări Științifice „Ecosinteze și Etnosinteze Carpatine” de la Pitești (13-14 octombrie 2022), online, cu comunicarea *Restaurarea unei cupe metalice din sec. XX* și la Simpozionul Național „Petrodava” organizat de Complexul Muzeal Național Neamț (13-15 octombrie 2022), cu *Restaurarea unor medalii sportive aparținând Muzeului Județean de Istorie Brașov*. Remarcăm faptul că deja este valorificată științific colecția „Sport și Turism Montan” și sub raportul activității de restaurare. Tot, restauratorul Claudia Moței a participat cu piesa vas de provizie (inv. II 8984 AR) la expoziția de postere științifice „Conservare-Restaurare – Retrospective”, ediția a XI-a, organizată de Laboratorul de Restaurare al Muzeului Național al Bucovinei, în parteneriat cu ACRRO, în perioada 23 noiembrie 2022 - 23 februarie 2023.

4. PROGRAMUL VALORIFICAREA PATRIMONIULUI CULTURAL

4.1. SUBPROGRAMUL EXPOZIȚII

Potrivit proiectului de management 2014-2019, expoziția permanentă *Identitatea istorică a Brașovului* trebuia să înlocuiască expoziția permanentă *Brașov – Istorie, Cultură, Civilizație* (600 m.p. spații de expunere în Casa Sfatului).

Expoziția permanentă de la Casa Sfatului trebuia să aibă următoarea structură expozițională: „Rădăcinile Țării Bârsei” (preistoria); „Ultima frontieră a Imperiului Roman” (antichitatea); „Mica Saxonie” (colonizarea săsească); „Brașovul creștin”: cu sălile „Sf. Fecioară Maria”, „Sf. Nicolae” și „Honterus”; „Poarta Transilvaniei” (istoria medievală militară); „Brașoveniile” (viața comercială și negustorească); „Casa Sfatului” (viața administrativă); „1848” (epoca modernă până la Primul Război Mondial); „Brașov – Capitala României Mari ?” (perioada interbelică); „Orașul Stalin” și „1987” (perioada comunistă).

Deoarece în anul 2020 a primit de la Primăria Municipiului Brașov dreptul de administrare pentru Casa Sfatului, Muzeul Județean de Istorie Brașov are în acest moment cadrul legal pentru amenajarea expoziției permanente *Identitatea istorică a Brașovului*. A mai rămas problema majoră a microclimatului muzeal, care poate să fie rezolvată numai prin reparații capitale la toate instalațiile Casei Sfatului!

Documentarea expoziției de bază a fost continuată și în anul 2022. Spre exemplu, pentru secțiunea „Ultima frontieră a Imperiului Roman”, arheologul Lucica Savu a completat documentația cu informații referitoare la posibilitatea existenței unui nou centru antic de putere, necunoscut până în prezent, în zona montană din estul teritoriilor administrative ale UAT Cuciulata și Comăna. Astfel, au fost studiate piese provenite din cercetări arheologice efectuate în teritoriile administrative ale comunelor Prejmer, Hoghiz, Feldioara, Ormeniș, Jimbor și satul Lupșa (com. Cuciulata).

Din cauza problemelor grave de microclimat, expoziția de preistorie și istorie antică din subsolul Casei Sfatului a fost închisă încă din 2018 și piesele de patrimoniu transferate în depozitele muzeului. Și în anul 2022, expozițiile permanente au rămas „Brașov – istorie – cultură – civilizație” la parterul Casei Sfatului și „Cetatea Brașovului și fortificațiile din Țara Bârsei” în Bastionul Țesătorilor, deschise încă din anul 2001.

Totuși, două dintre temele expoziției permanente, „Orașul Stalin” și „1987”, au fost dezvoltate în expoziții temporare, „Orașul Stalin” fiind păstrată până în august 2018, iar „Brașov 1987” până în prezent.

În anul 2021 a fost continuată amenajarea expoziției permanente „Istoria militară a Brașovului medieval” de la Bastionul Țesătorilor, inclusiv protejarea spațiului expozițional după repararea învelitorii acoperișului. Pentru începutul anului 2022 era programată finalizarea proiectului. Din păcate, întreruperea negocierilor cu proprietarul Bastionului Țesătorilor, Biserica Evanghelică C.A., pentru obținerea unui contract de administrare pe termen lung a amânat amenajarea finală a expoziției permanente.

Nerespectarea termenului de execuție pentru reabilitarea și schimbarea de destinație a clădirii Olimpia și, drept urmare, rezilierea contractului de execuție, și perioada ocupată de noile proceduri parcurse de muzeu pentru încheierea unui nou contract de execuție și problemele identificate de noul executant la proiectul realizat de asociatul firmei cu care muzeul a reziliat

primul contract de execuție, nu au permis amenajarea expoziției de bază „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan”, a expoziției temporare „Începuturile sporturilor de iarnă în România” și a expoziției outdoor de promovare „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan”.

În 2022, în cadrul subprogramului „Expoziții” au fost programate următoarele **expoziții temporare**:

- „Tezaure arheologice din județul Brașov”;
- expoziții temporare outdoor „BRAȘOV 100 +4”;
- „CAN for Balkans”, expoziția itinerantă a proiectului european *CAN for BALKANS: Comics Alliance Networking for Balkans*.

„Tezaure arheologice din județul Brașov” la Casa Sfatului a fost inclusă în calendarul acțiunilor culturale din anul 2022 pentru luna martie, după întoarcerea în țară a artefactelor expoziției „Tezaure arheologice din România. Rădăcini dacice și romane”. Prelungirea contractului de împrumut dintre Muzeul Național de Istorie a României și muzeul nostru pentru expoziția „Dacia. Ultima frontieră a romanității” a impus amânarea organizării expoziției „Tezaure arheologice din județul Brașov” pentru anul 2023.

Calendarul expozițiilor temporare outdoor „BRAȘOV 100 +4” a cuprins expoziția outdoor „Promotori brașoveni ai turismului „verde” – oameni și fapte” și itinerarea expoziției „Frica în Istorie”.

Expoziția „CAN for Balkans” a fost prezentată în premieră la Brașov și apoi a fost itinerată la Tirana și Bruxelles.

Peste **Programul minimal**, în 2022, în cadrul subprogramului „Expoziții” au fost realizate următoarele **expoziții temporare**:

- „Scrisoarea lui Neacșu se întoarce la destinație !”;
- „Cabana Peștera din Padina Crucii, leagănul turismului românesc de munte”;
- „1922 – Anul Încoronării”;
- „Europe in a comic strip”;
- „Bulgarian historical comics - XXI century”;
- „Propagandă comunistă în artă (1948-1989). Colecția Muzeului de Artă Brașov”;
- „Ferdinand și Maria: un destin comun, România mare”;
- „Fenomenul Piața Universității și mineriada din iunie 1990”;
- „Silvan, istoric în imagini al epocii sale”;
- „Râsul în grup”.

Au fost păstrate pentru o perioadă mai scurtă sau pentru tot anul, următoarele **expoziții temporare** produse în anii anteriori:

- „Brașov 1987”;
- „Brașovul/3M”;
- „Amintiri de pe front, 1941 – 1945”;
- „DinRo Expo”;
- „Casa Regală a României în bandă desenată”;
- „Istoria și artele vizuale: Frica în istorie”;
- „Frica în istorie”.

Menționăm că expozițiile temporare din Casa Sfatului au fost încadrate în circuitul de vizitare fără taxă de intrare suplimentară.

SCRISOAREA LUI NEACȘU SE ÎNTOARCE LA DESTINAȚIE !

După 106 ani, scrisoarea lui Neacșu s-a întors la Casa Sfatului, adică în locul unde a fost păstrată sute de ani, de la sosirea la destinație în iunie 1521 până în septembrie 1916. De asemenea, a fost pentru prima oară de la descoperirea sa, când scrisoarea lui Neacșu a fost prezentată public într-o expoziție muzeală și în afara cadrului profesional al Arhivelor.

Transferul special al bunurilor culturale împrumutate de la Arhivele Naționale la Casa Sfatului a fost protejat de Inspectoratul de Jandarmi Județean „Nicolae Titulescu” Brașov. Pe 9 mai 2022, un echipaj de jandarmi și o echipă a muzeului au asigurat transferul documentului istoric de la sediul Serviciului Județean Brașov al Arhivelor Naționale până la Casa Sfatului. Pe 23 mai 2022, scrisoarea istorică a fost readusă în depozitul Arhivelor Naționale Brașov. În schimb, expoziția dedicată bunului cultural cu valoare de tezaur național a rămas deschisă până în anul 2023.

Expoziția de la Casa Sfatului prezintă istoria celui mai vechi document în limba română, Scrisoarea lui Neacșu din Câmpulung către judele primar al Brașovului, Johannes Benkner, din vremea lui Suleiman Magnificul până la I.V. Stalin! Astfel, expoziția este împărțită în mai multe secțiuni.

Prima parte și cea mai importantă este despre contextul apariției scrisorii și înțelesul corespondenței secrete între primarul celui mai bogat oraș din Transilvania și unul dintre cei mai importanți negustori din Câmpulung.

Secțiunea „472” este dedicată Arhivei Primăriei Brașov și arhivistului Friederich Stenner care a realizat o colecție de 8 volume „din diferite documente găsite în arhivă în pachete și cufere”, între care, sub numărul 472, se află și scrisoarea lui Neacșu.

În secțiunea „Gâlceava înțelepților” este prezentată publicarea celui mai vechi document păstrat scris în limba română în contextul rivalității între oamenii de știință români de la sfârșitul secolului XIX – începutul secolului XX.

În secțiunea „1916” este prezentat momentul selectării și mutării mai multor mape de documente de la Brașov la București, pe fundalul prezenței armatei române la Brașov, și, apoi, după refugiu în Moldova, evacuarea la Moscova.

Secțiunea „1936” încheie „odiseea” scrisorii lui Neacșu în străinătate prin prezentarea momentului întoarcerii arhivei istorice de la Kremlin la Brașov, pe traseul Moscova – Odessa –

Constanța – București, după stabilirea relațiilor diplomatice între România și Uniunea Sovietică în 1934.

Pe lângă documentele de arhivă de importanță excepțională, expoziția de la Casa Sfatului mai cuprinde și bunuri culturale, inclusiv de categorie „Tezaur”, din colecțiile Muzeului Județean de Istorie Brașov și o piesă istorică remarcabilă adusă din Germania, de la institutul sașilor transilvăneni din Gundelsheim, decorația lui Friederich Stenner primită de la Regele Carol I al României, de asemenea, expusă în premieră pentru publicul larg.

Documentarea științifică a expoziției a fost realizată de istoricii brașoveni Bogdan-Florin Popovici, Thomas Șindilariu și Nicolae Pepene. Conceptul expoziției și proiectul expozițional aparțin managerului Muzeului Județean de Istorie Brașov, Nicolae Pepene.

Expoziția de la Casa Sfatului este organizată pe baza parteneriatului dintre Muzeul Județean de Istorie Brașov și Serviciul Județean Brașov al Arhivelor Naționale, cu sprijinul Arhivele Naționale ale României, Consiliul Județean Brașov și Guvernul României – Departamentul pentru Relații Interetnice. Partenerii muzeului sunt Siebenbürgen-Institut an Der Universität Heidelberg, Forumul Democrat al Germanilor din România, Inspectoratul de Jandarmi Județean „Nicolae Titulescu” Brașov, S.C. MODAROM S.C.M., Agenția Națională de Presă AGERPRES, Coresi Shopping Resort.

Expoziția „CAN for Balkans” a fost realizată de Muzeul Județean de Istorie Brașov și apoi itinerată în colaborare cu Muzeul Benzii Desenate din Bruxelles, Muzeul Național de Istorie al Albaniei, Școala de benzi desenate „Nikola Mitrovic Kokan” Leskovac (Serbia) și Centrul de Benzi Desenate al Macedoniei (Macedonia de Nord), fiind o activitate a proiectului „CAN for Balkans – Comics Alliance Networking”.

Organizată de liderul proiectului european, Muzeul Județean de Istorie Brașov, expoziția „CAN for Balkans” (curator Nicolae Pepene) prezintă într-o formă creativă inedită, inclusiv cu animații video, cercetarea științifică și creativitatea proiectului.

Este formată din trei secțiuni: secțiunea principală, „Balcanii în istorie”, cu prezentarea istoriei benzilor desenate istorice din și despre Balcani; secțiunea dedicată primului concurs internațional „CAN for Balkans” și secțiunea cu lucrările câștigătoare ale acestui concurs.

Steaua este simbolul care a inspirat designul expoziției (autor Nicolae Pepene). „Steaua roșie” este despre trecutul benzilor desenate istorice din Balcani, cu focus pe clișeele și stereotipurile folosite de autorii BD pentru lumea balcanică în perioada comunistă. „Steaua galbenă”, secțiunea al cărei design a fost inspirat din drapelul Uniunii Europene, cuprinde perspectiva contemporană artistică despre Balcanii în istorie sub forma a 64 de benzi desenate originale realizate de 67 de artiști, din care 27 de artiști din opt țări au fost selectați în cadrul concursului internațional al proiectului european, organizat în perioada martie – iulie 2022.

Echipa care a realizat expoziția itinerată la nivel internațional este formată din Nicolae Pepene (concept, curatoriat, grafic design și design expozițional), Octav Ungureanu (grafic design și animații video), Ovidiu Cociș și Cristi Farcaș (animații video), Mihai Ungureanu și Cosmin Vișan (grafic design), RIZI Design Studio (design pupitru stea), Ioana Șchiopu (coordonator logistică).

Expoziția a fost lansată pe 13 octombrie 2022, la Brașov, în Coresi Shopping Mall, în cadrul Festivalului Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov. La vernisaj au participat membrii echipei expoziției, artiștii câștigători ai concursului internațional cu benzi desenate originale despre Balcanii în istorie, președintele Consiliului Județean Brașov, Adrian Ioan Veștea, personalități ale vieții culturale din România (Irina Margareta Nistor, Puiu Manu, Radu Oltean),

membrii echipelor CAN for Balkans din Albania, Macedonia de Nord, Serbia și România, participanții la primul masterclass de benzi desenate istorice din România etc.

Expoziția „CAN for Balkans” a fost prezentată la Brașov până la 14 noiembrie 2022, apoi a fost itinerată la Tirana, în perioada 18 noiembrie – 12 decembrie 2022, la Muzeul Național de Istorie al Albaniei, fiind cea mai mare expoziție organizată de o instituție culturală din România în Albania.

În mod simbolic, vernisajul la Tirana a avut loc pe 18 noiembrie 2022, a doua zi după sărbătoarea Eliberării Naționale a Albaniei de fascism. La eveniment au participat artiști, profesori și studenți ai Universității de Arte din Tirana, reprezentanți ai partenerilor proiectului și doi dintre artiștii câștigători: Ionuț Popescu, câștigătorul locului I, și Kosta Milovanović, câștigătorul locului II.

La vernisaj au mai participat personalități ale vieții culturale albaneze (Ardian Isufi, Helidon Haliti), membri ai echipelor CAN for Balkans din Albania, Belgia, Serbia, Macedonia de Nord și România, artiști locali, studenți ai Universității de Arte din Tirana, numeroși ziariști (inclusiv televiziunea națională).

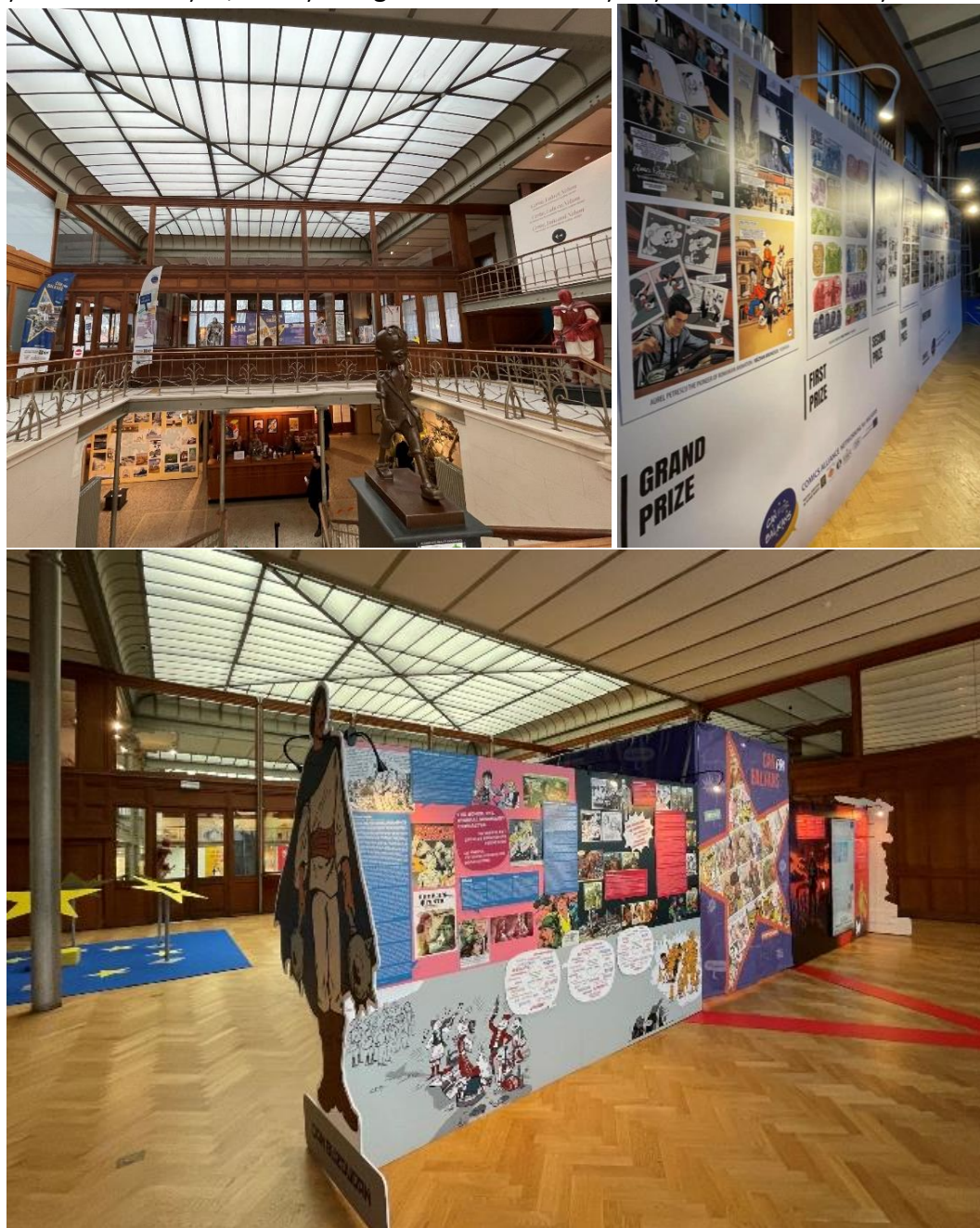

Următoarea destinație pentru expoziția „CAN for Balkans” a fost Bruxelles, la Muzeul Artei Benzii Desenate (Centre Belge de la Bande Dessinée / Comics Art Museum), pentru perioada 21 decembrie 2022 – 6 ianuarie 2023.

Vernisajul a avut loc pe 21 decembrie 2022. La evenimentul organizat în cel mai important muzeu din lume al benzii desenate au participat artiști, reprezentanți ai partenerilor proiectului

și ai finanțatorului, pasionați de benzi desenate istorice, jurnaliști, membri ai reprezentanțelor oficiale la Bruxelles. Au onorat invitația de participare la eveniment, ambasadorul României, Andreea Păstârnac, ambasadorul Serbiei, Aleksandar Tasić și fostul ambasador al Belgiei în Serbia, Adam Koen. La vernisaj au participat și premianți ai apelului artistic internațional „CAN for Balkans – Comics Alliance Networking”: Răzvan Bronescu, câștigătorul marelui premiu, Marjan Milanov și Srdan Todorović (Serbia), câștigătorii locului III, și Maximilien Van de Wiele, câștigătorul mențiunii pentru Belgia.

Itinerarea expoziției la Tirana și Bruxelles a fost susținută de UCIMR, Camera de Comerț și Industrie Brașov, Direcția Regională Vamală Brașov și Biroul Vamal Brașov.

CABANA PEȘTERA DIN PADINA CRUCII, LEAGĂNUL TURISMULUI ROMÂNESC DE MUNTE

Expoziția temporară a făcut parte din strategia de promovare a proiectului „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului montan”, proiect finanțat prin Granturile SEE 2014 – 2021, în cadrul Programului RO – CULTURA.

A fost prezentată la Peștera Ialomiței, în inima Bucegilor, fiind parte din programul The Jazz Cave Festival, ediția a II-a, 1 – 3 iulie 2022. Numai pe parcursul festivalului, în trei zile, expoziția a avut 3825 de vizitatori.

Expoziția outdoor a reunit secvențe importante, sub formă de gravuri, fotografii și texte, despre începuturile turismului montan în Munții Bucegi, cu o atenție specială pentru Cabana Peștera din Padina Crucii. Imaginile istorice au fost realizate la sfârșitul secolului al XIX-lea și prima jumătatea a secolului XX, cele mai multe fiind selectate din colecția de fotografie istorică Carol Lehmann. Curatorul expoziției a fost Nicolae Pepene.

The Jazz Cave Festival este organizat de UCIMR - Uniunea de Creație Interpretativă a Muzicienilor din România în parteneriat cu Exces Music. Parteneri principali ai festivalului au fost în 2022 Programul „OTA” al UCIMR dedicat tinerilor muzicieni români, Complexul Național Muzeal „Curtea Domnească” Târgoviște, Consiliul Județean Dâmbovița, Centrul Județean de Cultură Dâmbovița, Asociația Turistică Peștera Padina, Muzeul Județean de Istorie Brașov și Asociația Rock Jakaj.

TEZAURE ARHEOLOGICE DIN ROMÂNIA. RĂDĂCINI DACICE ȘI ROMANE MADRID 2021-2022

În perioada 30 octombrie 2021 – 27 februarie 2022, Muzeul Național de Arheologie din Madrid a prezentat expoziția „Tezaure arheologice din România. Rădăcini dacice și romane”.

Acțiunea culturală coordonată de Muzeul Național de Istorie a României a fost dedicată aniversării a 140 de ani de relații diplomatice între România și Spania și a primit Înaltul Patronaj al Majestății Sale Regele Felipe al VI –lea al Spaniei și al Președintelui României, Klaus Iohannis.

Expoziția „Tezaure arheologice din România. Rădăcini dacice și romane” a reunit 835 de artefacte excepționale din colecțiile a 39 de muzee din România. Conceptul expozițional a presupus selecția numai de bunuri culturale clasate în Patrimoniul Cultural Național - categoria Tezaur.

Muzeul Județean de Istorie Brașov a fost partener la realizarea acestei expoziții și a participat cu un idol antropomorf din lut ars (sec. II - I a.Chr.), descoperit la Augustin - Tipia Ormenișului, pe pavajul utimului nivel de amenajare dacic, cu prilejul cercetărilor arheologice sistematice desfășurate în anul 2002; apărătoarea de ceafă a unui coif pe care este păstrată inscripția cu numele soldatului roman care l-a folosit (C CORELIVS ACUSTUS) și o fructieră de lut ars din sec. I a. Ch., piese descoperite în anul 2003 pe terasa din spatele zidului de incintă al cetății dacice de la Racoș – Piatra Detunată.

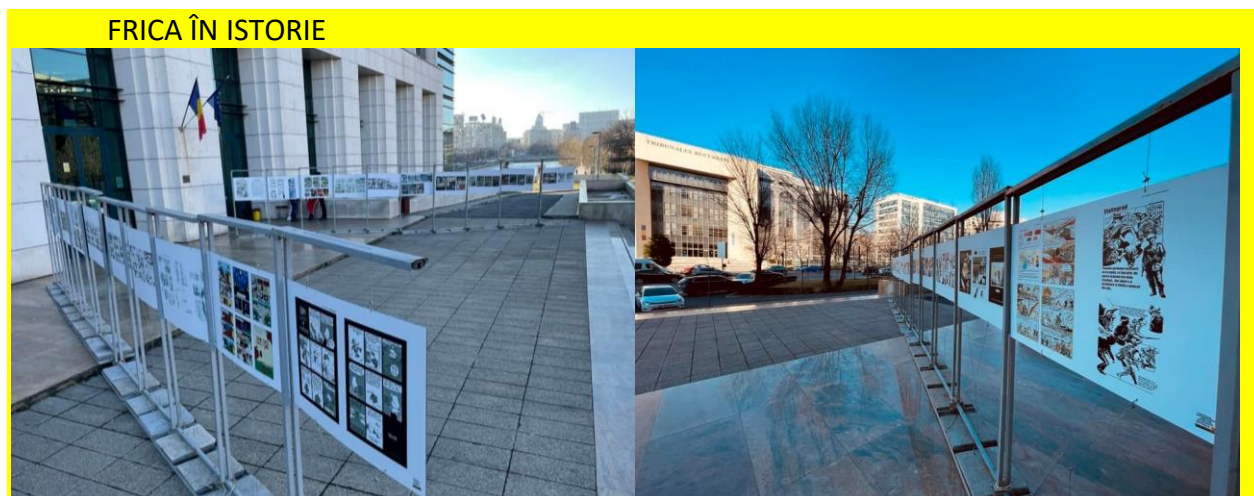

DACIA. ULTIMA FRONTIERĂ A ROMANITĂȚII BUCUREȘTI 2022 – 2023

Expoziția organizată la Muzeul Național de Istorie a României în perioada 27 octombrie 2022 – martie 2023 are la bază conceptul expozițional materializat în proiectul de mare succes, „Tezaure arheologice din România. Rădăcini dacice și romane”, realizat la Muzeul Național de Arheologie din Madrid, cea mai mare expoziție sintetică dedicată civilizației geților și dacilor, a celei romane, precum și a celor ale primilor migratori în acest spațiu, organizată în ultimii 25 de

ani, printr-un efort a 45 de instituții muzeale din România și Republica Moldova, conform comunicatului organizatorului expoziției, Muzeul Național de Istorie a României.

Muzeul Județean de Istorie Brașov participă la expoziția din București cu piesele prezentate și în Spania.

Festivalul Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov 2021 a fost unul dintre evenimentele culturale de anvergură ale unui an ce a fost dominat de criza pandemică. Însă, poate cea mai de preț moștenire a festivalului a fost expoziția organizată cu lucrările tuturor participanților la concursul internațional al festivalului, cu tematica „Frica în istorie”.

Expoziția în aer liber cuprinde benzile desenate ale concursului internațional al festivalului (39 de benzi desenate, cu 198 planșe, realizate de 42 autori din România, Croația, Serbia, Bulgaria, Muntenegru și Polonia) și cinci lucrări originale în afara concursului, realizate de Mihai Timošenco, Cristian Păcurariu, Alexandru Talambă, Victor Drujiniu și Octav Ungureanu.

După ce a fost prezentată, în premieră, în Piața Sfatului din Brașov, în perioada 14 octombrie 2021 – 25 ianuarie 2022, expoziția de benzi desenate istorice „Frica în istorie” a fost prezentată în anul 2022, la București, Deva, Constanța și Brăila: la București, pe esplanada Bibliotecii Naționale, începând cu 27 ianuarie 2022; la Deva, în Piața Victoriei, în perioada 7 – 28 martie; la Constanța, în Piața Ovidiu, în fața Muzeului de Istorie Națională și Arheologie Constanța, în perioada 22 iulie – prima parte a lunii septembrie; la Brăila, în Parcul Monument, în cadrul Festivalului istoric „Vladislav I”, în perioada 16 – 20 septembrie.

Expoziția este organizată de Muzeul Județean de Istorie Brașov și Asociația Forums. Partenerii itinerării expoziției au fost: la București, Biblioteca Națională a României; la Deva, Colegiul Național „Decebal”, Primăria Municipiului Deva și Asociația Lions Club Deva Sarmizegetusa; la Constanța, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța, cu sprijinul Consiliului Județean Constanța și al Primăriei Municipiului Constanța; la Brăila, în parteneriat cu Biblioteca Județeană „Panait Istrati” Brăila, cu sprijinul Consiliului Județean Brăila și al Primăriei Municipiului Brăila.

Despre itinerarea la Biblioteca Națională a României a apărut în revista „Historia” (numărul din ianuarie 2022), articolul *Expoziția „Frica în istorie” ajunge la București* (autor Ciprian Stoleru). În același număr au fost publicate două dintre benzile desenate premiate de Festivalul

Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov 2021 (Vlad Forsea cu lucrarea „Vrăjitoare, vârcolaci și vampiri”, Marko Stojanović și Sabahudin Muranović Muran cu lucrarea „Others”).

Prezentarea expoziției „Frica în Istorie” la Constanța a constituit și o avanpremieră a Salonului de Benzi Desenate de la Constanța (13-15 august 2022), manifestare organizată în cadrul proiectului „Istoriei pontice în benzi desenate” (proiect co-finanțat de Administrația Fondului Național Cultural), în care Muzeul Județean de Istorie Brașov a avut statutul de partener principal.

ISTORIA ÎN ARTA GRAFICĂ: FRICA ÎN ISTORIE

Expoziția de la etajul Casei Sfatului a valorificat o parte din proiectul de cercetare „Istoria și artele vizuale: Frica în istorie”, realizat în cadrul Festivalului Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov 2021, și piese istorice din colecțiile muzeului. Expoziția a fost realizată de Asociația Forums cu sprijinul Muzeului Județean de Istorie Brașov. A fost păstrată până în octombrie 2022.

CASA REGALĂ A ROMÂNIEI ÎN BANDA DESENATĂ

Expoziția „Casa Regală a României în banda desenată” amplasată în Parcul Eroilor, după terminarea Festivalului Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov 2021, a fost itinerată la Muzeul Național Peleș, fiind prezentată cu mare succes în fața intrării în castelul Peleș, începând din 1 decembrie 2021 până în mai 2022.

EUROPE IN A COMIC STRIP

Cu sprijinul Institut français de Roumanie à Bucarest, la Brașov a fost prima itinerare a expoziției, după premiera de la Paris, la sediul Ministerului Europei și Afacerilor Externe al Franței.

În 2020, cu ajutorul benzilor desenate, Președinția Franceză a Consiliului Uniunii Europene, Ministerul Europei și Afacerilor Externe al Franței, în parteneriat cu Cité Internationale de la Bande Dessinée et de l'Image, au prezentat istoria construcției Europene în expoziția outdoor “Europe in a Comic Strip”. Astfel, cele treisprezece panouri de benzi desenate care formează această expoziție evidențiază evenimente cheie din istoria Uniunii Europene, de la prima declarație a lui Robert Schuman, făcută în „Camera Ceasului” de la Ministerul Francez de Externe, pe 9 mai 1950, la prima lansare a rachetei europene în spațiu și acordul privind Planul de redresare a Europei din iulie 2020. Autorii expoziției sunt Kokopello și Mathieu Sapin. (<https://www.diplomatie.gouv.fr/.../europe-in-a-comic-strip>).

Deschisă în cadrul Festivalului Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov 2022, “Europe in a Comic Strip” a rămas în Parcul Eroilor din Brașov, în perioada 13 octombrie – decembrie 2022.

BULGARIAN HISTORICAL COMICS - XXI CENTURY

Este prima expoziție de benzi desenate istorice bulgare realizată în România.

Produsă de Uniunea Artiștilor din Bulgaria – secțiunea benzi desenate, sub coordonarea artiștilor Peter Stanimirov și Rumen Chaushev, expoziția cuprinde o selecție de planșe din portofoliul a 16 artiști importanți (Alexander Vachkov, Dimitar Stoyanov-Dimo, Peter Stanimirov, Veselin Chakarov, Rumen Chaushev, Evgeniy Yordanov etc.).

Deschisă în cadrul Festivalului Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov 2022, “Bulgarian historical comics - XXI century” a rămas în Casa Sfatului din Brașov, în perioada 13 octombrie – ianuarie 2023.

PROPAGANDĂ COMUNISTĂ ÎN ARTĂ (1948-1989). COLECȚIA MUZEULUI DE ARTĂ BRAȘOV

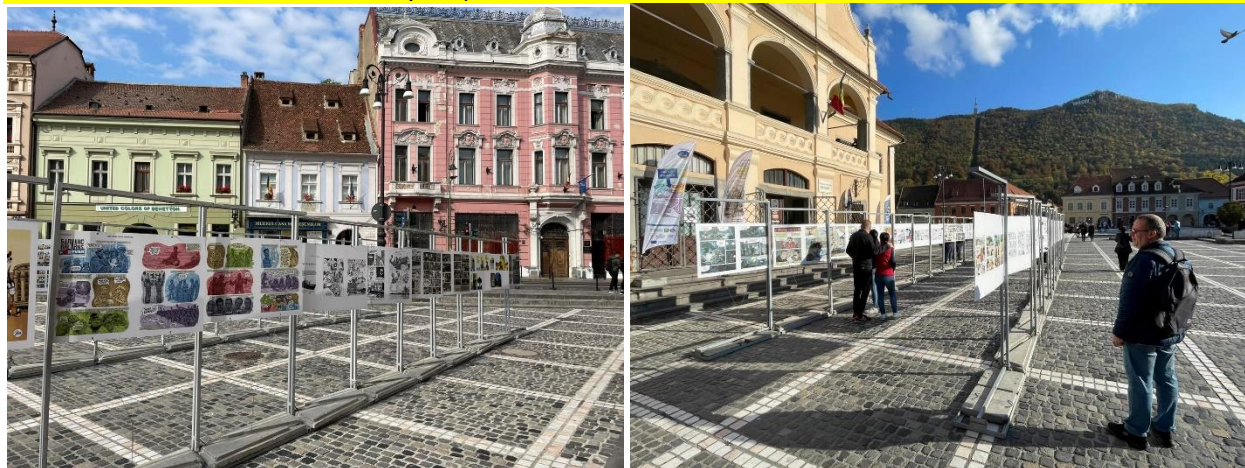
Expoziția a fost deschisă în cadrul Festivalului Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov 2022, la Muzeul de Artă Brașov. Lucrările provenind din colecția muzeului – pictură, grafică, sculptură, artă decorativă – ilustrează modul în care arta plastică și artiștii au fost puși în slujba aparatului de propagandă al regimului comunist. Curator a fost istoricul de artă dr. Radu Popica. Expoziția de la Muzeul de Artă Brașov a fost prezentată în perioada 13 – 30 octombrie 2022.

RÂSUL ÎN GRUP

Expoziția reunește caricaturi realizate de Costel Pătrășcan, unul dintre cei mai buni caricaturiști români ai momentului și, totodată, cel mai viralizat desenator satiric din România.

Expoziția „Râsul în grup” a fost deschisă în cadrul Festivalului Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov 2022, la etajul Casei Sfatului, pe 13 octombrie 2022 și a rămas aici până la începutul anului 2023.

CAN FOR BALKANS – expoziția outdoor

Pe lângă secțiunea din expoziția deschisă la Coresi Shopping Resort, lucrările selectate în urma concursului internațional al proiectului „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans” și lucrările primului masterclass de benzi desenate istorice din România au fost prezentate și în Piața Sfatului, în cadrul Festivalului Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov 2022. Expoziția în aer liber a rămas pe standuri până în decembrie 2022.

FENOMENUL PIAȚA UNIVERSITĂȚII ȘI MINERIADA DIN IUNIE 1990

FENOMENUL PIAȚA UNIVERSITĂȚII 1989 - 1990 ȘI MINERIADA 13-15 Iunie

Expun: Nic Hanu, Pascal Ilie Virgil, Victor Roncea

Iunie - Iulie 2022

Piața Sfatului, Muzeul Județean Brașov

Asociația 15 Noiembrie 1987 - Brașov

Expoziția în aer liber de fotografie documentară „Fenomenul Piața Universității și Mineriada din 13-15 Iunie 1990” a fost realizată de fotografii Nic Hanu, Pascal Ilie Virgil și Victor Roncea, în parteneriat cu Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului, Asociația Artiștilor Fotografi din România și Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România. Prezentarea în Piața Sfatului a fost sprijinită de Asociația „15 Noiembrie Brașov - 1987” și Muzeul Județean de Istorie

Braşov. Fotojurnalişti, participanţi şi organizatori ai manifestaţiei, cei trei fotografi în anul 1990 în redacţia „României libere”, s-au reîntâlnit peste 30 de ani pentru a scoate la lumină fotograme, unele absolut inedite.

Până în 2022, expoziţia a mai fost expusă în 2020 şi 2021 la Muzeul de Istorie al Municipiului Bucureşti (Palatul Suţu), la Festivalul de Film şi Istorie Râşnov şi la Palatul Culturii din Iaşi. Vernisajul la Braşov a avut loc pe 13 iunie 2022 şi expoziţia a rămas în Piaţa Sfatului până în 15 iulie 2022.

FERDINAND ŞI MARIA: UN DESTIN COMUN. ROMÂNIA MARE

Expoziţia outdoor a fost organizată în Piaţa Sfatului din Braşov de Muzeul Naţional Cotroceni, în parteneriat cu Muzeul Judeţean de Istorie din Braşov, în perioada 20 aprilie – 22 mai 2022.

Artişti care au îmbinat viziunea lor artistică cu informaţiile istorice despre portretele monarhilor României Mari, ale părinţilor, unchilor şi bunicilor acestora, au fost Oana-Alexandra Achiţei, Georgiana Chiţac, Alexandra-Elena Ciocan, Ana-Maria Găleşanu, Ana-Alexandra Hochreiter, Alexandru Săvescu, Zelmira Szabo şi Traian Țamuris.

SILVAN, ISTORIC ÎN IMAGINI AL EPOCII SALE

Expoziția cuprinde 140 de lucrări, ce însumează, în special, figuri memorabile ale culturii române, realizate de Silvan Ionescu (1909-1999), cronicar în imagini al vieții cultural-artistice românești și internaționale, de-a lungul a șapte decenii, începând din 1927.

În Brașov a fost prima itinerare a expoziției, după prezentarea de la Muzeul Național Cotroceni, în anul 2021. La vernisajul de la Casa Sfatului, ținut pe 30 iunie 2022, au participat

Ștefania Dinu, director general adjunct Muzeul Național Cotroceni, și fiul autorului, prof. univ. Adrian Silvan Ionescu, directorul Institutului de Istoria Artei „George Oprescu” București.

Expoziția „Silvan, istoric în imagini al epocii sale”, produsă de Muzeul Național Cotroceni, a rămas la Brașov până în octombrie 2022.

La 150 de ani de la apariția primelor idei în legătură cu o formă organizată de drumeție pe teritoriul României, Asociația Carpatină Ardeleană a Turiștilor - SKV a organizat în Piața Sfatului o expoziție de fotografie istorică, în parteneriat cu Muzeul Județean de Istorie Brașov și Alpin Film Festival, în perioada 7 septembrie – 10 octombrie 2022.

Expoziția a făcut parte din proiectul educativ „Caravana Centenarului Încoronării” organizat de Asociația ARTIS și Primăria Municipiului Iași, sub auspiciile Familiei Regale a României.

„1922 – Anul Încoronării” prezintă România anului Încoronării suveranilor, împărțită în capitole (panouri) cu imagini și texte despre festivitățile Încoronării, resursele naturale ale țării, viața politică, viața economică, politica externă a regatului român, cele mai importante momente

din viața Familiei Regale (botezul Principelui Mihai, căsătoria Principesei Marioara), altele decât momentul triumfal de la Alba Iulia. Curatorul expoziției este Nicolae Pepene.

Expoziția outdoor a fost prezentată în fața Castelului Peleş începând din 29 septembrie 2022 și a fost păstrată de Muzeul Național Peleş până în prima parte a anului 2023.

BRAȘOVUL 3 / M

Expoziția face parte din proiectul cu același nume, finanțat de AFCN în anul 2019, la aria tematică „Patrimoniul Cultural Material”, la care se adaugă acțiunea culturală „Expoziția permanentă «Istoria militară a Brașovului medieval – Bastionul Țesătorilor»”, prevăzută în „Programul de acțiuni culturale 2019”. Conceptul proiectului „Brașovul / 3M” este prezentarea patrimoniului istoric arhitectural al Brașovului pe trei machete, în trei „dimensiuni” istorice ale orașului: Medieval, Modern și Muncitoresc; prin trei tipuri de acțiuni: Media digitală, Modul de arhitectură și Modul de amenajare expozițională.

Prevăzută inițial să fie montată la etajul Bastionului Țesătorilor, expoziția „Orașul muncitoresc Brașov”, parte a proiectului AFCN, a fost organizată într-o sală nouă din bastion, fosta „sală de conferințe”, igienizată și amenajată de muzeu în regie proprie, cu ajutorul angajaților muzeului. Astfel, cu ocazia deschiderii expoziției despre Brașovul muncitoresc a fost inaugurată și o nouă sală de expoziții temporare în cadrul Bastionului Țesătorilor.

Expoziția cuprinde o machetă la scala 1:2.500, istoria 3 D a Brașovului anilor 1980, dotată cu un sistem de localizare luminoasă a unor zone de pe machetă, 12 machete 3 D ale unor clădiri reprezentative pentru oraș, construite la sfârșitul perioadei interbelice și în perioada comunistă (Aro Palace, Casa Armatei, Teatrul de Stat, MODAROM, uzinele „Steagul Roșu”, Blocul Tineretului, „Gemenele”, Uzinele „Tractorul”, Gara CFR de călători, Spitalul Județean, magazinul universal „Brașov”, „Universitatea” de pe Dealul Morii), un suport machetă, proiecția unui film de arhivă despre primul cartier muncitoresc al Brașovului comunist („Steagul Roșu”), două touchscreen-uri cu aplicații interactive despre patrimoniul istoric brașovean dispărut etc.

Proiectul „Brașovul / 3 M” cuprinde și expoziția interactivă cu instalație media digitală, cu focus pe cele două machete istorice din expoziția permanentă a Bastionului Țesătorilor: macheta Cetății Brașovului medieval, operă a profesorului de desen sas Johann Hermann, realizată în 1896, prima amenajare de tip muzeal din istoria muzeelor brașovene, și macheta cartierului Șchei din Brașovul epocii moderne, operă a muzeografilor brașoveni ai Muzeului Regional Brașov, realizată în 1961, cu ocazia deschiderii bastionului istoric drept secție a muzeului.

Noua expoziție permanentă cuprinde un modul de realitate virtuală despre arcul medieval (rezultatul unei colaborări între Muzeul Județean de Istorie Brașov și Universitatea „Transilvania” din Brașov), un rastel cu replici de arme medievale, o proiectie despre istoria Cetății Brașovului, o proiectie despre cartierul Schei, o proiectie tip mapping show despre

arhitectura medievală a Brașovului, aplicații interactive despre obiectivele istorice cele mai importante reprezentate pe cele două machete istorice și un sistem de localizare luminoasă.

BRAȘOV 1987

A fost deschisă în Casa Sfatului pe 15 noiembrie 2017, în cadrul proiectului „Brașov 1987”.

A fost realizată de Muzeul Județean de Istorie Brașov, în parteneriat cu Asociația 15 Noiembrie 1987, Consiliul Județean Brașov, Televiziunea Română, Penitenciarul București - Jilava, Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc, Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, Agenția Națională de Presă AGERPRES, Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Țara Bârsei” al Județului Brașov, Inspectoratul de Jandarmi Județean Brașov, colecționari particulari.

Expoziția cuprinde documente și artefacte istorice referitoare la revolta brașovenilor din 15 noiembrie 1987. Sunt prezentate în premieră obiecte personale ale participanților la revoltă, piese aduse de la Penitenciarul Jilava, tehnică operativă folosită de Securitatea română, obiecte de viață cotidiană din perioada anilor '80, filme din arhiva TVR, imagini din arhiva AGERPRES, exemplare din presa internațională etc.

Documentarea a fost realizată de istoricii brașoveni Marius Oprea și Nicolae Pepene, împreună cu jurnalistul Liviu Tofan. Expoziția a fost proiectată de managerul Nicolae Pepene, care este și autorul conceptului și al designului expoziției.

Datorită succesului înregistrat în perioada inițială de vizitare, expoziția a fost păstrată și în perioada 2018 – 2022.

În anul 2019, piesele împrumutate de la Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, înapoiate partenerului, au fost înlocuite cu piese istorice împrumutate de la Unitatea Militara 01751 Râșnov - Centrul 42 Comunicații și Informatică de Sprijin.

AMINTIRI DE PE FRONT, 1941-1945

Expoziția „Amintiri de pe front, 1941 – 1945” a fost amenajată în anul 2017 la parterul Casei Sfatului de către Asociația Retromil. Sunt prezentate piese originale legate de armata română în Al Doilea Război Mondial. Custodele expoziției este colecționarul brașovean Florin Șerban.

DINRO EXPO

Și în anul 2022 a fost prelungită colaborarea Muzeului Județean de Istorie Brașov la expoziția deschisă în Dino Parc la 29 noiembrie 2016, pe baza unui parteneriat încheiat de Dino Parc Râșnov cu Universitatea București, Muzeul Național de Istorie Naturală „Grigore Antipa”, Institutul Geologic Român, Muzeul Național Secuiesc și Muzeul Județean de Istorie Brașov.

Expoziția permanentă

BRAȘOVENIILE — RENAȘTEREA MEȘTEȘUGURILOR ISTORICE ALE BRAȘOVULUI

În semn de prețuire față de importanța meșteșugurilor în viața Brașovului istoric și moștenirea culturală lăsată peste secole de breslele brașovene, MODAROM a inițiat acest proiect în calitate de continuatoare a activităților a două importante bresle locale: cea a aurarilor, prin realizarea de bijuterii din aur și argint executate manual, și cea a croitorilor, prin realizarea de creații vestimentare și la comandă.

Proiectul „Brașoveniile – Renașterea meșteșugurilor istorice ale Brașovului” a fost lansat în 3 decembrie 2015. Prima etapă a proiectului a fost finalizată în 6 noiembrie 2018, prin deschiderea expoziției amenajate în porticul sediului MODAROM. Expoziția amenajată la parterul clădirii MODAROM este formată din următoarele componente: opt panouri metalice groase pe care este prezentată istoria locului, de la poarta medievală și vila Kertsch la sediul Casei de mode Modarom; vitrinele amenajate în nișele aflate în structura spațiului de la parter, în care sunt expuse reproduceri ale unor costume de patricieni brașoveni, replici de bijuterii sau piese de podoabă după modele alese din colecțiile de bunuri culturale ale Muzeului Județean de Istorie Brașov; o instalație interactivă cu ajutorul căreia vizitatorii pot să „îmbrace” virtual costumele istorice, prin intermediul unei cabine fotografice.

Organizatorii expoziției sunt MODAROM SCM, Primăria Municipiului Brașov și Muzeul Județean de Istorie Brașov.

Conceptul arhitectural și designul expoziției au fost realizate de arhitectul Johannes Andreas Bertleff, fost președinte al Ordinului Arhitecților din România, filiala Brașov – Covasna, iar documentația științifică aparține istoricului Nicolae Pepene.

4.2. SUBPROGRAMUL APARIȚII EDITORIALE

După ce în anul 2019 a publicat două lucrări de referință în istoriografia Transilvaniei (Adrian Andrei Rusu, *Castelul și spada. Cultura materială a elitelor din Transilvania în Evul Mediu târziu*, editura „Mega”, Cluj-Napoca, 2019, volum publicat împreună cu Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei), respectiv al benzilor desenate (*Istории din '89 în benzi desenate*, cel mai mare album colectiv românesc de benzi desenate – 39 de autori și cel mai voluminos – 212 pagini de benzi desenate, declarat *Cartea Anului 2019 în Brașov*), Muzeul Județean de Istorie a publicat în anul 2022 prima monografie arheologică a monumentului istoric de importanță națională, Cetatea Râșnov, catalogul proiectului „CAN for Balkans”, lucrare tematică unică în bibliografia

internațională B.D. și un roman grafic, o nouă lucrare de referință pentru prezentarea neconvențională a istoriei, dedicată revoltei anticomuniste de la Brașov, din 15 noiembrie 1987.

RÂȘNOV, ARX SUPREMA. STUDII ISTORICE ȘI ARHEOLOGICE PRIVITOARE LA CETATE

Cartea scrisă de dr. Adrian Andrei Rusu a fost editată și finanțată în întregime de Muzeul Județean de Istorie Brașov. Autorul oferă una dintre cele mai complete monografii de cetăți medieval-premoderne de pe teritoriul României de astăzi. Un posibil model pentru viitoarele cercetări de castelologie; o bază fundamentală pentru noua cetate a Râșnovului. „Cetatea țărănească” moare în acest volum, în favoarea cetății locuite permanent, a târgului.

Lansarea cărții a avut loc la Casa Sfatului, pe 9 Septembrie. Alături de autor, au vorbit despre volum Nicolae Pepene - managerul Muzeului Județean de Istorie Brașov și Bogdan Popovici, șeful Serviciului Brașov al Arhivelor Naționale.

15 NOIEMBRIE 1987

Romanul grafic de 114 pagini a fost realizat de artista brașoveană Alexandra Gold.

Scopul proiectului editorial a fost marcarea a 35 de ani de la Revolta de la Brașov, din 15 Noiembrie 1987, printr-o abordare neconvențională, atractivă și educativă a istoriei cu ajutorul unui roman grafic, o lucrare ușor de receptat de către publicul larg și dedicată în primul rând tinerilor.

Înțelegerea subiectului istoric al lucrării a fost facilitată de acuratețea informațiilor, datorită documentării științifice serioase, calitatea graficii, narațiunea istorică (inclusiv anexe) în stil didactic. Un argument în acest sens este și acceptul prof. univ. Adrian Cioroianu de a scrie prefața romanului grafic.

Proiectul editorial (scris de manager Nicolae Pepene și Ioana Șchiopu) s-a clasat pe locul I la sesiunea pentru proiecte editoriale organizată de Administrația Fondului Cultural Național, în vara anului 2022.

15 NOIEMBRIE 2022, ora 9:00
Cinema One - Coresi Shopping Resort

LANSARE DE CARTE

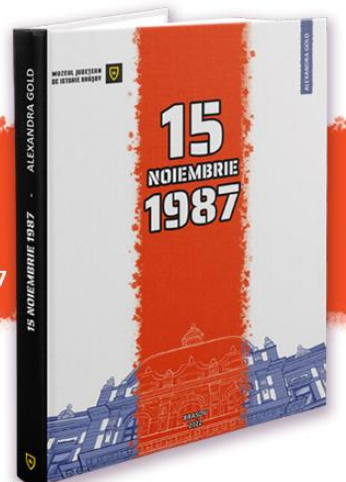
PREZENTARE FILM DOCUMENTAR

BRAȘOV 1987. DOI ANI PEA DEVREME

Regia: Liviu Tofan, producție: Muzeul Județean de Istorie Brașov & TVR, 2017

Proiect editorial finanțat de Administrația Fondului Cultural Național

Alexandra Gold (Cotumbeanu) avea vârsta de un an în 1987 și este fiica unuia dintre participanții la revolta anticomunistă din Brașov. Este absolventă a Universității Naționale de Arte București, artist, ilustrator, autor de bandă desenate, câștigătoare a concursului Festivalului Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov, edițiile 2019 și 2020.

Lansarea cărții a fost promovată și de televiziunea națională: <http://m.stiri.tvr.ro/35-de-ani-de-la-revolta...> Despre povestea realizării albumului „15 Noiembrie 1987”, Alexandra Gold a acordat un interviu revistei „Comics.ro”, pe 25 noiembrie 2022:

https://revista-comics.blogspot.com/2022/11/interviu-alexandra-gold.html?fbclid=IwAR3nAJ2deHwC_pgZYq5Q_KCY6njTOMyBocqGn2mothrTTn1VO3h5zByUVgE

CAN FOR BALKANS

Cartea de 336 pagini, cu text în limba engleză, cuprinde benzile desenate istorice noi, realizate și selectate în cadrul proiectului european „CAN for Balkans – Comics Alliance Networking for Balkans”, rezumatele studiilor despre istoria benzii desenate istorice din Iugoslavia, Serbia, Macedonia de Nord, Albania și România, rezumatele studiilor despre clișee și stereotipuri folosite în benzile desenate istorice despre și din Balcani, un studiu introductiv al managerului de proiect.

Can for Balkans a fost editată de Muzeul Județean de Istorie Brașov, în decembrie 2022 și lansată la Bruxelles, la Centre Belge de la Bande Dessinée, pe 21 decembrie 2022.

Petr Blažek, *Živé pochodně v sovětském bloku / Torțe vii în blocul sovietic*

În anul 2021, după ce istoricul ceh Petr Blažek a participat la Festivalul de Film și Istorie Brașov, a fost inițiat proiectul publicării cărții *Živé pochodně v sovětském bloku / Torțe vii în blocul sovietic*. Scopul acțiunii culturale este în primul rând omagierea unui martir brașovean al luptei pentru libertate, prezentat în carte: Liviu Cornel Babeș. Licența de publicare este gratuită și a fost asigurată printr-un parteneriat între *Institute for the Study of Totalitarian Regimes* din Republica Cehă și Muzeul Județean de Istorie Brașov. Anul trecut, muzeul nostru a finalizat etapa de traducere a textului cărții din limba cehă în limba română.

5. PROGRAMUL EDUCAȚIE MUZEALĂ

Bilanțul programului cuprinde un total de **1061 beneficiari**, din care 890 elevi.

15 NOIEMBRIE 1987

Cel mai important eveniment din cadrul acestui program a fost dedicat revoltei anticomuniste de la Brașov din 15 noiembrie 1987.

Pe 15 noiembrie 2022, programul oficial al Asociației „15 Noiembrie 1987” a început la ora 9:00, la Cinema One din Coresi Shopping Resort, cu activitățile Muzeului Județean de Istorie Brașov. Lansarea romanului grafic *15 Noiembrie 1987* a fost precedată de proiecția filmului

documentar *Brașov 1987. Doi ani prea devreme*, regia Liviu Tofan, producție Muzeul Județean de Istorie Brașov & TVR (2017) și de o întâlnire cu o parte dintre eroii de acum 35 de ani.

La evenimentul de la Cinema One au fost peste 350 de participanți. Publicul a fost format din invitați, pasionați de istorie, studenți și peste 200 de elevi de liceu din liceele brașovene. Mulți dintre elevii participanți au auzit pentru prima dată de evenimentul din 15 noiembrie 1987, cu ocazia acestui eveniment!

Evenimentul din 15 noiembrie 2022 a fost realizat de Muzeul Județean de Istorie Brașov cu sprijinul partenerilor Consiliul Județean Brașov, Asociația „15 noiembrie 1987” Brașov, Cinema One, Coresi Shopping Resort, Universitatea Transilvania Brașov Facultatea de Sociologie și Comunicare și Facultatea de Litere Brașov, Inspectoratul Școlar Județean Brașov și Asociația Forums.

Activitatea muzeului nostru a fost promovată și de televiziunea națională, în jurnalele de știri din 15 noiembrie 2022: <http://m.stiri.tvr.ro/35-de-ani-de-la-revolta...>

MASTECLASS DE BENZI DESENATE ISTORICE „BALCANII ÎN ISTORIE”

În perioada 26 iulie – 2 august 2022, Asociația Forums și Muzeul Județean de Istorie Brașov au organizat primul Masteclass de benzi desenate istorice din România. Agenția Metropolitană Brașov a asigurat spațiul pentru organizarea cursurilor. Coordonatorii au fost Octav Ungureanu, Marko Stojanovic, Victor Drujiniu și Pepene Nicolae. Tema a fost „Balcanii în istorie”.

12 tineri artiști români au fost selectați după un apel național. Portofoliul de benzi desenate realizate în cadrul masterclass-ului a fost prezentat la Casa Sfatului, în cadrul Festivalului Internațional de Benzi Desenate Istoric Brașov 2022, masterclass-ul fiind activitate preliminară a festivalului.

ISTORIA PE ÎNTUNERIC

În anul 2022, proiectul special realizat de muzeograf Voica Istrate a cuprins cinci ateliere de educație muzeală (recunoaștere replici, obiecte din lemn, pictare și decorare lădițe din lemn), la care au participat, în total, 63 de elevi și 8 adulți.

La activitățile realizate la Casa Sfatului au participat: 20 de elevi de la Colegiul Național de Informatică „Gr. Moisil” Brașov și de la Agrupamento de Escolas Camilo Castelo Branco, Famalicão (Portugalia) și elevi de la IV Liceum Ogólnokształcące din Kielcach (Polonia), care au urmărit desfășurarea atelierelor în direct, pe Zoom (2 martie); 22 elevi și 4 adulți (19 iulie); 8 elevi și două cadre didactice de la Liceul Tehnologic „V. Jinga” din Săcele (18 noiembrie); 13 elevi și două cadre didactice de la Liceul Tehnologic „V. Jinga” din Săcele (9 decembrie).

LECȚIA DE ISTORIE

Activitățile de educație muzeală adaptate programei disciplinei Istorie, clasa a IV-a, au fost realizate de muzeograf Voica Istrate pentru 50 de elevi ai Colegiului Național „J. Honterus” și un cadru didactic. Pe 14 septembrie au participat 28 de elevi, iar pe 23 septembrie, 22 de elevi.

Pentru a ilustra izvoarele istorice au fost utilizate replici și exponate muzeale, instrumente folosite de arheologi.

MANUSCRISE ILUMINATE

Activitatea de educație muzeală a fost organizată de Voica Istrate, pe 24 noiembrie 2022, și a cuprins trei ateliere cu participarea a 34 de elevi de clasa a V-a ai Liceului Tehnologic „V. Jinga” din Săcele.

MANUALE ȘCOLARE FOLOSITE ÎN ȘCOALA BRAȘOVEANĂ

Activitatea de educație muzeală a fost realizată de muzeograf Rozalinda Posea cu 125 de elevi de la Școala Gimnazială nr. 6 din Brașov (două clase a VIII-a, o clasă a IV-a, o clasă a V-a).

Programul de educație muzeală a mai cuprins consultanță pentru documentarea și amenajarea expoziției „Muzeul Memorial «Iosif Vulcan»” deschis la Șinca Veche și amenajarea unui muzeu privat în comuna Veneția de Jos (fondator Nicoleta Grancea), activități desfășurate de muzeograf Rozalinda Posea, șef serviciu Valorificarea Patrimoniului.

LUMEA BENZILOR DESEDATE ISTORICE PENTRU COPII

Datorită calității sale de organizator al Festivalului Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov, alături de Asociația Forums, Muzeul Județean de Istorie Brașov poate să îi adauge în portofoliul său de activități de educație culturală și pe beneficiarii concursurilor și atelierelor școlare de benzi desenate istorice, organizate în cadrul festivalului.

La ediția din anul 2022, la atelierele ținute de artistul B.D. Octav Ungureanu au participat 176 de elevi, din următoarele școli: Școala Gimnazială nr. 30 Brașov, Școala Gimnazială nr. 27 „Anatol Ghermanschi” Brașov, Școala Gimnazială Sânpetru, Școala Gimnazială nr. 1 „Gheorghe Crăciun” Zărnești, Colegiul de Științele Naturii Brașov și Școala Gimnazială nr. 9 Brașov.

La concursul județean de benzi desenate au participat 121 lucrări, trimise de elevi de la Școala Gimnazială Nr. 30 Brașov, Școala Gimnazială Cristian, Școala Gimnazială Nr. 27 „Anatol Ghermanschi” Brașov, Școala Gimnazială Prejmer, Liceul „Petru Rareș” Feldioara, Școala Gimnazială Nr. 3 Râșnov, Liceul cu Program Sportiv Brașov

Datorită proiectului internațional „CAN for Balkans: Comics Alliance Networking for Balkans”, lucrările concursului județean și cele ale concursului național din ediția 2021, ambele cu tematica „Frica în Istorie”, au fost expuse la Festivalul Balcanic al Tinerilor Autori de Benzi Desenate de la Leskovac (Serbia), ediția a 24-a, în perioada 24 – 26 iunie 2022. Astfel, 86 elevi din județul Brașov și 35 de copii din România au avut șansa de a debuta la nivel internațional!

1. PROGRAMUL AGENDA CULTURALĂ

Acțiunile culturale ale programului „Agenda culturală” planificate pentru anul 2022 au fost următoarele: Bastionul Artiștilor, „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans”, „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului montan” și Festivalul Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov 2022.

Programul a mai cuprins Noaptea Muzeelor, Jazz Bastion și evenimente ale Festivalului de Film și Istoriei Râșnov.

OLIMPIA – MUZEUL SPORTULUI ȘI TURISMULUI MONTAN

„OLIMPIA – MUZEUL SPORTULUI ȘI TURISMULUI MONTAN”, proiect finanțat prin Granturile SEE 2014 – 2021 în cadrul Programului RO – CULTURA, apelul „Susținerea expozițiilor inovative cu bunuri culturale mobile restaurate”, este nucleul unei secții muzeale noi a Muzeului Județean de Istorie Brașov, valorificarea primului proiect de cercetare despre istoria sportului și turismului montan din zona Brașovului, valorizarea unei colecții de patrimoniu cu bunuri culturale rare, vector de imagine pentru valența culturală a istoriei sportului.

Este un proiect care parcurge toate etapele/funcțiile definiției unui muzeu: proiect de cercetare curatorială, cercetarea patrimoniului propriu, descoperirea de bunuri culturale și dezvoltarea colecției muzeale, conservarea, restaurarea, clasarea patrimoniului național, valorificarea patrimoniului sub forma unei expoziții de bază, expoziții temporare și alte activități cultural-educative în scopul recreerii publicului larg și al popularizării istoriei. Astfel, scopul proiectului este valorizarea patrimoniului cultural printr-o expoziție inovativă, cu bunuri culturale mobile de interes național și internațional. Autorul conceptului proiectului și autorul principal al cererii de finanțare este managerul muzeului, Nicolae Pepene.

Contractul de finanțare a fost semnat de Ministerul Culturii – Unitatea de Management a Proiectului, în calitate de operator de program, pe 31 ianuarie 2020.

„Ținta” principală a proiectului este amenajarea expoziției permanente „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului montan” în spațiul expozițional de la parterul clădirii Olimpia, secție a Muzeului Județean de Istorie Brașov (str. George Coșbuc, nr. 2, Brașov).

Tematica principală a expoziției „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului montan” este istoria sportului și turismului montan din zona Brașovului, de la perioada de pionierat până în prezent. Astfel, discursul expoziției identifică și reunește temele importante de istorie locală care să fie asociate de vizitator cu noțiuni istorice recunoscute atât la nivel național, cât și în afara granițelor României, analogiile facilitând înțelegerea. Tematica este împărțită în patru subteme cronologice: începuturile sporturilor (a doua jumătate a sec. XIX – începutul sec. XX), perioada interbelică, perioada comunistă și perioada contemporană. Structura subtemelor este organizată după discipline sportive. Reperele tematice sunt bunurile culturale cu o valoare istorică

deosebită, printre care și cele 25 piese muzeale restaurate și clasate în cadrul proiectului, care vor beneficia de un focus interactiv cu ajutorul aparaturii multimedia.

Subtema despre „La Belle Époque” sportului cuprinde schiul și turismul montan sportiv, strâns legat la începuturi de practicarea schiului, prezentând cele mai vechi imagini de schiori transilvăneni, preluate după clișee de sticlă, echipament de munte, rachete de zăpadă și schiuri; ciclismul, cu velociped și bicicletă de la 1900; gimnastică și tir, cu imagini de epocă de la reuniunile asociațiilor locale, scrimă cu arme și măști.

Brașovul interbelic sportiv înseamnă în primul rând „capitala sporturilor de iarnă din România”, cu reprezentări, inclusiv filme de epocă, și piese istorice din domeniul schiului, patinajului și hochei-ului. În această subtemă mai sunt reprezentate fotbalul, călăria, atletismul.

Subtema „Sportul popular” este împărțită în sporturile de echipă cu performanțe la Brașov (fotbal, handbal, volei, baschet și hochei) și sporturile individuale (lupte, tenis, atletism, ciclism, schi, patinaj, judo). Pentru această secțiune, alături de piesele muzeale, remarcăm imaginile filmate din arhiva TVR și vitrinele speciale dedicate celui mai important sportiv brașovean din perioada comunistă, Ion Țiriac, primului campion olimpic brașovean, luptătorul Constantin Pârvulescu, și celui mai important fotbalist brașovean, Marius Lăcătuș.

Subtema „Brașovul Olimpic” este concentrată pe Festivalul Olimpic al Tineretului European – FOTE 2013, organizat la Brașov, Râșnov, Predeal și Fundata-Cheile Grădiștei, primul eveniment internațional olimpic desfășurat în țara noastră și cea mai mare competiție sportivă de iarnă organizată până acum în România, și pe prezentarea ultimilor sportivi importanți pentru istoria sportului brașovean: campionul olimpic la sabie individual Mihai Covaliu, în prezent președintele C.O.R., campionul mondial la spadă pe echipe Rareș Dumitrescu și Cristina Neagu, cea mai bună jucătoare de handbal din lume în 2010, 2015, 2016 și 2018, lansată la Rulmentul Brașov la începutul anilor 2000.

Avantajată de poziția privilegiată a Brașovului în istoria sportului din România dar și de cercetarea științifică modestă a temei până în prezent, tematica expozițională beneficiază de informații importante, inedite și interesante pentru publicul larg. Aceste informații vor susține prezentarea grafică a contextului istoric pentru patrimoniul muzeal inclus în expoziție. De asemenea, cu ajutorul noilor tehnologii, tematica va avea un suport interactiv cu elemente surpriză realizate cu ajutorul senzorilor de mișcare pentru vizitatori și al aplicațiilor tip „joc” și o folosire eficientă și dinamică a spațiului expozițional.

Expoziția permanentă a noii secții muzeale va fi realizată din grantul câștigat, respectiv 617.820 lei, reprezentând o rată de finanțare 100% din valoarea totală eligibilă a proiectului. Muzeul Județean de Istorie Brașov va adăuga finanțării asigurate de proiect, o echipă de lucru formată din restauratori, muzeografi, arhivist, conservator, personal de pază și supraveghere. La finalul proiectului, evenimentul de deschidere al noii destinații muzeale, organizat de muzeu, va cuprinde și o expoziție temporară amenajată la etajul Olimpiei și o expoziție outdoor de promovare, acțiuni culturale finanțate de beneficiar.

Până la sfârșitul anului 2020 au fost selectate bunurile culturale propuse pentru expoziția de bază și 25 dintre ele au fost restaurate și expertizate și au fost finalizate dosarele lor de clasare. De asemenea, a fost realizat proiectul expoziției de bază. În cadrul activității de promovare a fost realizată identitatea vizuală și au fost lansate secțiunea/site-ul și pagina de Facebook. Pe 21 mai 2021 a fost emis Ordinul de clasare nr. 3065, prin care cele 25 de bunuri culturale mobile au fost clasate în patrimoniul cultural național, dintre care 2 bunuri culturale la categoria juridică

TEZAU. A fost finalizată etapa de documentare științifică și etapa de organizare tematică a expoziției de bază, etape esențiale pentru amenajarea expoziției permanente și cu relevanță pe termen lung pentru realizarea expozițiilor temporare din cadrul noului muzeu. Curatorul expoziției a realizat mai întâi documentația tematică, apoi planul tematic expozițional și referatul de specialitate cu recomandări referitoare la aparatura muzeală și aplicațiile interactive. În total, au fost documentate 3411 subiecte cu relevanță pentru istoria sportului brașovean, împărțite în 80 de subiecte pentru secțiunea „Începuturile sporturilor”, 432 de subiecte pentru secțiunea „Sportul interbelic” și 2899 de subiecte pentru secțiunea „Sportul Popular”. Pentru fiecare subiect avem o fișă sau un rezumat, alături de fotocopiile materialelor documentare, arhivate, la rândul lor, în cele trei mari secțiuni: „Începuturile sporturilor” (239 fotocopii), „Sportul interbelic” (585 fotocopii) și „Sportul Popular” (6865 fotocopii), iar în cadrul secțiunilor mari, fotocopiile sunt grupate în sub-secțiuni denumite după ramura sportivă documentată. Pentru colecția de imagini istorice au fost identificate 875 imagini relevante, împărțite în 93 imagini pentru secțiunile denumite „Începuturile sporturilor” și „Brașovul sportiv interbelic” și 782 imagini (inclusiv foto sursă) care documentează 452 subiecte pentru secțiunea „Sportul popular”. Un punct suplimentar al documentației despre istoria sportului brașovean este și constituirea arhivei de film, care conține 12 filme de arhivă, din care 7 filme cu valoare istorică au fost realizate în perioada 1920 – 1948, două în 1951 și trei în perioada 1980 – 1981. Astfel, planul tematic al expoziției permanente „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan” a beneficiat de o bază de date amplă și a putut include oportunități interesante de amenajare muzeală. Structura planului tematic respectă împărțirea stabilită inițial și, pe baza documentației științifice, a fost propusă o grupare a temelor principale pe subteme, care conțin texte, selecție de imagini istorice, selecția pieselor de patrimoniu sportiv istoric și gruparea acestora pe zone expoziționale.

Contractul pentru designul expoziției a fost încheiat în data de 27 mai 2021 cu ofertantul declarat câștigător, SC REPER ATELIER SRL. Serviciile de design au fost finalizate, contractul fiind în derulare pentru etapa de asistență tehnică pentru amenajarea expoziției.

Prin expoziția „CITIUS, ALTIUS, FORTIUS! Secvențe din istoria sportului românesc” organizată de muzeu în vara anului 2021, a fost demarată constituirea unui club al prietenilor muzeului format din foști sportivi, unii dintre ei cu performanțe la nivel mondial și olimpic.

În perioada 15 noiembrie 2021 – 31 mai 2022 activitățile proiectului au fost suspendate, mai puțin restaurarea bunurilor culturale selectate pentru expoziția de bază, dezvoltarea colecției „Sport și Turism Montan” și promovarea proiectului.

Expoziția outdoor de fotografie istorică „Cabana Peștera din Padina Crucii, leagănul turismului românesc de munte” a fost expusă în perioada 1 iulie – 31 iulie 2022, în Peștera lalomiței.

Campania de colectare pentru piese de patrimoniu sportiv cu valoare culturală și/sau istorică a continuat în 2022. Astfel, a fost primită ca donație arhiva cu fotografii istorice și documente despre istoria sportului a Direcției Județene pentru Sport și Tineret Brașov, arhivă care se află la muzeu în proces de inventariere.

Din cauza întârzierii lucrărilor de restaurare-amenajare de la Olimpia, în luna decembrie 2022 a fost transmis către finanțatorul proiectului un nou amendament pentru suspendarea și prelungirea perioadei de implementare.

EUROPEAN COMMISSION
Education, Audiovisual and Culture Executive Agency
Department B: Creativity, Citizenship and Joint Operations
Creative Europe: Culture

Pe 31 iulie 2020, Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură (EACEA) din Bruxelles a anunțat rezultatele selecției de proiecte pentru apelul *Consolidarea cooperării culturale și a competitivității industriilor culturale și creative în Balcanii de Vest* (EACEA 39/2019), din cadrul Programului de finanțare Europa Creativă.

Proiectul nostru „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans” a fost declarat câștigător ! Menționăm faptul că la nivel european au fost selectate pentru finanțare 13 proiecte din 315 proiecte eligibile ! Muzeul Județean de Istorie Brașov este singurul lider de proiect din România selectat în cadrul acțiunii Comisiei Europene. Apoi, România nu este reprezentată în alte proiecte câștigătoare nici la nivel de partener. Liderii celorlalte proiecte câștigătoare provin din Olanda, Italia, Franța, Bulgaria și Balcanii de Vest.

Cererea de finanțare a fost scrisă de managerul Nicolae Pepene, împreună cu Ioana Șchiopu, pe capitolul de buget, și istoricul BD, Dodo Niță, pentru analiza domeniului benzilor desenate, precum și cu consultarea partenerilor europeni.

Apelul pentru proiecte de cooperare culturală în Balcanii de Vest a fost o acțiune specială lansată de Comisia Europeană în 2019, cu termen-limită de depunere în 28 aprilie 2020. Proiectele câștigătoare sunt finanțate integral din Instrumentul pentru asistență în preaderare (IPA II), dar vor fi implementate în conformitate cu regulile aplicabile Programului Europa Creativă.

Proiectul „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans” a primit un grant UE în valoare de 254.705 € (85% din bugetul total al proiectului). Partenerii liderului de proiect, Muzeul Județean de Istorie Brașov, sunt Muzeul Național al Albaniei, Comics Art Museum Bruxelles – Belgian Comic Strip Center, Strip Centar na Makedonija (Macedonia de Nord), The Leskovac Cultural Centre – Leskovac comic school “Nikola Mitrovic Kokan” (Serbia). Cofinanțarea acoperă în principal realizarea expoziției itinerante a proiectului internațional și aparatura multimedia. Modulele expoziționale și aplicațiile folosite în cadrul expoziției vor rămâne, la finalul proiectului, muzeului nostru.

Acordul de grant nr. 623401-CREA-1-2020-1-RO-CULT-COOP-WB a fost semnat între Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură (EACEA) din partea Comisiei Europene, și Muzeul Județean de Istorie Brașov, coordonator/lider de proiect, pe 26 noiembrie 2020.

În data de 19 mai 2021 a avut loc, online, lansarea platformei „Cooperare culturală în Balcanii de Vest”, platformă ce reunește cele 13 proiecte câștigătoare ale apelului pentru proiecte de cooperare culturală în Balcanii de Vest, din cadrul programului de finanțare Europa Creativă. Lansarea a fost susținută de Alessandra Luchetti, șefa departamentului „Creativitate, cetățenie și operațiuni comune” din cadrul Agenției Executive Europene pentru Educație și Cultură; Olivér Várhelyi, Comisar pentru Vecinătate și Extindere; Mariya Gabriel, Comisar pentru Inovare, Cercetare, Cultură, Educație și Tineret; Walter Zampieri, șeful unității – Agenția Executivă pentru Cultură, Educație și Cultură Europeană; Holger Schroeder, șeful unității – Cooperare și programe regionale din Balcanii de Vest, Direcția Generală Vecinătate și Negocieri

de extindere; Barbara Gessler șefa unității – Europa Creativă, Direcția Generală Educație, Tineret, Sport și Cultură. Importanța acordată de Comisia Europeană proiectelor câștigătoare ale apelului de cooperare culturală în Balcanii de Vest este demonstrată și de prezența la evenimentul din 19 mai 2021 a doi comisari europeni!

Din cauza pandemiei, evenimentul de deschidere al proiectului, programat la Brașov în martie 2021, a fost transformat în eveniment de bilanț pentru activitățile tip workshop și mutat în luna octombrie 2021. Astfel, primul eveniment din cadrul proiectului „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans” s-a desfășurat în Serbia, la Leskovac, în perioada 25-28 iunie 2021, concomitent cu cea de-a 23-a ediție a Festivalului Tinerilor Creatori de Benzi desenate din Balcani – un eveniment anual care reunește autori de benzi desenate din țările balcanice prin diferite activități (expoziții, paneluri, masterclass-uri etc.). Și ediția 2021 s-a desfășurat cu succes, înregistrând un record de 2871 de expozanți din 80 de țări și șase continente.

Pe 25 iunie, la deschiderea oficială a festivalului balcanic, care a avut loc în Centrul de Cultură din Leskovac, publicul a fost întâmpinat de Goran Cvetanovic, primarul orașului Leskovac, Marko Stojanovic, directorul Școlii de Benzi Desenate Leskovac, Isabelle Debekker, directorul Centrului Belgian de Benzi desenate și Nicolae Pepene, directorul Muzeului Județean de Istorie Brașov. Pe 26 iunie, echipele „CAN for Balkans” au făcut un tur ghidat al orașului Leskovac și au participat la activitățile festivalului de benzi desenate. A doua zi, la Biblioteca Națională „Radoje Domanovic”, managerul de proiect și coordonatorii de proiect au avut o întâlnire legată de organizarea activităților din primul an de proiect. Pe 26 iunie s-a desfășurat și prima dezbatere a proiectului: „Clișee și stereotipuri culturale și sociale în Balcani”. Dezbaterea de la Leskovac a fost organizată ca un eveniment public moderat de Marko Stojanovic, personalitate a benzilor desenate (autor de benzi desenate și profesor de benzi desenate la Leskovačka škola stripa „Nikola Mitrović Kokan” și organizatorul *Balkanska smotra mladih strip author*). Invitații speciali au fost dr. Aleksandar Uzelac, senior cercetător asociat la Institutul de Istorie al Serbiei din Belgrad, și Zivojin Tamburic, editor de benzi desenate. Tot pe 26 iunie, în cadrul festivalului a avut loc un eveniment de prezentare și promovare a proiectului nostru în mediul artistic local, la care au asistat artiști locali, reprezentanții instituțiilor de cultură din Leskovac, presa și participanții la cel de-al 23-lea Festival al Tinerilor Creatori de Benzi desenate din Balcani.

În perioada 30 iulie - 2 august 2021, a avut loc întâlnirea „CAN for Balkans” din Albania, găzduită de partenerul nostru, Muzeul Național al Albaniei. Pe 30 iulie 2021, în prima zi, la Tirana s-a desfășurat ședința de management a proiectului, în care s-a discutat despre progresul activităților și au fost stabiliți următorii pași de implementare. Pe 31 iulie 2021, a fost ziua CA(rheologie)N, în Durrës, cu vizitarea siturilor arheologice și a muzeului local de arheologie, o întâlnire la Biblioteca Orășenească și o ședință a echipelor „CAN for Balkans”. A treia zi de meeting s-a desfășurat la Tirana. Prima parte a programului a cuprins întâlnirea cu mediul artistic local în care au fost prezentate avantajele rețelei culturale create de proiect. În cadrul întâlnirii a fost făcută o prezentare a istoriei romanelor grafice din Albania de către prof. Shpend Bengu (una dintre cele mai influente persoane în promovarea și susținerea mișcării culturale și artistice a benzilor desenate din Albania). Prezentarea a fost urmată de o discuție între tinerii graficieni albanezi și artiștii echipelor „CAN for Balkans”. A doua activitate a zilei a fost dezbaterea „Clișee și stereotipuri culturale și sociale în Balcani” la care au participat artiști locali profesioniști importanți. Programul întâlnirii din Albania s-a încheiat la Tirana cu vizita echipelor „CAN for Balkans” la Muzeul Național de Istorie și la „Casa Frunzelor” (Muzeul Represiunii comuniste albaneze).

Întâlnirea „CAN for Balkans” de la Veles (Macedonia de Nord) a avut loc în perioada 20-23 august 2021. Pe 20 august, reprezentanții proiectului european au participat în Casa Memorială din Kasapovi la deschiderea oficială a celei de-a treia colonii de benzi desenate „Veles 2021”, organizată de coordonatorii Centrului de Benzi Desenate din Macedonia de Nord, Vancho Trajkov și Tome Trajkov, la care au participat și tineri artiști, sub îndrumarea lui Aleksandar Stevanov, autor de benzi desenate, grafician și istoric al benzilor desenate din Macedonia, dar și Gani Jakupi, un faimos scenarist și artist de benzi desenate din Kosovo, care locuiește în Belgia. Seara a avut loc vernisajul celui de-al XVIII-lea Salon Internațional de Benzi desenate și Expoziții „Veles 2021”, organizat de Centrul de Benzi Desenate al Macedoniei de Nord, la care au participat cu lucrări peste 160 de artiști din mai multe țări. Expoziția a fost amenajată în Salonul de Artă din Veles. Pe 21 august a avut loc întâlnirea de management. Apoi, echipele „CAN for Balkans” au vizitat Memorialul Kosturnica și Lacul Mladost de lângă Veles, în vecinătatea căruia a avut loc dezbaterea „Clișee și stereotipuri culturale și sociale în Balcani”. Întâlnirea a fost moderată de coordonatorul Centrului de benzi desenate din Macedonia, Vanko Trajkov, și a avut ca invitați speciali pe Aleksandar Stevanov și Dalibor Plecic. Pe 22 august a avut loc întâlnirea cu mediul artistic local la care toți partenerii de proiect au avut ocazia să-și prezinte organizațiile, activitățile, precum și contribuția la implementarea proiectului european. De asemenea, Centrul de Benzi Desenate al Macedoniei de Nord și-a prezentat îndelungată și bogată activitate editorială. La întâlnire au fost prezenți mulți artiști din Veles și din alte orașe ale Macedoniei de Nord. O discuție importantă a avut ca subiect „Influența școlilor de benzi desenate balcanice în creația benzii desenate europene și mondiale”. Invitatul de onoare al workshop-ului a fost artistul de renume internațional, Gani Jakupi.

Evenimentul de evaluare de la Brașov a avut loc în perioada 14-17 octombrie 2021. Pe 14 octombrie 2021, întâlnirea echipelor „CAN for Balkans” a debutat cu deschiderea celei de-a IV-a ediții a Festivalului Internațional de Benzi desenate Istorice Brașov și a expoziției de benzi desenate formată din lucrările participanților la competiția internațională a festivalului, o ediție-record: 39 de benzi desenate cu tematică istorică, 42 de autori din România, Croația, Serbia, Bulgaria, Muntenegru și Polonia.

Ca regulă, menționăm că la fiecare întâlnire a proiectului, fiecare partener a fost reprezentat de o echipă formată din coordonator, un cercetător științific și trei autori de benzi desenate.

Pe 24 martie 2022 a fost lansat apelul concursului pentru benzi desenate originale cu subiecte referitoare la Balcanii în istorie. Termenul pentru trimiterea aplicațiilor artiștilor din întreaga lume a fost 17 iulie 2022.

Artiștii au beneficiat în documentarea lucrărilor și de rezultatele proiectului de cercetare despre istoria benzilor desenate istorice din Balcani și despre stereotipurile și clișeele lumii balcanice, derulat în perioada octombrie 2021 – iunie 2022. Documentariștii echipei „CAN for Balkans” au fost Dodo Niță și Nicolae Pepene (România), Oltsen Gripshi (Albania), Michel De Dobbeleer (Belgia), Aleksandar Stevanov (Macedonia de Nord), Slobodan Ivkov și Marko Stojanović (Serbia).

Membrii juriului concursului european au fost prof. univ. Adrian Cioroianu (România), istoric, diplomat, autor de scenarii BD, prof. univ. Ardian Isufi (Albania), artist, decan al Facultății de Arte Frumoase din cadrul Universității de Arte Tirana în perioada 2016-2020, Etienne Schröder (Belgia), cunoscut scenarist și autor BD, Drazen Kovacevic, unul dintre cei mai importanți artiști BD din Serbia și Tome Trajkov, promotor al benzii desenate din Macedonia de Nord.

În finala concursului au intrat 27 de autori din Belgia, Bulgaria, Macedonia de Nord, România, Serbia, Ucraina și China. Toate benzile desenate selectate au fost create special pentru acest concurs. Pe lângă calitatea artistică și documentarea istorică, alte criterii importante pentru jurizare au fost originalitatea și modul în care a fost respectată tematica, mai ales alegerea unor subiecte cu mesaje de reconciliere, de consolidare a păcii și a încrederii, de toleranță și respect.

Marele premiu al primei ediții a concursului „CAN for BALKANS” a fost câștigat de Răzvan Bronescu din România cu banda desenată „Aurel Petrescu, the Pioneer of Romanian Animation”. Premiul I a revenit artistului român Ionuț Popescu cu lucrarea „Balkans Forever”. Podiumul este completat de artiști din Serbia. Kosta Milovanović a câștigat premiul al II-lea cu „And The Three Friends Are...”, o bandă desenată inspirată chiar din viața sa, din perioada începutului războiului civil (1991), care l-a prins în marina iugoslaviei. Premiul al III-lea a fost acordat pentru banda desenată „The Wind”, realizată de Marjan Milanov (scenariu) și Srdan Todorović (desene), cu un subiect inspirat din tragediile luptelor de pe granița sârbo-bulgară în iarna anului 1915. Juriul internațional a mai acordat cinci mențiuni speciale: Aljoša Tomić și Dragan Stokić Rajački (Serbia) pentru lucrarea „Deda Roga”; Maximilien Van de Wiele (Belgia) pentru lucrarea „Tuzla”; Slavica Kuppenkova (Macedonia de Nord) pentru lucrarea „Odyssey”; Valentin Ionescu cu lucrarea „Comrade Rakija” și Vlad Forsea cu lucrarea „Balkan Humor vs The World” împart mențiunea dedicată României.

Pe 13 octombrie, în cadrul programului Festivalului Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov, la Coresi Shopping Resort, a avut loc vernisajul expoziției „CAN for Balkans” și festivitatea de premiere a concursului internațional. Pe 15 octombrie, în sala de ședințe a Consiliului Județean Brașov a avut loc dezbaterile „CAN for Balkans”, la care au luat cuvântul Nicolae Pepene, directorul festivalului și managerul proiectului CAN for Balkans, prof. univ. Adrian Cioroianu, managerul Bibliotecii Naționale a României, Dorian Koci, directorul Muzeului Național de Istorie al Albaniei, Aleksandra Andreeva și Vane Trajkov, coordonatorii de proiect din partea Macedoniei de Nord, Marko Stojanovic, directorul Școlii de Benzi Desenate din Leskovac „Nikola Mitrovic Kokan”, istoricul B.D. Dodo Niță.

Programul evenimentului deschiderii expoziției „CAN for Balkans” la Tirana a cuprins pe 19 noiembrie 2022 și o dezbateră despre clișee și stereotipuri culturale și sociale în Balcani, la care au luat cuvântul Nicolae Pepene, managerul Muzeului Județean de Istorie Brașov și managerul proiectului european, Dorian Koci, directorul Muzeului Național al Albaniei, prof. univ. Ardian Isufi (Universitatea de Arte Tirana), Marko Stojanović, directorul Festivalului Balcanic al Tinerilor Creatori de benzi desenate Leskovac, Vane Trajkov, directorul Centrului de Benzi Desenate al Macedoniei, Manuel Fernández Vázquez, IT & Multimedia manager al Muzeului Benzii Desenate Bruxelles, artiștii albanezi Helidon Haliti, Florian Bregu și David Kryemadhi.

Pe 21 decembrie 2022, la Centre Belge de la Bande Dessinée, în deschiderea programului vernisajului a avut loc o prezentare despre „Balcanii în banda desenată belgiană” susținută de Michel De Dobbeleer de la Universitatea Gend, unul dintre cercetătorii proiectului. De asemenea, în cadrul evenimentului de deschidere a fost lansat și catalogul proiectului european.

BASTIONUL ARTIȘTILOR

În septembrie 2019, cu ocazia redactării proiectului de management al Muzeului Județean de Istorie Brașov pentru perioada 2019-2024, managerul Nicolae Pepene a introdus în programul „Agenda culturală” și proiectul „Bastionul Artelor”, definit ca „un proiect cultural estival organizat în curtea Bastionului Țesătorilor și în vecinătatea acestuia”, „anual, în perioada vacanței de vară (iunie – septembrie), în curtea bastionului vor fi organizate concerte și spectacole de teatru, prezentări de filme artistice și filme documentare, ateliere pentru copii, rezidențe artistice”.

În acest scop, în toamna anului 2019, galeriile bastionului, la nivelul I și II, au fost igienizate și deja exista un plan de măsuri pentru amenajarea lor în scopul primirii spectatorilor. Încă de la început, instituțiile vizate pentru parteneriatele realizării acestui proiect au fost Centrul Cultural Reduta, Teatrul «Sică Alexandrescu» Brașov, Teatrul «Arlechino» Brașov, Opera Brașov și Filarmonica Brașov. La începutul verii anului 2020, viziunea despre valorificarea Bastionului Țesătorilor ca Bastionul Artelor a devenit de fapt o necesitate pentru continuitatea vieții artistice în Brașov, în contextul restricțiilor provocate de pandemie. Astfel, deschizând larg toate porțile bastionului, toată vara și prima parte a toamnei, curtea istorică a fost „cucerită” de artiști și, spre bucuria tuturor, de un public frumos. Muzeul Județean de Istorie Brașov a transformat Bastionul Țesătorilor în Bastionul Artiștilor și bilanțul primei ediții a fost deosebit: 86 evenimente, peste 5.500 spectatori, din care 3.254 plătitori bilete de intrare.

Sub sloganul „Dacă vă place arta, puteți să ne priviți de sus!”, stagiunea de la Bastionul Țesătorilor a readus etajele curții interioare în aria evenimentelor culturale, oferind spectatorilor posibilitatea să urmărească reprezentațiile de muzică, teatru sau film de pe galeriile etajelor I și II ale fortificației istorice. Cu această ocazie, în noul circuit de vizitare al Bastionului Țesătorilor

au fost incluse părți care niciodată nu au fost deschise publicului larg. De asemenea, pentru prima oară în istoria muzeală a monumentului istoric, publicul a avut acces în curtea interioară și prin poarta dinspre Promenada Tâmppei și a fost creat un nou traseu de plimbare care, plecând de sub Tâmpa, trece prin curtea bastionului și coboară pe lângă Olimpia, pe strada G. Coșbuc, în strada Castelului. Accesul în curtea Bastionului Țesătorilor a rămas gratuit și după încheierea stagiunii 2020 a Bastionului Artiștilor! În februarie 2022, „Bastionul Artiștilor” a fost desemnat „Proiectul Cultural al perioadei 2020 – 2021 în Brașov”, pe baza votului online al publicului și a evaluării unor specialiști de nivel național din domeniul cultural.

Stagiunea estivală 2021 a cuprins 63 de evenimente, din care 4 spectacole de teatru, 19 concerte, 12 spectacole de teatru pentru copii, 21 proiecții de film, o lansare de carte, un eveniment pop-culture. În galeriile și curtea interioară a Bastionului Țesătorilor au fost în total 3367 spectatori.

Stagiunea verii anului 2022, de la 1 iunie până la 7 septembrie, a însemnat peste 50 de evenimente, dintre care 25 de concerte, 14 reprezentații de teatru, cinci filme, patru ateliere pentru copii, trei conferințe, două dezbateri, un cine-concert. Evenimentele au fost susținute de 207 artiști, având ca public 3788 spectatori, dintre care 1646 plătitori de bilet.

Calendarul Bastionului Artiștilor în anul 2022 a cuprins:

- în iunie, spectacole ale Festivalului internațional de teatru pentru copii „Caravana Poveștilor”, organizat de Teatrul „Arlechino” din Brașov (1 – 4 iunie); concert POPFOLKLORICA, concert Isabella Fabbri (Jazz Bastion);

- în iulie, vernisaj expoziția de mozaicuri realizate de elevii Școlii Populare de Arte și Meserii „Tiberiu Brediceanu” Brașov, grupa de Sculptură și Ceramică (1 iulie – 7 septembrie); conferințele Centrul PEN Român (12 – 13 iulie), caravana Folk Brașovean, cu Ducu Bertzi, Magda Pușkaș & Ioan Onișor și Titus Constantin (27 – 29 august), concert SoNoRo Musikland-Summertime, concert cor Gospel Franța, concert trupa Fallen Angel; concert Freddie Bryant (Jazz Bastion), InkFest Brașov, Proiectul Sing&Fit, teatru pentru copii (Teatrul „Arlechino”);

- în august, proiectul „Aventurile lui Muzică la Brașov”, realizat de UCIMR, cu ateliere creative pentru copii, în „Lumea dansului” (10 august), cu concert de tango Analia Selis și Mariano Castro, la „Muzeul de istorie”, cu concert Opera Sunset – Veronica Anușca și Liviu Indricău (15 august), în „Lumea Poveștilor”, cu concert Costin Soare, Ioan Bănescu (16 august), în „Lumea Magiei”, concert și magie cu pianista Mădălina Pașol și actorul Marius Drăguș (2 septembrie); Festivalul de Film și Istorie Râșnov (17 – 20 august), cu filme, cine-concert „Studentul din Praga”, teatru „Grand Hostel Timișoara”, concert Ada Milea, prezentare „Programul Europa Creativă Media”, dezbaterile „Capitale fără frontiere: de la Sibiu 2007 la Timișoara 2023” cu Ada Hausvater, managerul Teatrului Național Timișoara, Alin Chipăilă, președintele Asociației Județene de Turism Sibiu, și Nicolae Pepene, și „Cel mai tare șef” cu Irina-Margareta Nistor, Tatian Diaconu, CEO Nhood România, și Nicolae Pepene; concert A-C Leonte (Jazz Bastion), concert Open Air-Piano, concert Dalma & The Fliptones, concert Opera Sunset, concert Pedestrains, teatru „Contele Dracula se întoarce la castel”, piesele de teatru „Doi pe o bancă” și „Dosarul Brâncoveanu” (Teatrul „Sică Alexandrescu” Brașov), Brașov Folk Festival, „Jazz printre cuvinte” (Jazz Bastion) cu Aleka & Lucas Contreras, Teodora Spînu, Albert Tajti, Lucas Contreras și Robert Elekes, Catalin Milea cu Ovio Olaru;

- în septembrie: JazzUp Peak, concert Filigrees, teatru pentru copii (Teatrul „Arlechino”).

Bilanțul proiectelor mari din Bastionul Artiștilor a cuprins „Jazz Bastion & Jazz printre cuvinte” cu 7 concerte, „Aventurile lui Muzicilă”, ateliere pentru 8 grupe de copii și 4 concerte, „Festivalul de Film și Istorie Râșnov”, cu 2 concerte, 5 filme, 1 piesă de teatru, 2 dezbateri, 1 cine-concert, „Brașov Folk Festival” cu 3 seri de concerte, Teatrul „Arlechino” Brașov cu 7 piese de teatru pentru copii, Teatrul „Sică Alexandrescu” Brașov cu 4 piese de teatru.

JAZZ BASTION 2022

Proiectul Jazz Bastion 2022 a fost implementat de Asociația Forums, în parteneriat cu Muzeul Județean de Istorie Brașov, care a asigurat locația evenimentelor, și cu Uniunea de Creație Interpretativă a Muzicienilor din România care a asigurat selecția artiștilor și a colaborat cu aceștia în realizarea programelor muzicale prezentate.

Cea de-a doua ediție „Jazz Bastion” a fost gândită inițial ca o serie de trei concerte susținute de artiști de jazz consacrați. În plus față de cele trei concerte prevăzute inițial, stagiunea din curtea Bastionului Țesătorilor a fost completată de încă patru concerte dedicate tinerilor artiști. Din acestea, în luna august trei concerte au îmbinat muzica de jazz, interpretată de tineri artiști aleși în urma unui apel organizat la nivel național, cu poezia contemporană, sub titlul „Jazz printre cuvinte”. În final, Jazz Bastion s-a derulat în perioada 24 iunie 2022 – 29 august 2022, cuprinzând un număr de șapte concerte, la care au participat 18 de artiști și 3 autori contemporani. Pe scena Jazz Bastion 2022 au fost prezenți: Popfolklorica, Freddie Bryant, Isabella Fabbri, Ana Cristina Leonte, Alex Arcuș, Aleka, Lucas Contreras, Albert Tajti, Teodora Spînu, Cătălin Milea și scriitorii Robert Elekes, Teodora Coman, Ovio Olaru.

Interesul publicului s-a manifestat prin prezența constantă la concertele organizate, Jazz Bastion 2022 strângând în total 1115 de persoane. Trei dintre concertele au fost transmise prin livestreaming pe pagina de Facebook @bastionulartiștilor putând fi accesate în mod gratuit.

Pentru promovarea evenimentelor principalul canal de comunicare a fost pagina de Facebook @bastionulartiștilor unde au fost publicate 43 de materiale dedicate proiectului, care au generat un impact în rândul a peste 98.000 de persoane, conform statisticii Facebook. Evenimentele au fost promovate și pe platforma Județului Brașov www.brasovtourism.app.

FESTIVALUL INTERNAȚIONAL DE BENZI DESENAȚE ISTORICE BRAȘOV 2022

Singurul festival artistic din Brașov relevant în domeniul său la nivel internațional a fost organizat de Asociația Forums în parteneriat cu Muzeul Județean de Istorie Brașov, care a asigurat locurile de desfășurare ale evenimentelor.

Prima activitate din cadrul proiectului a fost Masterclass-ul de benzi desenate istorice organizat la Brașov, în perioada 26 iulie – 2 august 2022. Activitatea s-a bucurat de un real succes în rândul participanților, iar lucrările cursanților au fost expuse la Casa Sfatului, în cadrul festivalului.

În perioada 13 – 16 octombrie 2022, ediția a V-a a însemnat: 4 zile, 9 expoziții, 6 spații gazdă, peste 40 de artiști și 10 specialiști din 7 țări, Franța și Bulgaria, țările invitate, 64 de benzi desenate originale despre Balcani, lansarea primei expoziții a primei rețele europene de benzi desenate istorice, CAN for BALKANS.

A fost respectat statutul inovator la nivel european, câștigat în edițiile anterioare, fiind propusă o interpretare creativă a istoriei Balcanilor. După „România 100” (2018), „Europa 100” (2019), „Eroii care au făcut Istorie” (2020) și „Frica în Istorie” (2021), „Balcanii în istorie” a devenit tematică principală pentru benzi desenate originale, expoziții, dezbateri, masterclass pentru tinerii artiști, concursuri și chiar ateliere pentru elevi.

Franța și Bulgaria au fost țările invitate la această ediție cu două expoziții speciale. Cu sprijinul Institutului Francez, la Brașov a fost adusă expoziția outdoor „Europe in a Comic Strip”. După premiera la Paris, la sediul Ministerului Europei și Afacerilor Externe al Franței, la Brașov a

fost prima itinerare a expoziției produsă de la Cité Internationale de la Bande Dessinée et de l'Image Angoulême. De asemenea, la secțiunea carte BD, Romain Dutter („Goodbye Ceausescu”, Steinkis, 2021) și Gaël Henry („L'Ours de Ceausescu”, editura Steinkis, 2021), au avut întâlniri cu cititorii la Casa Sfatului, pe 15 octombrie. Expoziția „*Bulgarian historical comics – XXI century*” este prima acțiune de promovare a benzilor desenate istorice bulgare în România. Produsă de Uniunea Artiștilor din Bulgaria – secțiunea benzi desenate, sub coordonarea artiștilor Peter Stanimirov și Rumen Chaushev, personalități ale lumii BD balcanice, expoziția prezentată în Casa Sfatului a reunit o selecție de lucrări de la 16 autori bulgari reprezentativi.

Adrian Cioroianu, Puiu Manu, Dorian Koci (directorul Muzeului Național al Albaniei), Radu Oltean, Dodo Niță, Marko Stojanovic (directorul Școlii de benzi desenate din Lescovac, Serbia), Vane Trajkov (președinte Comic Center of Macedonia), Irina Margareta Nistor, Ion Manolescu, au fost personalități culturale din țară și din străinătate care au participat la festival.

Anul acesta, „harta” festivalului s-a extins la șase locuri din Brașov: cinci locuri din centrul istoric al Brașovului (Piața Sfatului, Casa Sfatului, Muzeul de Artă, sediul Consiliului Județean Brașov și Parcul Eroilor), dar și într-un spațiu neconvențional, Coresi Shopping Resort, unde a fost prezentată expoziția proiectului internațional „CAN for Balkans”.

Și în 2022, am continuat organizarea atelierelor de benzi desenate în șase școli din județul Brașov, selectate în ordinea înscrierilor în urma apelului lansat pe pagina de Facebook a proiectului. La ateliere au participat 176 elevi, iar la concursul județean de benzi desenate istorice au fost trimise 121 lucrări. În Casa Sfatului au fost prezentate cele două expoziții școlare deja devenite tradiționale: expoziția concursului național și expoziția concursului județean, ambele respectând tematica „Balcanii în istorie”.

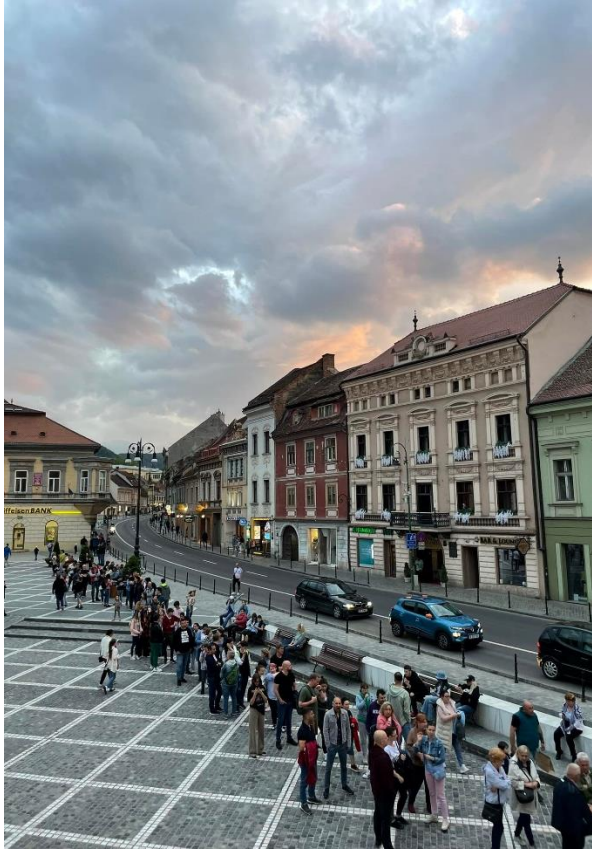
Programul festivalului a mai inclus expoziția „Propagandă comunistă în artă (1948-1989). Colecția Muzeului de Artă Brașov” (curator Radu Popica), expoziția de caricaturi „Râsul în grup” și show-ul de caricatură comentată Costel Pătrășcan, atelierul caricaturistului Valentin Chibrit, atelierelor de benzi desenate dedicate copiilor, susținute de Octav Ungureanu.

Festivalul Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov 2022 a fost organizat de Asociația Forums, împreună cu Muzeul Județean de Istorie Brașov, având parteneri pentru ediția 2022, Coresi Shopping Resort, revista HISTORIA, Institutul Francez din România, Muzeul de Artă Brașov, Agenția Metropolitană pentru Dezvoltare Durabilă Brașov, PostModernism Museum, Lescovac Comic School “Nikola Mitrovic Kokan” (Serbia), Zizin, AGERPRES. Proiectul cultural a fost cofinanțat de Consiliul Județean Brașov, în urma câștigării concursului de proiecte culturale.

NOAPTEA MUZEELOR

Noaptea Muzeelor 2022 a avut loc pe 14 mai. Muzeul Județean de Istorie Brașov a participat la evenimentul național prin deschiderea Casei Sfatului pentru publicul vizitator între orele 18:00 – 23:30.

Au fost înregistrați 2000 de vizitatori, cel mai mare număr de vizitatori dintre muzeele brașovene la Noaptea Muzeelor 2022 și cu 950 vizitatori mai mulți față de Noaptea Muzeelor 2021 la Casa Sfatului.

Muzeul Județean de Istorie Brașov încă nu este un operator cultural important pentru comunitatea locală, de fapt nici un muzeu nu deține acest rol, însă a devenit partener în proiecte culturale de anvergură națională și internațională și este un punct de reper al vieții culturale din România la nivelul muzeelor de importanță județeană și un promotor cultural cunoscut și respectat la nivel european pentru contribuția la dezvoltarea domeniului benzilor desenate istorice.

Apoi, în anul 2022 încă nu putem să spunem că Muzeul Județean de Istorie Brașov a devenit o instituție profitabilă, dar putem să apreciem mai mult decât oricând că într-o perioadă grea pentru întreaga societate, Muzeul Județean de Istorie Brașov a devenit o instituție eficientă, activă, reprezentativă, serioasă, deschisă, VIE.

Este important să remarcăm depășirea considerabilă a multor angajamente luate prin Programul minimal de activitate și pentru anul 2022 și progresul făcut pe toate planurile de activitate pentru îndeplinirea viziunii pe termen lung a muzeului.

**F) PREVIZIONAREA EVOLUȚIEI ECONOMICO-FINANCIARE A INSTITUȚIEI,
CU O ESTIMARE A RESURSELOR FINANCIARE CE AR TREBUI ALOCATE
DE CĂTRE AUTORITATE, PRECUM ȘI A
VENITURILOR INSTITUȚIEI CE POT FI ATRASE DIN ALTE SURSE**

f 1. Proiectul de venituri și cheltuieli pentru următoarea perioadă de raportare

mii

Denumire indicatori	Credite bugetare aprobate 2023	Previziuni bugetare 2024
I.BUG. DE VENITURI (lei) sursa G-buget local	7802,21	7600,00
I.1. Subvenție	7271,21	7100,00
-secțiunea de funcționare	5118,20	5100,00
-secțiunea de dezvoltare	2153,00	2000,00
I.2.Venituri proprii, din care:	531,00	500,00
Venituri din cercetări arheologice	450,00	450,00
Venituri din vânzări pliante, vederi, cărți	30,00	30,00
Taxe foto	5,00	5,00
Alte venituri	46,00	15,00
I.3. Fonduri externe nerambursabile.		
II. BUGET FONDURI NERAMBURSABILE (sursa D)	308,90	0
Fonduri externe nerambursabile obținute prin Mecanismele financiare Spațiul Economic European și Norwegian 2014-2021” pentru implementarea proiectului „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan”	308,90	0
I.BUG. DE CHELTUIELI (lei) sursa G-buget local	7805,70	7600,00
I.1. Cheltuieli de personal	3682,50	3700,00
I.2. Cheltuieli cu bunuri și servicii, din care:	1970,20	1900,00
Cheltuieli de întreținere (furnituri, materiale curățenie, en. electrică, încălzire, carburanți, alte bunuri și servicii, deplasări, obiecte inventar)	1022,00	1000,00
Cheltuieli pentru acțiuni culturale, din care:	948,20	900,00
-cheltuieli pentru șantierul arheologic	0	0,00
I.3. Cheltuieli de capital	2073,00	2000,00
I.4. Fonduri externe nerambursabile		
II. BUGET FONDURI NERAMBURSABILE (sursa D)	308,90	0
Fonduri externe nerambursabile obținute prin Mecanismele financiare Spațiul Economic European și Norwegian 2014-2021” pentru implementarea proiectului „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan”	308,90	0

f 2. Numărul de beneficiari estimați pentru următoarea perioadă de management

	Număr de beneficiari	Număr de bilete
2023	100.000	40.000

Previzionarea evoluției economico-financiare a instituției s-a făcut pe baza realităților juridice, investiționale și bugetare. De asemenea, la momentul redactării prezentului raport (februarie) încă nu avem o dată certă pentru deschiderea OLIMPIA – Muzeul Sportului și Turismului Montan. În acest context trebuie să avem o estimare realistă a veniturilor proprii și a numărului de beneficiari, însă, totuși, și în anul 2023 mizăm pe un număr mare de beneficiari, având în vedere expozițiile în aer liber și evenimentele programate în curtea Bastionului Țesătorilor.

f 3. Analiza programului minimal realizat

Programul	Scopul	Beneficiari		Perioada realizare (trim)	Finanțarea (subvenție)		Observații/Rezultate
		estimat	realizat		Estimat	Realizat	
PROGRAMUL Cercetarea științifică și evidența patrimoniului cultural	Atins			I-V	0,00	0,00	
Subprogramul <i>Cercetarea Arheologică sistematică</i>	Atins			II-III	0,00	0,00	două situri arheologice noi (Vama Buzăului, Comăna de Jos). evaluare arheologică în zona culoarului Oltului, între Hoghiz și Părău
Cercetări arheologice intruzive în comuna Sânpetru (jud. Brașov), în zona descoperirii unui mormânt de incinerare scitic	Amânat			III	0,00	0,00	
Subprogramul Cercetare <i>Istorie locală</i>	Atins			I-IV	0,00	0,00	articole și studii științifice participări simpozioane, sesiuni de comunicări, conferințe
<i>Istoriografia Județului Brașov</i>	Atins			I-IV	00,00	0,00	Plan de cercetare
<i>Județul Brașov în istoria turismului și sportului</i>	Atins			I-IV	00,00	0,00	Plan de cercetare Documentație proiect „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan”
<i>Istoria muzeelor din Brașov</i>	Atins			I-IV	0,00	0,00	Plan de cercetare
<i>Arheologia jud. Brașov</i>	Atins			I-IV	0,00	0,00	Autorizație de cercetare, cercetări în teren, investigații INFLPR
<i>Pictura murală interioară de la Casa Sfaturii</i>	Amânat			II-IV	0,00	0,00	
Subprogramul <i>Evidența patrimoniului</i>	Depășit			I-IV	0,00	0,00	
Fișe analitice de evidență	Depășit			I-IV	0,00	0,00	Fișe analitice de evidență: 1076
Inventariere patrimoniu	Atins			I-IV	0,00	0,00	Comisie de inventariere colecția Numismatică
				I-IV	0,00	0,00	Comisie de inventariere colecția Arheologie
Evaluare patrimoniu	Atins			I-IV	0,00		Colecția Sport și Turism Montan

PROGRAMUL Valorificarea patrimoniului cultural	Depășit			I-IV	130.000,00	120.555,78	
Subprogramul <i>Expoziții</i>	Atins parțial			I-IV	65.000, 00	68.055,78	
Expoziția temporară <i>Scrisoarea lui Neacșu se întoarce la destinație !</i>	Depășit	10.000	14.900	II-IV	0,00	42.812,53	Realizat peste Programul minimal Co-organizator Serviciul Județean Brașov al Arhivelor Naționale. Cu sprijinul: Arhivele Naționale ale României, Guvernul României – Departamentul pentru Relații Interetnice. Parteneri: Siebenbürgen-Institut an Der Universität Heidelberg, Forumul Democrat al Germanilor din România, Inspectoratul de Jandarmi Județean „Nicolae Titulescu” Brașov, S.C. MODAROM S.C.M., Agenția Națională de Presă AGERPRES, Coresi Shopping Resort.
Expoziția temporară <i>Brașov 1987</i>	Depășit	17.000	19.504	I-IV	0,00	0,00	Parteneri expo: Asociația 15 Noiembrie 1987, Consiliul Județean Brașov, Televiziunea Română, Penitenciarul București - Jilava, Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc, Agenția Națională de Presă AGERPRES, Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Țara Bârsei” al Județului Brașov, Inspectoratul de Jandarmi Județean Brașov, colecționari particulari.
Expoziția temporară <i>CAN for Balkans</i> prezentată la Brașov, Tirana, Bruxelles	Depășit	60.000	85.000	IV	-	-	Activitate din cadrul proiectului „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans”. Expoziția realizată de Muzeul Județean de Istorie Brașov a fost prezentată la Coresi Shopping Resort, Muzeul Național de Istorie al Albaniei, Centre Belge de la Bande Dessinée

Expoziția permanentă outdoor <i>Brașoveniile – Renașterea meșteșugurilor istorice ale Brașovului</i>	Depășit	-	-	I-IV	0,00	0,00	A fost amenajată la sediul MODAROM Organizatorii expoziției: MODAROM SCM, Primăria Municipiului Brașov și Muzeul Județean de Istorie Brașov.
Expozițiile temporare outdoor <i>BRAȘOV 100 + 4</i>	Atins			I-IV	15.000,00	25.243,25	
Expoziția temporară <i>Amintiri de pe front 1941 - 1945</i>	Depășit	17.000	19.504	I-IV	0,00	0,00	Inclusă în circuitul general de la Casa Sfatului, în 2018. Parteneriat: Asociația Retromil.
Expoziția temporară <i>Începuturile sporturilor de iarnă în România</i>	Amânat	-	-	III	0,00	0,00	Expo în cadrul proiectului „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan” programată să inaugureze sala de expo temporare de la Olimpia
Expoziție outdoor de promovare <i>Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan</i>	Amânat	-	-	III	0,00	0,00	Expo de promovare a deschiderii secției „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan”, programată în Piața Sfatului
Expoziție outdoor <i>Cabana Peștera din Padina Crucii, leagănul turismului românesc de munte</i>	Depășit	2500	12.000	II-III	0,00	0,00	Realizat peste Programul minimal Lansată în cadrul The Jazz Cave Festival. Parteneriat UCIMR.
Itinerarea expoziției outdoor de benzi desenate istorice <i>Frica în Istorie</i> la București, Deva, Constanța, Brăila	Depășit	10.000	24.500	I-IV	0,00	0,00	Producție Festivalul de Benzi Desenate Istoric Brașov 2021. Itinerare realizată împreună cu Asociația Forums și partenerii locali, Biblioteca Națională a României, Primăria Deva, Colegiul Național „Decebal” Deva, Biblioteca Județeană „Panait Istrati” din Brăila, Primăria Municipiului Brăila, Primăria Municipiului Constanța, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța
Expoziție outdoor <i>CAN for Balkans</i>	Depășit	5000	6300	IV	0,00	0,00	Producție Festivalul de Benzi Desenate Istoric Brașov 2022. Co-organizator Asociația Forums.
Expoziția temporară <i>Casa Regală a României în benzi desenate</i>	Depășit	10.000	50.000	I-II	0,00	0,00	Producție Festivalul de Benzi Desenate Istoric Brașov 2021. Co-organizator Asociația Forums. Parteneriat Muzeul Național Peleş

Expoziția temporară <i>Tezaure arheologice din România. Rădăcini dacice și romane</i> Madrid 2021 – 2022	Depășit	-	-	IV	0,00	0,00	Parteneriat Muzeul Național de Istorie a României
<i>Tezaure arheologice din județul Brașov</i>	Amânat	10.000	-	II-IV	50.000	0,00	Cheltuieli logistice, vitrine, instalații încadrate la expoziția <i>Scrisoarea lui Neacșu se întoarce la destinație!</i>
Expoziția temporară <i>Dacia. Ultima frontieră a romanității</i>	Depășit	-	-	IV	0,00	0,00	Realizat peste Programul minimal Parteneriat Muzeul Național de Istorie a României
Expoziția temporară <i>Istoria și artele vizuale: Frica în istorie</i>	Depășit	10000	13700	I-III	0,00	0,00	Producție Festivalul Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov 2021. Co-organizator Asociația Forums.
Expoziția temporară <i>Promotori brașoveni ai turismului „verde” – oameni și fapte</i>	Atins	1000	5000	III-IV	0,00	0,00	Parteneriat S.K.V.
Expoziția temporară <i>1922 – Anul Încoronării</i>	Depășit	10.000	30.000	III-IV	0,00	0,00	Realizat peste Programul minimal Co-organizator Asociația Artis Parteneriat Muzeul Național Peleş
Expoziția temporară <i>Europe in a comic strip</i>	Depășit	2500	10.000	IV	0,00	0,00	Realizat peste Programul minimal Producție Ministerul Europei și Afacerilor Externe al Franței & Cité Internationale de la Bande Dessinée et de l'Image. Co-organizator Asociația Forums. Cu sprijinul Institut français de Roumanie à Bucarest
Expoziția temporară <i>Bulgarian historical comics - XXI century</i>	Depășit	3000	4000	IV	0,00	0,00	Realizat peste Programul minimal Producție Uniunea Artiștilor din Bulgaria pentru Festivalul Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov 2022 Co-organizator Asociația Forums.
Expoziția temporară	Atins	-	-	IV	0,00	0,00	Realizat peste Programul minimal

<i>Propagandă comunistă în artă (1948-1989). Colecția Muzeului de Artă Brașov</i>							Producție Muzeul de Artă Brașov pentru Festivalul Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov 2022
Expoziția temporară <i>Ferdinand și Maria: un destin comun, România mare</i>	Depășit	2000	7000	II	0,00	0,00	Realizat peste Programul minimal Parteneriat Muzeul Național Cotroceni
Expoziția temporară <i>Fenomenul Piața Universității și mineriada din iunie 1990</i>	Depășit	10.000	15.000	II-III	0,00	0,00	Realizat peste Programul minimal
Expoziția temporară <i>Silvan, istoric în imagini al epocii sale</i>	Depășit	2000	5800	III	0,00	0,00	Realizat peste Programul minimal Parteneriat Muzeul Național Cotroceni
Expoziția temporară <i>Râsul în grup</i>	Depășit	3000	4000	IV	0,00	0,00	Realizat peste Programul minimal Producție Festivalul Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov 2022 Co-organizator Asociația Forums.
Subprogramul <i>Apariții editoriale</i>	Atins parțial				65.000,00	52.500,00	
Adrian Andrei Rusu <i>Râșnov, Arx suprema. Studii istorice și arheologice privitoare la cetate</i>	Atins	1000	1000	III-IV	65.000,00	52.500,00	
<i>CAN for Balkans</i>	Atins	700	700	IV			Catalogul proiectului european „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans”.
Petr Blažek, <i>Živé pochodně v sovětském bloku /Torțe vii în blocul sovietic</i>	Atins			IV	0,00	0,00	Parteneriat cu Institute for the Study of Totalitarian Regimes (Rep. Cehă) Traducere din lb. cehă în lb. română
PROGRAMUL Conservarea și restaurarea patrimoniului cultural	Atins	-	-	I-IV	0.00	0.00	
Subprogramul <i>Conservarea patrimoniului muzeal</i>	Atins	-	-	I-IV	0.00	0.00	Activitate permanentă obligatorie cf. legii 70 fișe de conservare
Subprogramul <i>Restaurarea patrimoniului muzeal</i>	Depășit	-	-	I-IV	0.00	0.00	84 de piese restaurate o piesă restaurată în laboratorul Muzeului Național „Brukenthal” din Sibiu.

							5 piese investigate la Institutul Național pentru Fizica Laserilor, Plasmei și Radiației de la București – Măgurele
PROGRAMUL Educație muzeală	Atins parțial	500	763	I-IV	770,00	0,00	
Proiectul <i>15 Noiembrie 1987</i>	Depășit	250	350	IV	0,00	0,00	Realizat peste Programul minimal Parteneriate: Asociația „15 noiembrie 1987” Brașov, Cinema One, Coresi Shopping Resort, Universitatea Transilvania – Facultatea de Sociologie și Comunicare și Facultatea de Litere Brașov, Inspectoratul Școlar Județean Brașov, Asociația Forums.
Expoziția școlară <i>Frica în Istorie</i> la Leskovac	Atins	121	121	II-III	0,00	0,00	Realizat peste Programul minimal Parteneriat Festivalul Balcanic al Tinerilor Autori de Benzi Desenate de la Leskovac (Serbia)
Masteclass de benzi desenate istorice <i>Balcanii în istorie</i>	Atins	12	12	III	0,00	0,00	Realizat peste Programul minimal Parteneriat Asociația Forums – activitate preliminară a Festivalului Internațional de Benzi Desenate Istorice
Atelierul <i>Incursiune în istoria Festivalului internațional de muzică ușoară „Cerbul de aur”</i>	Anulat	100	-	IV	470,00	0,00	Anulat – activitate comisia de inventariere colecția Numismatică
Atelierul <i>Opaite din colecția Muzeului Județean de Istorie Brașov</i>	Anulat	100	-	IV	0,00	0,00	Anulat – activitate comisie de inventariere colecția Arheologie
Proiectul <i>Simte istoria / Istoria pe Întuneric</i>	Atins	50	71	I-IV	300,00	0,00	
Proiectul <i>Lecția de istorie</i>	Atins	50	50	III-IV	0,00	0,00	Realizat peste Programul minimal
Atelierul <i>Manuscrise iluminate</i>	Atins	30	34	IV	0,00	0,00	
Proiectul <i>Manuale școlare folosite în școala brașoveană</i>	Atins	125	125	I-IV	0,00	0,00	Parteneriat Școala Gimnazială nr. 6 Brașov
Agendă culturală	Depășit			I-IV	269.600,00	230.314,94	

<i>Bastionul Artiștilor</i>	Depășit	2500	3367	II-III	15.000,00	13.421.94	Parteneriate: Festivalul de Film și Istorie, Asociația Forums, UCIMR, Teatrul de copii „Arlechino” Brașov etc.
<i>Album Istorie din '89 în benzi desenate în limba franceză – acțiuni de promovare (prezentări și lansări, participări la festivaluri BD și târguri de carte)</i>	Depășit	-	-	I-IV	0,00	0,00	Festival Internațional de la Bande Dessinée d'Angoulême 2022 Festival BD Lyon <i>Balkanska smotra mladih strip autora</i> Leskovac Colonia BD Veles Ziua Internațională a Francofoniei în Grecia
„CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans”		60.000	85.000	I-V	225.000,00	216.893,00	Cofinanțare C.J. Brașov Proiect finanțat de Comisia Europeană prin Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură (EACEA) pentru apelul Consolidarea cooperării culturale și a competitivității industriilor culturale și creative în Balcanii de Vest (EACEA 39/2019), Programul de finanțare Europa Creativă. Parteneri: Muzeul Național al Albaniei, Comics Art Museum Bruxelles – Belgian Comic Strip Center, Strip Centar na Makedonija (Macedonia de Nord), The Leskovac Cultural Centre – Leskovac comic school „Nikola Mitrovic Kokan” (Serbia).
„Olimpia – Muzeul sportului și turismului montan”	Amânat	-	-	I-IV	0,00	0,00	Proiect finanțat prin Granturile SEE 2014 – 2021 în cadrul Programului RO – CULTURA, apelul „Susținerea expozițiilor inovative cu bunuri culturale mobile restaurate”
Festivitatea de deschidere „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan”	Amânat	500	-	II	00,00	0,00	
15 Noiembrie 1987 – 15 Noiembrie 2021	Atins	-	-	IV	0,00	0,00	Promovare expo, film documentar
Alexandra Gold 15 Noiembrie 1987	Atins	1000	1000	II-IV	29.600,00	36.978,00	Realizat peste Programul minimal

							Contract de finanțare AFCN cu suma de 42.000 lei (33.600 lei AFCN + cofinanțare Consiliul Județean Brașov 29.600 lei)
Noaptea muzeelor	Depășit	1000	2000	II	0,00	0,00	Realizat peste Programul minimal
Jazz Bastion	Depășit	1000	1115	II-III	0,00	0,00	Realizat peste Programul minimal Parteneriat Asociația Forums, UCIMR
Festivalul Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov 2022	Atins	-	-	IV	0,00	0,00	Co-organizator Asociația Forums Parteneri: Coresi Shopping Resort, revista HISTORIA, PostModernism Museum și Agenția Metropolitană pentru Dezvoltare Durabilă Brașov
Festivalul de Film și Istorie Râșnov	Atins	-	-	III	0,00	0,00	Parteneriat Asociația Mioritics, Primăria Orașului Râșnov

Menționăm că bugetul inițial pentru acțiunile culturale din anul 2022 a fost de 424.770 lei, însă acesta a fost diminuat cu 54.000 lei în luna septembrie, la solicitarea autorității tutelare, Consiliul Județean Brașov. Prin câștigarea finanțării de la Administrația Fondului Cultural Național în iulie 2022, bugetul s-a mărit cu 29.600 lei, și astfel, la 31.12.2022, a fost înregistrat un buget total de 400.370 lei.